ΕΤΟΣ ΣΤ'. ΑΡ. 268

ΕΒΔΟΜΑΣ

18, 1, 32

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΑΠΕΙΡΩΤΑΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 Νοεμβρίου 1932

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'.
ΓΡΑΦΕΙΑ
Νοταρᾶ 15 - Ἀθῆναι
Τηλέφωνον: 64-67

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΑΡΧ. 4

ΕΒΔΟΜΑΣ
ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. ΝΙΚΒΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Κ. ΣΥΡΙΑΝΟΥΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ
Ἐσωτερικοῦ Δρ. 200
Ἐξωτερικοῦ, Δολλάρια 5
Ἀμερικῆς « 5
Αἰγύπτου « 5

Τα ἐμβάσματα ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Διαχειριστήν.

ΚΟΡΣΕΔΕΣ
ΖΩΝΕΣ

ΤΕΛΕΙΑ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΚΑΙ
ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ

Ἐπὶ μέτρῳ
ἢ Εὐρωπαϊκὲς
ἕτοιμες
εἰς τὸ Φαρμακεῖον

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΟΜΟΝΟΙΑ

ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑ
ΠΟΥΔΡΑ
ΚΡΕΜΑ
ΣΑΠΩΝ

EDELWEISS

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΛΑ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

ΕΝΝΕΑ
ΑΠΟΧΡΩΣΕΙΣ

Η
ΠΟΥΔΡΑ
ΡΟΔΑΛΙΝΗ

Ἑβδομάς
ΑΠ' Ὅ,ΤΙ ΒΛΕΠΩ

Παρασκευή
18
Νοεμβρίου
1932

Ἕνας ἀκόμα!

Ὁ δυστυχὴς φοιτητὴς ποὺ ἐπλήρωσε μὲ τὴν ζωή του τὴν ἀγάπη του, δὲν εἶναι ὁ πρῶτος καὶ δυστυχῶς δὲν θἆναι κι' ὁ τελευταῖος. Ὑπῆρξε κι' αὐτὸς ἕνα ἀκόμα θῦμα τοῦ πτερωτοῦ θεοῦ, καὶ ἡ ζωή του ἀπετέλεσε ἕναν ἁπλὸν ἀριθμὸ στὸν διαρκῶς αὐξανόμενο κατάλογο τῶν «ἀδικοσκοτωμένων». Ἡ ἀξία τῆς ζωῆς στὸν τόπο μας εἶναι τόσο μηδαμινὴ ποὺ φτάνει κανεὶς στὸ σημεῖο νὰ διερωτᾶται πῶς καὶ γιατὶ δὲν ἀλληλοσκοτωνόμεθα καμμιά μέρα ἀναμεταξύ μας, νὰ ἡσυχάσουμε μιὰ γιὰ πάντα. Λόγοι, ἀφορμὲς καὶ αἰτίες; Τὸ μόνο εὔκολο! Ἴσως σὲ ἄλλα κράτη, γιὰ νὰ σκοτώσῃ κανένας ἕναν ὅμοιό του, θὰ τοῦ χρειαζότανε μιὰ σοβαρὴ ἀφορμή. Μὰ στὴν Ἑλλάδα τὰ πράγματα ἔχουν ἁπλοποιηθῆ κατὰ τὸν καλλίτερο καὶ πρακτικώτερο τρόπο. Δόξα νἄχῃ ὁ θεὸς, δὲν ἔχουμε καὶ πολλὲς ἀπαιτήσεις. Φτάνει νὰ φτερνισθῆ ἕνας, νὰ μᾶς στραβοκυττάξῃ ἕνας ἄλλος, νὰ μᾶς πατήσῃ ἕνας τρίτος καὶ ἀμέσως τὸ φιλότιμό μας κορώνει, ἐπανίσταται καὶ καλεῖ ὅλο τὸ κινητὸν ὁπλοστάσιο σὲ ἐπικουρίαν. Μιὰ πιστολιά, ἕνα μαχαίρωμα, καὶ ἡ ὑπόθεσις διευθετεῖται ὁριστικῶς. Ὕστερα τὶ θὰ ποῦμε στὸ δικαστήριο; Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἄλλη ὑπόθεσις ποὺ οὔτε αὐτὴ μπορεῖ νὰ μᾶς πολυσκοτίσῃ. Τὸ μάθημα τὸ ξέρουμε ἀπ' ὄξω...«Ἕνεκα τὸ φιλότιμο, κύρ' Πρόεδρε, δηλαδής, τὸ ὁποῖον κλπ...» Καὶ μὲ τὸ «δηλαδής», τὸ «ὁποῖον» καὶ κάτι ἄλλα «σοῦπα-μοῦπες» παίρνουμε συγχωροχάρτι καὶ τελειώνουμε. Τὸ πολὺ - πολὺ, νὰ μείνουμε λίγες μέρες μέσα γιὰ παράβαση τοῦ «περὶ ὁπλοφορίας νόμου». Ἐκεῖ ὅμως ποὺ τὰ πράγματα γίνονται ἀκόμα πιὸ ἐπικίνδυνα καὶ ἐπείγοντα, εἶναι ὅταν κατὰ τὸν ἄλφα ἢ τὸν βῆτα τρόπο κατορθωθῆ νὰ εἰσχωρήσῃ ἀνάμεσα καὶ ἡ «τιμή»! Ἄ! ὅλα κι' ὅλα! Ἡ τιμή, τιμὴ δὲν ἔχει καὶ χαρᾶς τον ποὺ τὴν ἔχει, λέει ὁ λόγος!

Συνεπῶς τὸ «αἷμα νερὸ δὲν γίνεται....τὸ ὁποῖον...τράβα μιὰ πιστόλα καρακατσάνικη, ἢ μιὰ σκουριασμένη ξιφολόγχη καὶ βάρα στὸ ψαχνό...» Ὁ ἀτυχὴς φοιτητὴς ὅταν ἄφισε τὴν καρδιά του νὰ ἀγαπήσῃ τὴν γυναίκα αὐτή, δὲν εἶχε σκεφτῆ ποτέ του μιὰ τέτοια λογική. Γι' αὐτὸ ὅταν ὁ ἄνδρας της πῆγε γιὰ νὰ ὑπερασπισθῆ τὴ τιμή του, βγῆκε ἔξω καὶ τοῦ ἐξήγησε πὼς ἡ γυναίκα του ἔπαυσε νὰ τὸν ἀγαπᾷ. Κι' ὁ ἄνδρας ἐπείσθη. Δὲν ἐπείσθη ὅμως καὶ ἡ ξιφολόγχη καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ἀνεχθῆ τὸν ἐξευτελισμὸ τοῦ νὰ ξαναμπῆ στὴ θήκη της χωρὶς νὰ νοιώσῃ τὸ ζεστὸ αἷμα ἑνὸς ἀνθρώπου. Καὶ τὸ δρᾶμα ἔληξε: Ὁ φοιτητὴς πλήρωσε μὲ τὴν ζωή του, τὴ δίψα τῆς ξιφολόγχης καὶ σὲ λίγο καιρὸ τὸ δικαστήριο θὰ βρῆ ἀπόλυτα δικαιολογημένο τὸν φόνο, πρὸς δόξαν τῆς τιμῆς αἰώνιον!

Εὐπιστία ἢ ἀνοησία;

Τέσσερις χιλιάδες ὀκτακόσιοι ἄνθρωποι ἐπήγαιναν, ἐδῶ καὶ τρία χρόνια, καὶ κατέθεταν, τακτικὰ καὶ εὐλαβικά, τὸν ὀβολό τους στὰ ταμεῖα τῶν ἀπατεώνων — συγγνώμην: δύο τραπεζιτῶν, ἤθελα νὰ πῶ! Καὶ τὸ γεγονὸς εἶναι κατὰ τοῦτο ἄξιον θλιβερῶν συλλογισμῶν. Τὸ νὰ ὑπάρχουν τέσσερις χιλιάδες ὀκτακόσιοι εὔπιστοι, δὲν εἶναι σπουδαῖον ἀλλὰ νὰ ὑπάρχουν τέσσερις χιλιάδες ὀκτακόσιοι ἀνόητοι αὐτὸ εἶναι ἐξωφρενικό. Γιατί, χωρὶς νὰ κακοφανῆ στοὺς τέσσερις χιλιάδες ὀκτακοσίους αὐτοὺς ἀνθρώπους, τί ἄλλο παρὰ μιὰ καθαρὴ καὶ ἀφάνταστη ἀνοησία μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις των;

Πολλοὶ ἴσως μοῦ προβάλουν γιὰ δικαιολογία τὰ μεγάλα κέρδη ποὺ τοὺς ὑποσχόνταν οἱ ρηξικέλευθοι αὐτοὶ τραπεζίτες.. Μὰ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ δικαιολογία εἶναι ἐκείνη ποὺ γεννᾷ τοὺς θλιβεροὺς συλλογισμούς. Τὸ ὅτι βρίσκονται ἀκόμα στὸν εἰκοστὸν αἰῶνα ἄνθρωποι ποὺ πιστεύουν σὲ θαύματα, φανερώνει πόσο πίσω βρισκόμαστε σὲ πολιτισμὸ καὶ σὲ μόρφωση. Οἱ παπποῦδες μας ἔλεγαν: «Ὅπ' ἀκοῦς πολλὰ κεράσια βάστα καὶ μικρὰ καλάθια.» Κι' εἶχαν πολὺ δίκηο. Ἄν κάνανε τὴν ἴδια σκέψη κι' οἱ τέσσερις χιλιάδες ὀκτακόσιοι αὐτοὶ δυστυχεῖς τώρα θἆχαν, αὐτοὶ μὲν τὰ λεφτά τους, κι' οἱ τραπεζίτες τὰ γραφεῖα τους—ἄν δὲν τοὺς τὰ εἶχαν βγάλει ἐν τῷ μεταξὺ στὸν πλειστηριασμὸ οἱ ἐπιπλοποιοὶ ἀπ' τοὺς ὁποίους τὰ πῆραν μὲ δόσεις!

Δὲν ξέρω τί θὰ γίνῃ καὶ πῶς θὰ μοιραστοῦν τὰ λιγοστὰ λεπτὰ ποὺ βρῆκε ἡ ἀστυνομία στὰ γραφεῖα τοῦ Διεθνοῦς αὐτοῦ Πιστωτικοῦ Ἱδρύματος τῶν δύο ἀπατεώνων. Ὅσο γιὰ μένα ὅμως θὰ προτιμοῦσα μ' αὐτὰ νὰ τυπώνονταν καὶ νὰ μοιράζονταν σ' ὅλον τὸν κόσμο μικρὰ φέϋγ-βολὰν καὶ πάνω τους νἆταν τυπωμένη μιὰ φρασοῦλα:

«Ἀποφεύγετε τὰ μεγάλα κέρδη...» Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση τὰ λιγοστὰ λεπτὰ θὰ ἔπιαναν πολὺ καλλίτερο τόπο καὶ θὰ ἀποτελοῦσαν τὸν σπόρο μιᾶς μελλοντικῆς βλαστήσεως, ἀπ' τὴν ὁποίαν οἱ μόνοι ποὺ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ θερίσουν θἆταν ἄνθρωποι σὰν τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀξιοτίμους κυρίους διευθυντάς...

Τὸ χειροφίλημα

Ἄλλοτε τὸ χειροφίλημα ἀποτελοῦσε ἕναν τύπον εὐγενείας, μιὰ φιλοφρόνηση σὲ μιὰν ὄμορφη κυρία, ἕνα δεῖγμα σεβασμοῦ σὲ μιὰν ἡλικιωμένη δέσποινα. Στὴν ἐποχή μας ὅμως, φαίνεται πὼς ἀποτελεῖ καὶ λόγον... αὐτοκτονίας, αὐτοκτονίας μάλιστα μετὰ συνεχείας! Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν: Μιὰ κοπέλλα ἀπεπειράθη νὰ αὐτοκτονήσῃ γιατὶ ὁ πατέρας της τῆς ἔκανε παρατήρηση πὼς ξέχασε νὰ φιλήσῃ τὸ χέρι του! Κι' ἡ μητέρα της μόλις ἔμαθε τὸ ἀπεγνωσμένον διάβημα τῆς κόρης της, ἅρπαξε κι' αὐτὴ μὲ τὴν σειρά της τὸ πιστόλι καὶ θέλησε νὰ τὴν μιμηθῇ. Εὐτυχῶς ὅμως ποὺ ἡ μὲν κόρη ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς, ἡ δὲ μητέρα της δὲν ἔπαθε τίποτε... ἕνεκεν ἀφλογιστίας τοῦ περιστρόφου. Καὶ τώρα ρωτάει κανείς; Ἀποτελεῖ ἢ δὲν ἀποτελεῖ πιὰ κίνδυνον ἡ συνήθεια αὐτὴ τοῦ χειροφιλήματος; Καὶ πῆτε μου σεῖς ποιὸν θὰ τολμήσετε νὰ παρατηρήσετε γιὰ μιὰ παρόμοια παράλειψη;... Ἴσως μόνον τὴν πεθερά σας. Ἀλλὰ αὐτὴ ὡς γνωστὸν δὲν δίδει, ἀλλὰ δέχεται μόνον χειροφιλήματα. Συνεπῶς..

Ν. Νίκβας

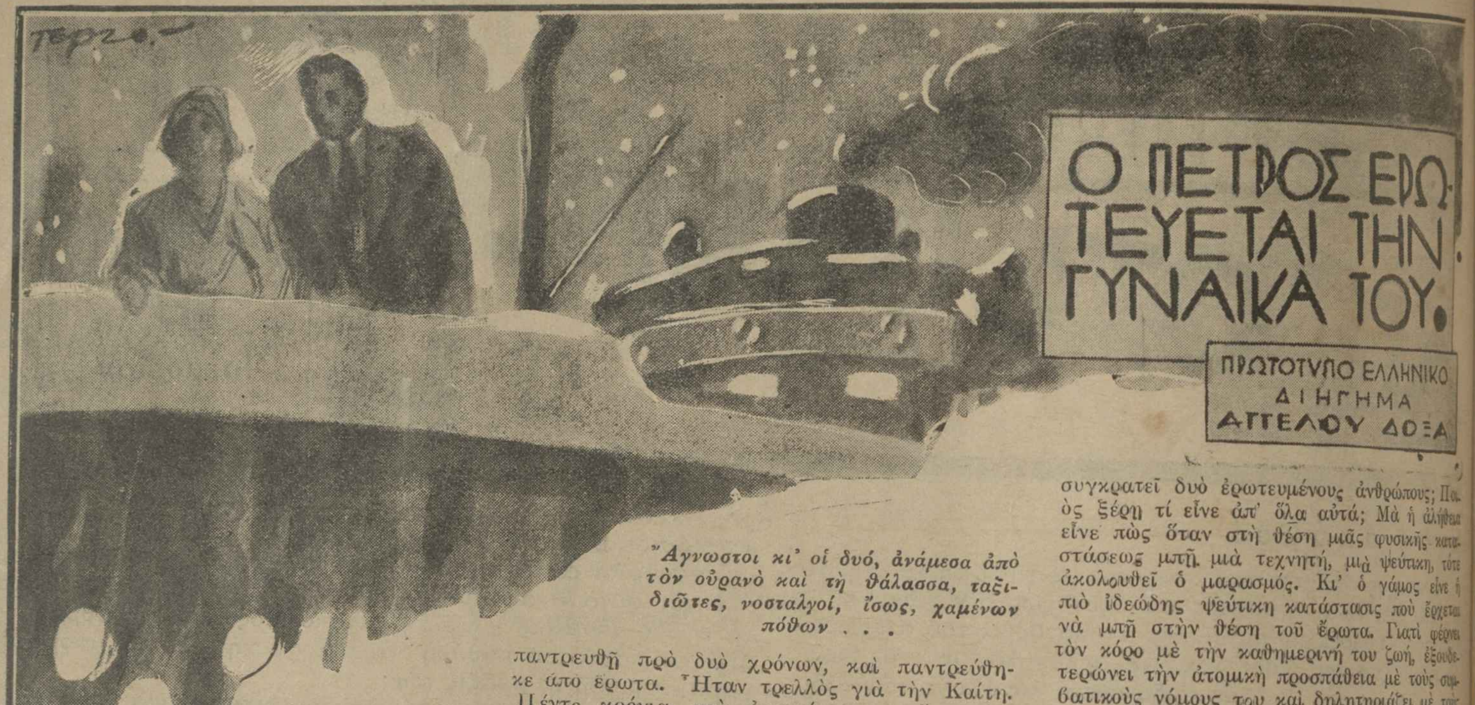

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΕΡΩΤΕΥΕΤΑΙ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΟΞΑ

Ἄγνωστοι κι' οἱ δυό, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ θάλασσα, ταξιδιῶτες, νοσταλγοί, ἴσως, χαμένων πόθων . . .

Σκοτάδι. Καὶ γύρω ἡσυχία καὶ ἀπεραντωσύνη. Τὸ βαπόρι ἔσκιζε ἤρεμα καὶ σταθερὰ τὴ θάλασσα, τραβώντας γιὰ τὸν Πειραιᾶ. Ὁ Πέτρος, ξαπλωμένος σὲ μιὰ πλιάντ, μὲ τὤνα πόδι πάνω στ' ἄλλο καὶ τὸ κεφάλι γερμένο πίσω, παρατηροῦσε τὸν σκοτεινὸ κι' ἀστροφώτιστο οὐρανὸ καὶ τὸ φανάρι, ποὺ στὴν κορφὴ τοῦ καταρτιοῦ τῆς πλώρης, λὲς καὶ βυθιζότανε στὸ στερέωμα μὲ ἀξιώσεις δειλινοῦ φεγγαριοῦ. Ὅλα ἤτανε ρυθμικὰ κι' ἁπαλά. Ἀπὸ τὸ ντέκ, ἡ ὁμιλίες μερικῶν ἐπιβατῶν ἐρχόντανε σὰν μακρυνές. Τὸ καμπανάκι τοῦ πλοιάρχου, ποὺ, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, μετάδιδε ὁδηγίες στὸ μηχανοστάσιο, ἔμοιαζε μὲ φωνὴ καλῆς οἰκοδέσποινας, κι' ὁ μπάτης, χλιαρὸς κι' ἁπαλός, ἦταν σὰ χάδι στοργικό. Ἐδῶ καὶ λίγες ὧρες ἀκόμα ἀπολάμβανε τὴν ἡσυχία τῆς ἐξοχῆς στὴ Σίφνο, ὅπου πῆγε γιὰ λίγες μέρες νὰ ξεκουραστῆ, καλεσμένος ἀπὸ ἕνα φίλο του ποὺ παραθέριζε οἰκογενειακῶς. Μὰ οὔτε καὶ στὴ γαλήνη τοῦ νησιοῦ βρῆκε ἀνάπαψη. Ξεκουράστηκε τὴν πρώτη μέρα, ἱκανοποίησε τὴν περιέργειά του τὴν δεύτερη, χασμουρήθηκε τὴν τρίτη, ἔπληξε τὴν τέταρτη, κι' ἀπάνω στὴν βδομάδα ἔνοιωσε μέσα του τὸ κενό, τὴν μοναξιὰ καὶ τὴν μελαγχολία, καὶ νοστάλγησε τὸν θόρυβο τῆς πρωτεύουσας ὅπου τοὐλάχιστον μὲ τὤνα καὶ μὲ τ' ἄλλο ξεχνιέται κανένας. Μιὰ σκηνὴ ποὺ παρέστη ἀκούσιος αὐτόπτης, στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ ἔμενε, συνετέλεσε στὸ νὰ πάρῃ γρηγορώτερα τὴν ἀπόφαση τῆς ἐπιστροφῆς. Ἦταν ἕνα πρωϊνὸ καὶ μόλις εἶχε ξυπνήσει. Ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο ἄκουσε ἕναν διάλογο γυναικεῖο μ' ἕνα παιδάκι. Θᾆταν ἡ μητέρα του. Ἀπὸ τὴν ὁμιλία της κατάλαβε πὼς ἦταν νέα καὶ κοκκέτα. Μόλις εἶχαν ξυπνήσει, γιατὶ ἡ μητέρα τὸ χτένιζε καὶ τοὔλεγε:

—Τώρα θὰ σὲ κάνω ὄμορφο, ποὺ θᾆρθη ὁ μπαμπάκας μας καὶ θὰ μᾶς φέρῃ ὡραῖα πράγματα καὶ θὰ μᾶς φιλήσῃ.

Αὐτὴ ἡ σκηνὴ τὸν συνεκίνησε. Φαντάστηκε μιὰ χαριτωμένη νέα, ποὺ περίμενε τὸν ἄντρα της μὲ τὸ βαπόρι ποὺ θᾆρχόταν ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ. Μὴ μπορώντας ἀλλοιῶς νὰ ξεσπάσῃ τὴν λαχτάρα της, μιλοῦσε στὸ παιδάκι της ποὺ θᾆταν πολὺ μικρὸ καὶ τῆς ἀπαντοῦσε στὴν ἀκατάληπτη γλῶσσα τῶν μπεμπέδων. Ἐκεῖνος μάλιστα ὁ πληθυντικός, ἐκεῖνο τὸ «μπαμπάκας μας», «θὰ μᾶς φιλήσῃ», ἦταν ἀληθινὰ εὑρήματα τρυφερότητος ἔτσι, καθὼς ἡ νέα γυναικοῦλα ἔβαζε ὑποσυνείδητα τὸν ἑαυτό της στὴν ἴδια θέση τοῦ μωροῦ καὶ γινόταν κι' αὐτὴ ἕνα χαϊδεμένο παιδάκι, ποὺ περίμενε μ' ἔρωτα τὸν μπαμπάκα.

Τί ἀληθινὸ ποίημα γιὰ τὴν εὐτυχία καὶ τὴν οἰκογενειακὴ ζωή, ἡ αὐθόρμητη αὐτὴ σκηνοῦλα! Ἂν ἦταν κάπου μιὰ γυναικοῦλα μ' ἕνα παιδάκι, ἕνα παιδάκι δικό του, ποὺ νὰ τὸν πρόσμενε μὲ τόση τρυφερότητα, μὲ τόση στοργή, ἡ ζωή του θᾆταν γεμάτη καὶ δὲν θᾆχε τίποτες ἄλλο νὰ τῆς γυρέψῃ. Ἕνας ἄλλος θᾆβρισκε ἀμέσως τὸν τρόπο νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὸ τὸ ὄνειρο. Θὰ παντρευόταν. Μὰ ὁ Πέτρος τὸ εἶχε δοκιμάσει κι' αὐτό. Εἶχε παντρευθῆ πρὸ δυὸ χρόνων, καὶ παντρεύθηκε ἀπὸ ἔρωτα. Ἦταν τρελλὸς γιὰ τὴν Καίτη. Πέντε χρόνια ποὺ ἀγαπιόντουσαν ὄχι μόνο δὲν εἶχε βαρεθῆ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, μὰ κάθε μέρα ὁ ἔρωτάς των γινόταν δυνατώτερος. Καὶ μὲ τὴν πλεονεξία νὰ τὸν ζήσουν ἐντονώτερα, παντρεύθηκαν. Τί φυσικώτερο ἀπ' αὐτό; Μὰ λὲς κι' ἕνας ζηλιάρης θεός, μοχθηρὸς καὶ καταχθόνιος, εἶχε στήσει τὸ γάμο γιὰ παγίδα τῆς ἀγάπης τους. Ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τοὺς ἐφάνηκε ἡ πρὶν εὐτυχισμένη ζωή τους ἀλλοιώτικη. Τὸ εἰδύλλιο ἔσβυσε καὶ μάταια προσπαθοῦσαν νὰ τὸ ζωντανέψουν. Ὁ γάμος ἔθαψε τὸν ἔρωτά τους. Κι' ἄρχισε ἡ γκρίνια. Δὲν ἐγνώριζαν πιὰ τὸν ἑαυτό τους, ἦσαν σὰν δυὸ ἄλλοι ἄνθρωποι ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο, βλαστημοῦσαν τὴν ὥρα ποὺ παντρεύθηκαν κι' ἡ μόνες καλὲς στιγμὲς τους ἦταν ὅταν ἀναπολοῦσαν τὸ παρελθόν. Τὸ παρὸν δὲν τοὺς ἔλεγε τίποτε. Τὸ μέλλον ἴσως νᾆλεγε κάτι ἂν φρόντιζαν ν' ἀποκτήσουν ἕνα παιδί. Τὸ παιδὶ γιὰ τ' ἀντρόγυνο εἶνε ὅ,τι τὸ γραμμόφωνο ποὺ τὸ κουρντίζουν σὲ μιὰ συντροφιά, ὅταν τὰ θέματα συζητήσεως ἐξαντλοῦνται κι' ἡ οἰκοδέσποινα θέλει νὰ προλάβῃ τὴν πλήξη τῶν προσκεκλημένων της. Ἔτσι καὶ τὸ παιδὶ πρέπει νᾆρχεται στὴν κατάλληλη ὥρα γιὰ νὰ ἀναπληρώσῃ ἕνα ξεθυμασμένο ἔρωτα καὶ νὰ συγκρατήσῃ τὴν οἰκογενειακὴ ἑνότητα. Μὰ τὸ διαζύγιο τοὺς ἐπρόλαβε χωρὶς παιδὶ καὶ χώρισαν. Καὶ τώρα ποὺ ἦσαν ὅλα παρελθόν, ἔφερνε πάλι στὴν μνήμη του τὴς ἀναμνήσεις τῆς ζωῆς του μὲ τὴν Καίτη, τῆς ἐρωτευμένης ζωῆς ποὺ εἶχαν κάνει πρὶν παντρευθοῦν, καὶ μέσα στὴν ἀναπόληση αὐτὴ βυθιζόταν μὲ ἄφατη εὐδαιμονία στὴς ὡραῖες ἐκεῖνες ἡμέρες ποὺ πέρασαν ἀνεπιστρεπτί. Κι' ἴσως κι' ἡ Καίτη, ποὖταν μακρυά του πιά, νᾆφερνε στὴ σκέψη της τὴς ἴδιες ἀναμνήσεις καὶ νὰ ξανάβρισκε τὸν παλιὸ Πέτρο, τὸν μοναδικό της ἔρωτα, τὸν πάντα ἀγαπημένο της.

Ἔτσι, τοὔκανε κακὸ ὅταν ἀντελήφθηκε τὴν κυρία τοῦ διπλανοῦ του δωματίου ποὺ, μ' ὅλο ποὺ ἦταν παντρεμμένη κι' εἶχε καὶ παιδί, ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ἐρωτευμένη μὲ τὸν ἄντρα της καὶ νὰ τὸν περιμένῃ μὲ τόση λαχτάρα.

Μὰ δὲν ἄργησε ν' ἀνθίσῃ ἕνα χαμόγελο πικρῆς εἰρωνείας στὰ χείλη του, καὶ μιὰ χαρὰ σαδιστικὴ στὰ στήθια του ὅταν ἀντελήφθηκε τὸν ἐρχομὸ τοῦ ἀναμενομένου ἄντρα. Ἡ συνάντηση μὲ τὴν κυρία τοῦ διπλανοῦ δωματίου ἦταν τρυφερωτάτη, γεμάτη ἔρωτα κι' εὐτυχία, κι' ἀκόμα πιὸ τρυφερὴ ἡ πρόσκληση τῆς μητέρας:

—Φίλησε τὸν μπέμπη μας...

Μὰ ὅταν ἄκουσε νὰ τῆς λέει :

—Πότε ἔφυγε ὁ ἄντρας σου γιὰ τὴν Ἀθήνα;

Τότες τὰ κατάλαβε ὅλα. Καὶ τότες τὰ δικαιολόγησε. Ἐμπρός του ὀρθώθηκε ὁ αἰώνιος ἐραστὴς μὲ τὴν αἰώνια νεότητά του καὶ τὴν δύναμη τῆς σαγήνης του, καὶ δίπλα του τὸ «τέκνον τοῦ ἔρωτος».

Εἶνε τάχα ἡ ἔλλειψις τῆς καθημερινότητος ποὺ συντηρεῖ τὸν ἔρωτα ἔξω ἀπ' τὸν γάμο. εἶνε ἡ ἀντίδρασις τῶν ἐμποδίων ποὺ φυτρώνουν στὸ δρόμο του, εἶνε ἡ εἰλικρίνεια ποὺ ἠθικοποιεῖ μιὰ σχέση ἀδέσμευτη ἀπὸ τὸν νόμο, εἶνε ἡ συναίσθησις τῆς ἀτομικότητος ποὺ συγκρατεῖ δυὸ ἐρωτευμένους ἀνθρώπους; Ποιὸς ξέρῃ τί εἶνε ἀπ' ὅλα αὐτά; Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ὅταν στὴ θέση μιᾶς φυσικῆς καταστάσεως μπῆ μιὰ τεχνητή, μιὰ ψεύτικη, τότε ἀκολουθεῖ ὁ μαρασμός. Κι' ὁ γάμος εἶνε ἡ πιὸ ἰδεώδης ψεύτικη κατάστασις ποὺ ἔρχεται νὰ μπῆ στὴν θέση τοῦ ἔρωτα. Γιατὶ φέρνει τὸν κόρο μὲ τὴν καθημερινή του ζωή, ἐξουδετερώνει τὴν ἀτομικὴ προσπάθεια μὲ τοὺς συμβατικοὺς νόμους του καὶ δηλητηριάζει μὲ τοὺς οἰκονομολογικούς του λογαριασμοὺς καὶ τὴν συμφεροντολογία. Καὶ τὸ συμφέρον εἶνε ὁ μεγάλος ἐχθρὸς τοῦ ἔρωτα.

Ἄ, δὲν ἦταν μετανοιωμένος ὁ Πέτρος ποὺ χώρισε ἀπὸ τὴν Καίτη. Ἦταν μόνο μετανοιωμένος ποὺ ἔκανε τὸ λάθος νὰ παντρευτῆ τὴν γυναίκα ποὺ ἀγαποῦσε κι' ἔτσι τὴν ἔχασε γιὰ πάντα. Ἐνῷ ἀλλοιῶς θᾆταν τόσο κοντά του ἀκόμα, καὶ θᾆσαν τόσο εὐτυχισμένοι οἱ δυό τους! Τὸ ταξιδάκι αὐτὸ δὲν θᾆταν καθόλου μονότονο καὶ πληχτικό, ὅπως τώρα ποὺ ξαπλωμένος σὲ μιὰ πλιὰντ τοῦ βαποριοῦ, μὲ τὸ κεφάλι γερμένο πίσω, παρατηροῦσε τὸν σκοτεινὸ κι' ἀστροφώτιστο οὐρανὸ καὶ τὸ φανάρι, ποὺ στὴν κορυφὴ τοῦ καταρτιοῦ τῆς πλώρης, λὲς καὶ βυθιζότανε στὸ στερέωμα μὲ ἀξιώσεις δειλινοῦ φεγγαριοῦ...

—=—

Μεσάνυχτα. Τὸ βαπόρι ἔκανε σκάλα στὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου κι' ἐξακολουθοῦσε τὸ ταξίδι του γιὰ τὸν Πειραιᾶ. Ἡ κίνησις τῶν καινούριων ἐπιβατῶν ἔβγαλε τὸν Πέτρο ἀπὸ τὴς σκέψεις του καὶ τὰ ὀνειροπολήματά του. Σηκώθηκε νὰ ξεμουδιάσῃ, ἔκοψε λίγες βόλτες στὸ ντέκ, καὶ ἀκούμπησε ἀναπαυτικὰ τοὺς ἀγκῶνες του στὴν κουπαστή, κυττώντας τὰ σκοτεινὰ κύματα ποὺ χτυποῦσαν τὰ πλάγια τοῦ βαποριοῦ κι' εἰσπνέοντας τὸν μπάτη μ' ὅλα του τὰ πνεμόνια. Οἱ περισσότεροι ἐπιβάτες εἶχαν κοιμηθῆ· ἡσυχία ἐπικρατοῦσε σ' ὅλο τὸ κατάστρωμα. Ὁ Πέτρος ἄναψε ἕνα σιγαρέττο καὶ τὸ βλέμμα του πλανήθηκε στὸν σκοτεινὸν ὁρίζοντα. Ἔξαφνα σκέφτηκε: τί νᾆχανε αὐτὴ τὴν στιγμὴ ἡ Καίτη ; Θὰ κοιμόταν ἐκεῖ στὸ κρεββατάκι της στὴν Ἀθήνα, ἢ θᾆταν κάπου καὶ θὰ περνοῦσε τὴν βραδυά της, ἢ θὰ τῆς εἶχε ἔρθει κι' αὐτηνῆς νὰ τὸν σκεφθῆ; Τὴν ἔφερε μπροστά του μὲ τὴν κομψή της σιλουέττα, τὰ σβέλτα καὶ γελαστὰ μάτια της, τὰ παιδιάστικα κι' ἡδονικὰ μαζὶ χείλη της, τὸν ἀνάλαφρο κυματισμὸ τῶν μαλλιῶν της, καὶ τὸ ἄρωμά της ἦρθε στὴν ἀνάμνησή του καὶ τοὔκλεισε μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια μ' εὐχαρίστηση. Τί δύναμη ἔχει ἡ ὑποβολή!... Μὰ ὄχι. Δὲν ἄργησε νὰ νοιώσῃ πὼς δὲν ἦταν ὑποβολή, οὔτε κανένα θαῦμα στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα. Μονάχα μιὰ ἁπλῆ καὶ πεζὴ σύμπτωσις! Μιὰ κυρία ποὖταν ἀκουμπισμένη λίγο πιὸ πέρα κι' αὐτὴ στὴν κουπαστὴ καὶ ποὺ ἔτυχε νᾆχῃ τὸ ἴδιο ἄρωμα μὲ τὴν Καίτη. Ζήτημα προτιμήσεως μάρκας. Ἐμάλωσε τὸν ἑαυτό του γιατὶ εἶχε παρασυρθῆ πολὺ ἀπὸ τὴν φαντασία, καὶ προτίμησε νὰ στρέψῃ τὴν προσοχή του στὴν γυναικεία σιλουέττα ποὺ ἦταν δίπλα του, βυθισμένη στὸ σκοτάδι. Μὰ δὲν ἄργησε καὶ πάλι νὰ κάνῃ τὴν σύγκριση τῆς ἄγνωστης μὲ τὴν Καίτη. Τὴν σύγκριση ἀπ' ὅ,τι μποροῦσε νὰ ξεχωρίσῃ στὰ σκοτεινά. Τὴν κορμοστασιά, τὸ ἀνάστημα, τὸ κεφάλι. Ἔκανε δυὸ βήματα δεξιὰ καὶ πλησίασε τὴν ἄγνωστη κυρία. Ἐκείνη ἀφηρημένη κυττοῦσε στὸ πέλαγος κι' ἔδειξε πὼς δὲν ἀντελήφθηκε κὰν τὴν παρουσία του. Κι' ἔτσι, καθὼς ἦσαν κκ' οἱ δυὸ ἀκίνητοι κι' ἀμίλητοι, κι' ἄγνωστοι, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ θάλασσα, ταξιδιῶτες, νοσταλγοὶ ἴσως χαμένων πόθων, ἔνοιωσε κάποιαν αὐθόρμητη στοργή, κάποιο τρυφερὸ αἴσθημα νὰ τὸν πλησιάζει κοντά της. Κι' ἔγινε ἀποφασιστικώτερος. Καὶ πλησίασε. Σχεδὸν τὴν ἄγγιξε μὲ τὸν ἀγκῶνα του. Σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπότομα ἀπ' ἕνα λήθαργο ἐκείνη, γύρισε καὶ τὸν κύτταξε.

—Καίτη μου !

Τῆς ἔπιασε τὸ χέρι. Τὰ χείλη του τρέμανε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τῆς πῆ τίποτε ἄλλο. Ἐκείνη τὸν κύτταξε μ' ἔκπληξη, ἔπειτα τὸ βλέμμα της μαλάκωσε καί, καθὼς τὸν κυττοῦσε, βασίλεψαν τὰ μάτια της, ἀναστέναξε ἐλαφρὰ καὶ ψιθύρισε:

—Πέτρο !

Τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν φίλησε πολὺ στὸ στόμα. Ἦταν ἕνα πούπουλο μέσ' στὰ χέρια του. Μικροὶ ἀναστεναγμοὶ πόθου τάραζαν τὸ στῆθος της, τὰ χείλη της καίγανε κι' ἦταν σὰν νὰ ἔχανε τὴς αἰσθήσεις της. Μὲ τρυφερὴ ἐγκατάλειψη ἔγειρε τὸ κεφάλι της στὸν ὦμο του. Τὸ μάγουλό του ἀκουμποῦσε στὰ μαλλιά της. Γύρισε μιὰ στιγμή, τὸν κύτταξε στὰ μάτια, τοὔσφιξε μ' ἀγάπη τὰ δάχτυλα, καὶ μαζεύτηκε στὴν ἀγκαλιά του. Πέρασαν κάμποσα λεπτὰ τῆς ὥρας ποὺ κύτταζαν κι' οἱ δυὸ τὸ πέλαγος πέρα, δίχως νὰ μιλᾶνε, καθένας μὲ τὴς σκέψεις του. Τρεῖς μῆνες χωρισμοῦ! Θαρροῦσαν κι' ὅλας πὼς εἶχαν ὁλότελα ξεχαστῆ. Πὼς εἶχαν πεθάνει πιὰ ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Πὼς δὲν εἶχαν ἄλλο νὰ περιμένουν ἀπὸ τὴν ἀνάμνησή τους. Κι' ὅμως ἡ ἴδια σκέψη ξεκόλλησε τὸν Πέτρο ἀπὸ τὴν Σίφνο κι' ἡ ἴδια πλήξη ἔκανε τὴν Καίτη νὰ σταματήσῃ τὰ λουτρά της, ν' ἀφήσῃ τὴν θεία της καὶ νὰ γυρίσῃ ἔτσι ἀπότομα στὴν Ἀθήνα. Ἕνας ἄλλος θεὸς αὐτὴ τὴ φορά, καλὸς καὶ πονετικὸς καὶ χαρούμενος, ἔκανε ὅλην αὐτὴ τὴν προσπάθεια τῆς ἀπροσδόκητης συναντήσεώς τους...

Δὲν ἦταν πιὰ μελαγχολικὸς ὁ Σαρωνικός, καὶ τὸ ταξίδι ἔγινε τραγούδι, κι' ἡ μόνη εὐχὴ νὰ μὴν ἐτελείωνε ποτές.

Μὰ πῆρε ὁ οὐρανὸς νὰ χαράξῃ καὶ φάνηκε πέρα ἡ ἀκτή. Τὸ δροσερὸ ἀεράκι τῆς αὐγῆς τσούζει καὶ φέρνει λίγα μαλλάκια ἀπ' τὸ κεφάλι της στὰ χείλη του. Τὴν σφίγγει κοντά του καὶ τὴν σκεπάζει μὲ στοργή. Τὸν εὐχαριστεῖ μ' ἕνα βλέμμα κι' ἕνα χαμόγελο. Ἕνα σμῆνος ἀπὸ γλάρους περνᾶν εὔθυμοι καὶ ζωηροὶ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους. Τὸ φτεροκόπημά τους σπαθίζει ἔντονα τὸν αἰθέρα. Πιὸ πέρα, μιὰ τράτα παλιόκουτη μὲ κόκκινο πανὶ τραβάει γιὰ τ' ἀκρογιάλι. Κι' ἀκούγεται ὁ ἀντίλαλος τοῦ ρυθμικοῦ τραγουδιοῦ τῶν τραταλόγων:

Ἡ τράτα μας ἡ μπελλαγροῦ
Σήμερα δῶ κι' αὔριο ἀλλοῦ.
Γρῦπο καὶ μάτσα καὶ μανὸ
Γόπα, σουγλὰ κι' ἀθερινό...

—=—

Ἔτσι ξαναγνώρισαν τὴν χαμένη ἀγάπη τους. Ἡ ὧρες ποὺ περνοῦσαν μόνοι ὥς που νὰ συναντηθοῦν, ξανάγιναν ὧρες εὐχάριστης ἀγωνίας. Κι' ἡ προφυλάξεις ποὔπαιρναν νὰ μὴ φανοῦν στὸν κόσμο ποὺ τοὺς ἤξερε γιὰ χωρισμένους, δημιουργοῦσαν τὸ θέλγητρο κάποιας ἔνοχης πράξης, ἕνα μυστικὸ ποὺ τὤξεραν μόνο αὐτοὶ οἱ δυὸ καὶ κανένας δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ὑποψιασθῆ. Μόνο στὴν μητέρα της τὤχε πῆ ἡ Καίτη καὶ τὴν κατάφερε νὰ τὸ παραδεχτῆ. Τὰ βράδυα τραβοῦσαν στὴν ἐξοχή, στὴ θάλασσα, στὸ φεγγάρι. Ἡ θαλπωρὴ μιᾶς κομψῆς γκαρσονιέρας συνεπλήρωνε τὴ στέγη τους. Ἕνα καινούριο αἷμα ἔτρεχε στὴς φλέβες τους. Ὁ Πέτρος βρῆκε στὸν ἑαυτό του νέες δραστηριότητες καὶ νέο κέφι στὴς ἐπαγγελματικές του ἀσχολίες. Λίγα λουλούδια στὸ γραφεῖό του, ἀνανεωμένα κάθε τόσο ἀπὸ τὴν φροντίδα καὶ τὴν ἀγάπη τῆς Καίτης, ἦταν ἕνα σύμβολο τῆς ξαναν θισμένης ζωῆς τους. Ὅλη μέρα ὁ κάματος τῆς δουλειᾶς, ἡ ἀναμονή, καὶ τὸ βράδυ ὁ πόθος καὶ τὰ νειᾶτα, ἕνα ἀχόρταγο φιλὶ πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, δυὸ γλυκόλογα, ἕνα σφίξιμο λαχταρισμένο. Ἄ ὄχι, μιὰ τέτοια εὐτυχία δὲν θᾆσαν πιὰ κουτοὶ γιὰ νὰ τὴν χάσουν. Ὁ γάμος δὲν θὰ τοὺς ξεπλάνευε στὴς ὑποσχέσεις του. Δὲν εἶνε τὰ πρόσωπα ποὺ δημιουργοῦν τὴν μονοτονία τοῦ γάμου, εἶνε ἡ συνθῆκες. Πῶς θὰ μποροῦσαν πιὰ νὰ κάνουν αὐτὴ τὴν ζωή, ἂν ἦσαν παντρεμμένοι; Θὰ ἦταν κωμικό. Πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ βλέπουνται κρυφά, νὰ περνᾶν ὧρες μακρυὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, ὧρες ποὺ ζωογονοῦσαν τὸν πόθο τοῦ ἔρωτά τους; Ἕνα βράδυ, ποὺ δὲν ἐπρόκειτο νὰ συναντηθοῦν, γυρνώντας νωρὶς σπίτι του ηὗρε στὸ γραφεῖο του μιὰ σημείωση γραμμένη μὲ κόκκινο κραγιόνι τῶν χειλιῶν σ' ἕνα κομματάκι χαρτὶ : «Δὲν βρίσκω μολύβι στὸ γραφεῖο σου. Ἀπόψε ἔλα νὰ μὲ πάρῃς. Ἡ ἀγάπη σου». Καὶ στὴν ἄκρη τοῦ χαρτιοῦ τὰ ἴχνη ἑνὸς φιλιοῦ. Σὰν παιδὶ φίλησε πολλὲς φορὲς τὸ χαρτάκι ἐκεῖνο, ποὔδειχνε τὸ βιαστικὸ πέρασμά της, τὴν ἀγάπη της, τὴ σκέψη της. Κι' ἔτρεξε νὰ τὴν βρῆ. Μὲ τὰ χέρια ὑψωμένα σὰν σὲ ἱκεσία, τὸν πόθο στὰ χείλη, τὴν εὐτυχία στὰ μάτια, τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της, τὸν φίλησε, τὸν φίλησε, δίχως νὰ μιλᾷ, μὲ μικροὺς στεναγμοὺς γεμάτους εὐτυχία καὶ λαχτάρα κι' ἀνακούφιση. Κι' ὕστερα ἀπ' αὐτὸ γύρισε καὶ τὸν κύτταξε καὶ τοῦ χαμογέλασε καὶ τοῦ εἶπε μὲ τόση γλυκύτητα.

—Εἶσαι εὐχαριστημένος γιὰ τὴν ἀποψινή μου ἔμπνευση;

Τῆς ἐφίλησε ἀλληλοδιάδοχα τὰ χέρια.

Βρῆκε στὸ γραφεῖο του μιὰ σημείωση γραμμένη μὲ κόκκινο κραγιόνι τῶν χειλιῶν.

—Ἐπειδὴ δὲν ἐπρόκειτο νᾆμαστε μαζὶ σὲ συλλογιόμουν. Σὲ συλλογιόμουν τόσο ποὺ σὲ λαχτάρησα καὶ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ περιμένω ὥς αὔριο νὰ σὲ δῶ. Ἔτσι ἦρθα στὸ γραφεῖο σου καὶ σὲ εἰδοποίησα.... Ἔκανα καλά ;

—Χρυσῆ μου ἀγάπη...

Στὸ γάμο, ἀλήθεια, τέτοιες ἐκπλήξεις ἀποκλείονται. Κι' ὅμως ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἕνα ἄθροισμα ἀπὸ ἔντονες λεπτομέρειες.

Μιὰ μέρα μίλησαν γιὰ τὸν καιρὸ ποὺ δὲν θᾆσαν πιὰ νέοι καὶ ποὺ κάποτε θᾆρχόταν...

—Θὰ ξαναπαντρευθοῦμε, τῆς εἶπε ὁ Πέτρος. Καὶ θᾆχουμε τὰ παιδάκια μας. Μὰ ὁ γάμος δὲν θᾆχῃ πιὰ τὴ δύναμη νὰ μᾶς κλέψῃ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς μας.

—Τὰ μαλλιά σου θ' ἀρχίσουν νὰ γίνονται γκρίζα.

—Ναί, ἀγάπη μου. Μὰ θᾆχουμε ζήσει τὴ ζωή μας καὶ θᾆχουμε νὰ ζήσουμε ἀκόμα μιὰ καινούργια ζωή, γεμάτη ἠρεμία, καλωσύνη, στοργή...

Καὶ πέρνοντας τὸ κεφαλάκι της μέσ' στὰ χέρια του καὶ κυττώντας τὰ μάτια της, πλημμυρισμένα ἀπὸ εὐτυχία, τὴν φίλησε πολλές, πολλὲς φορές...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΞΑΣ

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Συρτὸς

γιὰ νὰ χορεύεται δλιβερὰ μὲ τὸ φεγγάρι

... Στοῦ ὕπνου τὰ παλάτια—ἄχ ! πεθαμένα μάτια...
κι' ἐσὺ βουβὸ ποὺ μύρεσαι δοξάρι !

Μέσ' στὰ ρημοχαλάσματα τοῦ ξεχασμένου κάστρου
πλανιέται τὸ φεγγάρι...
Διαβαίνει σάλες ἰσκιερὲς καὶ μαρμαρένιες σκάλες
ἀργοκατεβαίνει,
σέρνοντας πέπλα ἀπὸ σιγὴ καὶ θλίψην ὑφασμένα...
... Στοῦ ὕπνου τὰ παλάτια... Ἄχ ! μάτια πεθαμένα...

Ξυπνοῦν οἱ ἴσκιοι οἱ βαρειοὶ μὲ τὰ μεγάλα ἀγκάθια...
Ξυπνοῦν θαμπολαλήματα καὶ πάλι σβυοῦν στὰ βάθια...
Ξυπνοῦν λιθάρια καὶ κυλοῦν στ' ἀξύπνητα σκοτάδια
καὶ βαρειαχοῦν σὰ βογκητὰ ἀπὸ μουγγὰ πηγάδια...

... Ὦ τρίσβαθο ἐσὺ ποὺ μύρεσαι δοξάρι !

Καὶ πάλι τὸ φεγγάρι
τὴς σκάλες ἀνεβαίνει, σ' ἕνα μπαλκόνι βγαίνει...
πέφτει στὸ ἄσπρο μάρμαρο, πέφτει σὰ χιόνι—
... ἄχ ! τί τὸ χιόνι λυώνει ;...

Ἤτανε μιὰ φορὰ στὸ μάρμαρο πεσμένα κάποια στήθεια (χιόνι ! χιόνι!)
σὰν ἔσκυβεν ἡ ρήγισσα τ' ὥριο ἀγόρι νὰ ἰδῆ τ' ἀγαπημένο, σκοτωμένο...
Ἤτανε στὸ μάρμαρο... ἀπ' τῶν μαλλιῶν της τὸ χρυσὸ μετάξι
κρεμασμένη... καὶ ἄργησε νὰ ξεψυχήσῃ...

... Ἄχ ! πεθαμένα μάτια στοῦ ὕπνου τὰ παλάτια...
κι' ἐσὺ τοῦ πόνου ἀκοίμιστο ποὺ μύρεσαι δοξάρι !

Μέσ' στὰ ρημοχαλάσματα τοῦ ξεχασμένου κάστρου
πλανιέται τὸ φεγγάρι...
ὁλόβουβο
καὶ ἀπέλπιδο
σὰ μιὰ ψυχὴ ποὺ δέρνεται μονάχη,
σὰ μιὰ ψυχὴ ποὺ ἀπ' τὸν τάφο βγῆκε πονεμένη
καὶ κάτι ψάχει...

Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ

(Ἀπ' τὰ «Ὀρφικὰ Τραγούδια»)

Πρόζες

Ἀπ' τὰ «Λυρικὰ Ἀφιερώματα»

Τοῦ Ραμπιντρανὰθ Ταγκὸρ

Στὴς πολυάσχολες στιγμὲς τῆς μεσημεριάτικης δουλειᾶς εἶμαι μὲ τὸ πλῆθος, μά, στὴ μοναξιὰ τῆς σκοτεινῆς αὐτῆς ἡμέρας, μόνο γιὰ σένα ἐλπίζω.

Ἂν δὲ μοῦ δείξῃς τὸ πρόσωπό Σου, ἂν μ' ἀφίσῃς ὁλότελα παραμερισμένο, δὲν ξέρω πῶς νὰ περάσω τὴς μακρυνὲς καὶ βροχερὲς αὐτὲς ὧρες.

Στέκομαι καὶ κυττάζω τὸν οὐρανὸ ποὺ σκοτεινιάζει ὥς πέρα μακρυά, κι' ἡ καρδιά μου τριγυρνᾶ θρηνώντας μὲ τὸν ἀνήσυχον ἄνεμο.

Μετάφρ. Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ

Αἰσθηματικὰ ἀριστουργήματα

Ἡ ὡραιότερες ἐρωτικὲς ἐπιστολές

Ἡ Μαρία Ντορβὰλ στὸν κόμητα Ἀλφρὲ ντὲ Βινύ

Ἀγαπημένε μου,

Ἔχω χάσει πιὰ τὴν συνήθεια νὰ γράφω καὶ γι' αὐτὸ φταῖς ἐσύ, κι' ὄχι ἐγώ. Μόλις λάβω δικό σου γράμμα, καὶ πρωτοῦ καλοπροφτάσω ἀκόμη νὰ τ' ἀνοίξω, ἔρχεσαι καὶ παίρνεις τὴν ἀπάντησή μου πάνω στὰ χείλια μου! Τὴν περασμένην ἑβδομάδα ἔλαβα ἕξη γράμματά σου, ἕξη γράμματα, ποὺ ἐγὼ μόνο ξέρω μὲ τί πόνο καὶ μὲ τί καρδιοχτύπι τὰ περίμενα! Κι' ὅμως, νὰ ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ σοῦ ἀπαντήσω... Θαρρεῖς πὼς ἡ ψυχή μου, ξεχειλισμένη ἀπὸ τὴν χαρὰ ποὺ τὴν γέμισαν ἡ γλυκὲς ἐπιστολές σου, ἀδυνατεῖ νὰ ἐκφράσῃ σὲ φράσεις τὴν ἀγαλλίαση ποὺ τὴν πλημμυρίζει!

Ἡ πέννα μου, θαρρεῖς πὼς σ' ἀγαπᾶ κι' ἐκείνη τόσο, ὅσο κι' ἐγώ. Κι' ἐπειδὴ θέλει κι' αὐτὴ νὰ παίξῃ τὸν ρόλο της στὸ μαγευτικὸ παραμύθι ποὺ λέγεται «ἀγάπη», προσπαθεῖ ν' ἀντιδράσῃ ὅταν σοῦ γράφω τὴν λέξη «ἔλα». Γιατὶ ξέρει καλὰ ἡ κατεργάρα αὐτὴ πὼς ὅταν ἐσὺ θᾶσαι κοντά μου, δὲν θὰ τὴν χρειάζομαι γιὰ νὰ σοῦ λέω τὰ ὅσα κρύβω βαθειὰ μέσα μου. Κι' ὅμως, καὶ τώρα ἀκόμα ποὺ τὴν κρατῶ μέσα στὰ δάχτυλά μου, εἶμαι βέβαιη πὼς τὰ γράμματα ποὺ σχηματίζει, δὲν θάχουν καμμιὰ σημασία. Εἶμαι τόσο βέβαιη ὅτι μ' ἀγαπᾶς ὅσο σ' ἀγαπῶ, ὥστε νὰ ξέρω καλὰ ὅτι δὲν θὰ χρειασθῇ νὰ διαβάσῃς τὰ μαῦρα σχηματάκια ποὺ λέγονται γράμματα, γιὰ νὰ καταλάβῃς ἀνάμεσα ἀπὸ τῆς γραμμές τους τὴν λατρεία μου γιὰ σένα!

Ὡστόσο πάλι, κάθε παληὸ πεννάκι, μὲ τὸ ὁποῖο σοῦ γράφω, τὸ φυλάω σὰν κάτι πολύτιμο. Ἡ ἀγάπη ἐξαγνίζει τὸ κάθε τι, ἀκόμα καὶ τὸ πιὸ ἀσήμαντο, καὶ τὸ πιὸ τιποτένιο. Κι' ἡ λατρεία ἡ δική μου ξέρει νὰ βάζῃ κάτι ἀπὸ τὸ πολύτιμό σου ἄτομο καὶ σ' ἕνα ψυχρό, ἀτσάλινο πεννάκι.

Ὁ Λαμαρτῖνος στὴν Ἐλβίρα

Γλυκειά μου Ἐλβίρα,

Δὲν μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ ἀπόψε. Ἡ ἀνάμνηση τῆς χθεσινῆς μας βαρκάδας στὴ λίμνη, μὲ κυνηγοῦσε σὰν ἕνα ὑπερκόσμιο ὅραμα, τόσο, ποὺ ἐκάθησα γιὰ νὰ σοῦ γράψω, περασμένα μεσάνυχτα, στὸ φῶς τοῦ λυχναριοῦ. Αὔριο, μόλις ροδίσῃ ἡ αὐγή, θάχῃς τῆς γραμμές μου αὐτές, ποὺ θὰ σὲ βροῦν στὸ κρεββάτι σου, χαριτωμένη μέσα στὸ ἀγουροξύπνημά σου. Ἄμποτε ν' ἄνοιγες τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ χαρὰ κι' ἀνυπομονησία! Ἢ μήπως θ' ἀπορήσῃς μὲ τὰ καμώματα ἑνὸς φτωχοῦ ποιητῆ, καὶ θὰ τὸ ρίξῃς μὲ δυσφορία πάνω στὸ τραπεζάκι σου; Ἂν τὸ πίστευα αὐτὸ θὰ ἤμουν ἱκανὸς νὰ εἶμαι δυστυχὴς σ' ὅλη μου τὴ ζωή!

Ὄχι! ὄχι, ἀγαπημένη, μὴν πιστέψῃς ὅτι εἶναι δυνατὸ νὰ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή, μιὰ τέτοια κακὴ σκέψη! Ξέρω τὴν Ἐλβίρα μου, ξέρω τὴν καρδιά της, τὴν ψυχή της, τὴν ἀγάπη της! Θυμοῦμαι τὴν χθεσινὴ βραδυά, ποὺ τὴν περάσαμε σὲ μιὰ βάρκα, στὴν λίμνη τὴν μαγεμμένη. Σοῦ ψιθύριζα μυστικὰ στ' αὐτὶ τὸ τραγοῦδι, ποὺ ξεχείλιζε μέσα μου, καὶ σὺ γερμένη ἀπαλὰ στὸν ὦμο μου ἐπάνω, ἄκουες τὰ λόγια μου ποὺ ἑνώνουνταν μὲ τὸν φλοῖσβο τοῦ νεροῦ σὲ μιὰ θεσπέσια συμφωνία. Τὸ φεγγάρι κρυβόταν ἀνάμεσα στὰ σύννεφα, θέλοντας νὰ προφυλάξῃ τὴν ἀγάπη μας ἀπὸ τὰ φθονερὰ μάτια. Κι' ἡ ἰτιὲς, γερμένες μὲ νωχέλεια στὴς ὄχθες, ἄνοιγαν δρόμο σιωπηλὸ στὴν μυστικὴ πορεία τῆς μικρῆς μας βαρκούλας...

Τόλμησα τότες, παίρνοντας θάρρος ἀπὸ τὸ συνένοχο περιβάλλον, νὰ σοῦ ἐξομολογηθῶ τὴν ἀγάπη μου. Τὸ στόμα μου, ποὺ τόσες φορὲς μπερδεύτηκε ὅταν ἐπρόκειτο νὰ σοῦ μιλήσῃ, κατώρθωσε τώρα νὰ βρῇ τὴς πιὸ ὡραῖες, τὴς πιὸ ταιριαστὲς, τὴς πιὸ ζωηρὲς λέξεις. Σοῦ ἔλεγα τοὺς πόθους μου, τοὺς φόβους μου, τὴς ἐλπίδες μου, τὰ ὄνειρά μου, τὴς ἀνησυχίες μου. Σοῦ διηγήθηκα τὸ πόσο εἶχα ὑποφέρει, τὸ πόσο εἶχα βασανισθῇ καὶ τὸ πόσο αἰσθανόμουν εὐτυχῆ τὸν ἑαυτό μου τώρα ποὔχα ξαλαφρωθῇ ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ μυστικοῦ μου!

Ἐσὺ μὲ ἄκουγες σιωπῶντας καὶ ξεφυλλίζοντας ἕνα βρεγμένο τεράστιο νούφαρο, ποὺ εἶχες μαζέψη ἀπὸ τὴν λίμνη. Σιωποῦσες καὶ μ' ἄκουες, χωρὶς τίποτε στὴν ἀρχὴ νὰ προδίνῃ ἂν ἔδινες καμμιὰ σημασία στὰ ὅσα ἔλεγα, ἢ ἂν ὁ νοῦς σου ἔτρεχε ἀλλοῦ, σὲ ἄλλες χῶρες, σὲ ἄλλους τόπους, σὲ ἄλλους ἀνθρώπους, σὲ ἄλλους ἄνδρες... Συνεπαρμένος ἀπὸ τὴν θεία γαλήνη τῆς φύσης, προσπαθῶντας νὰ διαιωνίσω τὴν στιγμὴ ἐκείνη, ποὺ ὁπωσδήποτε θὰ περνοῦσε, ἔσκυψα καὶ φίλησα τὸ ἕνα σου χεράκι μὲ ἄπειρο πόθο μαζὶ καὶ σεβασμό. Κι' ὤ! ποιὰ ἀνέκφραστη εὐτυχία, τότε, καθὼς ἔνοιωσα τὸ ἄλλο σου χεράκι, τὸ βρεγμένο ἀκόμη ἀπὸ τὸ νούφαρο, νὰ χαϊδεύῃ ἀπαλὰ τὰ μαλλιά μου... Αἰσθανόμουν τὰ κρινόλευκα δαχτυλάκια σου νὰ πιέζουν τὴς μποῦκλες μου. Καταλάβαινα πὼς κι' ἡ δική σου καρδιὰ σκιρτοῦσε... σκιρτοῦσε γιὰ ἕναν ἄνδρα. Κὶ' αὐτὸς ὁ ἄνδρας ἤμουν ἐγώ, ἐγώ, ἕνας φτωχὸς ὀνειροπόλος ποιητής, ποὺ γονατιστὸς τώρα μπροστά σου, ἐχαιρόμουν μιὰ εὐτυχία ὑπερκόσμια, μιὰν εὐτυχία, ποὺ κανεὶς θνητὸς δὲν ἔχει δοκιμάσῃ, μιὰν εὐτυχία, ποὺ μοῦ γέμιζε τόσο τὴν ψυχή, ὥστε δὲν μποροῦσα νὰ προφέρω καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνω τίποτε ἄλλο παρὰ μόνο τὴν λέξη:

Σ' ἀγαπῶ! Σ' ἀγαπῶ! Σ' ἀγαπῶ!...

Ἡ Μαργαρίτα Γκωτιὲ
(Κυρία μὲ τὰς Καμελίας)
στὸν Ἀρμάνδο Ντυβάλ

Μονάκριβέ μου:

Ὅσον καιρὸ θὰ εἶσαι ἀκόμη ὁ ἀγαπημένος μου, δὲν ξέρω ἂν θάχω τὴ δύναμη νὰ σοῦ τὸ γράφω, ἀδιάφορο ἂν αὐτὸ μοῦ δυναμώνει τὸν πόνο μου γιὰ τὴν περασμένη μας εὐτυχία... Τώρα πιὰ δὲν ἔχω καμμιὰ ἐλπίδα, μὰ δὲν σ' ἀγαπῶ γι' αὐτὸ λιγώτερο· περισσότερο, δὲν θὰ ἦταν δυνατό! Τὸ ἄρρωστο σῶμα μου σ' ἀγαπᾶ μ' ὅλες του τὴς δυνάμεις, κι' ἡ ψυχή μου, ἕτοιμη νὰ φτερουγίσῃ σ' ἄλλους κόσμους, στρέφεται διαρκῶς σὲ σένα! Τὸ ὅτι ἔχω χάσει καὶ τὴς τελευταῖες μου ἐλπίδες μ' ἀνακουφίζει λιγάκι· γιατὶ τώρα ποὺ εἶμαι τόσο ἀπελπισμένη, ἡ ἀγάπη σου δίνει μιὰ ρόδινη χροιὰ στὸ μαῦρο φόντο τῆς πολυβασανισμένης μου ζωῆς... ... ...

Ἐσὺ ὅμως δὲν μοῦ γράφεις! Κι' ὡστόσο, ἅμα θυμοῦμαι τὸ προσωπάκι σου τὸ ἀγαπημένο, ξαναναιώνω. Ὅμως ἔχω ἕναν πόθο, ἕναν πόθο ἀπέραντο, ποὺ ἡ ἱκανοποίησή του θὰ μοὔδινε τὴν δύναμη ν' ἀφίσω τὸν κόσμο αὐτὸν εὐτυχισμένη: Θἄθελα ἡ ἀγάπη μου, ἡ ἀγάπη μας, νὰ μοῦ ἔδινε τὴν ἐξήγηση τῆς σιωπῆς σου! Γιατὶ μὲ ἀγνοεῖς, ἀγαπημένε; Γιατὶ δὲν μ' ἀπαντᾷς, ἀγόρι μου; Νἄξερες τὸ πόσο μιὰ λέξη σου, μιὰ μικρή, ἀπλῆ, ἀσήμαντη λεξοῦλα σου, θὰ μοῦ ἐνστάλαζε ζωή! Δὲν ζῶ παρὰ μὲ τὴν προσδοκία αὐτή... Φοβοῦμαι νὰ πεθάνω ξεχασμένη ἢ ἀγνοημένη... Προτιμῶ νὰ ξέρω πὼς μὲ μισεῖς, πὼς προφέρεις τ' ὄνομά μου μ' ἕνα αἴσθημα φρίκης—κι' ὅμως, Θεέ μου, ἐσὺ ξέρεις ἂν ἤμουνα ἄξια αὐτοῦ τοῦ μίσους!—παρὰ ὅτι μ' ἔχεις ξεχάσει... Μιὰ λέξη, Ἀρμάνδε μου, μιὰ λεξοῦλα βγαλμένη ἀπὸ τὸ στόμα σου, ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ τὴν ἐπιθανάτιο ἀγωνία τῆς

Μαργαρίτας σου.

Ὁ στρατάρχης Τυρὲν στὴ Νινὸν ντὲ Λανκλό

Κυρία μου,

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς εὐδόκησε νὰ μὲ διορίσῃ ἀρχιστράτηγο τῆς νέας ἐκστρατείας ἐναντίον τῶν Ἱσπανῶν. Ἀναχωρῶ ἐσπευσμένως γιὰ τὸ μέτωπο. Ἔτσι, καὶ ἂν τὸ ἐπιθυμοῦσα ἀκόμη, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω αὐτοπροσώπως. Δὲν μοῦ μένει παρὰ νὰ σᾶς γράψω. Τὸ προτιμῶ αὐτό.

Ἐπιτρέψατέ μου, Κυρία μου, νὰ συνοψίσω ἐδῶ κάποιαν ἱστορία, ποὺ γιὰ σᾶς στάθηκε μιὰ ἁπλῆ περιπέτεια, κι' ἀργότερα θὰ σᾶς εἶναι μιὰ εὐχάριστη—θέλω νὰ τὸ ἐλπίζω τουλάχιστον—ἀνάμνησις, καὶ γιὰ μένα—ὤ! γιὰ μένα!—ὑπῆρξεν ἡ εὐτυχία μαζὶ κι' ἡ δυστυχία ὅλης μου τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ Ἐσεῖς, ἡ Νινὸν ντὲ Λανκλό, ἡ γοητευτικώτερη γυναίκα τοῦ Παρισιοῦ, ὡραία, ἔξυπνη, μορφωμένη, προικισμένη μὲ ὅλες τὴς χάρες ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ μιὰ γυναίκα, τὸ ἴνδαλμα ὁλοκλήρου τῆς Γαλλίας, ποὺ τὰ θύματά σας ἦσαν ἀμέτρητα κι' ὁ ἀντίλαλος τῶν περιπετειῶν σας εἶχε ξεπεράσει τὰ σύνορα κι' αὐτῆς τῆς Εὐρώπης. Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐγὼ ἕνας ἁπλοῦς στρατιώτης, ἄξεστος, ἀγράμματος, συνηθισμένος στὴν σκληρὴ ζωὴ τῶν στρατοπέδων, καὶ ποὺ ὁ μόνος μου πόθος ἦταν νὰ ὑπηρετήσω τὸν Βασιλέα μου καὶ τὴν Γαλλία. Ἐσεῖς κι' ἐγώ! Σᾶς εἶδα στὴν Αὐλή, μέσα σ' ὅλη σας τὴν δόξα. Ὅλοι ὑποκλίνονταν μπροστὰ στὴν ὀμορφιά σας. Κι' ἔμεινα ἔκθαμβος. Ἐγώ, τὸ ἔρημο κοράκι τῶν στρατοπέδων, ποὺ μὲ συντρόφευαν ἡ σφαῖρες καὶ τὰ χοντρόλογα τῶν στρατιωτῶν μου, ἐρωτεύτηκα τὴν καρδερίνα, τὸ λαμπρότερο στολίδι τῆς εὔθυμης ζωῆς τοῦ Παρισιοῦ. Καὶ σᾶς τὸ εἶπα ἁπλᾶ, χωρὶς περιστροφές, μὲ ὅλη τὴν ἁγνότητα τῆς μονοκόμματής μου ψυχῆς. Μὰ γρήγορα κατάλαβα πὼς δὲν μποροῦσα ἐγὼ ὁ ἄσημος καὶ ἀγροῖκος στρατιώτης, νὰ ἀπολαμβάνω αἰωνίως τὴν ὀμορφιὰ μιᾶς γυναίκας σὰν καὶ σᾶς.

Μοῦ δώσατε, ὡστόσο, σὲ 15 μέρες μέσα τὴν αἴσθηση τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας, ποὺ δὲν θὰ μοῦ τύχαινε ποτὲ νὰ γνωρίσω, ἂν δὲν συναντοῦσα σᾶς. Δέκα πέντε μέρες ἀγάπης εἶναι πολλὲς γιὰ κάποιον ποὺ δὲν τὴν ἔνοιωσε ποτὲ τὴν ἀγάπη...Καὶ λίγες γιὰ ὅποιον τὴν ἔνοιωσε...

Στρατάρχης Τυρὲν

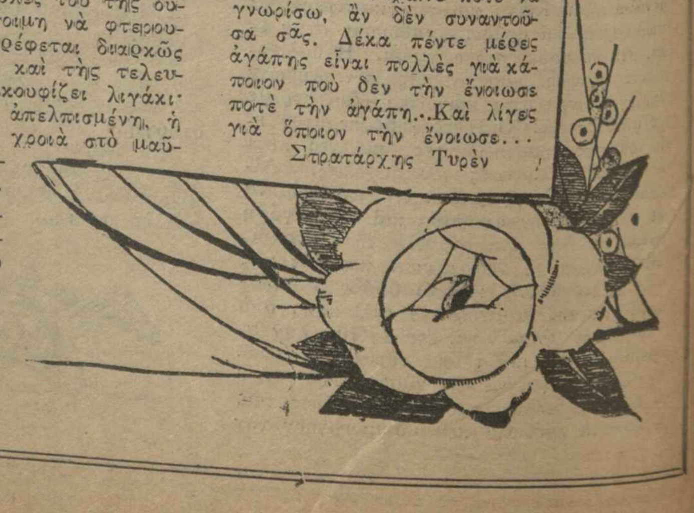

Ἐπ' εὐκαιρία τῶν προεδρικῶν ἐκλογῶν

Ἡ ἀμερικανικὴ δημοσιογραφία

Πῶς τροφοδοτεῖται τὸ πιὸ ἀχόρταγο ἀναγνωστικὸ κοινό

Μιὰ ἄδικη κατηγορία ποὺ φέρει τὸν ρωμιὸ τρεφόμενο ἀποκλειστικὰ ἀπὸ «ἐφημερίδα καὶ ἰδέα», εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ ἀχρηστευθῇ καὶ νὰ καταπέσῃ. Ὅλος ὁ κόσμος διαβάζει ἐφημερίδα, ὅλοι οἱ λαοὶ τὴν διαβάζουν, καὶ τὴν διαβάζουν πολὺ—τουλάχιστον περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἕλληνες. Τὸ μαρτυροῦν ἡ σχετικὲς στατιστικὲς, ποὺ μᾶς τοποθετοῦν σὲ πολὺ ὑποδεέστερη μοῖρα, κάτω ἀπὸ ἀρκετοὺς εὐρωπαίους καὶ πρὸ πάντων χαμηλότερα ἀπὸ τοὺς ἀμερικανούς.

Οἱ ἀμερικανοὶ μποροῦν, χωρὶς ἀμφισβήτηση, νὰ καθέξουν τὴν πρώτη θέση στὴ λίστα τῶν «ἐφημεριδοφάγων λαῶν». Ἐκεῖ, στὴν χώρα τοῦ ἰλίγγου καὶ τῶν δολλαρίων, εἶναι ἀδύνατον νὰ νοηθῇ ζωή, χωρὶς τὴν ἀπόλαυση τοῦ καθημερινοῦ ἢ περιοδικοῦ ἐντύπου, χωρὶς τὴν ἐντρύφηση ἑνὸς συνταρακτικοῦ γεγονότος ἢ σκανδάλου σ' ὅλες του, καὶ τὴς πιὸ μικρὲς λεπτομέρειες, μέσα ἀπὸ τὴς φρεσκοτυπωμένες γραμμὲς μιᾶς ἐφημερίδος ἢ μιᾶς εἰκονογραφημένης ἐπιθεωρήσεως. Καὶ τὰ γεγονότα αὐτὰ ἢ τὰ σκάνδαλα εἶναι τόσο πολλὰ καὶ τόσο διάφορα, ποὺ ὑποχρεώνουν τὴς διάφορες ἐφημερίδες ἀπὸ τὸ πρωΐ ὥς τὸ βράδυ, κάθε ὥρα, κάθε στιγμή, νὰ κυκλοφοροῦν σὲ νέες ἐκδόσεις καὶ παραρτήματα. Πουθενὰ ἀλλοῦ τὸ κοινὸν δὲν ἔχει μανία τόσο τρελλὴ γιὰ τὴς καινούργιες, τὴς φρέσκες εἰδήσεις.

Στὴν Ἀμερικὴ δυὸ πράγματα ξοδεύονται καταπληκτικά: Τὰ ζεστὰ λουκάνικα καὶ ἡ ζεστὲς εἰδήσεις... Τὰ συνταρακτικὰ γεγονότα ἔχουν τὴν ἴδια κατανάλωση μὲ τὰ σάντουϊτς καὶ τὸ καπνιστὸ λαδὶ τῶν μικρῶν αὐτομάτων μπὰρ τοῦ Μανχάταν.

Σκεφθῆτε τώρα τί γίνεται ὅταν τὸ «συνταρακτικὸ νέο» εἶναι εὐρυτέρου ἐνδιαφέροντος, ὅπως ἡ τελευταῖες προεδρικὲς ἐκλογὲς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἕνας διαρκὴς καὶ φρενήρης συναγερμὸς τῶν μαζῶν ἀρχίζει ἀπὸ τὴς πρῶτες μέρες τῆς προεκλογικῆς κινήσεως γιὰ νὰ ἐξελιχθῇ σὲ φρενίτιδα κατὰ τὴν ὥρα τῆς δημοσιεύσεως τῶν τελικῶν ἀποτελεσμάτων. Ὅλος ὁ κόσμος κατέχεται ἀπὸ μιὰ κοινὴ κι' ἀκατανίκητη ἀγωνία νὰ μάθῃ ἀπὸ τὴν μιὰ ὥρα στὴν ἄλλη, τὴν πορεία τῶν πραγμάτων. Καὶ ἡ δημοσιογραφία μαίνεται ἢ μᾶλλον λυμαίνεται τὴν ἀγωνία αὐτὴ τοῦ ἀπλοϊκοῦ κοινοῦ, ἐκμεταλλευομένη τὴν ψυχολογικὴ δίνη τῆς περιστάσεως.

Ὁ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἀνταποκριτὴς γερμανικῶν ἐφημερίδων κ. Γκέσερ, εἰς μίαν ὁμιλίαν ποὺ ἔκαμε διὰ ραδιοφώνου τὴν ἑπομένην τῶν ἀμερικανικῶν ἐκλογῶν, ὡς ἑξῆς περιγράφει τὸν ρόλο ποὺ ἔπαιξεν ἡ ἀμερικανικὴ δημοσιογραφία:

«Διὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ τὴν ἀναγγελίαν τῶν ἀποτελεσμάτων ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς ἐκτατικὴν κλίμακα ὅλαι αἱ τεχνικαὶ ἐφευρέσεις τοῦ αἰῶνος, ἀλλὰ καὶ ὅλαι αἱ συνήθεις ἐντυπωσιακαὶ μέθοδοι τῶν Ἀμερικανῶν. Αἱ μεγάλαι ἐφημερίδες εἶχον κρατήσει μονοπωλιακῶς ὡρισμένας τηλεγραφικὰς γραμμὰς διὰ νὰ πληροφοροῦνται ἐγκαίρως τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ ὅλα τὰ σημαντικὰ κέντρα καὶ νὰ τὰ μεταδίδουν ἀμέσως εἰς τοὺς ἀναγνώστας των. Μερικαὶ εἶχον ἐγκαταστήσει καὶ ἰδίας τηλεγραφικὰς γραμμάς! Μεγάλαι ὀθόναι εἶχον ἀναρτηθῇ ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων διὰ νὰ προβάλλωνται ἐπ' αὐτῶν τὰ ἀποτελέσματα. Ἄλλαι εἶχον στήσει εἰς τὰς πλατείας μεγάφωνα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συνεχῶς ἐξηγγέλλοντο τὰ ἀποτελέσματα. Ἄλλαι πάλιν ἐχρησιμοποίουν τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς «φωτεινῆς γραφῆς» (ὡς αὐτῆς τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡμεῖς εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος). Καὶ τέλος μερικαὶ ἐφημερίδες αἱ προοδευτικώτεραι, ἔφθασαν μέχρι τοῦ νὰ προβάλλουν μερικὰ πολὺ κτυπητὰ καὶ χαρακτηριστικὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν νεφῶν, δι' ἰσχυροτάτων προβολέων»!.

Ἡ ἀμερικανικὴ δημοσιογραφία εἶναι ταὐτοχρόνως ἐμπόριο καὶ σπόρ. Οἱ διάφοροι ρεπόρτερς τρέχουν σὰν τρελλοὶ γιὰ τὸ κυνῆγι τῶν εἰδήσεων, ἀνατρέποντες, γκρεμίζοντες, συντρίβοντες τὰ πάντα στὸ πέρασμά τους. Τὰ ξεκουμπωμένα παλτά τους ἀνεμίζονται στὸν ἀέρα, τὰ μάτια τους ἀστράφτουν, τὰ μαλλιά τους ἀνακατώνονται καὶ πέφτουν στὰ μέτωπά τους. Οὐρλιάζουν σὰν χαμάληδες, χειρονομοῦν σὰν δερβίσηδες, βλαστημοῦν σὰν ἁμαξάδες, παίζουν γροθιὲς σὰν ναῦτες καὶ σὰν μαουνιέρηδες. Χτυποῦν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ μὲ τοὺς ἀγκῶνες τους καὶ πνίγονται μὲ τὸ ἴδιο τους τὸ σάλιο.

Δὲν εἶναι σπάνιο νὰ τοὺς δῇ κανεὶς πότε νὰ σκαλώνουν στὴς στέγες τῶν οὐρανοξυστῶν καὶ πότε νὰ τρυπώνουν στ' ἀμπάρια τῶν ὑπερωκεανείων γιὰ ν' ἀνακαλύψουν ἕνα σβῶλο χασίς.

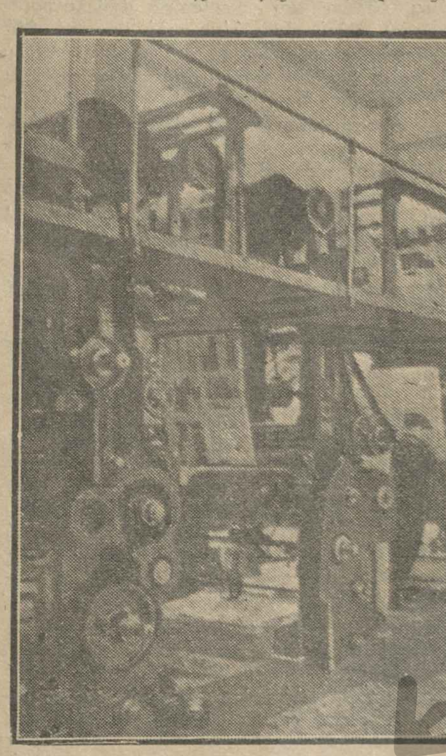

60 τέτοια περιστροφικὰ μεγαθήρια στὴν ἀράδα γεμίζουν σὲ μισὴ ὥρα τὴν Ἀμερικὴ μὲ δύο ἑκατομμύρια ἑκατοντασέλιδα ἀντίτυπα τῶν «Τάϊμς τῆς Νέας-Ὑόρκης»!

Δὲν δυσκολεύονται καθόλου νὰ σπρώξουν ἀπάνθρωπα κι' αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς γονεῖς μπροστὰ στὸ πτῶμα ἑνὸς νέου ποὺ μόλις ηὐτοκτόνησε. Κανένας σεβασμός, ὁ παραμικρὸς οἶκτος, καμμιὰ προσοχὴ γιὰ κανένα καὶ σὲ τίποτα. Φτάνει νὰ κάμουν τὴ δουλειά τους, νὰ ἐπιτύχουν μιὰ εἴδηση πρῶτοι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, πρὶν ἀκόμη κι' αὐτὴ ἡ ἀστυνομία νὰ πάρῃ χαμπάρι. Ἡ ζωὴ γιὰ τοὺς ρεπόρτερς εἶναι ἕνα λαχεῖο τρελλὸ καὶ ἰλιγγιῶδες, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κερδίζουν πότε ἕναν συνταρακτικὸ γάμο καὶ πότε ἕνα συνταρακτικὸ ἔγκλημα. Εἴτε γάμος ὅμως εἶναι, εἴτε ἔγκλημα, εἴτε χρεωκοπία, εἴτε κλοπή, εἴτε στασιαστικὸ κίνημα, καμμιὰ δὲν γίνεται διάκρισις, καμμιὰ δὲν δίδεται σημασία, φτάνει νἆναι ἕνα γεγονὸς ποὺ νἄχῃ ὑλικὸ γιὰ νὰ γραφῇ μιὰ «κολώνα», ἕνα «δίστηλο», ἕνα «τιτλοφόρο» ἔστω, στὴν ἐφημερίδα.

Κι' ὕστερα, ἡ χαώδης περιγραφή, ἡ συγγραφὴ ἀπὸ τὸν ρεπόρτερ τοῦ ἄρθρου, ποὺ πρέπει νὰ στάζῃ ἀκόμα ἀπὸ τὸ αἷμα, νἆναι ζεστὸ-ζεστὸ καὶ ν' ἀχνίζῃ ἀπὸ τὸν βορβορυγμὸ τῆς πελώριας ἀνθρωπίνης κωμῳδίας...Ἐκεῖ, πάνω σ' ἕνα γραφεῖο τῆς «Συντάξεως» τῆς ἐφημερίδος, τὸ γεγονὸς ἁλατίζεται ἀπὸ κακῆς ποιότητος φιλολογία, κοκκίζεται ἀπὸ φτηνὴ φιλοσοφία, καρυκεύεται ἀπὸ μεταφορὲς καὶ ποιητικὲς εἰκόνες, γιὰ νὰ σερβιρισθῇ, ὑπὸ μορφὴν «ὀρεκτικοῦ», στὸ ἄγριο αὐτὸ ἀνθρώπινο κοπάδι ποὺ μυκᾶται θηριωδῶς στοὺς διαδρόμους τοῦ ὑπογείου σιδηροδρόμου τῆς Νέας Ὑόρκης.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀμερικανικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ δὲν περιορίζεται μόνο στὰ πολιτικὰ γεγονότα. Συγκινεῖται ἐξ ἴσου μὲ τὴν εἴδηση τῆς πτώσεως μιᾶς κυβερνήσεως, ὅπως καὶ μὲ τὴν ἀναγγελία μιᾶς μικροσυμπλοκῆς τῶν γκάνγκστερς σὲ μιὰ κεντρικὴ ἀρτηρία τῆς πόλεως. Ξαφνίζεται τὸ ἴδιο προκειμένου γιὰ τὴν περιγραφὴ ἑνὸς τραγικοῦ ναυαγίου στὸν ὠκεανό, ὅσο προκειμένου καὶ γιὰ μία συνέντευξη μὲ τὴν Κλάρα Μπόου ἢ τὴν Μαρλὲν Ντῆτριχ. Ἀγωνιᾶ μὲ τὴν αὐτὴν ἔνταση γιὰ τὴν ἔκβαση τοῦ διαζυγίου δύο κινηματογραφικῶν ἀστέρων, καθὼς καὶ γιὰ τὴν διάρρηξη τοῦ ταμείου μιᾶς τραπέζης. Ὅλα αὐτὰ ρουφιῶνται ἄπληστα, φτάνει νὰ εἶναι νέα, νέα συνταρακτικά, ζεστὰ-ζεστά.... Ἐντρυφῶνται εἴτε μέσα στὸ λεωφορεῖο βρίσκεται ὁ ἀναγνώστης, εἴτε στὸν δρόμο περπατώντας, εἴτε στὸ κρεββάτι τὴν νύχτα.

Τὸ δημοσιογραφικὸ κόλπο πιάνει, ὁποιανδήποτε στιγμὴ κι' ἂν παιχθῇ. Ἕνα κόλπο ποὺ ἐπαναλαμβάνεται κάθε μέρα, ἕνα παιχνίδι διαβολικὸ καὶ μηχανικό, ὅπου καθρεφτίζεται ὅλο τὸ ἠθικὸ κενὸν μιᾶς Ἀμερικῆς θεμελιωμένης ἐπάνω στὰ ἑκατομμύρια, μὰ ποὺ τὰ ἑκατομμύρια αὐτὰ θὰ καταλήξῃ κάποτε νὰ πνιγοῦν ἀπὸ ἀσφυξία, ποὺ πεθαίνουν ἤδη ἀπὸ ἀσφυξία ἴσως-ἴσως...

Καὶ τ' ἀναρίθμητα περιστροφικὰ πιεστήρια γυρίζουν ἀκατάπαυστα μέσα στὰ βαθειὰ ὑπόγεια τῶν μεγάλων δημοσιογραφικῶν γραφείων τῆς Νέας Ὑόρκης....

Τέτοια εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς ἀμερικανικῆς ἐμπορικῆς δημοσιογραφίας στὴς γενικώτερες γραμμές της.

—=—

Ἡ ὀργάνωσις μιᾶς ἐφημερίδος τοῦ Νέου Κόσμου ἀποτελεῖ μιὰ κολοσσιαία ἐπιχείρηση, ποὺ ἔχει ἐλάχιστη σχέση μὲ τὴς δικές μας παρόμοιες ἐπιχειρήσεις. Στὸν τόπο μας ἴσως ν' ἀρκῇ ἀκόμα ἕνας χῶρος πέντε-δέκα τετραγωνικῶν μέτρων γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τεσσάρων τραπεζιῶν, πέντε-ἕξη μαθητευόμενοι ρεπόρτερς καὶ συντακτίσκοι, ἕνας διευθυντὴς κι' ἕνας ἀρχισυντάκτης καὶ μερικὲς ψωροχιλιάδες δραχμὲς γιὰ τὴν ἐνοικίαση ἑνὸς τυπογραφείου, γιὰ νὰ βγῇ μιὰ καθημερινὴ ἐφημερίδα. Στὴν Εὐρώπη, καὶ πολὺ χειρότερα στὴν Ἀμερική, προϋποτίθενται γι' αὐτὴ τὴ δουλειά, πρῶτ' ἀπ' ὅλα τεράστια κεφάλαια, ἐγκαταστάσεις κολοσσιαῖες, προσωπικὸ ἀναρίθμητο... Οὐρανοξύστες ὁλόκληροι χρησιμοποιοῦνται γιὰ γραφεῖα ἐφημερίδων, στρατιὲς ὁλόκληρες ρεπόρτερ, συντακτῶν, διαχειριστῶν, προϊσταμένων, ὑποδιευθυντῶν καὶ παραδιευθυντῶν. Μηχανήματα ἰδιόκτητα, λινοτυπικὲς μηχανές, τυπογραφεῖα, ταχυπιεστήρια, αὐτόματες διπλωτικὲς καὶ ραπτικὲς συσκευές. Ἡ κίνησις ποὺ παρατηρεῖται μέσα στὰ γραφεῖα τῶν μεγάλων [illegible] εἶναι ἰλιγγιώδης. Ἡ ὑπηρεσία διαθέτει [illegible] αὐτοκίνητα, ἀκόμη κι' ἀεροπλάνα, χωρὶς ὑπερβολή, γιὰ τὴν διεκπεραίωση [illegible] τῆς. Τὸ χρῆμα διατίθεται μὲ τὸ τσουβάλι, γιὰ νὰ εἰσπραχθῇ ὕστερα κατὰ τόννους. Κι' ὅλος αὐτὸς ὁ σάλος γιὰ νὰ [illegible] ἱκανοποίηση τοῦ ἀνικανοποίητου κοινοῦ. Γιὰ τὴν ἀχόρταγη περιέργειά του. Μόλις ἱκανοποιηθῇ αὐτὴ ἡ περιέργεια, τὸ τυπωμένο χαρτὶ ἀπορρίπτεται σὰν ἕνα ἄχρηστο [illegible], πέφτει σὲ μιὰ γωνιὰ γιὰ νὰ τὸ φάῃ ἡ σκόνη, ἢ γιὰ νὰ χρησιμεύσῃ, τέλος—πράγμα συνηθέστερο—γιὰ [illegible] συσκευασματικοῦ ὑλικοῦ.

Πόσοι κόποι γιὰ τὸ τίποτε, πόσος ἱδρῶτας ἄδικα χυμένος γιὰ νὰ καταλήξῃ στὰ σκουπίδια...

ΠΕΤΡΟΥ ΠΙΚΡΟΥ

ΕΝΑ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΠΟΥ ΤΩ ΖΗΣΑ

Σπιναλόγκα

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΤΩΜΑΤΩΝ...

Τὸ ἔγκλημα τῆς ἐπιστήμης...

ΟΙ ΛΕΠΡΟΙ ποὺ ζοῦν στὴν Σπιναλόγκα, πιστεύουν στὴν κληρονομικότητα κι' ἀποκλειστικὰ σ' αὐτήν. Αὐτὸ εἶναι ποὺ κάνει τοὺς γονιοὺς νὰ μὴν προσπαθοῦν, ἔστω καὶ ἀπὸ ἀτομικὴ πρωτοβουλία ν' ἀπομακρύνουν ἀπὸ κοντά τους τ' ἀθῶα πλάσματα, μόλις ἐκεῖνα ἔρχονται στὸν κόσμο.

Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, θυμοῦμαι τί ἀνυπολόγιστο κακό, τί ἀφάνταστες καταστροφές, ὄχι πιὰ μόνο στὴν Σπιναλόγκα, μὰ καὶ στὸν κόσμο ὁλόκληρο, ἔκαμε αὐτὴ ἡ τραγικὴ πλάνη, ὅταν τὴν εἶχε ἐγκολπωθῆ ἡ ἴδια ἡ ἐπιστήμη. Καὶ σὰν ἀπὸ τραγικὸ σαρκασμό, βρέθηκε στὴν ἐποχὴ ἐκείνη νὰ εἶναι ἡ ἐξοχώτερη κορυφὴ τῆς ἐπιστήμης στὸν κλάδον αὐτό, ὁ πολὺς καὶ μεγάλος λεπρολόγος Ζαμπακὸ πασᾶς (Ρωμηὸς ἀρχίατρος τοῦ Σουλτάνου καὶ μέλος σὲ πολλὲς εὐρωπαϊκὲς ἀκαδημίες). Αὐτὸς ποὺ τοῦ χρωστᾶ ἡ ἐπιστήμη σήμερα ἀνεκτίμητες ἐργασίες ὅσον ἀφορᾶ τῆς πρῶτες ἐπιστημονικὲς μεθόδους γιὰ τὴν διάγνωση τῆς λέπρας, παραμένει—ἄθελά του βέβαια—ὁ μεγαλείτερος ἔνοχος γιὰ τὴν τρομαχτικὴν ἐξάπλωση ποὺ πῆρε ἡ λέπρα στὴν κοντινὴ Ἀνατολή, καὶ φυσικὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα. Μὲ τὸ ἀπεριόριστο κῦρος τῆς παγκοσμίας φήμης του, ὁ Ζαμπακὸς ὑποστήριξε τὴν ἐπιστημονικὴ πλάνη μὲ τόσο φλογερὴ ἐπιμονή, ὥστε ὅταν μετὰ καιρὸ εἶχε πιὰ βρῆ ἡ ἐπιστήμη τὸν σωστὸ τὸν δρόμο, γενιὲς ὁλόκληρες εἶχαν ἤδη μεταδώσει τὴν λέπρα ἀπὸ πατέρα σὲ γυιό. Καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, ἡ παληὰ ἐπιστημονικὴ πλάνη ρίζωσε μέσα στὰ λαϊκὰ στρώματα, ἔγινε πίστη, κι' ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τέτοια ἀκόμη ἴσαμε σήμερα, γιὰ τοὺς γονεῖς ποὺ γίνονται ἄθελά τους ἐγκληματίες.

Τόσα ἔπρεπε νὰ εἶναι τὰ θύματα ὥς ποὺ νὰ καταλήξη πιὰ ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη στὸ ὁριστικὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ λέπρα δὲν εἶναι κληρονομική, παρὰ μόνο κολλητική, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω σχετικὰ μὲ τὸ πῶς μεταδίνεται.

Καὶ γιὰ μὲν τὸν Ζαμπακό, στάθηκε ἐπιεικὴς ἡ Ἱστορία τῆς Ἐπιστήμης, ὄχι μόνο γιατὶ ἡ πλάνη του ἦταν ἀναπότρεπτη σὲ μιὰν ἐποχὴ ποὺ δὲν διέθετε παρὰ μόνο περιωρισμένη τεχνικὴ γι' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῆς βιολογικὲς ἔρευνες, ἀλλὰ καὶ γιατὶ ὁ μεγάλος αὐτὸς ἐπιστήμων ὑπῆρξε ὁ πρῶτος ποὺ ἄνοιξε τὸν δρόμο στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐξόντωση τῆς λέπρας, συσχετίζοντάς τον μὲ τὸ γενικώτερο κοινωνικὸ ζήτημα. Καὶ εἶδε ἀλήθεια τὴν νίκη τοῦ ἀγῶνα αὐτοῦ, στὴν ὁριστικὴ λύση τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος, ὅπως θὰ τ' ἀναφέρω σὲ ἄλλο κεφάλαιο, μὲ περικοπὲς ἀπὸ τὰ μνημειώδη ἔργα του.

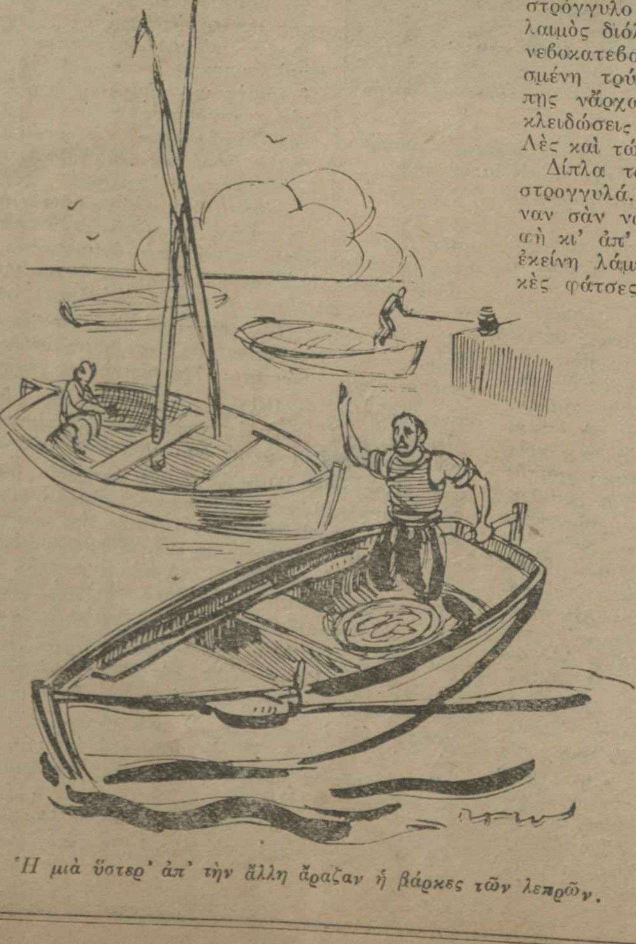

Ἡ μιὰ ὕστερ' ἀπ' τὴν ἄλλη ἄραζαν ἡ βάρκες τῶν λεπρῶν.

Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως—κι' ἐφ' ὅσον ἡ ἔρευνά μου αὐτὴ δὲν ἔχει περιωρισμένο φιλολογικὸ χαρακτῆρα, ἀλλὰ ἕναν πολὺ γενικώτερο—γιὰ τὴν ὥρα, λέω, τὸ ἔγκλημα ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ συντελεῖται τόσο στὴν Σπιναλόγκα ὅσο καὶ παντοῦ ἀλλοῦ στὴν χώρα μας, ὅπου ὑπάρχουν λεπροὶ—καὶ ὑπάρχουν δυστυχῶς λίγο-πολὺ παντοῦ—τὸ ἔγκλημα αὐτό, τὸ νὰ μὴν παίρνει ἀκόμη τὸ ἀστικὸ Κράτος μέτρα γιὰ νὰ ἀπομονώση τὰ παιδιὰ εὐθὺς ὡς γεννηθοῦν, θὰ παραμείνη στίγμα καὶ αἶσχος στὴν κοινωνικὴ ἱστορία τῆς σύγχρονης Ἑλλάδας, ποὺ θέλει νὰ λέγεται πολιτισμένος τόπος.

Τὸ τί ποσὰ ξοδεύει τὸ ἁρμόδιο Ὑπουργεῖο σ' ἕνα σωρὸ μπόσικα πράματα ποὺ δὲν ἔχουνε σκοπὸ ἄλλο παρὰ τὸν θόρυβο καὶ τὴν ρεκλάμα (βλέπε καὶ περίφημο ἀνθελονοσιακὸ ἀγῶνα), αὐτὸ εἶναι λίγο-πολὺ γνωστό. Μὰ εἶναι καιρὸς νὰ γίνη ἐπίσης γνωστὸ στὸ πολὺ Κοινό, πὼς δὲν βρίσκεται ἀκόμη ἕνα κοντῆλι γιὰ νὰ λυτρώνουνται τὰ βρέφη τῶν λεπρῶν ἀπ' τὴν ἀπάνθρωπη καταδίκη τοῦ νὰ μεγαλώσουν σαπίζοντας καὶ μεταδίδοντας φυσικὰ τὴν φοβερὴ ἀρρώστεια σ' ἐκείνους ποὺ δὲν γεννήθηκαν ἀπὸ λεπροὺς γονεῖς: στὸν καθένα μας δηλαδή. Γιατὶ καὶ τὸν καθένα μας ἀπειλεῖ ὁ κίνδυνος, δίχως νὰ εἶναι καμμία ἀνάγκη νὰ πᾶμε ὥς τὴν Σπιναλόγκα γιὰ νὰ κινδυνεύσουμε. Ἂς ξαναγυρίσουμε ὅμως στὸ λεπρονῆσι.

Ὁ πλοῦτος τῆς Σπιναλόγκας

Κι' ὅσο προχωροῦμε: ὁλοένα ἡ ἀνατριχιαστικὴ παρέλαση.

Πρόσωπα ὁλοστρόγγυλα σὰν τὸ φεγγάρι, καὶ ποὺ δὲν ἦταν διόλου στρογγυλὰ πρὶν προχωρήση ἡ ἀρρώστεια τους, πρὶν τοὺς «χτυπήση» ἡ λέπρα στὰ κόκκαλα τοῦ κρανίου. Στρογγυλά, σὰν κύκλοι καμωμένοι μὲ διαβήτη. Καὶ στὴ μέση, δυὸ μάτια ὀρθάνοιχτα, λαμπερά, ποὺ στραφτοκοποῦν καὶ ποὺ καρφώνεται τὸ βλέμμα τους σκληρά, ὀδυνηρά, σὰν τὸ λεπίδι τοῦ ἀτσαλιοῦ. Εὐθὺς μετὰ τὸν ὁλοστρόγγυλο αὐτὸν κύκλο, σὰν νὰ μὴν ὑπῆρχε λαιμὸς διόλου, ἕνα φουσκωμένο στῆθος ποὺ ἀνεβοκατεβαίνει, δύσκολα, βαρειά, σὰν χαλασμένη τρύπια φυσοῦνα. Κι' ὅταν τοὺς βλέπης νἄρχωνται, πολὺ χειρότερα ἀκόμη. Ἡ κλειδώσεις φουσκωμένες, ἡ κινήσεις ἀδέξιες. Λὲς καὶ τώρα πρωτομαθαίνουν τὸ περπάτημα...

Δίπλα τους, ἄλλα κεφάλια πάλι, ὄχι πιὰ στρογγυλά. Ἀπεναντίας, θαρρεῖς καὶ μάκρυναν σὰν νὰ τὰ τράβηξε κανεὶς ἀπ' τὴν κορφὴ κι' ἀπ' τὸ πηγοῦνι. Κι' οὔτε πιὰ ἡ ζωηρὴ ἐκείνη λάμψη τῶν ματιῶν. Τυπικές, κλασσικὲς φάτσες ἠλιθίων, ἔτσι ὅπως ἔχει φουσκώσει τὰ κροταφικὰ κόκκαλα ἡ ἀρρώστεια. Καὶ πράγματι, εἶναι ἠλίθιοι οἱ δυστυχεῖς, ποὺ τοὺς ἔχει «χτυπήσει» στοὺς μήνιγγες τὸ μικρόβιο.

Ἄλλοι πάλι αὐτοί: ἐκεῖνοι ποὺ θαρρεῖς πὼς φοροῦν κάτω ἀπὸ τὰ ροῦχα τους κορσὲ γυναικεῖο ἢ θώρακα μετάλλινο—ἔτσι ὅπως φουσκώνει καὶ κρατᾶ τὸν κορμὸ στητό, ὁλόρθο, ἄκαμπτο καὶ ποὺ δύσκολα πολὺ τὸν ἀνασηκώνει ἡ κάθε ἀργή, βαρειὰ ἀναπνοή. Κι' αὐτῶν τὸ κεφάλι χωμένο μέσα στοὺς ὤμους. Μὰ τί ὄψη! Μαλλιά, νύχια, τένοντες, ἀπονευρώσεις, χόνδροι, φλέβες, ἀρτηρίες, πνεύμονες, χτυπημένα ὅλα αὐτὰ ἀπ' τὴν ἀρρώστεια...

Καὶ πλάϊ σ' αὐτοὺς κι' οἱ ἄλλοι...

Μὰ ὄχι! Δὲν φαντάζομαι νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ βασανίσω ἀκόμη περισσότερο τὸν ἀναγνώστη μου: Σκοπός μου δὲν εἶναι αὐτός. Ἔπρεπε ὡστόσο νὰ κάμω αὐτὴν τὴν φοβερὴ παρουσίαση. Ἀλλοιῶς δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ μπῆ κανεὶς στὸν κόσμο ποὺ θέλει νὰ γνωρίση.

Ναί, εἶναι κι' ἄλλοι... Πολλές, ἄπειρες ἄλλες μορφές. Ἀμέτρητες!

Εἶχε δίκηο ὁ φίλος λεπρολόγος, ποὺ μὲ προειδοποίησε:

—Πλοῦτος περιπτώσεων, σὰν κι' αὐτὸν τῆς Σπιναλόγκας, δὲν ὑπάρχει πουθενὰ ἀλλοῦ.

Τέτοιος πλοῦτος!

«Θησαυρὸς....» σᾶς λένε οἱ εἰδικοί.

Ἡ λόβα κι' οἱ λοβιάρηδες

«...... στὴ Χώρα τῆς Ὀδύνης,
στὸν πόνο τὸν αἰώνιο, στὴν ἄβυσσο τῆς θλίψης,
μέσα στὴς κακορρίζικες καταραμένες ράτσες
.. ..
Ἐσεῖς ποὺ μπαίνετε ἐδὲ πᾶ, ἀφίστε καθ' ἐλπίδα...»

«Κόλαση» τοῦ Δάντη
ἀπ' τὸ Τρίτο Τραγοῦδι

«Ἑκατομμύρια πλασμάτων, ἀκρωτηριασμένα, σακάτικα, περιπλανώμενα σὲ πλήρη ἀποσύνθεση, ἀγωνιοῦν ἀπεγνωσμένα μέσα στὴν φρίκη τοῦ ἀργοῦ θανάτου, δίχως ἐλπίδα λυτρωμοῦ.....»

Μεταφερμένα στὴν δημοτική, αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Βασίλειος ὁ Ναζιανζηνὸς περιγράφει τοὺς λοβιάρηδες, στὸν καιρὸ τῶν Βυζαντινῶν.

Τί θὰ μποροῦσε ν' ἀλλάξη κανεὶς σήμερα ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνες, γιὰ νὰ περιγράψη τοὺς σημερινοὺς λεπρούς; Τίποτα. Οὔτε ἕνα γιῶτα.

Λὲς καὶ τὸ ρολόϊ τῆς ἀνθρωπότητος σταμάτησεν αὐτοῦ. Σὰν νὰ μὴν χωρίζη τίποτα ἐκείνους ποὺ σερνόντανε ἄλλοτε στὴς πλαγιὲς τοῦ Ξηρολόφου, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀργοπεθαίνουν στὴν Σπιναλόγκα. Καὶ γιατὶ μόνο ἀπὸ τότες ὥς τώρα; Γιατὶ ὄχι ἀπὸ πιὸ μπροστά;

Τάχατες δὲν ἦταν τὸ ἴδιο μὲ τὴν «κούσχτα» στὴς Ἰνδίες, τὴν «πισάγα» στὴν Παλαιὰ Περσία; Ἢ μήπως δὲν μεταφράσανε σωστὰ οἱ Ἑβδομήκοντα ἀποδίνοντας μὲ τὴν λέξη λέπρα, τὴν «ξαραάθ» στὸ Τρίτο Βιβλίο τοῦ Μωϋσῆ; Καὶ ἡ «Λευκὴ» τοῦ Ἱπποκράτη τί ἄλλο ἦτανε παρὰ ἡ λέπρα;

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφθανε τὸ ὅτι ἡ καταραμένη αὐτὴ ἀρρώστεια ἁπλώθηκε παντοῦ καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἑλλάδα γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἔχουμε νὰ δοῦμε, σὰν νὰ μὴν ἦταν ἀρκετὸ πὼς καὶ στὴν σημερινὴ Ἀθήνα γυρνοῦν ἀκόμη ἐλεύθεροι λεπροὶ στὸν δρόμο (ὡς καὶ κουρεῖς, ζαχαροπλάστες, γκαρσόνια κ. ἄ. ὅπως ἀπέδειξεν ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια τώρα, ἡ ἔρευνά μας μὲ φωτογραφίες ἀπὸ τὴς στῆλες τῆς ἐφημερίδος «Πατρὶς») θαρρεῖς κι' ἐπίτηδες στὴν Κρήτη ἴσα-ἴσα, στὸν τόπο ποὺ ἔχει τὸ καλλίτερο κλῖμα τῆς Ἑλλάδος, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου συμβούλευεν ὁ Ἱπποκράτης τοὺς ἀρρώστους του νὰ πᾶνε νὰ ἀναρρώσουν, ἴσα-ἴσα ἐκεῖ πολλαπλασιάστηκαν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἀλλοῦ οἱ λεπροί. Στὸν καιρό του ὁ Ζαμπακὸς ὑπολογίζει ὥς τέσσερις χιλιάδες τοὺς λεπροὺς τῆς Κρήτης.

Κι' οἱ δυὸ ἔξοχοι λεπρολόγοι, ὁ Ἔλλερς καὶ ὁ Κανέμ, ποὺ ἀσχολήθηκαν σὲ πολύχρονη ἰδιαίτερη ἔρευνα μὲ τοὺς λεπροὺς τῆς Κρήτης, ἐλπίζουν πὼς ἀπὸ μέρα σὲ μέρα θὰ βρεθοῦν ἀρχεῖα βενετσιάνικα ὅπου νὰ μᾶς δίνονται πολύτιμες πληροφορίες.

Ποιὸς πρωτοπῆγε τὴ λέπρα στὴν Κρήτη;

Οἱ λεπρολόγοι συμφωνοῦν πὼς ἦταν οἱ Ἀρχαῖοι Φοίνικες, ποὺ μαζὶ μὲ τὸ ἐμπόριό τους διέδωσαν καὶ τὴν κακιὰν ἀρρώστεια. Κι' ἂν δὲν ἦταν τότες αὐτοί, θὰ ἦταν σίγουρα ἀργότερα οἱ Σταυροφόροι. Μὰ τέλος πάντων, τὸ πῶς πῆγεν ἡ λέπρα ἐκεῖ, ἔχει δευτερεύουσα σημασία. Ἐκεῖνο ποὺ προέχει σήμερα, εἶνε τὸ πῶς θὰ φύγη, τὸ πῶς θὰ ἐξοντωθῆ. Νὰ τί εἶχα στὸν νοῦ μου πρὶν πάω στὴν Σπιναλόγ

Καὶ νὰ τί πῆγα νὰ ἐξακριβώσω.

.. ..

Τὸ λοιπόν, εἴχαμε φθάσει ἔτσι σιγὰ-σιγὰ ὥς τὸ μικρὸ λιμάνι ὅπου ἡ μιὰ ὕστερα ἀπ' τὴν ἄλλη, ἐρχόνταν κι' ἄραζαν ἡ λίγες βάρκες τῶν λεπρῶν.

Οἱ λεπροὶ ψαράδες, πηδώντας ἀπ' τὰ πλοιάρια τους, εἶχαν φυσικὰ τὴν περιέργεια νὰ μάθουν τί τρέχει, μιὰ κι' ἔβλεπαν τόσο κόσμο μαζεμένο στὸ γιαλό.

—Ναί, ἀλλὰ γιατὶ ἦρθε, μπορεῖς νὰ μοῦ τὸ ξηγήσῃς; ρωτοῦσεν ἕνας τους ἐπίμονα κι' ἀπανωτές φορές.

—Λές νὰ εἶνε αὐτό;... ρώτησε τρομαγμένος κάποιος ἄλλος.

Κι' ὁ θαλασσινὸς λεπρὸς τοῦ ἔκλεισε πονηρὰ τὸ ἕνα μάτι, ποὺ ἦταν κιόλας ἀπὸ πρὶν μισόκλειστο. Τὸ ἄλλο τοῦ τὸ εἶχε κλείσει ἡ λέπρα.

—Λές;..

Ἐπέμεινεν πάλι ὁ ἄλλος, ποὺ θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς χλώμιασε—ἂν ἦταν δυνατὸ νὰ χλωμιάζουν καὶ τὰ πρασινοκίτρινα ἀπὸ τὸ ἔμπυο πρόσωπα τῶν λεπρῶν. Δίχως νὰ περιμένη τὴν ἀπάντηση ,γύρισε καὶ μοῦ εἶπε ἀπότομα:

—Ἄκου μου, ποὺ σοῦ λέω κυρ' γιατρέ... σὲ σφάξανε!

—Τί λές;

—Αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα! Σὲ σφάξανε. Κι' ἂν ἦρθες γι' αὐτὸ ποὺ ἦρθες, νὰ σηκωθῇς γλήγορα νὰ φύγῃς.

Δὲν ἤξερα ἀλήθεια τί νὰ φανταστῶ. Καὶ χρειάστηκε νὰ ἐπιμείνω πολύ, γιὰ νὰ μάθω τέλος πάντων αὐτὸ ποὺ τοὺς τρόμαξε. Οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, νομίζανε πὼς πῆγα νὰ κάνω πειράματα ἐπάνω τους.

—Θὰ γίνη σφαχτηρία ἐδῶ χάμω, ἅπαξ δὲν φύγῃς τώρα γλήγορα!

Κι' ὅσο ἁπλωνότανε ἀπὸ στόμα σ' αὐτὶ ἡ ὑποψία, τόσο κι' ἀγρίευεν ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος.

Μὰ ὅταν μὲ τὰ πολλά, μπόρεσα νὰ τοὺς πείσω πὼς μόνο γιὰ πειράματα δὲν εἶχα πάει, ποιὰ ἦταν ἡ κατάπληξή μου, σὰν τοὺς εἶδα... ν' ἀγριεύουνε ἀκόμη περισσότερο.

—Γιατί, παιδιά;

Ὁ πιὸ ἀγριεμένος δὲν τὸ χώνεψε:

—Ἄκου ποὺ λέει καὶ γιατί;... Ἔτσι, λοιπόν, οὔτε καὶ... πείραμα πιὰ δὲ θὰ μᾶς κάνουνε; Ἔτσι ξένοιασαν ἀπὸ μᾶς, καὶ μᾶς ἀφίνουν νὰ βουρλιστοῦμε μόνοι μας;...

—Ὡστόσο ξέρετε καλὰ πὼς γίνεται κι' ἐδῶ ἕνα νοσοκομεῖο.

—Ἀλλοῦ αὐτά! Τ' ἀκοῦς; Κι' ἐμεῖς δὲν τρῶμε χάπια.

—Δὲν τὸ πιστεύετε;

—Βρὲ Χριστιανέ μου, παράτα τὰ νοσοκομεῖα, καὶ κύττα νὰ δοῦμε τί θ' ἀπογίνωμε.

Ἕνας ἄλλος ἔγινε σαφέστερος στὴς δηλώσεις του:

—Πειράματα! Τ' ἀκοῦς; Νὰ ξαναρχίσουν τὰ πειράματα νὰ δοῦμε ποῦ θὰ βγῆ ἡ ἄκρη.

—Μὰ σεῖς δὲ λέγατε πὼς;....

—Εἴπαμε, ξείπαμε... Τώρα, ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται: Ἂς μᾶς κόψουν, ἂς μᾶς ράψουν, ἂς μᾶς τρυπήσουν, ἂς γίνη τέλος πάντων κάτι, μπᾶς καὶ βρεθῆ ρεμέντιο...

Στὴν ἀπελπισία τους, εἶνε διατεθειμένοι γιὰ ὅλα! Φτάνει νὰ τοὺς δοθῆ μιὰ ἐλπίδα.

Καὶ μόνο σὰν κάλμαρε πάλι ξανὰ ὁ ἐρεθισμός, μαλακός, γλυκομίλητος, ἕνας τους ρώτησε:

—Μὰ τέλος πάντων, τί λένε αὐτοὶ ποὺ ξέρουν τὰ πολλά; Γιὰ ὅλες τὴς ἀρρώστειες, λίγο ὡς πολὺ κάτι ἔγινε. Ἡ σύφιλη σχεδὸν γιατρεύεται. Ἀπὸ τὸ χτικιό, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν πεθάνῃ κανεὶς ἂν κάνη τὸ πρεπούμενο. Ὁ καρκῖνος, πάλι, πὲς μὲ τὸ μαχαῖρι, πὲς μὲ τὸ ἀράδιο, ὅλο καὶ δίνει ἐλπίδα. Μόνο γιὰ μᾶς πιὰ χάθηκε ὁ κόσμος;

Αὐτὰ ὅλα εἴχανε εἰπωθεῖ ἥσυχα-ἥσυχα καὶ μετρημένα. Τόσο ποὺ βρῆκα τὸν καιρὸ νὰ ξαναστῶ, γιατὶ τέλος πάντων ἄνθρωπος ποὺ δὲν φαινότανε κι' ἀνεπτυγμένος, εἶχε ἔστω καὶ μιὰ γενικὴ ἰδέα γιὰ τὴς σοβαρώτερες ἀρρώστειες. Μέχρι.... «ἀράδιο», ποὺ λέει ὁ λόγος.

Μὰ τί ἦταν αὐτό; Τίποτα! Μπρὸς στὴς γνώσεις ποὺ μοῦ φανέρωσαν σιγὰ-σιγὰ ἄνθρωποι, ποὺ οἱ μισοὶ τους δὲν ξέρουν καλὰ-καλὰ, ὄχι νὰ γράψουν—μιὰ καὶ τοὺς λείπουν τὰ χέρια—μὰ οὔτε νὰ διαβάσουν τ' ὄνομά τους. Ὥς καὶ γιὰ τὸ μικρόβιο τοῦ Χάνσεν θὰ σοῦ ποῦνε στὴν Σπιναλόγκα οἱ λεπροί.

Καὶ μόνο αὐτό;

—Ἐκεῖνος 'κεῖ ὁ Γιαπωνέζος ὁ Κοβογιάσι, ἔτσι δὲ λέγεται; Ὁ μεγάλος δὰ ὁ γιατρὸς ὁ Γιαπωνέζος...

—Ἐσεῖς ποῦ τὸν ξέρετε;

Ἂν μποροῦσαν νὰ χαμογελάσουνε ἡ νεκροκεφαλές, δίχως τὸ ἀπαισιό τους χάσμα, ἔτσι θὰ χαμογελοῦσαν κι' οἱ λεπροί, ὅταν μοῦ λέγανε:

—Ἀμ' κάνουμε κι' ἄλλη δουλειά; Πάει τάχα κι' ἀλλοῦ ὁ νοῦς μας; Γιατρὸ δοῦμε, παθὸ δοῦμε, τί ἄλλο θὲς νὰ τὸν ρωτήσουμε, ἐξὸν ἀπ' αὐτὰ κι' ἀπ' αὐτά;

—Καὶ τί σᾶς ὠφελοῦν ποὺ τὰ μαθαίνετε;

—Πῶς τί μᾶς ὠφελοῦν; Τὰ συζητᾶμε, τὰ ξεψαχνίζουμε κι' ὕστερις βγάζουμε τὸ... «ἰλάμι» (δηλ. τὴν ἀπόφαση).

—Ἐσεῖς;

—Ἀμ' κι' ἂν δὲν τὸ ποῦμε ἐμεῖς ποιὸς θὰ τὸ πῆ: ὁ Κοβογιάσης τάχα μου;

—Θὰ γίνη σφαχτηρία ἐδῶ χάμω, ἅπαξ δὲ φύγεις τώρα γρήγορα...

—Καὶ τί μάθατε, λοιπόν, πὼς βρῆκε ὁ Γιαπωνέζος;

—Μάθαμε ὅτι δηλαδής, ἐξὸν ἀπ' τὸν «βακίλλιο» τοῦ Χάνσεν ποὺ χτυπᾶ καὶ νερουλιάζει τὰ νεῦρα, εἶνε καὶ κάποιο ἄλλο μικρόβιο, μυστήριο πρᾶμα γιὰ τὴν ὥρα. Τὰ δύο μαζί, λέει, κάμουν τὴ λέπρα.

—Κι' ἐσεῖς τί λέτε;

Πρὶν ἀπαντήση, γύρισε, ἔφερε μιὰ βόλτα μὲ τὸ βλέμμα του τὴν ὁμήγυρη ποὺ δὲν φαινότανε νὰ ἔχῃ ἀντίρρηση, καὶ εἶπε ἀποφθεγματικά:

—Ἔτσι εἶνε! Δύο πρέπει νἆναι τὰ μικρόβια. Ἴσως καὶ περισσότερα μαζί...

—Γιατί;

—Μὰ... δὲν μᾶς βλέπεις; Μοιάζει ἡ ἀρρώστεια τοῦ ἑνός μας μὲ τοῦ ἄλλου μας;...

—Λὲς νὰ μὴ μοιάζῃ;

—Θέλω νὰ πῶ...

Κι' ἄρχιζε νὰ μοῦ δείχνῃ ἕναν ἕνανε, ἄλλους ποὺ ἔπασχαν ἀπὸ φυματιώδη, κι' ἄλλους ἀπὸ ἰξώδη λέπρα.

Βέβαια, οὔτε κανεὶς μποροῦσε νἄχῃ τὴν ἀξίωση νὰ μὴν ἦταν ἔτσι μπερδεμένα καὶ συγχισμένα ὅλα αὐτά. Ὡστόσο, μέσα σὲ πολλὴ πλάνη, ὑπῆρχε κι' ἄλλη τόση ἀλήθεια. Γιατὶ, ἂν δὲ λαθεύω, ἀπ' τὸ 1926 κι' ἔπειτα ἀκούστηκαν ἡ ἐργασίες τοῦ μεγάλου Γιαπωνέζου λεπρολόγου. Ἔξη καὶ μόνο χρόνια ὥσπου νὰ φθάση ὁ ἀντίλαλός τους ἴσαμε τῆς Σπιναλόγκας τοὺς λεπρούς, δὲν ἦταν καὶ πολύ.

Καὶ νὰ ποὺ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ρωτῶ:

—Καλά! Ἐσεῖς ποὺ ἔχετε ἀκουστὰ καὶ γιὰ τὸν Κοβογιάσι, πῶς δὲν μάθατε ὅτι ἀπόδειξε πιὰ ὁριστικά, πὼς ἡ λέπρα δὲν εἶνε κληρονομικὴ παρὰ μόνο κολλητική; Ἢ μήπως δὲν ἀκούσατε γι' αὐτό;

Πῶς ὄχι! Τὸ εἶχαν μάθει. Τὸ ἤξεραν.

—Μά... ποιὸς σοῦ λέει πὼς δὲν λαθεύει;

—Αὐτός: Μὲ τέτειες ἔρευνες;

—Ἐξ ἄλλου...

Καλλίτερα ἀκόμη πληροφορημένος, ἕνας ἄλλος ἀόμματος, ἔδωσε τὴν πληροφορία ποὺ ἦτανε σωστή.

—Ἐξ ἄλλου, βρεθήκανε μικρόβια καὶ μέσα στὸ σπέρμα.

—Ποῦ τὸ ξέρεις;

—Ἀφοῦ μᾶς πήρανε κι' ἐμᾶς! Ἀφοῦ μᾶς κάμανε τὴν ἐξέταση....

—Πήρανε κι' ἀπὸ σένα;

—Ὄχι ! Πῆραν ἀπ' τὰ παλληκάρια. Καὶ εἶνε σωστό: βρήκανε μικρόβιο...

—Ναί, ἀλλὰ ὄχι καὶ μέσα στὰ σπερματοζωάρια.... Γιατὶ, πρέπει νὰ ξέρῃς πὼς ἡ γονιμοποίηση...

—Ξέρω, ξέρω...

—Τότες, ποῦ ἔχεις ἀντιρρήσεις;...

—Μώρ' ἂς ψάξουν καλλίτερα, καὶ σοῦ λέω ἐγώ... Νὰ μοῦ τρυπᾷς τὴ μύτη, ἂν δὲν βροῦνε μιὰ μέρα καὶ μέσα στὰ σπερματοζωάρια, ὅπως τὰ λέν. Νὰ μοῦ τρυποῦν τὴ μύτη...

Δὲν τοὺς βγάζεις τὴν ἰδέα αὐτή, οὔτε μὲ τὰ τσιγγέλια. Τὸ γιατὶ ἀργότερα τὸ κατάλαβα.

Γιατὶ δὲν τοὺς συμφέρει νὰ μὴν εἶνε κληρονομικὴ ἡ λέπρα. Γιατὶ ἔτσι, εἶνε προτιμότερο γι' αὐτούς. Νὰ μὴν τοὺς ἀποφεύγῃ ὁ κόσμος. Αὐτὸ εἶνε ὁ πιὸ μεγάλος τους καϋμός.

Χειρότερο κι' ἀπ' τοῦ Ταντάλου τὸ μαρτύριο

Ἕνα περιστατικό, ὅλως διόλου ἄσχετο. Μὰ ποὺ θὰ μὲ κάνῃ νὰ κερδίσω κόπο.

Θυμοῦμαι κάποτες μίαν ὁλονύχτια σχεδὸν συνεδρίαση τῆς Βουλῆς, ὄχι ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ τὴς παρακολουθοῦν ροχαλίζοντας τρεῖς-τέσσερις μόνο «πατέρες». Ὥς καὶ τὰ θεωρεῖα ἀκόμη, γεμᾶτα, φίσκα. Σὰν ἔγινε, ὅ,τι ἔγινε, ἄκουσε πιὰ μ' ἀνακούφιση ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος, τὸ προεδρικό:

—«...Ἡ Συνεδρίασις διακόπτεται».

Μὰ στὴν ἀναμπουμπούλα μέσα, ὅταν εἶχαν σηκωθῆ ὅλοι γιὰ νὰ φύγουν, μιὰ βροντερὴ φωνὴ ἀκούστηκε πάνω ἀπ' ὅλη τὴν ὀχλοβοή:

—Τὸν λόγον, κύριε Πρόεδρε!...

Βροντερὴ σὰν καμπάνα, προσταχτικὰ στὴν ἀρχή, ἀπελπισμένα ἔπειτα κι' ἀπεγνωσμένα, ἡ ἴδια πάντα φωνή:

—Δυὸ λογάκια! Μόνο δυὸ λόγια...

Τόσο ποὺ, στὸ πόδι ὅλοι κι' ἕτοιμοι νὰ φύγουν, σταμάτησαν τέλος πάντων ν' ἀκούσουν τί τρέχει. Ἦταν ἕνας καλοθρεμμένος ἀρχοντοχωριάτης, κὰν τσέλιγκας, πρὶν γίνη βουλευτής, κάνε τσιφλικᾶς, καὶ μετὰ τὴν ἐκλογή του. Ἤθελε σώνει καὶ καλά, νὰ τὰ πῆ ἀπ' τὸ βῆμα. Ἔσπρωξε κόσμο, προχώρησε, ἀνέβηκε.

—Ὁρίστε! συγκατένευσε ὁ πρόεδρος, ἀνυπομονώντας.

Πρὶν πῆ τὰ δυό του λόγια, εἶπε πολλὰ περισσότερα γιὰ νὰ ζητήση συγγνώμη μὲ ἀτέλειωτες περιφράσεις.

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχές)

Ξένα ἀριστουργήματα

Μωρὶς Γιοκάϊς

Ἕνας πραγματικὸς ἄντρας!

Ἡ κόμησσα Ρεπέκ, ἡ ὡραία γυναίκα ποὺ μὲ τὰ δροσερά της νειᾶτα εἶχεν ἀνάψει τόσους καϋμοὺς καὶ μὲ τὸ λυγερό της κορμὶ εἶχε τρικυμίσει τόσες καρδιές, ἦτανε τὴν ἡμέρα ἐκείνη γεμάτη χαρά. Θὰ πήγαινε στὸν χορὸ τοῦ Καζίνου τῆς Ἀράδης, ποὺ ἀπεῖχε καμμιὰ ἑξηνταριὰ χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν ἐξοχικήν της ἔπαυλη, καὶ ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ βρίσκωμαι σπίτι της τὴν ὥρα αὐτή, εἶχε τὴν εὐγένεια νὰ μὲ καλέση.

—Ἀγαπητέ μου βαρῶνε, δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε βέβαια τὴ συντροφιά σας.

Τὸ «ἀγαπητέ μου» αὐτό, τὸ εἶπε μὲ τόση χάρη καὶ τρυφερότητα, ποὺ θἄπρεπε νἄχη κανεὶς πέτρινη καρδιὰ γιὰ νὰ τῆς χαλάση τὸ χατῆρι.

—Εἶμαι πάντοτε στὴς διαταγές σας, κόμησσα. Μὰ πότε φεύγομε;

—Ἀπόψε, στὴς ὀχτώ. Εἶπα νὰ ζέψουν κι' ὅλας τὸ ἁμάξι μου.

—Δὲν πιστεύω νὰ τὸ σκεφθήκατε σοβαρὰ αὐτὸ ποὺ πᾶτε νὰ κάνετε. Ἔξω εἶναι θεοσκότεινα, κι' ὁ δρόμος εἶναι ἐλεεινός. Πρέπει νὰ διασχίσωμε ποτάμια, κι' ἕνα δάσος ποὺ δὲν εἶναι διόλου ἀσφαλές. Λένε πὼς ὁ Φετέκε Γιόζα ἐκεῖ μέσα κρύβεται, καὶ τὸ ξέρετε καλὰ πὼς δὲν χωρατεύει... Μόλις προχτὲς ἀκόμη ἐσκότωσε τρεῖς χωροφύλακες.

—Κρῖμα, φτωχέ μου βαρῶνε, δὲν εἶστε διόλου ποιητής. Ὑπάρχει τίποτα πιὸ ρωμαντικὸ ἀπὸ ἕνα νυχτερινὸ ταξίδι; Τ' ἄστρα τρεμοσβύνουν στὸν οὐρανό... Ἡ νύχτα εἶναι διάφανη. Πότε-πότε σοῦ χαμογελάει γλυκὰ τὸ φεγγάρι καὶ σὲ νανουρίζει ἡ συναυλία τῶν βατράχων.

Τί νὰ κάνω; Ἤμουνα βέβαιος πὼς ἡ βαρώνη μὲ κορόϊδευε ! Μποροῦσε ἄλλωστε νὰ μὲ περάση καὶ γιὰ κανένα φοβιτσιάρη. Ἀναγκάστηκα λοιπόν, νὰ τὴν συνοδέψω.

Ὁ δρόμος πράγματι ἦταν ἀπαίσιος. Ἡ ἅμαξα τραντάζονταν ἀπότομα καθὼς τ' ἄλογα σκόνταφταν στὸν ἀνώμαλο δρόμο, πότ' ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ. Ἔξαφνα, ἕνα ἀπότομο τίναγμα, παρὰ λίγο νὰ μὲ πετάξη ἔξω. Τὸ ἁμάξι μας στάθηκε καὶ ἔγειρε πρὸς τὸ ἕνα πλευρό. Ὁ ἁμαξᾶς πήδηξε ἀπὸ τὴν θέση του κι' ἦρθε προβάλλοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ παραθυράκι νὰ μᾶς πληροφορήση:

—Ἐξοχωτάτη, χάσαμε τὸν δρόμο !

—Καὶ τί μ' αὐτό; ἀποκρίθηκε ἡ κόμησσα μ' ἀδιαφορία. Ἀφοῦ ἔχουμε δρόμο μπροστά μας ἂς προχωρήσωμε στὴν τύχη. Κάπου θὰ βγαίνη.

—Τί λέτε; Νὰ περάσωμε μ' ἕνα τέτοιο σκοτάδι τὸ δάσος ! τὴν διέκοψα ἐγώ. Ποιὸς ξέρει τί κακοποιὰ στοιχεῖα μπορεῖ νὰ συναντήσωμε. Ἂν εἶχα πάρη, τοὐλάχιστον, τὰ πιστόλια μου !

—Γιὰ νὰ μᾶς τὰ πάρουν κι' αὐτά ; ἐσάρκασεν ἡ κόμησσα.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτά, ἐπήδησε σὰν πεταλοῦδα ἀπὸ τὸ ἁμάξι.

—Μπᾶ, τί βλέπω! ἀνεφώνησεν ἔξαφνα ἡ ἀσυλλόγιστη γυναίκα: νά, ἕνα φῶς μέσα στὰ δέντρα!

Τὸ αἷμα μου ἐπάγωσε, καθὼς ὁ ἁμαξᾶς ἐτραύλισε μὲ σβυσμένη φωνή:

—Μή, γιὰ τὸ Θεό! Μὴ προχωρῆτε! Εἶναι τὸ χάνι ὅπου μένουν οἱ λησταί. Ἐκεῖ μέσα ἔχουν τὴ φωλιά τους οἱ κακοῦργοι....

—Λαμπρά! Λαμπρά! φώναξε ἡ κόμησσα, χτυπῶντας τὰ χέρια της χαρούμενα σὰν παιδί. Ἁμαξᾶ, τράβα στὸ χάνι τῶν ληστῶν. Προχωρῶ ἐγὼ πεζὴ γιὰ νὰ σοῦ δείξω τὸ δρόμο...

Τοῦ κάκου προσπαθήσαμε νὰ τὴν ἀποτρέψωμε ἀπ' τὴν τρέλλα ποὺ σκεφτότανε νὰ κάνη.

—Θὰ πάω μόνη μου! ἔλεγε μὲ πεῖσμα ἐκείνη. Ἂν θέλετε, ἐλᾶτε καὶ σεῖς, ἂν δὲν θέλετε, μὴν ἐρχόσαστε. Δὲν σᾶς βιάζω.

Τί μποροῦσα λοιπὸν νὰ κάνω: Κατ' ἀνάγκην τὴν ἀκολούθησα. Σὰν σιμώσαμε στὴν τσάρδα, στ' αὐτιά μας ἔφτασεν ὁ μελωδικὸς ἦχος μιᾶς τσιγγάνικης ὀρχήστρας.

—Θεέ μου! ἐφώναξα! ὅλοι οἱ λησταὶ τῆς χώρας εἶναι μαζεμένοι ἐδῶ πέρα.

—Γιὰ σώπα! εἶπεν ἡ κόμησσα, γελῶντας, πηγαίναμε στὸ χορὸ καὶ τὸν βρήκαμε στὸ δρόμο μας! Τί τυχεροὶ ἄνθρωποι!...

Καὶ χωρὶς τὸν παραμικρότερο δισταγμὸ ἔδωσε μιὰ σπρωξιὰ στὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα. Τὴν ἀκολούθησα καὶ γώ, νοιώθοντας πὼς ὅλο τὸ αἷμα εἶχε φύγει ἀπὸ τὴς φλέβες μου. Στὴν ἀρχὴ ἐνόμισα πὼς εἴχαμε νὰ κάνουμε μὲ καμμιὰ πενηνταριὰ ληστὲς ποὺ τραγουδοῦσαν σὰν ἄγριοι καὶ χόρευαν σὰν δαιμονισμένοι γύρω μας. Ὅταν ὅμως συνῆλθα κἄπως ἀπὸ τὴν τρομάρα μου καὶ τοὺς μέτρησα εἶδα πὼς ἦσαν μόνον ἐννέα μαζὶ μὲ τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ χανιοῦ καὶ τοὺς τρεῖς τσιγγάνους βιολιτζῆδες. Ἀλλὰ μήπως δὲν ἦσαν τἄχα ἀρκετοὶ πέντε ἀγριάνθρωποι ὥς ἐκεῖ ἀπάνω, ποὺ τὰ κεφάλια τους ἄγγιζαν σχεδὸν τὸ ταβάνι;

Μὰ ἡ κόμησσα δὲν εἶχε τὸ Θεό της!

—Συγχωρῆστε μας, εἶπε, ποὺ ἤρθαμε νὰ σᾶς ἐνοχλήσουμε χωρὶς τὴν ἄδειά σας. Ἐχάσαμε ὅμως τὸν δρόμο μας καὶ ἐπειδὴ μ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι εἶναι ἀδύνατο νὰ προχωρήσουμε, σᾶς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς φιλοξενήσετε ἀπόψε ἐδῶ.

Δὲν πιστεύω νὰ σκεφθήκατε σοβαρὰ αὐτὸ ποὺ πᾶτε νὰ κάνετε.

Ὁ πιὸ ψηλὸς καὶ ὁ πιὸ ὄμορφος ἀπὸ τοὺς πέντε ληστές, ἕνας ἀληθινὸς κολοσσός, πλησίασε στρίβοντας τὸ μουστάκι του.

—Κυρία μου: Φετέκε Γιόζα, ὁ ταπεινὸς δοῦλός σας, εἶναι εὐτυχὴς ποὺ μπορεῖ νὰ σᾶς προσφέρη τὴν φτωχική του φιλοξενία.

Στὸ ἄκουσμα, τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ ὀνόματος εἶχα παγώσει ὁλόκληρος.

—Καὶ μὲ ποιὰν ἔχω τὴν τιμὴ νὰ ὁμιλῶ; συνέχισε ὁ διαβόητος ληστής.

—Μὲ τὴν κόμησσα Ρεπέκ.

—Τιμή μου! Ὁ γέρω κόμης Ρεπέκ, Θεὸς σχωρέστον, μοὔστειλε μιὰ φορὰ μιὰ σφαῖρα, ἀλλὰ δὲν μὲ πέτυχε. Καθῆστε παρακαλῶ, κυρία κόμησσα.

Ἡ κόμησσα ἐκάθησε ἀφελέστατα καὶ ὁ Φετέκε ἐξηκολούθησε:

—Καὶ ποῦ πηγαίνετε αὐτὴν τὴν ὥρα;

—Στὴν Ἀράδη, στὸν χορὸ τοῦ Καζίνου.

—Τί σύμπτωση! Καὶ μεῖς χορὸ ἔχουμε. Καὶ ἂν ἡ κόμησσα δὲν εἶναι ἀκατάδεχτη, πιστεύω νὰ διασκεδάση πολύ. Ἔχουμε περίφημη μουσική. Τώρα θὰ τὴν ἀκούσετε. Μπρὸς Ἀτσίγγανοι! Τὸ τραγοῦδι τῆς Πεντάμορφης!...

Καὶ μὲ τὴς πρῶτες δοξαριὲς ὁ Φετέκε ἄρπαξε ἀπὸ τὴν μέση τὴν κόμησσα καὶ τὴν τρέβηξε στὴ μέση τῆς κάμαρας. Αὐτή, δροσερὴ σὰν τὸ τριαντάφυλλο, χωρὶς νὰ δείξη τὸν ἐλάχιστο φόβο, σηκώθηκε καὶ ἄρχισε νὰ χορεύη σὰν νὰ βρισκότανε στὴν λαμπρὴ αἴθουσα τοῦ Καζίνου. Γελοῦσε, ἔκανε τσακίσματα, ἀστειευότανε καὶ παρασυρόταν σὰν μεθυσμένη στὸν στρόβιλο τοῦ χοροῦ. Ποτέ της δὲν εἶχε χορέψει τὴν τσάρδα μὲ τέτοια χάρη, ὅπως τὸ βράδυ ἐκεῖνο. Ὁ ἀρχιληστής, μὲ βῆμα βαρὺ καὶ στάση ἐπιβλητική, τὴν ἔφερνε στὴν ἀρχὴ γύρω-γύρω στὸ δωμάτιο. Ἡ ματιές του ἦτανε ὑπερήφανες καὶ ἡ κινήσεις του σοβαρές. Ἔξαφνα ἀναπηδοῦσε πάνω στὴς φτέρνες του, ἔβγαζε μιὰ κραυγὴ διαπεραστική καὶ χτυπῶντας τὰ σπηρούνια του, βρισκότανε ὀρθὸς μπροστά της... Ἡ κόμησσα ἔμοιζε μὲ μιὰ πεταλοῦδα ποὺ φτερουγάει ἀπὸ λουλοῦδι σὲ λουλοῦδι, χωρὶς νὰ κάθεται σὲ κανένα... Ὧρες-ὧρες πλησίαζε τὸν καβαλλιέρο της σκύβοντας ἐλαφρά, σὰν νἄθελε νὰ τὸν ἀγκαλιάση, ἄλλοτε πάλιν, στητὴ καὶ ἀξιοπρεπής, ἔκανε γεμάτη νάζια μερικοὺς βηματισμοὺς πρὸς τὰ πίσω, συμπαρασύροντας καὶ αὐτὸν μαζί της σ' ἕνα ξεφρενιασμένο στροβίλισμα.

Ὅταν πιὰ κατακόκκινη σὰν τὴν παπαρούνα καὶ ἐξαντλημένη ἀπὸ τὴν κούραση, ἡ κόμησσα ἔπεσε σ' ἕνα σκαμνάκι, ὁ ἀρχιληστὴς τὴν σίμωσε, τῆς φίλησε τὸ χέρι ἱπποτικώτατα καὶ τῆς εἶπε:

—Μὲ συγχωρεῖτε κυρία κόμησσα, ἀλλὰ βλέπετε δὲν περιμέναμε μουσαφιραίους καὶ δὲν εἴμαστε σὲ κατάσταση νὰ σᾶς περιποιηθοῦμε ὅπως πρέπει. Τὸ δεῖπνο μας εἶναι πολὺ φτωχικό.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ χανιοῦ ἔβαζε πάνω στὸ τραπέζι μιὰ γαβάθα μὲ κουλὰς—ἐθνικὸ φαγητὸ τῶν Οὔγγρων—ἀπὸ ψιλοκομμένα κομμάτια βωδινοῦ μὲ μπόλικο πιπέρι. Πιᾶτα δὲν ὑπῆρχαν πουθενά. Ὁ κάθε ληστὴς ἔβγαζε τὸ μαχαῖρι του, ἐκάρφωνε ἕνα κομμάτι κρέας ἀπὸ τὴν γαβάθα καὶ τὸ κατεβρόχθιζε. Ἡ κόμησσα ἔτρωγε σὰν νἄτανε νηστικὴ τρεῖς μέρες. Ὁ ἀρχιληστὴς τῆς ἔκοβε τὸ ψωμὶ σὲ μικρὲς μπουκιὲς καὶ τῆς τὸ βουτοῦσε στὴν σάλτσα .

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἤξευραν τί θὰ πῆ ποτῆρι. Πίνανε ὅλοι ἀπὸ μιὰ ξύλινη κούπα ποὺ τὴν λένε κουλάκα. Πρῶτος ἤπιε ὁ Φετέκε καὶ ἔπειτα σφουγγίζοντας τὰ χείλη τῆς κούπας μὲ τὸ μανίκι του, τὴν προσέφερε στὴν κόμησσα. Χωρὶς νὰ διστάση διόλου, ἡ νεαρὴ γυναίκα τὴν πῆρε μὲ χαμόγελο, ἔγειρε μὲ ἄπειρη χάρη τὸ κεφάλι της πρὸς τὰ πίσω, καὶ ἐκόλλησε ἡδονικὰ τὰ χείλη ἀπάνω της...

Τέλος ξημέρωσε. Τὸ γλυκὸ φῶς τῆς χαραυγῆς ἔβαψε μ' ἕνα ρόδινο χρῶμα τὰ σανιδένια παράθυρα τοῦ χανιοῦ.

—Τί διάβολο, ἔλεγα μέσα μου, πότε πιὰ θὰ μᾶς σφάξουν!

Ὅταν κατέβηκα στὴν μεγάλη αἴθουσα τοῦ χανιοῦ, εἶδα τὴν κόμησσα ντυμένη καὶ ἕτοιμη γιὰ ἀναχώρηση.

—Εἶναι ὥρα νὰ τοῦ δίνουμε, μοῦ εἶπε. Πρέπει νὰ ζέψουν ἀμέσως τ' ἁμάξι!

Ὁ Φετέκε ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση μπροστά της, βγῆκε ἔξω, καὶ ξύπνησε τὸν ἁμαξᾶ ποὺ ροχάλιζε πάνω στὴ θέσι του.

Κατόπιν ὁ ἀρχιληστὴς πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο τὴν κόμησσα, τὴν βοήθησε ν' ἀνεβῆ στ' ἁμάξι, τὴν ἐτοποθέτησε ὅσο μποροῦσε ἀναπαυτικώτερα, καὶ μᾶς συνώδεψε ἔφιππος ὥς τὴν ἀρχὴ τοῦ δημοσίου δρόμου. Ἐκεῖ στάθηκε, ἔβγαλε τὸ καπέλλο του, φίλησε τὸ χέρι τῆς κόμησσας, κι' ἀφοῦ μᾶς εὐχήθηκε «καλὸ ταξίδι καὶ καλὴ διασκέδαση», σπηρούνιασε τ' ἄλογό του καὶ ἔγινε ἄφαντος...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τότε, εἶδα τὴν κόμησσα νὰ γέρνη μὲ τὰ μάτια μισοκλεισμένα, γεμάτα ἀπὸ κάποιο ἀξέχαστο ὄνειρο, ἐνῷ ἀπ' τὰ χείλη της ξέφυγε ἕνα μουρμουρητό:

—Νὰ ἕνας ἄντρας! Ἕνας πραγματικός, γενναῖος καὶ ὡραῖος ἄντρας!....

ΜΩΡΙΣ ΓΙΟΚΑ·Ι·Σ

Καὶ πάλι τὸ «Γυμνόν»

Τὸ γυμνὸν στὸν κινηματογράφο

Ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς γυμνιστικῆς ταινίας

Γιὰ πεῖσμα τῶν ἀντιγυμνικῶν μέτρων ποὺ ἔλαβε τελευταῖα ἡ Γερμανικὴ κυβέρνησις μὲ σκοπὸ νὰ χτυπήση κάθε εἴδους σχετικὴ ἐκδήλωση, εἴτε στὴν τέχνη, εἴτε στὸ κοινωνικὸ ἐπίπεδο, ἡ προπαγάνδα τοῦ γυμνισμοῦ ἐντείνεται ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Τόσο μέσα σ' αὐτὰ τὰ σπλάχνα τοῦ γερμανικοῦ κράτους, ὅσο καὶ στὰ μεγάλα κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ, δὲν παύουν νὰ κυκλοφοροῦν περιοδικά, βιβλία καὶ ἔντυπα ποὺ διαφημίζουν τὴν νέα θρησκεία καὶ καλοῦν τὸν πολιτισμένο κόσμο νὰ προσχωρήση στὸ καινούργιο ἀνθρωποσωτήριο κίνημα. Ἀπὸ τὸ ἔντυπο, ὡστόσο, πιὸ ἀποτελεσματικὸ μέσο προπαγάνδας εἶναι ἀσφαλῶς ἡ ὀθόνη. Οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ἀπόστολοι τοῦ γυμνισμοῦ δὲν ἐδίστασαν λοιπὸν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν κι' αὐτὸ τὸ μέσον. Διαθέτοντας κάθε εὐκολία καὶ προβαίνοντας σὲ βαρειὲς ὑλικὲς καὶ τεχνικὲς θυσίες, «ἐγύρισαν» τελευταῖα μιὰ ταινία σ' ἕνα γερμανικὸ κινηματογραφικὸ στούντιο κι' ἀπειράριθμα ἀντίτυπά της ἐξαπεστάλησαν πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος. Τὴν κυκλοφορία της φυσικὰ στὴ Γερμανία ἦρθε νὰ διακόψη πρὸ ἡμερῶν τὸ καινούργιο διάταγμα ἐναντίον τοῦ γυμνοῦ. Ἔμεινε ὅμως τὸ ἐξωτερικό. Ἐπιτήδειοι πράκτορες ἐπλασάρησαν καταλλήλως τὸ ἔργο σὲ μεγάλες κινηματογραφικὲς αἴθουσες πολλῶν πρωτευουσῶν τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου καὶ ἡ προβολή του ἄρχισε κι' ἐξακολουθεῖ μάλιστα μ' ἐπιτυχία.

Ὅπως ἦταν ἑπόμενον, ἡ κριτικὴ ἐχωρίστηκε σὲ στρατόπεδα, γιὰ μιὰν ἀκόμη φορά, καὶ τὰ σχόλια ὠργίασαν. Εἴδαμε τὴν ἐκδήλωσή της αὐτὲς τὴς μέρες στὸν παρισινὸ τύπο ἐξ ἀφορμῆς τῆς προβολῆς σὲ γαλλικὴ ἔκδοση τοῦ προπαγανδιστικοῦ αὐτοῦ φίλμ. Τί ταραχώδης, ἀλήθεια, ὑποδοχή!

—=—

Ἀλλὰ τί εἶναι τέλος πάντων ἡ πρωτότυπη αὐτὴ ταινία, ποὺ δημιούργησε τόσο θόρυβο στὴν κοινὴ γνώμη; Ἐπειδὴ μᾶς εἶναι ἄγνωστο ἂν θαρθῆ ὡς ἐδῶ, ἢ μᾶλλον ἂν θὰ ἐπιτραπῆ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ λογοκρισία νάρθῆ ἡ πολύκροτη γυμνιστικὴ ταινία, ἀναγκαζόμεθα, γιὰ τὴν ἐνημερότητα τῶν ἀναγνωστῶν μας, νὰ ἐρανισθοῦμε τὰ πληροφοριακὰ στοιχεῖα ἀπὸ διάφορα σχετικὰ ἄρθρα, ποὺ δημοσιεύονται ἀφειδῶς στὸν γαλλικὸ κινηματογραφικὸ τύπο.

«Γελαστὴ ζωὴ» εἶναι ὁ τίτλος τοῦ γερμανικοῦ πρωτοτύπου, ποὺ μετετράπη στὴν γαλλικὴ ἔκδοση σὲ «Πορεία πρὸς τὸν ἥλιο», ἀσφαλῶς γιὰ περισσότερη ἔμφαση καὶ πιὸ εὔληπτο χαρακτηρισμό. Ἡ ὑπόθεσις ἁπλῆ καὶ ἱκανὴ ν' ἀποδοθῆ μὲ λίγα λόγια: Παρουσιάζεται ἡ ζωὴ ἑνὸς γυμνιστικοῦ σωματείου στὸ γήπεδο τῶν ἀσκήσεών του, μὲ τὴν καταφανῆ πρόθεση νὰ ἐπιδειχθῆ ἡ ὑγιεινὴ καὶ ἠθικὴ σκοπιμότης τῆς ἰδέας, καὶ νὰ προσελκύση ἀπὸ τοὺς θεατὰς τὸν μεγαλύτερο δυνατὸ ἀριθμὸ καινούργιων ὀπαδῶν.

Τὰ «ὑπὲρ»

Δὲν εἶναι ἄλλο, καθὼς μπορεῖ νὰ καταλάβη κανένας, παρὰ ἕνα ρεπορτάζ, ἀλλὰ ἕνα ρεπορτὰζ ποὺ δικαιολογεῖ κάθε του εἰκόνα, ἀκολουθῶντας τὸ διπλὸ σκοπό, ἀφ' ἑνὸς νὰ εὐχαριστήση τὸ κοινὸν κι' ἀφ' ἑτέρου νὰ τὸ παρασύρη. Ἀρχίζει ἀπὸ μιὰν ἀπεικόνιση τῆς σημερινῆς μηχανικῆς καὶ ἀποπνικτικῆς ζωῆς τῶν πόλεων, ποὺ παραλύει τὰ νεῦρα καὶ ἐξαντλεῖ, χωρὶς νὰ ἀναπληρώνη τὴς ζωτικὲς δυνάμεις τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Παρουσιάζει λ.χ. μερικοὺς ἐργάτες φυλακισμένους μέσα στὰ ἐργοστάσια, μερικοὺς ὑπαλλήλους καταδικασμένους νὰ παιδεύωνται μέσα στὴν ἐλαττωματικὴν ἀτμόσφαιραν τῶν γραφείων. Πόσο ζωντανὰ ἀπεικονίζονται τὰ καχεκτικὰ αὐτὰ ἄτομα, τὰ ρουφηγμένα καὶ ὠχρὰ πρόσωπά τους, ἡ σκυθρωπές τους ἐκφράσεις, ἡ ἐξασθενημένες κινήσεις ἀπὸ τὴς ἀποκτηνωμένες στάσεις τῶν σωμάτων τους! Οἱ κῆποι καὶ τὰ δημόσια πάρκα, στὰ ὁποῖα ἔπαιζαν ὅταν ἦσαν παιδιὰ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, εἶναι πιὰ ξεχασμένοι, ἀπηγορευμένοι παράδεισοι...

Ὑπάρχουν ὡστόσο κάποιες ὑπάρξεις ποὺ δὲν θέλησαν νὰ ὑποταχθοῦν στὴς δολοφονικὲς ἀπαιτήσεις τῆς μοντέρνας ζωῆς. Ἀρνήθηκαν νὰ δώσουν τοὺς ἑαυτούς των βορρὰ στὸν μινώταυρο... Ξεχλέβουν μιὰ μέρα ἀπὸ τὴν ἑβδομάδα, κατὰ προτίμησιν τὴν Κυριακή, καὶ πηγαίνουν στὸ ὕπαιθρο γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὰ θέλγητρα τῆς φυσικῆς ζωῆς. Κι' ἂν εἶναι ἔστω οἰκογενειάρχαι, παίρνουν μαζί τους τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά τους καὶ διευθύνονται πότε σ' ἕνα βουνό, πότε στὴς ὄχθες μιᾶς λίμνης ἢ ἑνὸς ποταμοῦ, πότε σ' ἕνα γήπεδο, μὲ τὴν πρόθεση νὰ περάσουν λίγες ὧρες μισόγυμνοι ἢ ἐντελῶς γυμνοί, στὸν ἐλεύθερο ἀέρα, νὰ τρέξουν, νὰ πηδήσουν, νὰ χορέψουν ἀκόμη, τέλος νὰ ἐκτελέσουν μιὰ πορεία στὸν ἥλιο! Δὲν παρακινοῦνται ἀπὸ τὸν πόθο νὰ ξυπνήσουν μέσα τους τὰ κτηνώδη καὶ βάρβαρα ἔνστικτα τοῦ πρωτογόνου ἀνθρώπου. Ζητοῦν νὰ ἀποδώσουν στὸ σῶμα τους τὸ παραμορφωμένο ἀπὸ τὴν ἐντατικὴ δουλειὰ καὶ τὴς κακὲς ἕξεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τὴν ἁρμονία τῶν γραμμῶν καὶ τὴν πλαστικότητά του. Ἀκριβῶς μὲ τὴς ἀσκήσεις ἐκεῖνες, τὴς ἀρχαιοπρεπεῖς καὶ ρυθμικές, ποὺ παρουσιάζει ἡ ταινία καὶ ποὺ ἀποδίδουν τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴν ὑγεία.

Μιὰ ὑποβλητικώτατη πλαστικὴ εἰκὼν ἀπὸ τὴν « Πορεία πρὸς τὸν "Ηλιο »

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν ζωὴ ἐπιδεικνύει τεχνικὰ ἡ «Γελαστὴ ζωή».

Πρόκειται συγκεκριμένα γιὰ μιὰ καινούργια ζωὴ ἢ μᾶλλον γιὰ ἕνα καινούργιο ἰδανικό, ἕνα κήρυγμα «σκοπίμου», θάλεγε κανείς, καὶ «συγχρονισμένης» θρησκείας. Γιὰ νὰ μὴν τὴν παρεξηγήση κανείς, ἢ, μᾶλλον γιὰ νὰ μπῆ κανεὶς στὸ νόημα καὶ στὸ πνεῦμα τῆς καινούργιας αὐτῆς θρησκείας τῆς πλαστικῆς ὀμορφιᾶς, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐμφορῆται ἀπὸ ἰδέες ἀπολύτως ἠθικές, δίχως προκαταλήψεις καὶ προλήψεις. Γιατὶ ἐπὶ τέλους, ἡ ἁρμονικὲς ἀσκήσεις τοῦ σώματος ἔχουν καὶ σκοπὸ αἰσθητικό, δηλαδὴ ἐκτὸς τοῦ ἠθικοῦ καὶ πραγματιστικό. Ἂς κυττάξωμε τὸ ζήτημα μονόπλευρα καὶ μόνο μέσα ἀπὸ τὸν φακὸ τῆς γύρω μας κοινωνικῆς ἐξαρθρώσεως. Σὲ πολλὲς ἀπὸ τὴς βόρειες χῶρες τῆς Εὐρώπης, ὅπως τὴν Σουηδία, τὴν Νορβηγία καὶ τὴν Δανία, ἐπέτυχαν μιὰ πλαστικὴ ἀπόδοση ἐξαιρετικὰ καλή, γιατὶ ἡ γυμναστικὴ στὸ ὕπαιθρο μὲ ἐλάχιστα σκεπασμένο τὸ σῶμα, καθὼς καὶ τὰ διάφορα σπόρ εἶναι διαδεδομένα ἀπὸ πολλὰ χρόνια σ' ὅλες τὴς κοινωνικὲς τάξεις καὶ σ' ὅλες τὴς ἡλικίες.

Καὶ τὰ «κατά»

Οἱ ἐπικριταὶ τῆς γυμνιστικῆς ταινίας βρῆκαν πολλὰ ὅπλα, θεωρητικὰ πρὸ πάντων, γιὰ νὰ πολεμήσουν ἐξ ἀφορμῆς τῆς «Πορείας πρὸς τὸν ἥλιο» τὴν ἰδέα ποὺ προπαγάνδιζε. Μιὰ ἀπὸ τὴς πιὸ ἐντυπωσιακὲς προφάσεις εἶναι καὶ ἡ ἐπίδειξις ρυθμικῶν χορῶν ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ γυμνιστικοῦ συλλόγου ποὺ ἐμφανίζονται στὴν ταινία.

Ὡς ἐπίλογο στὴν παροῦσα σελίδα μας, θὰ μεταφέρομε παρακάτω ἕνα σχετικὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ κάποιο ἄρθρο τοῦ Ἀντρὲ Μωζέ, ποὺ δημοσιεύεται στὸ τελευταῖο τεῦχος τοῦ κινηματογραφικοῦ περιοδικοῦ «Πουρ-βοῦ».

«Εἴχαμε τὴν ἰδέα ὅτι τὸ μόνο ποὺ ἐπιτρέπεται εἶναι νὰ κάνη κανεὶς μιὰ κατ' ἀρέσκειαν ἐκλογὴν μεταξὺ τέχνης καὶ φύσεως. Εἶναι ὅμως ἐπικίνδυνο στ' ἀλήθεια ν' ἀνακατεύη κανεὶς καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ καὶ νὰ κάνη ἐπάνω στὴν ἄμμο χορευτικὰ βήματα, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ὑποψίες μπαλλέτου, κακὰ διδαγμένου ἀπὸ κάποιον καθηγητή, γοητευμένον ἀπ' τὴν μνήμη μιᾶς Ἰσιδώρας Δούνκαν. Τὰ ἀποτελέσματα εἶναι πολὺ λυπηρά, γιατὶ ἡ τέχνη δὲν ἀνέχεται ἡμίμετρα. Ἡ Παύλοβα, μὲ τὰ μετάξινα καλτσούνια της, τὸ μαγιώ της, τὴς ἐλαφρὲς φουστίτσες της, μπροστὰ σ' ἕνα γελοῖο χρωματιστὸ πανί, ὑπὸ τοὺς ἤχους μιᾶς πενιχρῆς μουσικῆς, γινόταν ὡς ἐκ θαύματος κύκνος, πεταλοῦδα, ἢ χρυσάνθεμο ξεφυλλισμένο ἀπὸ τὸν ἀέρα. Τὸ τολμηρὸ ὅμως ἐκεῖνο κοριτσάκι (ἐμφανίζεται σὲ κάποια σκηνὴ τῆς ταινίας) ποὺ, μὲ τὰ πόδια μέσα στὸ νερό, χορεύει τὸν ὕμνο τῆς θαλάσσης «μὲ τὸν δικό της τρόπο», δὲν ἔχει τὸ ὕφος παρὰ μιᾶς μαγείρισσας, ποὺ ἐνῷ παραθερίζη σὲ μιὰν ἀκροθαλασσιά, τῆς ἔρχεται ξαφνικὰ ἡ σκέψις νὰ «ἐκφρασθῆ» μὲ διάφορες κωμικὲς κινήσεις...»

Α.Μ.

Γαβριὴλ ντ' Ἀνούντσιο

Ὁ ντ' Ἀνούντσιο εἶναι μιὰ «διεθνὴς» φυσιογνωμία, μὲ τὴν πραγματικὴ σημασία τῆς λέξεως. Πολὺ πρὸ τοῦ πανευρωπαϊκοῦ πολέμου, ποὺ μεγάλωσε τὴν φήμη του χάρις στὴν πολιτικὴ καὶ ἐθνικὴ δράση ποὺ ἀνέπτυξε καθ' ὅλη τὴ διάρκειά του, τὸ ὄνομά του ἦταν ἤδη γνωστὸ στὴν Εὐρώπη. Τὸ 1908 ἕνα δρᾶμα του, τὸ «Καράβι», στὸ ὁποῖο ἀναπαριστοῦσε τὴν πρώτη περίοδο τῆς Ἐνετικῆς ἱστορίας κι' ἐξέφραζε τὴς ἐλπίδες του γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἰταλίας, ποὺ τὴν ὠνειρευόταν μεγάλη ναυτικὴ δύναμι καὶ κυρίαρχο τῆς Ἀδριατικῆς, γινόταν ἀφορμὴ σοβαροῦ διπλωματικοῦ ἐπεισοδίου μεταξὺ τῆς τότε δυαδικῆς μοναρχίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ καὶ πρωτήτερα ὁ ντ' Ἀνούντσιο εἶχε ἀπασχολήσει τὴν εὐρωπαϊκὴ κοινὴ γνώμη. Πότε μὲ τὰ μυθιστορήματά του, τὸν «Θρίαμβο τοῦ θανάτου» καὶ τὸ «Παιδὶ τῆς ἡδονῆς», πότε μὲ τοὺς ἔρωτές του μὲ τὴν περίφημη Ντοῦζε, καὶ πότε τέλος μὲ... τὰ χρέη του!

Χωρὶς ἀμφιβολία, ὁ ντ' Ἀνούντσιο εἶναι ὁ μεγαλύτερος σύγχρονος λυρικὸς τῆς Ἰταλίας. Συνεχίζοντας τὴς γενναῖες προσπάθειες τοῦ Καρντοῦτσι, κατώρθωσε νὰ ξαναζωντανέψη τὸ ἀρχαῖο λατινικὸ πνεῦμα. Μεγαλόστομος καὶ ρητορικὸς καθὼς εἶναι, ἐπέτυχε περισσότερα στὴν ᾠδή. Ἡ «Λάουδες» τοῦ ντ' Ἀνούντσιο εἶναι ἀπὸ τὰ καλλίτερα ποιητικὰ βιβλία τοῦ καιροῦ μας. Ὡστόσο τοῦ λείπει ἡ «σοφὴ ἁρμονία», ὁ συγκερασμὸς τοῦ πάθους μὲ τὸ πνεῦμα, τοῦ λείπει τὸ «μέτρο». Πρὸ πάντων στὴν πολιτική του ποίηση ὁ ντ' Ἀνούντσιο δὲν ξέρει κανένα φραγμό.

Μεταχειρίζεται φράσεις καὶ λέξεις, ποὺ μπροστά τους χλωμιάζει ὁ... κίτρινος τύπος μας. Δὲν δειλιάζει μπροστὰ σὲ τίποτε, θέλοντας νὰ συντρίψη τοὺς ἀντιπάλους του. Ὅπως στὰ καθαρῶς λυρικὰ τραγούδια του ἀκολουθεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ Ὁρατίου ἔτσι καὶ στὰ πολιτικά του μιμεῖται ἕναν ἄλλο μακρυνὸ κι' ἀληθινὰ μεγάλο πρόγονό του: τὸν Γιουβενάλη. Κι' ὅμως ἡ γλῶσσα τοῦ ντ' Ἀνούντσιο, ἡ λαμπρὴ καὶ ἠχερή, εἶναι μοναδικὴ στὴν ἰταλικὴ λογοτεχνία. Πολὺ λίγοι τὴν μεταχειρίσθηκαν μὲ τόση δύναμη καὶ τόση τέχνη. Ἂν ἡ ποίηση ἦταν ἁπλῶς ἡ τέχνη τῆς «γλώσσης», καθὼς λέει ὁ Χοῦμπολτ, κι' ὄχι τοῦ «λόγου» γενικώτερα, ἀσφαλῶς ὁ ντ' Ἀνούντσιο θἄπρεπε νἆναι ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ποιητὰς τοῦ κόσμου.

Ὁ Γαβριὴλ ντ' Ἀνούντσιο γεννήθηκε στὴ Φρανκαβίλλα - Ἀλ - Μάρε τὸ 1864. Στὰ γράμματα παρουσιάσθηκε πολὺ νέος. Τὴν πρώτη ποιητικὴ συλλογή του τὴν δημοσίευσε σὲ ἡλικία δεκαπέντε ἐτῶν. Τὸ πρῶτο μυθιστόρημά του ἡ «Παρθένα γῆ», δημοσιεύθηκε στὰ 1882. Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ἀκολούθησαν ὁ «Ἅγιος Πανταλέων», τὸ «Παιδὶ τῆς ἡδονῆς», ὁ «Ἐπίσκοπος», ὁ «Ἄθως», ὁ «Θρίαμβος τοῦ θανάτου», ἡ «Παρθένες τῶν βράχων», ἡ «Φωτιά», τὸ «Ἴσως ναί, ἴσως ὄχι» καὶ ἡ «Λήδα χωρὶς κύκνο». Τὸ στομφῶδες ὕφος του, ὁ φραστικός λυρισμός του, ποὺ δικαιολογεῖται στὴν ποίησή του, γίνεται στὰ πεζογραφήματά του κουραστικὸς καὶ μονότονος. Δὲν βρίσκει κανεὶς σ' αὐτὰ τὴν ἀληθινή, τὴν βαθειὰ ποίηση, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸν ἐλαστικὸ τρόπο ποὺ δίνει ὁ ποιητὴς τὸ ὅραμά του, τὴν εἰκόνα τῆς ζωῆς, τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἑαυτό του τὸν ἴδιο. Στὰ πεζογραφήματα τοῦ ντ' Ἀνούντσιο βρίσκει κανεὶς μιὰ τεχνητὴ ποίηση, ποὺ βασίζεται στὸν φραστικὸ πλοῦτο, στὴν φραστικὴ ἠχερότητα, στὴν μεγαλοστομία. Κι' ὅμως τὰ πεζὰ ἔργα τοῦ ντ' Ἀνούντσιο διαβάσθηκαν ὅσο λίγα στὸν καιρό τους. Ἂν θὰ διαβάζωνται ὅμως κι' αὔριο, αὐτὸ εἶναι ζήτημα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ποίηση καὶ τὸ μυθιστόρημα, ὁ ντ' Ἀνούντσιο ἐργάσθηκε πολὺ καὶ μὲ τὸ θέατρο. Στὴν ἀρχὴ μιλήσαμε γιὰ ἕνα δρᾶμα του, ποὺ παρ' ὀλίγον νὰ προκαλέση στὰ 1908 τὸν πόλεμο μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας. Πρὶν ἀπ' αὐτὸ ὁ ντ' Ἀνούντσιο εἶχε δώσει ἀρκετὰ ἔργα του γιὰ τὴν σκηνή: τὴν «Νεκρὴ πολιτεία», τὸ «Ὄνειρο φθινοπωρινῆς δύσεως», τὴν «Τζιοκόντα», τὴν «Φραντσέσκα ντὰ Ρίμινι», τὴν «Κόρη τοῦ Ἰόριο» καὶ τὸν «Λύχνο ὑπὸ τὸ μόδιον». Μετὰ τὸ περίφημο «Καράβι» του, ὁ ντ' Ἀνούντσιο, ποὺ πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ... κάνη χρήματα, ἔγραψε σὲ γαλλικοὺς στίχους ἕνα θρησκευτικὸ δρᾶμα, «Τὸ μαρτύριο τοῦ Ἁγίου Σεβαστιανοῦ», ποὺ μελοποιήθηκε ἀπὸ τὸν Ντεμπυσσύ. Τὸ ἔργο αὐτὸ ρεκλαμαρίσθηκε πολὺ κι' ὅλοι περίμεναν, πρὸ πάντων ὁ ντ' Ἀνούντσιο, πὼς θὰ σημείωνε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Μὰ οἱ Γάλλοι τοὔκαναν μιὰ πολὺ μέτριαν ὑποδοχή. Καὶ γενικὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ πὼς ὁ ντ' Ἀνούντσιο οὔτε στὸ θέατρο πέτυχε τόσο, ὅσο στὴν καθαρὴ λυρικὴ ποίηση. Κι' ὁ λόγος εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ ἀναφέραμε σχετικὰ μὲ τὸ μυθιστόρημά του: ὁ ρητορισμός του, ἡ ἐντελῶς ἐξωτερικὴ ποίηση τοῦ φραστικοῦ πλούτου του. Ὁ ντ' Ἀνούντσιο ὅσο κερδίζει σ' ἔκταση καὶ σ' ἐπιφάνεια, τόσο χάνει σὲ πυκνότητα καὶ σὲ βάθος.

Γαβριὴλ ντ' Ἀνούντσιο.

Ὡστόσο δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ μιλήση γιὰ τὸν ντ' Ἀνούντσιο, χωρὶς ν' ἀσχοληθῆ ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν πολιτικὴ καὶ τὴν ἐθνικὴ δράση του. Ὅπως μὲ τὴν ποίησή του θέλησε ν' ἀποδείξη πὼς τὸ σύγχρονο ἰταλικὸ πνεῦμα συνεχίζει τὴν παληὰ ρωμαϊκὴ παράδοση, μὲ τὴν Ἀναγέννηση ὡς ἐνδιάμεσο σταθμό, ἔτσι μὲ τὴν πολιτικὴ δράση του ἐπεδίωξε νὰ προσαρμόση τὴς ἐθνικὲς βλέψεις τῆς Ἰταλίας πρὸς τὸ ἰδανικὸ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ παληοῦ ρωμαϊκοῦ ἰμπέριουμ. Γι' αὐτό, μόλις κηρύχθηκε ὁ πόλεμος, ὁ ντ' Ἀνούντσιο, ποὺ ἔμενε τότε στὴν Γαλλία, ἔκανε μιὰ σύντονη προπαγάνδα μὲ ἄρθρα καὶ ποιήματα, ὑπὲρ τῆς ἐξόδου τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τὴν οὐδετερότητα. Κι' ὅταν ἡ Ἰταλία βγῆκε στὸν πόλεμο στὸ πλευρὸ τῶν Συμμάχων, ὁ ποιητὴς κατατάχθηκε στὸ στρατό, ὡς ἀξιωματικὸ τοῦ ἱππικοῦ στὴν ἀρχή, τοῦ πεζικοῦ ὕστερα καὶ τέλος τοῦ ναυτικοῦ, ὅπου ἔλαβε μέρος σὲ πολλὲς ἐπικίνδυνες ἐπιχειρήσεις ἀναγνωρίσεων, τορπιλλισμῶν καὶ ὑποβρυχίων. Περὶ τὰ τέλη τοῦ πολέμου, ὁ φλογερὸς πατριώτης, κατατάχθηκε στὴν ἀεροπορία μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου. Τὸν Αὔγουστο τοῦ 1918 πέταξε μὲ τὸ ἀεροπλᾶνο του πάνω ἀπ' τὴν Βιέννη κι' ἔρριξε προκηρύξεις. Ἔτυχε νὰ βρίσκωμαι στὴν αὐστριακὴ πρωτεύουσα ἕνα μῆνα μετὰ τὸ ἐγχείρημα τοῦ ντ' Ἀνούντσιο, ποὺ ἦταν γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη «μεγάλο κατόρθωμα». Ὅλος ὁ κόσμος μιλοῦσε ἀκόμα γι' αὐτό, κι' ὅταν καμμιὰ φορὰ φαινόταν στὸν ὁρίζοντα τῆς Βιέννης κανένα ἀεροπλᾶνο νὰ πετᾷ, οἱ ἀγαθοὶ Βιεννέζοι λέγανε μεταξύ τους: «Ντ' Ἀνούντσιο κόμμτ βίντερ!», δηλαδὴ «ὁ ντ' Ἀνούντσιο ξανάρχεται». Στὴν ἀεροπορία ὁ ντ' Ἀνούντσιο ἔχασε, σὲ μιὰ πτῶση του, τὸ ἕνα του μάτι. Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1919 ἔκανε τὸ γνωστό του πραξικόπημα καὶ κατέλαβε τὸ Φιοῦμε, μὰ ἀναγκάσθηκε στὸ τέλος, ὑπὸ τὴν πίεση τῆς εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας, νὰ παραδώση τὴν πόλη. Μὲ δυὸ λόγια ὁ ντ' Ἀνούντσιο ἐνεσάρκωσε τὸν ἰταλικὸ ἰμπεριαλισμὸ καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ πὼς τὸ σημερινὸ φασιστικὸ καθεστὼς τῆς Ἰταλίας εἶναι ἡ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς πολιτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἰδεολογίας του. Γι' αὐτὸ ὁ ποιητὴς κατέχει σήμερα ξεχωριστὴ θέση μέσα στὴν φασιστικὴ ἱεραρχία. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας τοῦ ἀπένειμε τὸν τίτλο τοῦ πρίγκηπος τοῦ Μόντε Νεβόζο.

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ τέτοια πολιτικὴ δρᾶσι καὶ μάλιστα σὲ μιὰ ἐποχή, ποὺ οἱ διανοούμενοι ὅλου τοῦ κόσμου ὑπηρετοῦν ἰδανικὰ εἰρήνης καὶ διεθνισμοῦ, ἦταν πολὺ φυσικὸ νὰ μὴν τιμηθῆ ὁ ντ' Ἀνούντσιο μὲ τὸ βραβεῖο Νόμπελ, ποὺ στεφανώνει, καὶ πολὺ σωστά, τὴν δημιουργικὴ προσπάθεια, σὰν μιὰ συμβολὴ στὴν περιοχὴ τῶν εἰρηνικῶν μονάχα κατακτήσεων τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει πὼς ὁ ντ' Ἀνούντσιο δὲν τὴν ἄξιζε μιὰ τέτοια τιμή, πρὸ πάντων γιὰ τὸ καθαρῶς λυρικὸ ἔργο του, ποὺ τὸν τοποθετεῖ ἀσφαλῶς στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν συγχρόνων ποιητῶν.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

Σκέψεις γιὰ τὴ γυναίκα.

Ὁ ἁγνὸς ἔρως δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση οὔτε μὲ τὴ φιλία, οὔτε μὲ τὴ συμπάθεια, οὔτε μὲ τὴν ἐκτίμηση· ζῆ μὲ τὸν πόθο καὶ τρέφεται μὲ ψέμματα. Δὲν ἀγαπᾷ κανεὶς ἀληθινὰ παρὰ ἐκεῖνο ποὺ δὲν γνωρίζει.

(Ἀνατὸλ Φρὰνς)

Ὅταν μιὰ γυναίκα ἀγαπᾷ βαθειὰ ἕναν ἄνδρα, σχηματίζεται γύρω της μιὰ ἀτμόσφαιρα ποὺ τὴν προστατεύει ἀπὸ ὅλους τοὺς πειρασμούς.

(Μωρὶς Ντονναὶ)

Στὴ ζωή, δὲν διαλέγει πάντα κανεὶς τὴν γυναίκα του οὔτε κἂν τὴν φιλενάδα του, διαλέγει ὅμως πάντοτε δυὸ πράγματα: τὸν γιατρό του καὶ τὴν ἐφημερίδα του.

(Ἀνρὶ Μπατάϊγ)

Ἡ γυναίκα θέλει νὰ τὴν ἀγαποῦν χωρὶς αἰτία, χωρὶς δικαιολογίες· ὄχι γιατὶ εἶναι ὄμορφη, ἢ καλή, ἢ χαριτωμένη, ἢ ἔξυπνη, μὰ γιατὶ εἶναι ἐκείνη.

(Ἀνρὶ Ἀμιὲλ)

Τὰ δράματα τῆς ζωῆς

Μπροστὰ σ' ἕνα μνῆμα

Ἀντουὰν ντὲ Κουρζὸν

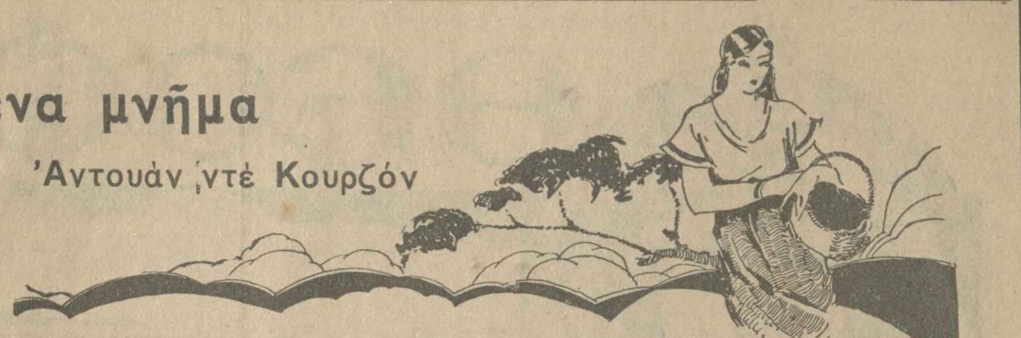

—Τί νἄγινε ἄραγε; ρώτησε ἡ Σόνια, ἐνῶ τὰ μάτια της θάμπωσαν ξαφνικὰ ἀπὸ τὴ θλῖψη.

—Κανεὶς δὲν ἔχει ἀκούσει γι' αὐτὸν τίποτα ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια.

—Μήπως ἡ ἐξαφάνισή του ὀφείλεται στὸ παιχνίδι; Στὴς ὑποθέσεις;

—Δὲν τὸ πιστεύω.

—Στὰ ναρκωτικά;

—Κανένας δὲν ἤτανε τόσον ὑγιής, ὅσον αὐτός.

—Σὲ καμμιὰ γυναίκα τότε, μουρμούρισε ἡ Σόνια διστακτικά.

—Ποιὸς ξέρει;... Κι' ὅμως θἄλεγε κανεὶς πὼς ὅλα τοῦ χαμογελοῦσαν στὴ ζωή.... Ἡ κομψότερες, ἡ ὀμορφότερες γυναῖκες ἦσαν σκλάβες στὰ πόδια του. Εἶχε πάντοτε μιὰ ἐπιτυχία καταπληκτική. Ἤτανε ἔξυπνος, μορφωμένος, μὲ μιὰ σπάνια λεπτότητα στὸν χαρακτῆρα. Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προβλέψη μιὰ τέτοιαν ἀναπάντεχη ἐξαφάνιση, μιὰ τόσον ἀπότομη φυγή...

—Μήπως... αὐτοκτόνησε;

— Ὄχι... Στὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἔδωσε δείγματα πρωτοφανοῦς ἡρωϊσμοῦ... δὲν θἄκαμνε ποτὲ μιὰ τέτοιαν ἀνανδρία...

—Τότε;

—Τότε!

Ἡ συνομιλία διεκόπη καὶ οἱ δυὸ συνομιληταὶ ἔμειναν μονομιᾶς βουβοί, μέσα στὴν φωτεινὴ νύχτα τῆς μεσογειακῆς ἐκείνης ἀκτῆς, ὅπου τὰ πάντα τοὺς θύμιζαν τὴν παρουσία τοῦ ἀπόντος.

Ἀλλὰ πρὸς τί; Ὁ Ζερὰρ ντ' Ἄρτ, πλούσιος, ὡραῖος, μ' ἕνα πνεῦμα ἀνώτερο, εἶχεν ἐξαφανισθῆ καὶ ὅλα δείχνανε πὼς τίποτα πιὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φανερώση τὸ καταφύγιό του.

Ἡ Σόνια σκεπτότανε:

«Ἂν τὸν ξανάβλεπα φτωχό, ἄρρωστο, ἁπλώνοντας τὸ χέρι γιὰ νὰ γυρεύη ἐλεημοσύνη, εἶμαι βέβαιη πὼς θἄπεφτα στὴν ἀγκαλιά του».

Κι' ἐν τούτοις εἶχαν περάσει δέκα χρόνια ἤδη ἀπὸ τὸ βράδυ ἐκεῖνο πού, στὴν ἴδια αὐτὴ ἀκρογιαλιά, ἡ Σόνια εἶχε χωρισθῆ ἀπὸ τὸν Ζεράρ.

—Σὲ λίγο, Σόνια, τῆς εἶπεν ὁ νέος φεύγω... Θὰ κάνω ἕνα μεγάλο ταξίδι καὶ ὅταν θὰ μὲ ξαναϊδῆτε, δὲν θὰ μὲ γνωρίσετε πιά... ἐπειδὴ θὰ μὲ ξεχάσετε πολὺ γρήγορα!...

Δέκα χρόνια περάσανε, μὰ αὐτὴ δὲν τὸν λησμόνησε! Μολονότι τὴν εἶχεν ἀπορροφήσει ἡ ζωή, ὁ γάμος της, ποὺ ἤτανε ὑποχρεωμένη νὰ κάνη, ἐπειδὴ ὁ θεσμὸς αὐτὸς ἦταν ἐπιβεβλημένος στὴν κοινωνική της θέση. Δέκα χρόνια μονότονης ζωῆς, ἀλλ' εὐτυχισμένης, ὅπου ἡ εὐτυχία συμπληρώνεται κυρίως μὲ τὴς καινούργιες τουαλέττες, ἢ μὲ εὐχάριστες γνωριμίες. Αὐτὴ ἡ κίνηση, αὐτὸς ὁ ἀδιάκοπος θόρυβος τῆς κοσμικῆς ζωῆς, αὐτὲς ἡ χιλιοκαμωμένες χειρονομίες ποὺ εἶχαν καταντήσει πιὰ μηχανικὲς καὶ ποὺ ἀποτελοῦν τὴν ὕπαρξη μιᾶς μοντέρνας γυναίκας, δὲν κατώρθωσαν νὰ σβύσουν τὴν εἰκόνα ἐκείνου, ποὺ εἶχεν ἄλλοτε ἀνησυχήσει πρῶτος τὴν παρθενική της ψυχή...

—Θὰ κάνω ἕνα μεγάλο ταξίδι...

Τί ἤθελε νὰ πῆ μ' αὐτό; Ἦταν ἀδύνατο σ' ἕναν πολιτισμένο τόπο, ἕνας ἄνθρωπος τόσο γνωστός, ὅπως ἤτανε ὁ Ζεράρ, νὰ μείνη ξένος, ἀπαρατήρητος, ἀφανής. Ἀναγνωρίζει κανεὶς στὸν δρόμο ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ἀπάντησε τυχαία μέσα σ' ἕνα θέατρο, μέσα σ' ἕνα τραῖνο, σὲ μιὰ πλάζ... Κι' ὅμως κανένας δὲν θἄτανε σὲ θέση νὰ βεβαιώση πὼς εἶδε ἔστω μιὰ φορὰ ἀπ' ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια τὸν Ζερὰρ ντ' Ἄρτ.

—Σόνια, εἶπεν ἔξαφνα μιὰ φωνὴ κοντὰ στὴν νέα γυναίκα.

Ἐκείνη ἔστρεψε τρομαγμένη. Ὁ ἄνδρας της στεκότανε μπροστά της.

—Ὤ! μὲ τρομάξατε!..

Μήπως ἐνόμισε πὼς ἔβλεπε νὰ ξεπροβάλη ἀπὸ τὴν σκιὰ «ἐκεῖνος» ποὺ γύρω ἀπ' τὴν ἀνάμνησή του φτερούγιζε ἡ σκέψη της μὲ τόση ἐπιμονή;

— Ἐλᾶτε, Σόνια, πρέπει νὰ γυρίσωμε, ἐπανέλαβε ὁ ἄνδρας της. Φεύγομε αὔριο πολὺ νωρὶς τὸ πρωΐ.

Ἡ νέα γυναίκα τὸν ἀκολούθησε πρόθυμα. Ἡ μουσική, ὁ χορός, ἡ λάμψη τοῦ θορυβώδικου αὐτοῦ καζίνου..... τίποτα δὲν τὴν συγκρατοῦσε πιὰ σὲ κεῖνο τὸ μέρος. Ἡ συνάντηση αὐτὴ μ' ἕναν παληό της φίλο εἶχε ξυπνήσει μέσα της τὸ παρελθόν, ποὺ ἤτανε ἤδη μακρυὰ καὶ ποὺ ἀνῆκε ὁλόκληρο στὸν Ζεράρ. Τί τὴν ἔμελλε γιὰ τὸ παρόν, γιὰ τὸ μέλλον; Θἄτανε πρόθυμη νὰ τὰ θυσιάση ὅλα γιὰ μιὰ ἀπὸ κεῖνες τὴς εὐτυχισμένες στιγμές, ποὺ χαθήκανε γιὰ πάντα, ὅταν ἡ φωνὴ τοῦ ἀπόντος ἤξευρε νὰ ψιθυρίζη τόσο τρυφερὰ τ' ὄνομά της...

Ἡ νύχτα δὲν κατώρθωσε νὰ γαληνέψη τὴν ψυχὴ τῆς νέας γυναίκας. Ἡ ἀνάμνηση αὐτή, ποὺ εἶχε γίνει ἔξαφνα τόσο ζωντανὴ μέσα της, ἄρχισε νὰ τὴν ταράζη..... Δὲν μπορεῖ νὰ συλλογίζεται κανένας ἕναν ἄνθρωπο μὲ τόση δύναμη, τόσο καθαρά, χωρὶς κάποιο λόγο. Μήπως ἐπρόκειτο νὰ τὸν ἀπαντήση σὲ καμμιὰ κλίμακα τοῦ ξενοδοχείου, ἐκεῖ στὴν ἡλιόλουστη βεράντα του; Καὶ ἡ Σόνια ἐμάντευε ἤδη τὸ λυπημένο χαμόγελό του, τὴς ἤρεμες κινήσεις του, ὅταν θὰ παρουσιαζότανε μπροστά της, ἀδιάφορος γι' αὐτὴ τὴ μακρόχρονη ἀπουσία, ποὺ θὰ τῆς ἐξηγοῦσε μὲ λίγα ἁπλᾶ λόγια...

—Τί ἔχεις λοιπόν, Σόνια; τὴν ρώτησε ὁ ἄνδρας της, ἐνῷ τὸ αὐτοκίνητο κυλοῦσε στὸ μῆκος τοῦ ἑλικοειδοῦς δρόμου, ποὺ δέσποζε ἐπάνω στὴ θάλασσα. Φαίνεσαι πολὺ σκεπτική...

— Εἶμαι κουρασμένη, ἂς σταματήσωμε, εἶπε ἡ Σόνια.

Διέσχιζαν ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἕνα μικρὸ ἥσυχο λιμανάκι, ποὺ τὰ λευκὰ σπιτάκια του ἦσαν σκεπασμένα μὲ κληματαριὲς καὶ μὲ ἀγιοκλήματα· κάμποσες μοντέρνες βίλλες ἔγερναν πάνω στοὺς ὅρμους καὶ παραπέρα, περιστοιχισμένο ἀπὸ τὴς χαμηλόχτιστες στέγες τοῦ χωριοῦ, φαινότανε ἕνα καμπαναριό, ποὺ φάνταζε στὰ μάτια της σὰν ἀπὸ ζωγραφιστὸ χαρτόνι. Τὸ ἁμάξι σταμάτησε ἀθόρυβα μπροστὰ σ' ἕνα χαμηλὸ τοῖχο. Πιὸ πέρα, πίσω ἀπὸ μερικὰ δέντρα, μάντευε κανεὶς τὴν θάλασσα.

Γιὰ ἕνα σταθμὸ εἶνε κάπως πένθιμο ἐδῶ μέσα, ψιθύρισε ὁ ἄντρας της.

—Ἕνα νεκροταφεῖο, εἶπεν ἡ Σόνια.

—Γιὰ ἕνα σταθμὸ εἶναι κάπως πένθιμο τὸ μέρος αὐτό, ψιθύρισε ὁ ἄντρας της.

—Κυττάξτε, δὲν εἶναι διόλου πένθιμο τὸ τοπεῖο μ' αὐτὴ τὴ θαυμασία θέα.. Θἄθελε κανεὶς νὰ ζήση ἐδῶ μέσα, πρόσθεσε ἡ Σόνια μὲ χαμηλὴ φωνή.

Χωρὶς νὰ τὸ καλοσκεφθῆ καὶ ἡ ἴδια, ἔσπρωξε τὴ μικρὴ σιδερένια γρίλλια ποὺ ἔτριξε πάνω στὴς στρόφιγγές της. Ἦταν βέβαιο πὼς περίμενε νὰ τῆς συμβῆ κάτι τὸ ἀναπάντεχο, ν' ἀνακαλύψη κάτι τὸ πρωτοφανὲς ἐκεῖ πέρα, ἐπειδὴ ἡ ἐπίμονη σκέψη ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ τὴν τυραννῆ ἐδῶ καὶ τόσες ὧρες, τῆς τὸ ἔλεγε καθαρὰ αὐτό· καὶ ὅμως μ' ἕνα αἴσθημα τρόμου βρέθηκε ἔξαφνα μπροστὰ στὸ γεγονὸς ποὺ φοβότανε καὶ τὸ ποθοῦσε συγχρόνως τόσο πολύ.

Μνήματα, περιστοιχισμένα ἀπὸ μοσχοβολισμένα λουλούδια, σκιερὰ δέντρα, ἡ κυανὴ θάλασσα, ἤτανε ἀκριβῶς ἡ σκηνοθεσία ποὺ ἀναζητοῦσαν ἡ ἀπελπισμένες αἰσθήσεις της. Κι' ἂν τυχὸν μιὰ στιγμὴ διέκρινε πάνω σ' αὐτὲς τὴς πλάκες ἀπὸ γρανίτη, τ' ὄνομα ποὺ τὸ μουρμούριζε ἀδιάκοπα, παρ' ὅλη τὴν ἀπέραντη λύπη ποὺ θὰ αἰσθανότανε, ἀνακουφιζόταν ὡστόσο ἀπὸ μιὰν ἀτελείωτη ἀναμονή, ἀπὸ μιὰ τόσον ἀγωνιώδη ἀβεβαιότητα...

Ἄξαφνα, ἐρρίγησε ὁλόκληρη. Καὶ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ ἀπότομη κίνηση.

Ὁ Ζερὰρ ἦταν ἐκεῖ, ὄρθιος μπροστὰ σ' ἕνα μνῆμα, πολὺ λίγο ἀλλαγμένος, μὲ τὴν ἴδια πάντοτε λεπτὴ κορμοστασιά του, μόνο, μὲ μερικὲς ἄσπρες τρίχες, ποὺ σταμπάριζαν ἐλαφρὰ τοὺς κροτάφους του. Ἤτανε ἐκεῖ, ὁλοζώντανος ὁ φυγάς, ντυμένος μὲ ἀπόλυτη εὐπρέπεια, μ' ἕνα κοστοῦμι τῆς πλάζ, μὲ μιὰν ὄψη πολὺ ὑγιᾶ... καὶ ἀσφαλῶς ἀκόμη πλούσιος.

Ἡ Σόνια ἀναθυμήθηκε ἀμέσως τὴν χθεσινὴ κουβέντα τους:

Τὸ παιχνίδι; ἡ ὑποθέσεις; τὰ ναρκωτικά; μιὰ γυναίκα;.. Κρύφθηκε τότε πίσω ἀπ' ἕνα κυπαρίσσι. Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ Ζερὰρ ἀπεμακρύνθηκε ἀπὸ τὸν τάφο μπροστὰ στὸν ὁποῖο εἶχε σταματήσει καὶ πέρασε χωρὶς νὰ τὴν ἀντιληφθῆ, σὲ λίγων βημάτων ἀπόσταση ἀπὸ κοντά της.

Ὑπῆρχε λοιπὸν κάποιο μυστήριο στὴ ζωή του, ἕνα μυστήριο, τόσο σοβαρὸ ποὺ τὸν ἔκανε ν' ἀποφύγη μὲ τέτοιο πεῖσμα τὴν εὐχάριστη ζωὴ τοῦ Παρισιοῦ, τὴν πολυτέλειά του, τὴς διασκεδάσεις του, καὶ ἴσως-ἴσως τὸν ἔρωτα;...

Ἡ Σόνια ἤθελε νὰ μάθη. Ἤτανε ἄλλωστε δικαίωμα της, αὐτῆς ποὺ τὸν εἶχεν ἀγαπήσει. Θἄπρεπε ἴσως νὰ τὸν σταματήση καὶ παρὰ τὴν παρουσία τοῦ συζύγου της, νὰ τοῦ γυρέψη μιὰν ἐξήγηση, μιὰ δικαιολογία, τὴν αἰτία τῆς λιποταξίας του.... Ἀλλὰ μόλις ἑτοιμαζότανε νὰ τὸν σιμώση, ἀντιλήφθηκε ἀμέσως περὶ τίνος ἐπρόκειτο: Ὁ Ζερὰρ κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι ἕνα μεγάλο ἀγόρι, ποὺ ἡ Σόνια δὲν τὸ εἶχε ὡς τότε παρατηρήσει καὶ σιωπηλὰ οἱ δυό τους κατευθύνθησαν πρὸς τὸν δρόμο..

Ἡ Σόνια, περνώντας ἔρριξε μιὰ ματιά, πάνω στὸ μνῆμα ποὺ τὸ στολίζανε νωπὰ λουλούδια. Ἕνα μικρὸ ὄνομα γυναικὸς ἤτανε χαραγμένο ἐπάνω: «Ἄννα-Μαρία».

Κι' ἡ Σόνια ἔνοιωσε τότε ἐντονώτερα παρὰ ποτὲ τὸ θλιβερὸ συναίσθημα τῆς ἀνέκκλητα χαμένης ἀγάπης της.

ΑΝΤΟΥΑΝ ΝΤΕ ΚΟΥΡΖΟΝ

ΘΕΟΦΑΝΩ Η ΜΕΣΣΑΛΙΝΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ω.

[ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ]

[Ἡ αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου Θεοφανώ, ὅπως ἀναφέρει ἕνα βυζαντινὸ Χρονικό, ἦταν, ἔξω ἀπὸ τὰ βασιλικά της καθήκοντα, μιὰ φύσις φιλήδονη ποὺ ἀφιέρωνε τὶς νύχτες της σὲ ὀργιαστικὲς διασκεδάσεις μὲ διαφόρους νέους, τοὺς ὁποίους δὲν ἐδίσταζε ἔπειτα νὰ σκοτώνῃ ἐὰν ἐτύχαινε κάποτε νὰ τὴν ἀναγνωρίσουν. Ὅμως ἡ πραγματικὴ ἱστορία τῆς Θεοφανῶς ἀρχίζει ἀλλοιῶς: Ὁ Καλομανώλης, ἕνας κάπελας, ἀγόρασε ἀπὸ ἕναν ἄγνωστο καλόγερο ἕνα κοριτσάκι ποὺ ἐκεῖνος εἶχε κλέψει ἀπὸ κάποιο μοναστῆρι. Τὸ κοριτσάκι, βρώμικο καὶ ἀναμαλλιασμένο, ἔδειχνε ὡς τόσο πὼς καταγότανε ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ γενιά. Ἀπὸ ἐρώτηση σὲ ἐρώτηση ἀπεκάλυψε πὼς ὁ καλόγερος τῆς εἶχε πάρει κάποιο φυλαχτὸ ποὺ φοροῦσε πάντα στὸ μοναστῆρι, καὶ πού, καθὼς τῆς ἔλεγαν ἡ καλόγρηες, εἶχε μέσα κάτι θαυματουργό: ὅταν θὰ γινόταν εἴκοσι χρονῶν ἡ νέα, ἔπρεπε νὰ τ' ἀνοίξῃ Καὶ τότες «θὰ γινόταν ἕνα θαῦμα, ἕνα πολὺ μεγάλο θαῦμα...»)

4

(Ἡ συνέχεια)

Ἀναστασία

—Τ' ἄφισες καὶ κάηκαν στὸ τηγάνι τὰ σηκοτάκια σου! παραπονέθηκε ὁ πελάτης.

Κι' ἔτσι ἦταν.

Τὸ καταλάβαινε τώρα κι' ὁ ἴδιος ὁ κάπελας, ποὺ ἄρχισε νὰ φοβᾶται μὴ χάσῃ καὶ τὴν πελατεία του ἐξ αἰτίας ὅλης ἐκείνης τῆς φασαρίας.

—Περίμενε μιὰ στιγμὴ νὰ σοῦ βάλω ἀπὸ τὴ δεύτερη τηγανιά! πρότεινε μὲ προθυμία.

—Τί λές; ξαφνιάστηκε ὁ πελάτης. Σὰ νὰ λέμε θὰ τὰ πετάξῃς τώρα ὅλ' αὐτά; Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι κράτησέ μου τα ὅλα τὰ καμμένα στὴ μισὴ τιμή...

—Ἐδῶ πέρα, γιὰ νὰ ξέρῃς δηλαδὴ παλληκάρι μου, δὲν πετιέται τίποτα, ἐξήγησε ὁ μαγαζάτορας.

Καὶ σὰν νὰ πειράχτηκε πάλι στὸ ἐμπορικό του φιλότιμο, ἔδωσε τοῦ πελάτη νὰ καταλάβῃ:

—Ἀνάμεσα στὰ καλοτηγανισμένα, βάζω κι' ἕνα -δυὸ καμμένα στὸ πιάτο. Κι' ἔτσι δὲν πετῶ τίποτα.

Ὡς τόσο γλήγορα ἦρθε στὸν ἑαυτό του, καὶ σκέφθηκε πὼς τὸ κάτω τῆς γραφῆς, πελάτης ἦταν κι' αὐτὸς ποὺ τοῦ μιλοῦσε...

—Ἔννοια σου πατριώτη—βάλθηκε τώρα νὰ τὰ μπαλώσῃ— ἐσένα θὰ σοῦ προσφέρω ἀπ' τὰ καλοτηγανισμένα μόνο!

Μὰ ὁ πελάτης ἦταν βιαστικός. Κι' οὔτε τοῦ ἔμενε καιρὸς νὰ περιμένῃ τὴ δεύτερη τηγανιά, ποὺ ἄρχισε κι' ὅλας νὰ ξεροτηγανίζεται.

Ἔτρωγε στ' ἁρπαχτὰ τὸ μαῦρο του ψωμὶ καὶ τὰ καμμένα μεζεδάκια. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ ὅ,τι ἔβλεπε, καὶ νὰ φωνάξῃ μὲ γεμᾶτο στόμα:

—Ἔ κύρ' τέτοιε! Ἔχω τὴν ὑποψία πὼς θὰ καῇ καὶ τούτη ἡ τηγανιά, ἔτσι ὅπως τὴν παράτησες καὶ πάλι.

—Ἀπὸ πήττα ποὺ δὲν τρῶς, μὴ σὲ μέλῃ κι' ἂν καῇ, εὐλογημένε! τὸν καθησύχασε ὁ κάπελας, ποὺ εἶχε πάντα ἀλλοῦ τὸν νοῦ του, καὶ χάθηκε πάλι στὸ πισωμάγαζο, παρατώντας τὸ τεζιάχι του.

Γιατὶ κάτι εἶχε θυμηθῇ στὸ ἀναμεταξύ. Κάτι ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνῃ κι' αὐτό, γιὰ νὰ εἶναι ἐν τάξει τὰ πράματα. Μὰ καθὼς μπαίνοντας εἶδε γυμνὴ ἀκόμη τὴ μικρή, καὶ τὴ γρηὰ σκυμμένη στὰ πόδια της, ξαφνιάστηκε, θύμωσε, ξέχασε γιατὶ πήγαινε:

—Ἔ! λοιπόν, ὧρες εἶναι ν' ἀρχίσω τώρα κι' ἐγὼ νὰ μεθῶ ἀπ' τὰ βαρέλια μου, καὶ νὰ χορταίνω ἀπ' τὴς κατσαρόλες μου. Θὰ προκόψῃ μιὰ χαρὰ τότε τὸ καπελειό μου!...

Ἡ γρηὰ τινάχτηκε πάνω σαστισμένη. Παρὰ λίγο μάλιστα νὰ φανέρωνε ἄθελα πάνω στὴν ταραχή της τὴν βαθύτερη σκέψη της στὸ ἀφεντικό της. Ἀλλὰ συνῆλθε γρήγορα:

—Θέλω δηλαδὴς νὰ τῆς δείξω τῆς μικρῆς ... προσπάθησε νὰ δικαιολογηθῇ.

—Τὴς ξέρω 'γὼ τὴς δικές σο. τὴς «συμβουλὲς» ποῦ καταλήγουν στὸ τέλος, τὴ μάλωσε ὁ κάπελας.

—Τ' ἄφισες καὶ κάηκαν τὰ σηκοτάκια σου, παραπονέθηκε ὁ πελάτης.

Ἀπ' τὸ μαγαζὶ ἀκούστηκε πάλι ἡ τραχειὰ φωνὴ τοῦ χαμάλη:

—Ἔ, σύ, νοικοκύρη!... Πάλι καίεται τὸ τηγάνι σου! Κι' ἂ δὲ θέλῃς νὰ τὰ γυρίσῃς κι' ἀπ' τὴν ἀνάποδη τὰ τζιεράκια σου, ἔλα τοὐλάχιστο, νὰ πληρωθῇς.

—Ἔφθασα, ἔφθασα!... ἀποκρίθηκε αὐτός. Καὶ βιάστηκε νὰ φύγῃ:

—Ἄκου ἐδῶ, γρηά. Κύτταξε βγάλτης κανένα ὄνομα τῆς προκοπῆς!

—Τῆς προκοπῆς ; Καλὰ λές, ἀφέντη... μουρμούρισε ἡ γρηά, ἐνῶ ὁ κάπελας, ποὺ εἶπε ὅ,τι εἶχε νὰ διατάξῃ, ξαναγυρνοῦσε στὸ τηγάνι του. Μ' ὅλα ταῦτα, πάλι κοντοστάθηκε:

—Κι' ὅσο γιὰ τὸν καλόγερο, ποὺ λές, γρηά...

—Γιὰ τὸν καλόγερο;... ἔκανε τάχα, σὰν νὰ μὴν καταλάβαινε.

—Ναὶ ντέ... Γιὰ τὸ φυλαχτό. Μπορεῖ νὰ ἦταν ἀξίας, καὶ νὰ βγάλουμε ἀπ' αὐτὸ τὰ ἔξοδα. Ἐξὸν πιὰ κι' ἂν ξαναβροῦμε μιὰ μέρα τοὺς καλοὺς γονιοὺς αὐτῆς τῆς νόθας. Τότες σωθήκαμε γρηά, κι' ἐγὼ καὶ σύ...

—Καλά, καλά!... ὅλο καὶ μουρμούριζεν ἐκείνη, θέλοντας νὰ κόψῃ μιὰν ὥρα ἀρχήτερα τὴν κουβέντα.

Ὡς τόσο, σὰν ἔμεινε πάλι μόνη μὲ τὴ μικρή, βυθίστηκε ξανὰ στὴς ἐνδόμυχες σκέψεις της:

—Ὄνομα ; ὄνομα;... μονολογοῦσε.

Κι' ὅλο ἔψαχνε νὰ βρῇ. Ὅλο βασάνιζε τὸ νοῦ της. Διάλεγε μέσ' στὸ μυαλό της:

—Θεοδώρα;...

Ἀναρωτιώτανε. Κι' ἔπειτα, σὰν νὰ μὴν συμφωνοῦσε:

—Ὄχι! ὄχι!...

Δὲν τ' ἀποφάσιζε.

—Ὑπατία;... Σεβαστή;... Θεανώ;... Θέκλα;... Ὀρθοδοξία;... Ἐρασμία;... Γραμματική;... Λοξάνδρα ;...

Ἕνα-ἕνα ἀργοπερνοῦσαν ἀπ' τὸ νοῦ της, τὰ ὀνόματα τὰ χτυπητά, τ' ἀρχοντικά, τὰ «ἔμορφα». Σὰν νὰ τὰ ζύγιζε μέσα στὴν φαντασία της, σὰν νὰ μετροῦσε τὴν ἀξία ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε τὸ καθένα τους, αὐτὸ καθ' ἑαυτό. Ἔτσι τὰ ἔκρινε τὸ καθένα ξέχωρα, κι' ἔπειτα τἄβαζε πλάϊ-πλάϊ καὶ τὰ σύγκρινε, ἀναποφάσιστη ἀκόμη νὰ διαλέξῃ.

—Ἀνθή;... Ὑπακοή;... Πελαγία;... Παφνουτία;... Προσευχή;...

Καὶ πάλι δὲν ἔπαιρνε ἀπόφασι.

—Θεοδότη:... Θεοφανώ;... Σταμάτησε τὸ καλοσυλλογίστηκε. Τὸ μέτρησε καλά. Τ' ἀποφάσισε.

—Ναί, μάλιστα: Θεοφανώ! Καὶ θέλοντας νἄχῃ τὴν συγκατάθεση τῆς μικρῆς, τῆς εἶπε σχεδὸν παρακλητικά.

—Εὐδόκησε, Κυρά μου, νὰ σοῦ ἀρέσῃ τ' ὄνομα ποὺ σοῦ δίνω! Ξέρεις ποιὰ ἦταν ἡ Θεοφανώ;

Τὸ κορίτσι ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά, κύτταξε τὴν γρηὰ μ' ἀπορία :

—Ποιά; Ποιὰ Θεοφανώ;...

—Ἡ Θεοφανώ, πολυχρονεμένη μου κυρούλα, ἦταν, ποὺ λές, αὐτὴ ἡ Θεοφανώ, ὅπως τὸ κατέχω ἀπ' τὸν ἐφημέριο τῶν Ἀσωμάτων, ἦταν αὐτὴ ἡ Θεοφανώ... Αὐγοῦστα καὶ βασίλισσα: ὅπως νὰ μ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ σὲ δῶ καὶ σένανε μιὰ μέρα, ὅταν θὰ φορέσῃς τὸ ἀδαμάντινο Σαρίκιον στὸ ἀσημένιο σου κεφάλι, ὅταν θ' ἀνέβῃς στὸ Κάθισμα τοῦ Βυζαντίου...

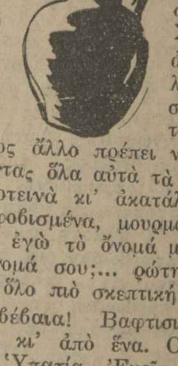

Τὸ δίχως ἄλλο πρέπει νὰ τρόμαξεν ἡ μικρὴ ἀκούοντας ὅλα αὐτὰ τὰ παλαβὰ λόγια τῆς γρηᾶς, σκοτεινὰ κι' ἀκατάληπτα γι' αὐτή.

Δειλά, φοβισμένα, μουρμούρισε:

—Ἔχω ἐγὼ τὸ ὄνομά μου!....

—Τ' ὄνομά σου;... ρώτησεν ἀφηρημένη ἡ γρηά. Κι' ὅλο πιὸ σκεπτική:

—Ναί, βέβαια! Βαφτισιμιὰ ὀνόματα ὅλες μας ἔχουμε κι' ἀπὸ ἕνα. Οὔτε καὶ μένα μὲ βαφτίσανε Ὑπατία. Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ἀρχόντοι γιὰ νὰ μᾶς δίνουν ὡραῖα ὀνόματα οἱ νουνοί μας. Γι' αὐτὸ τὰ παίρνουμε μόνοι μας. Φαντάσου πὼς λεγόμουνα κι' ἐγὼ Μαρία, ὅπως σχεδὸν ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ λαοῦ. Ὄχι, ὄχι! Ἄς μὲ συγχωρέσῃ ἡ Μεγαλόχαρη,—γιατί, μὴ βλέπῃς, ἡ χάρη της τὰ κάνῃ ὅλα ὡραῖα, ὅταν πρόκειται γι' αὐτὴν—εἶναι πρόστυχα τὰ ὀνόματα τοῦ λαοῦ. Βάζω στοίχημα πὼς καὶ τὸ δικό σου βαφτισιμιὸ ὄνομα, κἄτι τέτοιο πρέπει νἄναι.

—Ἀναστασία! τὴν πληροφόρησεν ἡ μικρή.

—Ἀναστασία;...

Ξαφνιάστηκε ἡ γρηά. Καὶ θυμήθηκε πάλι τὸν καλόγερο, τὸ φυλαχτό,, τὸ μοναστῆρι.

—Ἀναστασία;... Γιὰ φαντάσου! Τὴν ἀρχοντιὰ τῆς γενιᾶς σου τὴν μαρτυρᾶ ὥς καὶ τ' ὄνομά σου τὸ βαφτισιμιό... Γιὰ φαντάσου!

Τὸ καλοσυλλογιζότανε. Τὸ ξαναμετροῦσε: Θεοφανία;... Θεοφανώ;... Ἀναστασία ;...

—Βρῆκες λοιπὸν τ' ὄνομα; φώναξε ἀπ' ἔξω ὁ κάπελας.

—Καὶ βέβαια τὸ βρῆκα: Ἀναστασία!

Εἶχε πάρει τὴν ἀπόφαση γι' αὐτό. Ὅσο γιὰ τ' ἄλλο:

—...Θεοφανὼ θὰ λέγεσαι ὅταν θὰ γίνῃς Αὐγοῦστα...

—Καὶ νὰ τῆς μάθῃς καλὰ τὴν ἀρκούδα! ἀκούστηκε ξανὰ ἡ φωνὴ τοῦ ἀφεντικοῦ.

Ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα

—Ὅλο καὶ στὸ χειρότερο!... Ὅλο καὶ στὸ χειρότερο... μουρμούριζε κακοδιάθετος ὁ κάπελας, κάθε ποὺ μετροῦσε ἀργὰ τὸ βράδυ τὸν μπεζαχτά του. Ὅλο καὶ λιγοστεύει ἡ εἴσπραξη.

Κι' αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια. Πές γιατὶ εἶχε δίκηο ὁ παληός του φίλος ὁ κυρ-Βελισσάριος, ὅταν ὑποστήριζε πὼς εἶναι ἄνθρωποι γεννημένοι γιὰ νὰ βγάζουν λεφτά, κι' ἄλλοι πάλι γεννημένοι γιὰ νὰ μὴ βγάζουν. Πές, τέλος πάντων, γιατὶ τώρα τελευταῖα ὅλη ἡ δουλειὰ εἶχε πιὰ πέσει ἀπάνω του. Ἡ κοπέλλες μὲ μισθό, δὲν ἔπιναν ὅσο ἔπρεπε τὰ βράδυα, γιὰ νὰ παρακινήσουν τοὺς πελάτες νὰ γίνῃ ξόδεψη στὸ πιοτὸ καὶ στὸ φαΐ. Ἡ γρηὰ χανότανε ὧρες ὁλόκληρες τὴ μέρα, κι' ὅταν κάποτε ξεπρόβαλλε πάλι στὸ μαγαζί, ἀντιμιλοῦσε τοῦ ἀφεντικοῦ της αὐθαδέστατα, ἔτσι ποὺ σιγάσιγά τοῦ εἶχε πάρει τὸν ἀέρα. Τὸ πρωΐ πάλι ξυπνοῦσε ἀργὰ σὰν νἄτανε ἀφέντισσα κι' ἡ ἴδια. Μὰ καὶ ἡ μικρὴ Ἀναστασία ποὺ πλάγιαζε στὴν ἴδια χαμοκέλλα μὲ τὴν γρηά, ξυπνοῦσε κι' αὐτὴ μὲ πρησμένα μάτια, τσακισμένο τὸ μικρὸ ἀπ' τὴν ἀϋπνία, κι' ἀφηρημένο ὅλη μέρα. Πηγαινοερχότανε ὄχι σὰν ἄνθρωπος μὰ σὰν σκιὰ μέσα στὸ μαγαζί μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές, σὰν νὰ κυνηγοῦσε κἄποιο φευγαλέο ὄνειρο. Ὅμως τί ὄνειρα μποροῦσε νἄχῃ ἕνα κορίτσι δώδεκα χρονῶ: Καὶ ποῦ νὰ πήγαινε ἡ γρηὰ ὅταν χανόταν ἀπ' τὴ μέση: Καὶ πῶς ξαγρυπνοῦσαν νύχτες ὁλάκερες ἡ δυὸ γυναῖκες;

Τὸ φυσικώτερο ἀπ' ὅλα, θὰ ἦταν νὰ ὑποψιασθῇ ὁ ἀφεντικὸς πὼς τ' ἀνομολόγητα ὄργια τῶν δύο θηλυκῶν θὰ ἦταν ἡ αἰτία τῶν ἀγρυπνιῶν τους. Ὅμως ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔβαλε κἄποιον ἀλήτη νὰ παρακολουθήσῃ τὴ γρηά, κι' ἔμαθε ποῦ πάει, τότες τοῦ μπήκανε ψύλλοι στ' αὐτιά.

—Στὸ κελλὶ τοῦ πνευματικοῦ τῶν Ἁγίων Ἀσωμάτων ! τοῦ εἶχε πεῖ ὁ κατάσκοπος.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, πάλι τὸ ἴδιο. Τότες ἄρχισε κι' ὁ ἴδιος νὰ παραμελᾶ τὴ δουλειά του. Γιατὶ δὲν ἦταν δύσκολο νὰ ὑποψιαστῇ τί τρέχει:

Ὁ καλόγερος ! βρέθηκε ὁ καλόγερος!...

Φυσικά, θὰ εἶχε βρεθῇ καὶ τὸ φυλαχτὸ τῆς μικρῆς. Ποιὸς ξέρει κι' ὅλας, ἂν δὲν εἶχαν βρεθῇ στὸ ἀναμεταξὺ κι' οἱ γονιοὶ τῆς Ἀναστασίας. Ποιὸς ξέρει, ἂν δὲν εἶχαν ἀρχίσει κι' ἡ διαπραγματεύσεις εἴτε γιὰ τὴν παράδοση τῆς μικρῆς, εἴτε γιὰ τὴν διατροφή της. Γι' αὐτὸ καὶ γλώσσευε ἔτσι ἡ γρηά, σὰν νὰ μὴν τὸν εἶχε πιὰ ἀνάγκη.

Ἡ ὑποψίες αὐτές, ποὺ ἔφθαναν σχεδὸν στὴν βεβαιότητα, ἄρχισαν τώρα νὰ τὸν καταδιώκουν σὰν ἐφιάλτες. Γιατὶ δὲν τὤβρισκε σωστό, μὰ οὔτε καὶ δίκαιο, νὰ πληρώσῃ αὐτὸς μισὸ κωνσταντινᾶτο ἀργυρό, νὰ θρέψῃ τὸ κορίτσι, καὶ στὸ τέλος νὰ μοιρασθοῦν τὸ μισθὸ τὸν ἄξιο, ἡ γρηά, ὁ καλόγερος κι' ὁ πνευματικὸς τῶν Ἁγίων Ἀσωμάτων...

Καὶ βάλθηκε νὰ δῇ καλύτερα, νὰ μάθῃ, νὰ βεβαιωθῇ.

. . . .

Δὲν τοῦ ἦταν δύσκολο νὰ βρῇ στὰ σκοτεινὰ τὴν κλειδαρότρυπα τῆς πόρτας. Ἀπὸ μέσα ἔφεγγε.

Κι' ὅταν κάρφωσε τὸ μάτι του γιὰ νὰ κρυφοκυττάξῃ, ἡ καρδιά του ράγισε. Τώρα καταλάβαινε γιατὶ ὅλο καὶ κατέβαινε τὸ λάδι στὸ πιθάρι μέσα!

Μπρὸς στὴν Πανάμωμο, ποὺ δέσποζε ἀνάμεσα σὲ πλῆθος ἄλλες εἰκόνες, κακοφτειαγμένες, στὸ εἰκονοστάσι τῆς χαμοκέλλας ποὺ δὲν εἶχεν ἄλλο ἔπιπλο ἐξὸν ἀπ' τοὺς δυὸ σάκκους μὲ ροκανίδια, ὅπου ἔπρεπε νὰ πλαγιάζουν ἡ δυὸ γυναῖκες, ἔκαιγε λαμπρὰ χάρις στὸ παχὺ φυτίλι τῆς καντήλας τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερο, ἀπαράλλακτα ὅπως στ' ἀρχοντόσπιτα.

Τὴν τιμοῦσε βέβαια καὶ τὴν ἐλάτρευε τὴν εἰκόνα τῆς Παναμώμου ὁ κάπελας. Ὅμως ἀπ' τὸ σημεῖο αὐτὸ ὥς τὸ σημεῖο νὰ τῆς καίῃ καντήλα ὁλονυχτὶς κι' ὁλημερίς, ἡ δυνάμεις του δὲν ἄντεχαν. Μὲ τὸ νὰ πλούταινε ἡ πιστωτικὴ μερίδα του στὸν Οὐρανό, αὐτὸ δὲν τὸν βοηθοῦσε καὶ πολὺ νὰ λιγοστεύῃ τὴν χρεωστικὴ μερίδα του στὸν λαδέμπορο.

Καὶ νὰ γιατὶ τὸν δυσαρέστησαν πολὺ ἡ εὐλαβεῖς προθέσεις τῆς γρηᾶς. Ὡς τόσο, μιὰ καὶ εἶχε πάει ὥς ἐκεῖ, δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ φύγῃ δίχως ν' ἀντιληφθῇ καλὰ τὸ τὶ γινότανε. Μὰ οὔτε καὶ τοῦ ἦταν δύσκολο αὐτό. Ἔβλεπε καθαρά, ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα, τὸ τί γινόταν μέσα στὴ χαμοκέλλα.

Οἱ δύο σάκκοι τὰ ροκανίδια, ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλον, ἔτσι ποὺ νὰ σχηματίζεται ἕνα σχετικὰ ψηλὸ ἀνάκλιντρο, ἀκόμη πιὸ ἄθλιο στὴν ὄψη του, ἐφ' ὅσον ἡ γρηὰ προσπάθησε νὰ τὸ σιγυρίσῃ μὲ κἄτι βρωμερὰ κουρέλια. Κι' αὐτοῦ ἐπάνω, ἡ μικρὴ Ἀναστασία καθόταν μόνη αὐτή, σχεδὸν κουκουλωμένη μ' ὅλα τὰ στρατσόπανα, ἀκόμη καὶ μὲ τὰ πανωφόρια τῆς γρηᾶς, προφανέστατα γιὰ νὰ μὴν κρυώσῃ στὴς χειμωνιάτικες ἐκεῖνες παγερὲς νύχτες.

Ἔτσι καθόταν ἡ μικρή, μὲ καρφωμένα τὰ μάτια στὴν ἴδια τὴν γρηὰ ἐπάνω, ποὺ σχεδὸν γυμνή, σὰν νὰ μὴν ἔνοιωθε τὸ κρύο μέσα στὴν ἔξαψή της, γονατιστὴ στὰ πόδια τῆς μικρῆς ποὺ τ' ἀγκάλιαζε γιὰ νὰ τὰ ζεστάνῃ:

—Ἀκοῦς, Κυράτσα μου;

Ἄκουε τώρα ὁ κάπελας τὴν τρεμουλιαστὴ φωνή της:

—...Ἡ Σφραγίδα τῆς Δωρεᾶς, στεφάνους δόξης ἀξίωσε καὶ σ' ἄλλες ἀρκουδιάρισσες...

—Μοῦ τὤχεις πεῖ αὐτό...

—Ναί, ἀλλά, ὅπως ὁμολογᾶ ὁ πάτερ Γερβάσιος τῶν Ἀσωμάτων, ἡ Τύχη—ἔτσι λέει ὅπως τὴν πίστευαν οἱ Παγανοί,—δὲν ὑπάρχει ἔξω ἀπὸ τὴς ἀνεξιχνίαστες βουλὲς τοῦ Κυρίου....

Σαστισμένος ὁ κάπελας, σὰν νὰ μὴν πίστευε τ' αὐτιά του. Κι' ὅλο ἔτριβε τὸ μάτι του μὲ τὴ φαγοῦρα ποὺ τὸν εἶχε πιάσει. Ὑπόθεσε, γιὰ μιὰ στιγμή, μὴν εἶχε τρελλαθῇ ἡ γρηά. Μὰ ὅταν ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ παπᾶ, κατάλαβε πὼς τὰ πράματα ἦταν πολὺ πιὸ σοβαρὰ ἀπ' ὅ,τι μποροῦσαν νὰ φαίνωνται.

Στὸ ἀναμεταξὺ ἡ γρηὰ εἶχε, φαίνεται, προχωρήσει στὴν κουβέντα της. Γιατί, ἡ τρεμουλιαστὴ φωνή της, γινότανε τώρα πειστική, πιὸ σίγουρη, μέσα στὴ θέρμη τῆς ἔξαψης.

—Μὰ ναί... μὰ ναί... Ἐκείνη, τοὐλάχιστον, δὲν εἶχε φυλαχτὸ στὸν κόρφο, κι' ὅλος ὁ κόσμος ἤξερε ποὔθε βαστοῦσε ἡ σκούφια της. Ἕνας κάποιος Ἀκάκιος, αὐτὸς ἦταν πατέρας της, καὶ ψωμοζοῦσε ἄθλιος, φυλάγοντας τ' ἀγρίμια στὸν Ἱππόδρομο. Ἑνὸς τέτοιου κόρη ἦταν ἡ Θεοδώρα, ποὺ τὴν ἀγάπησε ἐκεῖνος ὁ Σκλαβοῦνος, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Γιουστίνου τοῦ Μονοκράτορα, καὶ τὴν ἀνέβασε μαζί του στὸ Κάθισμα...

»Μὰ ἔννοια σου, καὶ τὰ πράματα δὲν ἤρθανε τόσο ἁπλᾶ, ἢ τυχαῖα, ὅσο θὰ μποροῦσε νὰ τὸ νομίσῃ κανείς. Ὄχι ! Ἦταν καὶ κείνη ἀρκουδιάρισσα, σὰν καλὴν ὥρα... Μὰ ὄντας ἀκόμη βασίλευε ὁ Ἀναστάσιος, ἔγινε κωμωδοποιὸς καὶ φυσικὰ μαζὶ μ' αὐτὸ καὶ ἑταίρα. Κοινή, ἀσήμαντη στὴς ἀρχές, μικρὸ κορίτσι ἀκόμη, καὶ τὸ πολὺ-πολὺ νὰ πετύχαινε τίποτα στρατιῶτες, τίποτα καλόγερους. Μὰ ὅπως βεβαιώνει ὁ πάτερ Γερβάσιος, κατὰ ποὺ τὰ κατέχει ἀπὸ τοὺς χρονικοὺς τοῦ καιροῦ ἐκείνου, αὐτή, ποὺ κανεὶς δὲν ἤξερε πιὰ τὸ πραγματικό της ὄνομα, τὸ βαφτισιμιό, καὶ μόνο Θεοδώρα σὰν τὴν ἔλεγαν καταλάβαιναν ὅλοι γιὰ ποιὰν πρόκειται, ξεχώριζε ἀπ' ὅλες τὴς ἄλλες κοινὲς γυναῖκες, ὄχι τόσο χάρις στὰ κάλλη της, ὅσο χάρις στὴν ἀκολασία της: πρᾶμα ποὺ δὲν τὴν ἐμπόδισε νὰ εἶναι σήμερα στὸν Παράδεισο, ἀφοῦ εἶδε νὰ γονατίζουν Πατριάρχες Οἰκουμενικοὶ στὰ πόδια της... Καὶ πάλι, γιὰ νὰ σαγηνεύσῃ μὲ τὴν ἀκολασία της τοὺς εὐγενεῖς, τὰ πράματα δὲν ἦρθαν μόνα τους.

»Ἀναδείχτηκε πρῶτα, χάρις στὴν δεξιότητά της, ὡς ὀρχηστρίδα. Ἔτσι τὴν πρόσεξαν οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πατρίκιοι. Μὰ λένε πὼς ξεσήκωνε καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ ὄχλου καὶ τὸ θαρροῦσαν μεγάλη τους τιμή, ὅταν βαροῦσαν παλαμάκια οἱ ἀγαθοὶ σὲ κάθε τέλος τοῦ ἄσελγου χοροῦ της.

—Ἐκεῖ τὴν εἶδε καὶ ὁ Σκλαβοῦνος ποὺ τὴν ἀγάπησε ;

—Μπᾶ! Ὄχι ἀκόμη. Τότες ὁ Σκλαβοῦνος ἔλειπε μὲ τὸ στρατὸ στὰ μακρυσμένα σύνορα. Τὴν εἶδε ὅμως ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὴν ἔκλεψε, καὶ τὴν πῆρε μαζί του σὰν ἔφυγε στὴν Ἀραπιά. Μὰ ἔξυπνη αὐτὴ καὶ τετραπέρατη, βιάστηκε νὰ τοῦ γεννήσῃ ἕνα γυιό, κι' ἔτσι τὸν ὑποχρέωσε νὰ τὴν παντρευτῇ. Τὸ πρᾶμα δὲν ἦταν δύσκολο, μιὰ καὶ κανείς, σὲ κεῖνα τὰ μακρυσμένα μέρη δὲν ἤξερε τὴν ταπεινὴ καταγωγή της. Καὶ νὰ ποὺ παρεμβαίνουν τώρα ἡ βουλὲς τοῦ Κυρίου ἡ ἀνεξιχνίαστες. Γιατὶ πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ ἐξηγήσῃ κανεὶς τὸ πῶς, στὰ ξαφνικὰ τὴν βρῆκε ἡ ἰδιοτροπία νὰ παρατήσῃ πλούτη καὶ καλά, ν' ἀφίσῃ τὸν ἄντρα της καὶ τὸ παιδί της, καὶ νὰ γυρίσῃ πάλι ξανὰ στὴ Βασιλεύουσα; Πῶς νὰ τὸ ἐξηγήσῃ κανεὶς αὐτό, δίχως τὴ θεία ἐνόραση; Γιατί, ἂν καθότανε στὴν Ἀφρική, φυσικὰ, δὲν θὰ τὴν γνώριζε ποτὲ ὁ Σκλαβοῦνος, ὅταν μάλιστα, σὰν ἀνεψιὸς τοῦ Γιουστίνου, ἦταν καὶ ὁ κληρονόμος τῆς Ἀνατολῆς. Ὑπάρχουν βέβαια καὶ οἱ κακόγλωσσοι ποὺ θέλουν τάχατες νὰ ποῦν πὼς μιὰ κι' ἦταν γέρος ὁ ἄντρας της, γι' αὐτὸ παράτησε τὸ παιδί της καὶ τὤσκασε μ' ἕναν ἱεροδιάκονο. Μὰ ὅπως κι' ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶμα, εἶχε πιὰ μπῇ στὸ δρόμο τὸν εὐλογημένο. Ἔρχεται στὸ Βυζάντιο καὶ τί θαρρεῖς πὼς κάνει;

—Ξαναπῆγε στὸν Ἱππόδρομο;

—Μπᾶ! Κάθε ἄλλο. Δὲν ἤτανε τόσο κουτή, νὰ ξανακάνῃ δυὸ φορὲς τὸν ἴδιο δρόμο στὴ ζωή. Τότες μετωνομάστηκε Θεοδώρα.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Ἔτσι καθόταν ἡ γρηὰ γονατιστὴ στὰ πόδια τῆς μικρῆς.

Τὰ λείψανα τῆς ἁγίας Θηρεσίας

Πρὸ ἡμερῶν ἔγιναν στὴ μικρὴ κωμόπολη τῆς Γαλλίας Λυσιὲ μεγάλες θρησκευτικὲς τελετές, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τῆς μεγάλης ἁγίας Θηρεσίας, σ' ἕνα νεότευκτο μαυσωλεῖο, ποὺ οἱ πιστοὶ ἀφιέρωσαν στὴν ἁγία τους.

Ἄπειρο πλῆθος παρηκολούθησε τὴν κατανυκτικὴ αὐτὴ τελετή, στὴν ὁποία μετέσχε κι' ὅλος σχεδὸν ὁ ἐπαρχιακὸς κλῆρος τῆς Γαλλίας. Στὴν εἰκόνα μας φαίνεται ὁ «Σταυρὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ», ποὺ μεταφέρεται ἐπ' ὤμου ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς στὸν τόπο τοῦ μνημείου τῆς ἁγίας Θηρεσίας.

Αὐτόματο... μπιμπερὸν

Κάθε χρόνο, τέτοιαν ἐποχή, ἀνοίγει στὸ Λονδῖνον μιὰ πολὺ πρωτότυπη κι' ἐνδιαφέρουσα ἔκθεσις «πρακτικῶν ἐφευρέσεων», ὅπου ἐκτίθενται ποικίλα ἐνδιαφέροντα ἀντικείμενα, ποὺ ἔχουν ὅλα καθαρῶς πρακτικὸν σκοπόν. Ἐφέτος μεταξὺ πολυαρίθμων ἄλλων ἀντικειμένων, ἐξετέθη καὶ ἕνα αὐτόματο μπιμπερόν, ποὺ μπορεῖ κάλλιστα νὰ

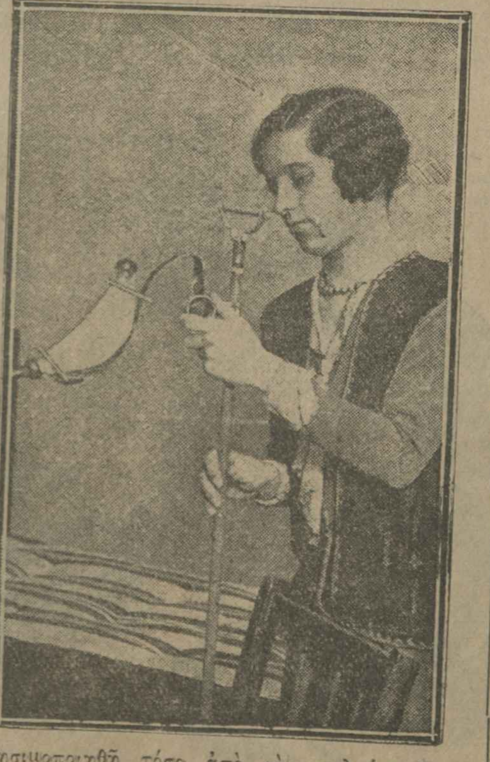

χρησιμοποιηθῆ τόσο ἀπὸ τὴς πολυάσχολες μητέρες, ὅσο κι' ἀπὸ τὰ βρεφοκομεῖα, νηπιαγωγεῖα καὶ ἄλλα παρόμοια ἱδρύματα.

Τὸ αὐτόματο αὐτὸ μπιμπερὸν μπορεῖ νὰ τοποθετηθῆ στὸ στόμα τοῦ μωροῦ σὰν νὰ τὸ κρατᾶ ἀνθρώπινο χέρι. Ἀκόμη ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ χύνη ὡρισμένη ποσότητα γάλατος, ὅση θὰ κανονίση ἐκ τῶν προτέρων ἡ μητέρα ἢ ἡ νοσοκόμος.

Μιὰ ὡραιοτάτη φωτογραφία τῆς τσαχπίνας στὰρ Λίλιαν Χάρβεϋ στὸ νέον τ «Ξανθὸ ὄνειρο» ποὺ γυρίζει γιὰ λογαριασμὸ τῆς νέας μεγάλης ἑταιρείας «Εὐρωπ Κινηματογραφικὴ Ἕνωσις».

ἄλλη χαριτωμένη πόζα τῆς γλυκυτάτης πρωταγωνιστρίας τοῦ «Ξανθοῦ ὀνείρου», ἀπ' τὴν σκηνὴ ἑνὸς ἐξωτικοῦ χοροῦ, στὸν ὁποῖο ἡ Λίλιαν Χάρβεϋ βασίζει μέγα μέρος τῆς ἐπιτυχίας τοῦ νέου φίλμ της.

Οἱ ἐξωφρενισμοὶ τῆς μόδας: Πρὸ ἡμερῶν μία νέα πάλι ἐξωφρενικὴ μόδα-μανία ἔπιασε τὴς Ἀμερικανίδες κοσμικὲς κυρίες: ἀντικατέστησαν τὰ σκυλλάκια των μέ... σαῦρες, τὴς ὁποῖες ἀφοῦ στολίζουν μὲ ὡραῖα κορδελάκια, τὴς βγάζουν στὸ δρόμο γιὰ νὰ τὴς... συνοδεύουν!

Ὁ γηραλέος αὐτὸς Ἰνδὸς ἀρχηγὸς λῆς τῶν Νεμπράσκα, εἶναι ἕνας τος κυνηγός. Τὸ ὡραιότατο περιδέ φορεῖ εἶναι κατασκευασμένο ἀπὸ «αντέμ», ἕνα σπανιώτατο εἶδος ἀγ βάτων ποὺ ἡ θήρα τους ἀπαιτεῖ κὴν ἱκανότητα.

περίφημος γιὰ τὴν «διαζυγιομανία» του Τζὼν Τζίλμπερ σὲ μιὰ τελευταία φωτογραφία του στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Μπουρζὲ τῶν Παρισίων ὅπου ἔφθασε πρὸ ἡμερῶν. συνοδεύεται ἀπὸ τήν... τετάρτη σύζυγό του Βιρτζίνια Μπρούς, ἡ ὁποία — ὅπως θρυλεῖται — διέλυσε τὰ συμβόλαιά της μὲ τὴν «Μέτρο-Γκόλντουϊν» γιὰ ν' ἀφοσιωθῇ στὸν λατρευμένο σύζυγό της, καὶ νὰ τόν.... συγκρατήση.

Σκύλλοι... ἀθληταὶ

Στὴν Ἀγγλία κάθε τέτοιαν ἐποχὴ γίνονται ἀθλητικοὶ ἀγῶνες ἀστυνομικῶν σκύλλων. Στοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς λαμβάνουν μέρος ὅλα τὰ ἀστυνομικὰ λαγωνικὰ τῆς Ἀγγλίας, ποὺ ἐκτελοῦν κάθε εἶδος ἀθλητικῆς παιδιᾶς, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ δρόμου μετ' ἐμποδίων. Στὴν εἰκόνα μας βλέπετε ἕναν... πρωταθλητὴν τοῦ δυσκόλου αὐτοῦ ἀγωνίσματος, τὴν ὥρα ποὺ πηδᾶ σειρὰν ἐμποδίων ὄχι εὐκαταφρονήτου ὕψους.

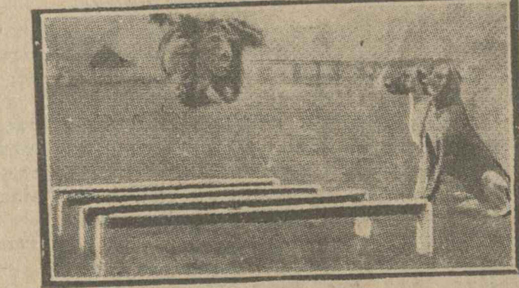

Τὸ αὐτοκίνητο τοῦ μέλλοντος

Ἕνας πορτογάλος μηχανικός, ὁ κ. Σιλοά, ἐφεῦρε ἕνα πολὺ πρακτικὸ καὶ πρωτότυπο εἶδος αὐτοκινήτου γιὰ ἕνα ἄτομο. Τὸ νέο αὐτοκίνητο ἔχει ὅλα τὰ δυνατὰ κομφόρ. Ὁ σκελετός του εἶναι κατασκευασμένος ἀπὸ ἀλουμίνιον, τὸ μοτέρ του εἶναι διπλῆς κινήσεως καὶ τόσο ἐλαφρό, ὥστε μόλις ζυγίζει 20 κιλά. Τὸ κάθισμα τοῦ σωφὲρ εἶναι τοποθετημένο στὸ πίσω μέρος καὶ εἶναι ἐφωδιασμένο μὲ λεπτότατα ἐλατήρια, ποὺ τοῦ προσδίδουν ἐξαιρετικὴν ἀναπαυτικότητα καὶ ἐξουδετερώνουν κάθε ἀπότομα τράνταγμα.

Τὸ πρακτικό, κομψό, πρωτότυπο αὐτὸ αὐτοκινητάκι μπορεῖ ν' ἀναπτύξη ταχύτητα πλέον τῶν 100 χιλιομέτρων τὴν ὥρα, καταναλίσκοντας τὸ ἐλαχιστότερο ποσὸν βενζίνης, καὶ νὰ ἀντικαταστήση ἔτσι τὴς ἀποκρουστικὲς ἐκεῖνες μοτοσυκλέττες.

Τί ἀπέγινε ἡ Γκρέτα;

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφθασε στὴν ἰδιαίτερή της πατρίδα, τὴ Σουηδία, πιστὴ στὴν στάση ποὺ ἐκράτησε πάντα ὥς σήμερα, ἡ Γκρέτα Γκάρμπο, ἀπέφυγε κι' ἐξακολουθεῖ ν' ἀποφεύγη κάθε διαφήμιση καὶ κάθε δημοσιογραφικὴ συνέντευξη. Ἄραγε νὰ σκοπεύη νὰ ξεκουραστῆ μονάχα ἐκεῖ κι' ἐπιστρέφοντας πάλι στὸ Χόλλυγουντ νὰ συνεχίση τὴν μοναδικὴ καρριέρα της στὴν ὀθόνη, ἢ μήπως ἀπαρνήθηκε πιὰ τελειωτικὰ τὴν τέχνη της καὶ θὰ μείνη στὴν πατρίδα της, τὴν πατρίδα αὐτὴ τῆς ὁποίας δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ νοσταλγῆ τὰ σκοτεινὰ πελώρια ἔλατα, τὸ ἀτελείωτο κρύο καὶ τὸ ἐκτυφλωτικὸ χιόνι; Νὰ ἕνα ἐρώτημα ποὺ γιὰ πολὺν καιρό, ἴσως ἀκόμη, θὰ μείνη χωρὶς ἀπάντηση.

Εἶπαν, τελευταῖα, πὼς ἡ χρεωκοπία μιᾶς Τραπέζης, ἀπὸ τὴς μεγαλύτερες τοῦ Χόλλυγουντ κατεβρόχθισε τὴς οἰκονομίες ποὺ ἡ μελαγχολικὴ βεντέττα εἶχε φροντίση νὰ σχηματίση καὶ πώς, γι' αὐτό, δὲν θἄταν σὲ θέση ν' ἀποσυρθῆ, καθὼς λαχταροῦσε πάντα. Εἶν' ἀλήθεια ὅμως ἄραγε αὐτό;

Ὁπωσδήποτε ἕνα κοινὸ μυστικό, στοὺς κύκλους τῶν συναδέλφων της, ἀναφέρει ὅτι τὸ συμβόλαιό της ἔληγε αὐτὸ τὸ καλοκαίρι, καὶ πὼς ἡ Γκάρμπο ἀρνήθηκε νὰ τὸ ἀνανεώση μὲ τοὺς ἴδιους ὅρους. Θὰ δεχθῆ ὅμως, ἄραγε, ἡ Μέτρο-Γκόλντουϊν ν' αὐξήση τὸν μισθό της, τὴ στιγμὴ ποὺ τόσες ἄλλες ἀρτίστες-καὶ ὄχι μικρότερης ἀξίας ἀπὸ τὴν Γκρέτα-παραδέχθηκαν, μιὰ σημαντικὴ ἐλάττωση; Βεβαιώνουν ἐπίσης ὅτι ἡ Σκρὴν Γκούϊλντ τῆς ἐπρόσφερε μιὰ ὁλόκληρη περιουσία γιὰ νὰ γυρίση ἕνα καὶ μόνο φίλμ. Θὰ τὸ κάμη; Ἡ Γκάρμπο θὰ ἔπαυε πιὰ νἆναι ἡ μυστηριώδης Γκάρμπο, ἂν μποροῦσε κανένας ν' ἀπαντήση ἔστω καὶ σ' ἕνα μόνο ἐρώτημα σχετικὸ μ' αὐτήν!

Ἀλλὰ μήπως δὲν εἶπαν ἀκόμη πώς, λίγες μέρες πρὶν φύγη ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῆς Μέτρο-Γκόλντουϊν, θέλοντας νὰ μάθη τὴν ἀλήθεια, τῆς εἶχε πῆ:

—Ὥστε, μὶς Γκάρμπο, μᾶς ἀποχαιρετᾶτε; Δὲν θὰ σᾶς ξαναδοῦμε πιά;

Καὶ ἡ Γκρέτα ἔδωσε τότε τὴν σιβυλλικὴ αὐτὴ ἀπάντηση:

—Γιατί; Σκοπεύετε μήπως νὰ φύγετε;

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἡ ὡραία στὰρ εἶχε ἀποκτήσει τελευταῖα μεγίστη δημοτικότητα. Αὐτὸ ἀποδείχθηκε τρανώτατα ἀπὸ ἕνα τυχαῖο ἐπεισόδιο ποὺ συνέβη κατὰ τὴν «πρεμιέρα» τῆς μεγάλης ταινίας «Γκρὰντ Ὀτέλ»:

Ὑπάρχει ἡ συνήθεια στὸ Χόλλυγουντ, ὅταν μιὰ ταινία παρουσιάζει κάποιο ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον, νὰ ἀπαιτῆ ἡ διεύθυνσις τοῦ οἴκου τῆς παραγωγῆς της νὰ ἐμφανίζωνται οἱ ἠθοποιοὶ προσωπικῶς ἐπὶ σκηνῆς, λίγο πρὶν ἀρχίση ἡ παράστασις. Ποτὲ ὅμως ἕως τώρα ἡ Γκάρμπο δὲν εἶχε δεχθῆ νὰ συμμορφωθῆ σὲ τέτοιου εἴδους ἐπιδείξεις ποὺ τὴς θεωροῦσε κωμικές, ἐνοχλητικές, καὶ ποὺ δὲν συμφωνοῦσαν καθόλου μὲ τὴν ἀγάπη της γιὰ τὴ μοναξιά.

Ὡστόσο, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ Βὶλ Ρότζερς, ἐπιφορτισμένος νὰ παρουσιάση τοὺς ἠθοποιοὺς ἀνήγγειλε στὸ κοινὸν ὅτι τοῦ ἐπεφύλασσε μιὰν ἔκπληξη, ἔχοντας νὰ παρουσιάση μιὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία σπανιώτατα δέχεται νὰ κάμη ἐμφάνιση ἀπὸ σκηνῆς...μιὰ γυναῖκα ποὺ σὲ λίγες μέρες θἄφευγε ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ γιὰ τὴν πατρίδα της.

Μεγάλο σούσουρο δημιουργήθηκε τότε στὴν αἴθουσα...Ὥστε ἡ Γκάρμπο θὰ παρουσιαζόταν τέλος αὐτοπροσώπως στὸ κοινόν;

Ἀνυπόμονη καὶ περίεργη ἡ ἀφρόκρεμα τοῦ Χόλλυγουντ ποὺ παρίστατο στὴν πρεμιέρα ἄκουε καρφωμένη στὴ θέση της, τὴς χιουμοριστικὲς προσφωνήσεις, μὲ τὴς ὁποῖες ὁ Βὶλ Ρότζερς παρουσίαζε ἕνα πρὸς ἕναν τοὺς ἑρμηνευτὰς τῆς τόσο ἐναγωνίως ἀναμενομένης ταινίας. Τέλος, ἀνηγγέλθηκε μ' ἐπισημότητα:

—Καὶ τώρα κυρίες καὶ κύριοι, νὰ ἡ ἔκπληξίς μας! Ἐπὶ σκηνῆς ἐμφανίσθηκε ξαφνικὰ ὁ Γουάλλας Μπῆρυ, χονδροειδῶς μεταμφιεσμένος σὲ Σουηδὴ ὑπηρέτρια, φορώντας μιὰ πολὺ μακρυὰ περρούκα, ποὺ θύμιζε τὴν χτενισιὰ τῆς Γκάρμπο, κουνώντας στὸ χέρι του, μιὰ μεγάλη βεντάγια ἀπὸ φτερὰ καὶ μασσουλῶντας τὴν κλασσικὴ φράση ποὺ ἀποδίδουν πὼς εἶπε ἡ Γκρέτα, τὸν καιρὸ ποὺ ἔκανε τὰ πρῶτα της βήματα στὴν ἀμερικανικὴ ὀθόνη καὶ ἐνοσταλγοῦσε τὴν πατρίδα της:

— Θαρρῶ πὼς θὰ γυρίσω σύντομα στὴν Σουηδία...

Ἡ Γκρέτα Γκάρμπο στὸ τελευταῖο της φίλμ «Ἑταίρα» μὲ τὸν Κλάρκ Γκέϊμπλ.

Μιὰ νεκρικὴ σιωπὴ ὑποδέχθηκε τὸν ἀνούσιο καὶ ἀμφίβολο αὐτὸν ἀστεϊσμό, καὶ τὸ κοινόν, ἀηδιασμένο, σηκώθηκε σὰν ἕνας ἄνθρωπος καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴν αἴθουσα, ἐνῷ μιὰ ἀποδοκιμαστικὴ φωνὴ ἐξεδήλωνε τὴ γενικὴ σκέψη:

— Ποιανοῦ ἰδέα ἦταν αὐτό;

Καὶ χρειάσθηκε νὰ γίνη μιὰ κατεσπευσμένη δημοσία ἀναγνώρισις τοῦ λάθους του ἀπὸ τὸν Βὶλ Ρότζερς, μαζὶ μὲ μιὰν αἴτηση συγγνώμης ἀπὸ μέρους τοῦ Μπῆρυ, γιὰ νὰ δεχθοῦν οἱ προσκεκλημένοι νὰ ἐπιστρέψουν στὴς θέσεις τους καὶ νὰ παρακολουθήσουν τὴν προβολὴ τοῦ «Γκρὰντ Ὀτέλ».

—Δὲν ἤξερα πὼς τρέφετε τόση συμπάθεια στὴν Γκρέτα, γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε... ἐδήλωσε καταντροπιασμένος ὁ Ρότζερς.

Χρειάζεται μήπως νὰ προσθέσωμε, γιὰ νὰ συμπληρωθῆ μιὰ ἱστορία γεμάτη ἀπὸ τόσα ἐρωτηματικά, ὅτι κι' ὁ Βίλχελμ Σόρενσεν, ὁ γυιὸς ἑνὸς πλουσίου σουηδοῦ τραπεζίτου, ποὺ εἶχε περάσει τελευταῖα ἕναν ὁλόκληρο χρόνο στὸ Χόλλυγουντ, δοκίμασε νὰ πείση τὴν Γκρέτα νὰ ἀπαρνηθῆ τὴν ὀθόνη καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήση στὴ Σουηδία; Ἀφοῦ κι' αὐτὸς δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιτύχη τίποτε, ξανάφυγε μόνος, μὲ τὴν καρδιὰ σπαραγμένη καὶ διέψευσε γιὰ τὸν τύπο τὴν φήμη ποὺ διαδόθηκε, ὅτι θὰ παντρευόταν τὴν Γκρέτα στὸ Βερολῖνο.

Ὁπωσδήποτε ἡ Γκρέτα Γκάρμπο ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένη τὸ αἴνιγμα, ποὺ ὑπῆρξε πάντα.

Μήπως δὲν ἐλέχθη ἀκόμη, τὴς τελευταῖες αὐτὲς μέρες, πὼς ἡ μυστηριώδης στὰρ παντρεύτηκε κρυφά, πρὶν φύγη γιὰ τὴν Ἀμερική, μὲ τὸν Γερμανὸ σκηνοθέτη Μωρὶς Στίλλερ καὶ πὼς σ' αὐτὸν ὤφειλε ἀποκλειστικὰ τὴν ἐπιτυχία της στὸ Χόλλυγουντ;

Σήμερα, ὅπως κι' ἂν ἔχουν τὰ πράγματα, ἡ Γκρέτα Γκάρμπο ζῆ ἀποσυρμένη στὴν πατρίδα της ἐδῶ κι' ἀρκετοὺς μῆνες.

Κι' ἄλλοτε εἶχε ξαναπάει στὴν Σουηδία κι' ἔπειτα γύρισε στὸ Χόλλυγουντ. Ποιὸς λέει πὼς δὲν θὰ συμβῆ τὸ ἴδιο κι' ἐφέτο;

Μ.

Γιὰ λίγη ἡσυχία...

Εἶναι ἀρκετὰ εὐνόητο πὼς οἱ ἠθοποιοὶ καὶ πρὸ πάντων οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου, ποὺ ζοῦν συνεχῶς μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ κοινοῦ καὶ ποὺ κάθε στιγμὴ «βομβαρδίζονται» ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς των, τοὺς δημοσιογράφους, τοὺς πράκτορας τῶν διαφημίσεων, τοὺς ἀπεσταλμένους τῶν στούντιο ἢ τοὺς παρασίτους φίλους των, διψοῦν γιὰ λίγη μοναξιά.

Καὶ γι' αὐτὸ ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ ἔχουν ἕνα κρησφύγετο, ὅπου πηγαίνουν ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν ἐνοχλητικὴ περιέργεια τοῦ πλήθους. Τὰ γοῦστα καθενὸς ἠθοποιοῦ ἀπαιτοῦν καὶ μιὰ ἰδιαίτερη διαβάθμιση.

Ὁ Γουάλλας Μπῆρυ, συνεδύασε τὴν εὐχαρίστηση τοῦ νὰ βρίσκεται...μέσα στὸ νερό, μὲ μιὰν ἀκινησία, ποὺ τὴν θεωρεῖ ἀπαραίτητη γιὰ τὴν εὐτυχία του, καὶ γι' αὐτὸ ἀγόρασε...ἕνα νησάκι μέσα στὴ λίμνη Σίλβερ. Τὸ νησάκι αὐτὸ ἦταν χέρσο πρὶν πάη ἐκεῖ ὁ Μπῆρυ, καὶ ἡ λίμνη σχεδὸν δίχως κανένα ἐνδιαφέρον. Πηγαίνει μὲ ἀεροπλάνο καὶ περνᾶ ἀπολαυστικὲς στιγμὲς μὲ τὴν γυναικοῦλα του καὶ τὴν θετή του κορούλα τὴν Κάρολ Ἄν. Μέχρι τῆς στιγμῆς κανεὶς δὲν τὸν ἀνησύχησε.

Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ εἶναι ἰδιοκτήτης ἑνὸς τσιφλικιοῦ στὴν Μοντάνα, ἑνὸς ἀγροκτήματος, ποὺ καμμιὰ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ δὲν τὸ πλησιάζει. Πηγαίνει ἐκεῖ κι' αὐτός, ὅπως καὶ ὁ Μπῆρυ, μ' ἀεροπλάνο. Μπορεῖ ἔτσι νὰ κυνηγᾷ, νὰ ψαρεύη καὶ νὰ ἐπιδίδεται στὴν ἱππασία, χωρὶς νὰ τὸν βλέπη κανείς.

Ὁ Ρίτσαρ Ντὶξ ἔχει μιὰ ξύλινη παράγκα σὲ κάποιο ἀπόμερο βουνό, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ξέρει ἀκριβῶς ποῦ βρίσκεται. Ὁσάκις τὸν ρωτοῦν, χαμογελᾷ καὶ ἀρνεῖται ν' ἀλλάζη κουβέντα...

Πεννιές

—Ἡ γερμανικὴ ἑταιρία «Λέο Φίλμ» ἑτοιμάζει τὸ γύρισμα μιᾶς μεγάλης ἀθλητικῆς ταινίας, τῆς ὁποίας ὁ προσωρινὸς τίτλος εἶναι «Ἡ Λιζέττα καὶ ἡ ὁμάδα της». Ἡ πρώτη αὐτὴ ταινία, πρὸς τιμὴν τοῦ ποδοσφαίρου, θὰ γυρισθῆ σὲ δυὸ βερσιόν: γαλλικὴ καὶ γερμανική, μὲ τὴν συμμετοχὴ τῶν διασημοτέρων ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων τῶν δύο χωρῶν. Πιθανὸν καὶ οἱ πρῶτοι ἀκόμη ρόλοι τοῦ ἔργου νὰ ἑρμηνευθοῦν ἀπὸ παίκτας τῶν δύο ὁμάδων.

—Συνεχίζεται τὸ γύρισμα τῶν «Δύο ὀρφανῶν», ποὺ διακόπηκε λόγῳ ἑνὸς αὐτοκινητιστικοῦ ἀτυχήματος τοῦ σκηνοθέτου Μωρὶς Τουρνέρ. Προβλέπεται ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ θ' ἀποτελέση σταθμὸ στὰ χρονικὰ τοῦ γαλλικοῦ κινηματογράφου, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως πλούτου σκηνοθετήσεως, ὅσο καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἑρμηνείας τῶν πρωταγωνιστῶν του Ὑβὲτ Γκιλμπέρ, Ἔμμυ Λύν, Ροζὶν Ντερεὰν καὶ Ρενὲ ντὲ Σαὶν Σύρ.

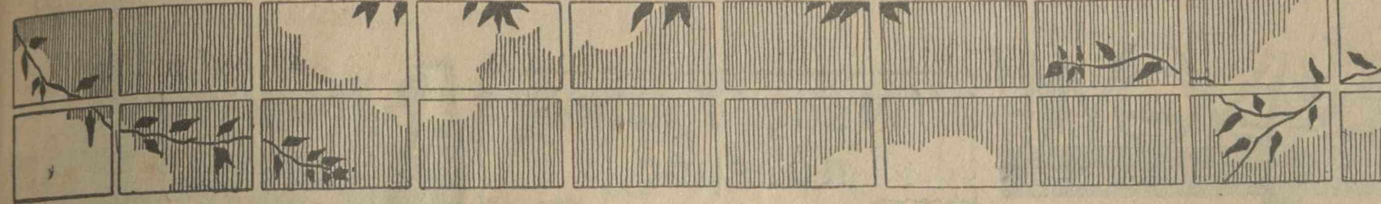

Ψυχολογικὰ παράδοξα

Ἡ ἐπιδημία τῆς αὐτοκτονίας

Τὰ βαθύτερα αἴτια τοῦ ἀνθρωπίνου αὐτοῦ πάθους.---Ποικιλία εἰδῶν αὐτοκτονίας.

Τί εἶναι λοιπὸν τὸ πάθος τῆς αὐτοκτονίας; Μήπως ἡ νοσηρὴ ἐπίγνωση μερικῶν ἀνισορρόπων, πὼς ὅλα τὰ πράγματα, ἀκόμη καὶ ὁ θάνατος, εἶναι προτιμότερος ἀπὸ τὴν ἀθλίαν ὕπαρξή τους; Αὐτὸ εἶναι μιὰ ἐκδοχὴ πολὺ στενή. Πρῶτα-πρῶτα γιατὶ ἡ αὐτοκτονία δὲν εἶναι μιὰ ἀτομικὴ ὑπόθεση, οὔτε ἕνα μεμονωμένο φαινόμενο. Ἂν προσέξη κανεὶς καλύτερα θὰ δῆ πὼς ἡ αὐτοκτονία εἶναι μιὰ νόσος, καὶ μάλιστα ἐπιδημική, ποὺ ἐκδηλώνεται ὁμαδικὰ καὶ εἶναι μεταδοτική. «Παράξενο, ἀληθινά, τὸ πάθος τῆς αὐτοκτονίας, ἔγραφε ὁ Προσπὲρ Λυκάς, εἶναι μεταδοτικό, εἶναι ἐπιδημικό, εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ πιστοὺς σκλάβους τοῦ νόμου τῆς μιμήσεως».

Ὁμαδικὴ νοσηρότης.

Ὁ νόμος τῆς νοσηρῆς αὐτῆς ψυχολογίας πιστοποιεῖται ἀπὸ ἀναρίθμητα παραδείγματα. Κάθε μέρα μᾶς παρέχεται κι' ἀπὸ μιὰ νέα εὐκαιρία νὰ ἐξακριβώσωμε τὴν ὀρθότητά του. Τὸ ὅτι ἡ αὐτοκτονία ἀποτελεῖ ὁμαδικὸ φαινόμενο, εἶναι ἐκτὸς συζητήσεως. Φθάνει νὰ διαβάσωμε σήμερα σὲ μιὰ ἐφημερίδα τὴν ἀναγγελία μιᾶς αὐτοκτονίας αἰσθηματικῆς μὲ ὅλες τὴς μελοδραματικὲς λεπτομέρειές της, γιὰ νὰ περιμένωμε μὲ βεβαιότητα ἄλλες τρεῖς ἢ τέσσερες τὴν ἑπομένη. Εἶναι, ὅπως εἴπαμε, ἀρρώστια μεταδοτική. Γι' αὐτὸ σὲ χῶρες ὅπου οἱ νόμοι στηρίζονται σὲ ἐπιστημονικώτερα ψυχολογικὰ δεδομένα, ἀπαγορεύεται αὐστηρὰ ἡ ἀναγραφὴ αὐτοκτονιῶν στὴς ἐφημερίδες.

Σὲ καμμιὰν ἄλλη περίσταση ὁ νόμος τῆς μιμήσεως δὲν ἐμφανίζεται τόσον ἀδέκαστος. Σ' ἕνα περισπούδαστο βιβλίο τοῦ Καμπανὲς διαβάζουμε σχετικῶς τὰ ἑξῆς καταπληκτικά: «Τὴν ἑπομένη τῆς ὑποθέσεως Σόβετον, ὁ ὁποῖος αὐτοκτόνησε ἀνοίγοντας τὸ γκὰζ τῆς καμαρᾶς του, ἄπειρες αὐτοκτονίες ἐσημειώθηκαν ὑπὸ τὰ ἴδια ἀκριβῶς περιστατικά. Οἱ ἀπελπισμένοι ξαπλώθηκαν δίπλα στὸ στόμιο τοῦ λαστιχένιου σωλῆνος τοῦ γκάζ. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Ρωσσοϊαπωνικοῦ πολέμου, μερικοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ Μικάδου, ἀποτυχόντες σ' ἕνα πολεμικὸ ἐγχείρημα, ἔκαμαν χαρακίρι, δηλαδὴ ξεκοιλιάσθηκαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Μόλις τὸ πρᾶγμα ἔγινε γνωστό, ἀρκετοὶ παρισινοὶ ἀνισόρροποι ἔδωσαν τέλος στὴ ζωή τους, κάνοντας... χαρακίρι!»

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ αὐτοκτονία ἐπιδημική. Ἐπιδημικὸν χαρακτῆρα παίρνει καὶ τὸ εἶδος τῆς αὐτοκτονίας. Καθὼς φαίνεται, ὑπάρχει μιὰ μόδα γιὰ τὸν θεληματικὸ θάνατο. Μετὰ τὴν πρεμιέρα τοῦ «Βερθέρου», δυὸ πρόσωπα ὑποστάντα τὴν ἐπήρεια τῶν περιπετειῶν τοῦ γκαιτικοῦ ἥρωος, ἀκολούθησαν τὸ παράδειγμά του. Ἡ κυρία Σταέλ ἔλεγε, ὡς γνωστόν, γιὰ τὸν «Βέρθερο», πὼς εἶχε προκαλέσει περισσότερες αὐτοκτονίες κι' ἀπὸ τὴς πιὸ ἄπιστες ἀκόμα γυναῖκες!

Οἱ ψυχολόγοι Βιγκουρσὺ καὶ Ζιγκελιὲ ἀναφέρουν σ' ἕνα ἔργο τους, τιτλοφορούμενο «Διανοητικὴ μεταδοτικότης» δυὸ περιστατικὰ ὁμαδικῆς αὐτοκτονίας, ποὺ φανερώνουν πόσο κολλητικὴ εἶναι ἡ τρομερὴ αὐτὴ ἀρρώστια. Στὰ 1772, δεκατρεῖς ἀπόμαχοι κρεμάσθηκαν διαδοχικά, μέσα σ' ἕνα ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα, ἀπὸ ἕνα τσιγγέλι, μέσα σ' ἕνα σκοτεινὸ διάδρομο τοῦ Μεγάρου τῶν Ἀπομάχων! Στὸ τέλος ἔκλεισαν αὐτὸν τὸν διάδρομο καὶ ἡ ἐπιδημία ἐξαφανίσθηκε. Ἀκριβῶς καθὼς κάνουν καὶ στὴς ἄλλες ἐπιδημικὲς ἀρρώστιες, τὴν χολέρα, τὴν σκαρλατίνα κλπ., ὅπου ἀπομονώνουν τὴν συνοικία ἢ τὸ σπίτι, στὸ ὁποῖο σημειώθηκαν τὰ πρῶτα κρούσματα.

Ἐπίσης τὸ 1805, στὸ δάσος τῆς Βουλώνης, ἀρκετοὶ φύλακες, μέσα σὲ διάστημα λίγων ἡμερῶν, ἐπῆγαν καὶ τίναξαν τὰ μυαλά τους στὸν ἀέρα μέσα σὲ μιὰ μικρὴ ξύλινη σκοπιά, ἐδέησε δὲ τέλος νὰ κάψουν τὸ φυλάκιο αὐτό, γιὰ νὰ σταματήση τὸ κακό, ποὺ φαινόταν πὼς θἄχε συνέχεια.

Ἡ ἐπιδημία τῆς φωτιᾶς.

Ὁ μεταδοτικὸς χαρακτῆρας τῆς ἀρρώστιας αὐτῆς ἐκδηλώνεται καλύτερα στὴς περιπτώσεις τῶν ὁμαδικῶν αὐτοκτονιῶν καὶ μάλιστα σὲ λαούς, ποὺ διαπνέονται ἀπὸ βαθὺ μυστικισμό, καθὼς εἶναι οἱ βόρειοι λαοί. Στὴν Ρωσσία, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν θρησκευτικῶν διώξεων παρουσιάσθηκε ἕνα φαινόμενο ὁμαδικῆς νοσηρότητος, μοναδικὸ στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου γιὰ τὴν ἔκταση τῶν καταστροφῶν ποὺ προκάλεσε. Διάφοροι προφῆτες εἶχαν τότε ἐμφανισθῆ γιὰ νὰ κηρύξουν τὴν ἀπονέκρωση, τὴν ἀπάρνηση δηλαδὴ τῆς ἐγκόσμιας ζωῆς, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ, θ' ἀνασταίνονταν πάλι σὲ μιὰν ἄλλη ζωὴ καλύτερη. Εἶναι ἀπερίγραπτο τί τρομακτικὰ ἀποτελέσματα εἶχε τὸ κήρυγμα τῶν προφητῶν αὐτῶν· ἑκατοντάδες ἄνθρωποι πέθαιναν ἀπὸ πεῖνα, κι' ἄλλοι πάλι ἐθάπτοντο ζωντανοί! Καὶ σὰν νὰ μὴν ἦσαν ἀρκετὰ τὰ ὁλοκαυτώματα, ὁ ἔξαλλος λαός, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ μεταφυσικοῦ κηρύγματος τῶν προφητῶν του ἄρχισε ν' ἁμιλλᾶται ποιὸς θὰ πρωτοπέση στὴν φωτιά. Ἡ νέα αὐτὴ ἐπιδημικὴ μάστιγξ ἐρήμωσε πολλὲς περιφέρειες τῆς βορείου καὶ βορειανατολικῆς Ρωσσίας καὶ κάμποσες περιοχὲς τῆς Σιβηρίας. Οἱ χωρικοὶ ἄναβαν μεγάλες πυριὲς κι' ἔπεφταν μέσα στὴς φλόγες. Σὲ μιὰ τέτοια πυρὰ ἐχάθησαν κάποτε ἑξακόσιοι ἄνθρωποι! Ὁ Βὰν Στοχοῦκιν, ὁ ἱστορικὸς τῶν ρωσσικῶν θρησκειῶν, ὑπολογίζει σὲ 20.000 τὰ θεληματικὰ θύματα τῆς πυρᾶς ἀπὸ τὸ 1675 ἕως τὸ 1691. Ἀναφέρει μάλιστα μιὰ περίπτωση, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ φλόγες μιᾶς καὶ μόνης πυρᾶς κατέφαγεν 2.500 ἀνθρώπινες ψυχές, ποὺ θυσιάσθηκαν μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ πᾶνε νὰ ζήσουν σ' ἕναν καλύτερο κόσμο!

ΑΚΡΟΝ ΑΩΤΟΝ ΑΦΗΡΗΜΑΔΑΣ

—Μὰ τί διάολο παθαίνω σήμερα καὶ κουτσαίνω τόσο ἄσχημα!

Ὁ νόμος τῆς μιμήσεως.

Ἡ αὐτοκτονία εἶναι λοιπὸν μιὰ πολὺ συνήθης συνέπεια τῆς λεγομένης κοινωνικῆς νευρώσεως. Ὁ περίφημος Καμπανές, γράφοντας τὴν ψυχολογικὴ ἱστορία τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἀναφέρει ἄπειρα παραδείγματα ὁμαδικῶν αὐτοκτονιῶν. Καθὼς ὁ φόβος, ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ἡρωϊσμός, ἡ ἀπελπισία, ἡ περιέργεια, εἶναι κολλητικὲς ἀσθένειες τῶν μαζῶν, ἔτσι κι' ἡ αὐτοκτονία εἶναι μία ἐκδήλωση τῆς κοινωνικῆς νευρώσεως ποὺ ἐμφανίζει τὸν ἄμεσο κίνδυνο τῆς μεταδόσεως. Ὅταν ὡδηγοῦντο στὸ ἰκρίωμα οἱ ἐχθροὶ τῆς ἐπαναστάσεως, νέα παιδιὰ γεμᾶτα σφρῖγος καὶ νιᾶτα, πλῆθος κοπέλλες, πλῆθος ἐρωμένες, νέοι, ἀδελφοὶ ἢ φίλοι τῶν μελλοθανάτων, παρακαλοῦσαν τοὺς δημίους νὰ κόψουν καὶ τὸ δικό τους κεφάλι, γιὰ νὰ συμμερισθοῦν τὴν τύχη τῶν ἀγαπημένων των.

Ἦταν αὐτὸ αὐτοθυσία, ἡρωϊσμός; Κι' ἂν ἔτσι μπορεῖ ἀκόμα νὰ ὀνομασθῆ, ἡ ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια εἶναι μιά: πὼς ἐπρόκειτο γιὰ μιὰν ἐκδήλωση ὁμαδικῆς ἀνισορροπίας. Τὸ ἀνθρώπινο ἔνστικτο, τὸ πιὸ βαθὺ καὶ τὸ πιὸ ἰσχυρό, εἶναι τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Τὸ φαινόμενο συνεπῶς μιᾶς μεμονωμένης ἢ καὶ μιᾶς ὁμαδικῆς αὐτοκτονίας εἶναι καθαρὴ ἀνισορροπία, γιατὶ ἀντίκειται στοὺς φυσικοὺς νόμους.

Ἀλλὰ γιατὶ ν' ἀνατρέχωμε σὲ τόσο μακρυνὲς ἐποχὲς καὶ σὲ τόσο μακρυνοὺς τόπους; Τὸ ὅτι ἡ αὐτοκτονία εἶναι μιὰ νόσος, ὑποκειμενικὴ στὸν νόμο τῆς μιμήσεως, αὐτὸ μποροῦμε νὰ τὸ δοῦμε καὶ στὴν δική μας πρόσφατην ἱστορία, ἀκόμα καὶ στὴν καθημερινὴ ζωή μας. Δυὸ ἐρωτευμένοι, ὁ Μιμῆκος καὶ ἡ Μαίρη, εἶχαν τὴν ἔμπνευση νὰ τσακισθοῦν ἀπὸ τὰ ὕψη τῆς Ἀκροπόλεως. Τί ἦταν; Μιὰ τρέλλα. Κι' ὅμως βρῆκαν ὡς σήμερα ἀπείρους μιμητάς. Στὰ 1910, ἂν δὲν κάνουμε λάθος, δυὸ ἐρωτευμένοι πῆγαν πάλι κι' αὐτοκτόνησαν κάτω ἀπὸ μιὰ τριανταφυλλιὰ τοῦ νεκροταφείου. Κι' ἀμέσως τὸ παράδειγμά των ἄρχισαν νὰ τὸ μιμοῦνται ἕνα σωρὸ ἀπελπισμένοι τῆς ἀγάπης. Ἐδέησε τέλος νὰ ξεριζώσουν τὴν μοιραία τριανταφυλλιά, ἡ ὁποία ξαφνικὰ εἶχε καταστῆ...δημόσιος κίνδυνος. Γιατὶ κι' ὁ θεληματικὸς θάνατος, καθὼς εἴπαμε, ἔχει τὴν μόδα του, ποὺ ἀλλάζει σὰν ὅλες τὴς μόδες: Τὸ σουμπλιμέ, τὸ πιστόλι, τὸ γκρέμισμα ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη, τὸ πέσιμο στὴς γραμμὲς τοῦ ἠλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου, τὸ κρέμασμα, τὴν ἀσφυξία καὶ χίλια δυό. Ἡ ἐφημερίδες ὅταν μιλοῦν γιὰ κῦμα αὐτοκτονιῶν, κατὰ τὸν ἴδιον ἀκριβῶς τρόπο ποὺ μιλοῦν γιὰ κύματα καύσωνος ἢ ψύχους, δὲν παρασύρονται ἀπὸ ἕνα ἁπλὸ σχῆμα λόγου. Ἀνταποκρίνονται σὲ μιὰν ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια ἀναμφισβήτητα. Κι' ἴσως γι' αὐτὸ δὲν θἄπρεπε ν' ἀφιερώνουν περισσότερο ἀπὸ δυὸ γραμμὲς γιὰ τὴν ἀναγγελία μιᾶς αὐτοκτονίας. Χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουν, καλλιεργοῦν τὴν ἑστία ἑνὸς κινδύνου, μεταδοτικοῦ καὶ ἀμέσου. Πολὺ περισσότερο μάλιστα σ' ἐποχὲς δύσκολες κι' ἀνώμαλες σὰν τὴν δική μας, ποὺ δικαιολογημένα κάνουν καὶ τὸν πιὸ ἰσόρροπον ἄνθρωπο ν' ἀναρωτιέται σὰν τὸν Ἀμλέτο: Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ;

Χ.—

"Νέος Τρωϊκός πόλεμος,,

—'Ορέ! ἐκεῖνο ποὺ μὲ σκάνει δὲν εἶναι ὁ μπάτσος. ἀλλὰ τὸ Γιατί!...

Γιατί;... Γιατὶ νὰ μᾶς προσβάλῃς. ρὲ «Μὶς Ἑλλάδα», οὔλους μάτσο τσὴ Ἕλληνες;... Δὲν ἄκουσες ποτέ σου τὴν παροιμία, τὴ βέρα ρωμέϊκη, «Παπούτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου, ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο»;...

Ναῖσκε, Τζογοῦλα μου, ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένα!

Χαθήκανε τὰ λεβεντόπαιδα τσὴ 'Αθήνας; Κι' ἂν δὲν εἶχε—νὰ ποῦμε—ἡ 'Αθήνα ὡραίους, δὲ 'σχόσουνα στὸ Τζάντε, νὰ διῇς τζόβενα, ποὺ νὰ σοῦ φύγῃ τὸ τσερβέλο!... 'Ορὲ κακοθήλυκο! π' ἀκούστηκε ἡ μὶς 'Ελλάδα νὰ παντρευτῇ Φράγκο;...

'Αλλὰ παρντονάρισέ με· διεθνοποιήθηκες, ἔγινες «Μὶς 'Ευρώπα» κι' ἔτσι εἶχες τὸ δικαίωμα νὰ διαλέξῃς γαμπρό, ἀπ' ὅλες τσὴ νατσιόνες τσὴ Εὐρώπης: Δηλαδή, Τζογοῦλα μου, ἂν ἔκανε καὶ σὲ βγάζανε κεῖν' οἱ ἀγριάνθρωποι τσὴ Μπρεζίλιας «Μὶς ὑφήλιο» δὲ θἄτανε παράδοξο νὰ παντρευόσουνα καὶ μ' 'Εσκιμῶα! Θἄσουνα ἐν πλήρει τάξει...

Ἔ! — μὰ τὸν ἅγιο — Βοῦλα καὶ κλειδί! Ἄλλα καλλιστεῖα καὶ χοραφέξαλα δὲν ἔχει... Ἴσαμ' ἐδῶ!

Ὄσκε! δὲ θὰ μπασταρδέψουμε τὴ ράτσα!

Βάζω στοίχημα μὲ τὸν ἐμαυτό μου, πὼς φτούν' ἡ κασκαρίκα τῶν καλλιστείων ἦταν φιάσκο· καὶ φκεῖνος ὁ ντὲ Βαλὲφ ρεζισάρισε οὔλη ἐφκείνη τὴ μανόβρα, γιὰ νὰ μᾶς ξεμυαλίσῃ τὴν κοπελλιὰ καὶ νὰ τὴν κάνουν νύφη τσὴ Γαλλίας. 'Εδῶ, ματάκια μου, εἶναι πολιτικάντικο κόλπο μεγάλο! Πᾶνε νὰ διορθώσουνε τὴ ράτσα τους οἱ Φράγκοι εἰς βάρος τσὴ καμπούρας μας!...

—'Εμένα ὀρέ! δὲ βάλανε λυτοὺς καὶ δεμένους νὰ μὲ κρατήσουνε γιὰ σόϊ στὸ Παρίσι... Μὰ ποῦ τσὴ τρώει τέτοιες μπάρτζολες ὁ Διονυσάκης!!... Σταυρώθηκα μ' ἀστήγανο, καπνίστηκα μὲ ζαχαρένια κάπνα καὶ φόρεσα τὸ χαϊμαλὶ τσὴ νόνας μου. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο! ἔ!—μὰ τὸν ἅγιο—λιγοῦλι καὶ θὰ μὲ τουμπάρανε... Τσὴ ἀφιλότιμες! Πρίμα βίστα τρελλαινόντουσαν γιὰ μένανε!... Δὲ λέω· εἶμαι τζόβενο! τσὴ ἄναψα καὶ τσὴ κόρωσα: μὰ ὄχι κι' ἔτσι! Ἄλλο ποῦ νὰ σᾶς πῶ καὶ νὰ σᾶς περιγράψω· εἶδα κι' ἔπαθα νὰ φύγω καὶ νὰ φτάξω στὴ Μαρσίλια, νὰ μπαρκάρω. 'Ωστόσο μωρὲς μάτια μου, δὲ λέω πὼς εἶχαν κι' ἄδικο ἡ κοπελλιές, μὰ πίσ' ἀπ' ὅλη ἐφκείνη τὴ μανόβρα φαινόντανε ξεκάθαρα τὸ δαχτυλάκι τοῦ Καὶ ντ' 'Ορσέ!... Μὰ σηκώνοντας κι' ἐγώ, μὲ τὸ ἔθιμα τοῦ τόπου μου, τὸ γεράκι μου τσὴ εἶπα: Ὄρσε!!'..

Μὰ τώρα θὰ μοῦ πῆτε, πὼς σὺ σιὸρ Διονυσάκη ἤσουν ἄντρας καὶ πατριώτης μεγάλος, σὰν Τζαντιώτης, καὶ τὰ βόλεψες καὶ γλύτωσες ἀπ' τσὴ μηχανορραφίες τῶν Φράγκων μὰ 'φκεῖνο τὸ φουκαριάρικο, ἦταν κοπελλιὰ καὶ τὴ φλομώσαν μὲ πεκούνια οἱ Φράγκοι καὶ μ' ἄλλες χίλιες μπάρτζολες, τὴν κάνιαν ὣς τὰ μπούνια Φράγκα!!...

'Ορὲ Γραικοί!... Μὴν ξεχνᾶτε πὼς οἱ παπούληδές μας μπαρκάριαν γιὰ τὴν Τροία κι' ἐφάγιαν—παρὰ λίγο νὰ πῶ τὸ μπαρούτι μὲ τὸ κουτάλι— οὔλη τσῃ τὴ ζήση πολεμώντας!!... 'Εμπρός! 'Αβάντι ὀρέ!.. «Νέο Τρωϊκὸ πόλεμο» νὰ πάρουμε τὴν κοπελλιὰ πίσω· κι' ἐγὼ θὰ κάτσω 'δῶ νὰ σᾶς γράφω τὴ νέα 'Οδύσσεια... Καὶ γιὰ νὰ μὴ χυθῇ αἷμα, μιὰ καὶ τὸ συχαίνομαι κι' ἐγὼ κι' οὖλοι οἱ Τζαντιῶτες — κι' ἀπόδειξη πὼς στὸ Τζάντε ντόπιος χασάπης ποτὲ δὲ βγῆκε— γι' αὐτὸ θὰ τσὴ σκαρώσουμε τὴν ἴδια ἱστορία τοῦ Δουρείου Ἵππου: Καὶ μιὰ κι' εἶν' λιγοστὰ τὰ ἄλογα σήμερις, νὰ τσὴ στείλουμε γαϊδάρους, μὲ τὸ συμπάθειο, μιὰ κι' ἔχουμε 'πὸ 'φκείνους ἐσοδεία στὸν τόπο μας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΙΤΣΙΝΗΣ

Ο ΜΑΚΡΥΠΟΥΚΑΜΙΣΟΣ ΚΙ' Ο ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΗΣ ΚΑΝΟΥΝ ΤΟ ΓΥΡΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Οἱ νεώτεροι 'Ιωνᾶδες

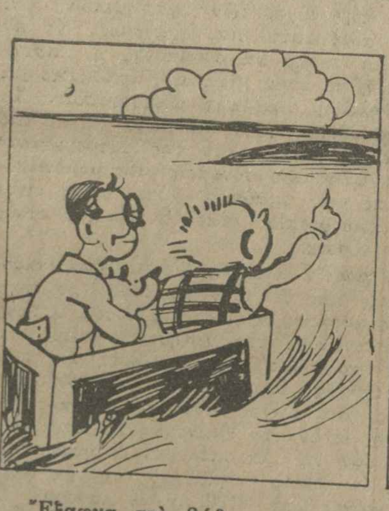

Ἔξαφνα, στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος ἀναφαίνεται ἕνας σκόπελος.—«Σωθήκαμε!» ἀνακράζει ὁ Κοντοβράκης.

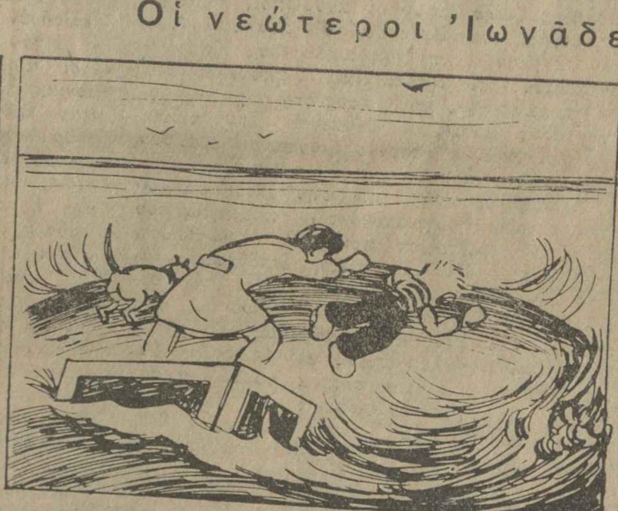

Σὲ λίγο, οἱ τρεῖς φίλοι... προσορμίζονται στὴν σωτήριο ξηρά.

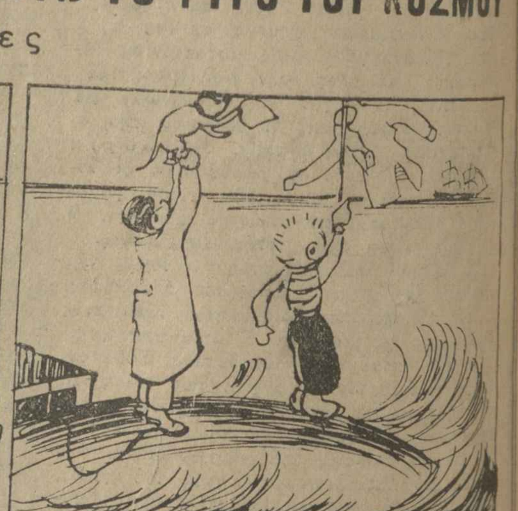

'Ο Κοντοβράκης εἶναι τέρας ἀντιλήψεως καὶ ἐφευρετικότητος. Διακρίνει ἕνα καράβι ποὺ περνᾶ. Ὅλοι μαζὶ τοῦ κάνουν σινιάλο.

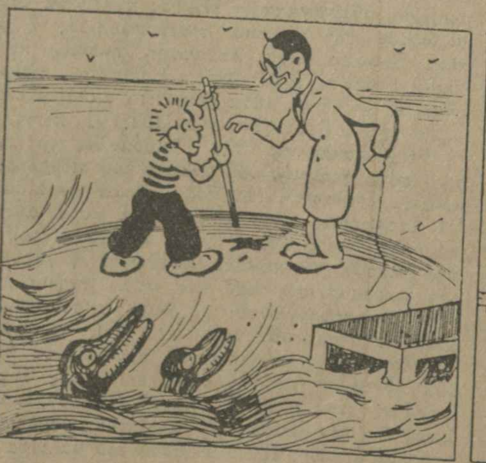

Δυστυχῶς τὸ πλοῖο περνᾶ χωρὶς νὰ τοὺς ἀντιληφθῇ. 'Ο Κοντοβράκης ὅμως δὲν ἀπελπίζεται. Μπήγει ἕναν πάσσαλο γιὰ νὰ δέσῃ τὸ καρρότσι του, ἀλλά...

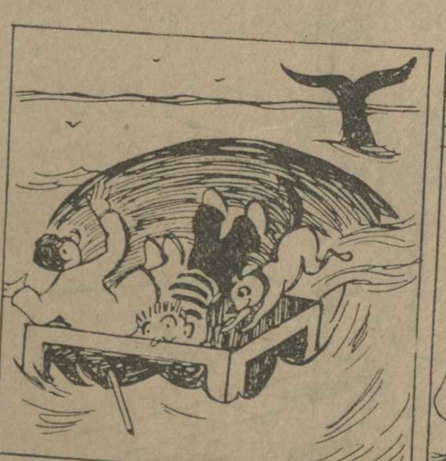

... Ἔξαφνα, σεισμός! 'Ο σκόπελος κινεῖται, καὶ σ' ἕνα ἀπότομο τράνταγμά του, ρίχνει στὴν θάλασσα τοὺς κατάπληκτους συντρόφους. 'Ο σκόπελος ἦταν ἁπλούστατα μιὰ φάλαινα!

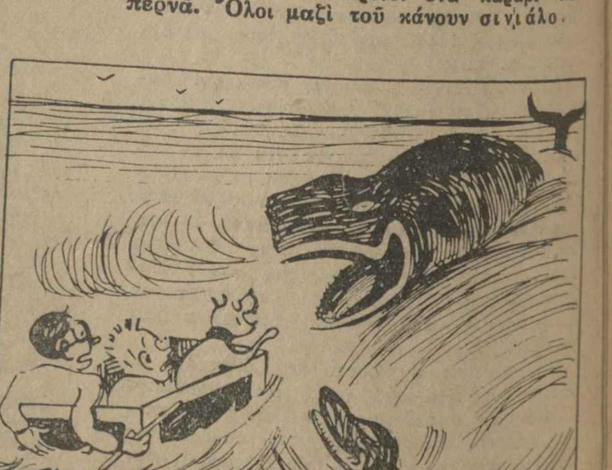

Οἱ τολμηροὶ τυχοδιῶκτες μόλις προλαμβάνουν νὰ πηδήσουν στὸ καρρότσι τους γιὰ νὰ μὴ πνιγοῦν. 'Η ἐξαγριωμένη ὅμως φάλαινα ὁρμᾶ νὰ τοὺς κατασπαράξῃ...

('Η συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Αἰσθηματικὲς ἱστορίες

Ὅταν ἦταν πιὰ πολὺ ἀργά!

τοῦ Φρειδερίκου Μπουτέ

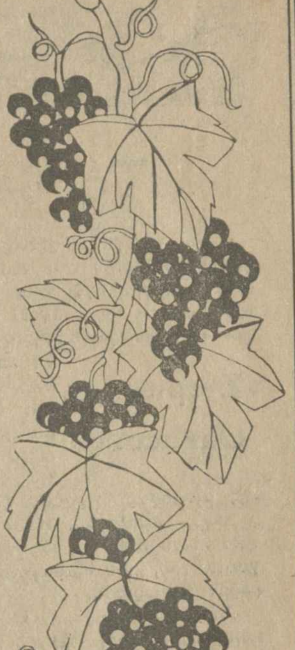

Μόλις γύρισε στὸ Παρίσι, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ταξίδι μερικῶν μηνῶν, ὁ Ρομπὲρ Μπλανστρὺέτρεξε ἀμέσως νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Λουΐ Μπρέϊλ, ἕνα μακρυνό του ξάδερφο καὶ παιδικό του φίλο.

'Ωραῖο παιδί, γερὸ καὶ ἐνθουσιῶδες, ὁ Λουΐ Μπρέϊλ ἔδειξε μεγάλη χαρὰ μόλις τὸν ἀντίκρυσε καὶ ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦτανε νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ τοὺς εὐτυχεῖς ἀρραβῶνες του μὲ τὴν Γκαμπριέλλα Λεμῶλντ. 'Ο Ρομπὲρ, ποὺ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία ἦτανε πιὸ λεπτὸς, πιὸ συγκρατημένος καὶ πιὸ δειλός, βρῆκε ὡς τόσο πολλὰ θερμὰ λόγια γιὰ νὰ τὸν συγχαρῇ.

—Λοιπόν, θὰ γίνῃς κουμπάρος μου, ἐπανέλαβεν ὁ Λουΐ. Αὔριο ἴσα-ἴσα τὰ πεθερικά μου δίνουνε ἕνα ἐπίσημο γεῦμα. Σὲ προσκαλῶ καὶ σένα. Τοὺς εἶπα τόσο καλὰ λόγια γιὰ σένα, φίλε μου!

Πηγαίνοντας στὸ γεῦμα αὐτὸ, ὁ Ρομπὲρ δὲν ἤξερε πὼς ριχνότανε σὲ μιὰ ψυχικὴν ἀναστάτωση ποὺ θὰ ἐπηρέαζε ὅλη τὴν κατοπινὴ ζωή του.

—Ἔλα νὰ σὲ παρουσιάσω στὴν μνηστή μου· τοῦ εἶπεν ὁ Λουΐ, πιάνοντάς τον ἀπὸ τὸ μπράτσο, τὴν ὥρα ποὺ μπαινε στὸ σαλόνι.

'Αφοῦ ἔγιναν ἡ συστάσεις καὶ ὁ Ρομπὲρ ἀπάντησε μὲ μερικὰ εὐγενικὰ λόγια στὰ καλωσορίσματα τῆς νέας, βιάστηκε ἔπειτα νὰ ἀπομακρυνθῇ σὲ μιὰ γωνιά, προσπαθώντας νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν ψυχικὴ ἠρεμία του. Γιατὶ αἰσθανότανε μιὰ παράξενη δυνατὴ συγκίνηση, παρομοία τῆς ὁποίας δὲν εἶχε δοκιμάσει ποτὲ στὸ διάστημα τῆς ζωῆς του. Καὶ ἡ αἰτία ἦταν ἡ Γκαμπριέλλα Λεμῶλντ! 'Αντικρύζοντάς την, ὁ Ρομπὲρ βεβαιώθηκε ἀμέσως πὼς ἦτανε γι' αὐτὸν ἡ πραγματικὴ ἐνσάρκωση τῆς γυναικείας τελειότητος. Αὐτὴ ἡ λυγερὴ κορμοστασιά, τὸ μελαχροινὸ δέρμα, ἡ μεταξένιες μαῦρες μποῦκλες της, τ' ἀμυγδαλωτὰ μάτια ποὺ εἶχαν τὸ βαθὺ χρῶμα τῆς θάλασσας... 'Εξ ἄλλου, δὲν θὰ μποροῦσε οὔτε ὁ ἴδιος νὰ τὴν περιγράψῃ. Ἦταν ἡ Γκαμπριέλλα, αὐτὸ ἦταν ὅλο!

«'Υπάρχει λοιπὸν πραγματικὰ ὁ κεραυνοβόλος ἔρως; ἔλεγε μέσα του ὁ Ρομπέρ. 'Ασφαλῶς, ἀφοῦ τὴν ἔπαθα κι' ἐγώ !» Κι' ἀναλογιζότανε μὲ ἀπόγνωση πὼς ἡ κοπέλλα αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρραβωνιαστικιὰ τοῦ ἀγαπητοῦ του Λουΐ Μπρέϊλ, ποὺ ἦτανε σχεδὸν ἕνας ἀδερφὸς γι' αὐτόν. «Θὰ τὸν ἀγαπᾶ βέβαια, ἀφοῦ τὸν παντρεύεται, συλλογιζότανε ὁ φτωχὸς Ρομπέρ. Μ' ἂν ἤμουνα ἐγὼ ὁ πρῶτος ποὺ θὰ τῆς μιλοῦσα γιὰ ἔρωτα νὰ μ' ἀγαποῦσι ἄραγε; Ἴσως, ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη ποὺ θἄχα γι' αὐτὴν—ποὺ ἔχω ἀλλοίμονο!—δὲν θὰ μποροῦσε νὰ συγκριθῇ μὲ μιὰν ἄλλην καὶ αὐτὴ σίγουρα θὰ τὴν καταλάβαινε!» Καὶ τότε ἀντελήφθηκε πὼς ὁ ἀγαπητός του φίλος ἄρχισε νὰ τοῦ γίνεται λιγώτερο ἀγαπητός, καὶ πὼς, τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς, δὲν ἦτανε προικισμένος μὲ τόσα προτερήματα, ὅπως ἤθελαν νὰ τὸν παραστήσουν!...

Καὶ ὅμως τὸν Λουΐ Μπρέϊλ τὸν ἀγαποῦσε ἡ Γκαμπριέλλα, καὶ αὐτὸν παντρευότανε. 'Ο Ρομπὲρ, ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἔρως του μεγάλωνε ἐπειδὴ ἔβλεπε τακτικὰ τὴν Γκαμπριέλλα στὸ διάστημα τῶν ἀρραβώνων, παρευρέθηκε καὶ στὸν γάμο μὲ τὴν καρδιὰ πληγωμένη καὶ καταματωμένη. Καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη αἰσθάνθηκε κάποιο μῖσος γιὰ τὸν Λουΐ. Τὸ ταξίδι τοῦ γάμου ἀπομακρύνοντας γιὰ λίγον καιρὸ τὴν Γκαμπριέλλα ἀπὸ κοντά του, τὸν ἀνεκούφισε καὶ τὸν ἐλύπησε συγχρόνως. Τὸ νὰ βλέπῃ τὴν νέα, καὶ νὰ τὴν ἀκούῃ ἦτανε γι' αὐτὸν ἕνα γλυκὸ μαρτύριο.

Τὸ νεαρὸ ἀντρόγυνο ἐπέστρεψε σὲ λίγο, καὶ ὁ Ρομπὲρ, γεμᾶτος χαρὰ μαζὶ καὶ ἀπόγνωση ἔγινε ὁ πιὸ στενός τους φίλος. Αἰσθανόταν γιὰ τὴν Γκαμπριέλλα ἕναν ἔρωτα ρωμαντικὸν καὶ συγχρόνως θεωρητικὸ, τοῦ ὁποίου δὲν μποροῦσε ν' ἀποτινάξῃ τὸν ζυγό, ἀλλὰ καὶ τὸν ὁποῖον ἔκρυβε μὲ προσοχή.

Καὶ σιωποῦσε, ὄχι μόνον ἀπὸ καθῆκον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ φρόνηση. Νὰ κάνῃ μιὰν ἐρωτικὴ ἐξομολόγηση ποὺ θὰ μποροῦσε ν' ἀποκρουσθῇ, ἦτανε γι' αὐτὸν ἕνα τρομερὸ χτύπημα γιὰ τὴν φιλοτιμία του. 'Εξ ἄλλου φοβότανε μήπως προκαλέσῃ τὴν ἀγανάκτηση τῆς νέας γυναίκας καὶ τσακωθῇ μαζί της. Αἰσθανότανε ἀλλόκοτα αἰσθήματα, ὅπου ἀλληλοσυγκρούονταν ὁ θυμὸς, ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἐπίσης κάποια ἀνομολόγητη ἐλπίδα, ὅταν ἔμαθε πὼς ὁ ἄλλος, δηλαδὴ ὁ Λουΐ Μπρέϊλ, εἶχε παύσει νὰ εἶναι πιστὸς στὴν ἀξιολάτρευτη ἐκείνη γυναίκα. Μάλιστα! 'Ο Λουΐ Μπρέϊλ, ὁ ἄθλιος αὐτὸς, αὐτὸ τὸ κτῆνος, ἀπατοῦσε τὴν Γκαμπριέλλα μὲ διάφορες γυναικοῦλες ποὺ τῆς συναντοῦσε συνήθως στα ντάνσιγκ.

—Δὲν σᾶς στενοχωρῶ ἂν ἔρχομαι νὰ σᾶς κάμω συντροφιά ;

«Τί νὰ κάνω; ἀναρωτιόνταν τώρα ὁ Ρομπὲρ, πολὺ ταραγμένος. Νὰ εἰδοποιήσω τὴν Γκαμπριέλλα εἶναι ἀδύνατο. Νὰ σιωπήσω, εἶναι πάλιν μιὰ ἄτιμη συνενοχή... Κι' ὅμως δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ μιλήσω...»

Καὶ δὲν ἀπεφάσιζε νὰ μιλήσῃ, ὥσπου μιὰ μέρα ἡ Γκαμπριέλλα τὸ ἔμαθε αὐτὸ ἀπὸ κάποιον ἄλλον.

Κάθε χρόνο τὴν ἐποχὴ τοῦ κυνηγιοῦ, ἡ οἰκογένεια Μπρέϊλ καὶ Ρομπὲρ Μπλανσερὸ περνούσανε δυὸ-τρεῖς βδομάδες στὴν Νορμανδία, σ' ἕνα πῦργο ἑνὸς μακρυνοῦ συγγενοῦς τους. 'Εκεῖνο τὸ φθινόπωρο, ὅπως πάντοτε, ἡ οἰκογένεια Μπρέϊλ καὶ ὁ Ρομπὲρ, εἴχανε φθάσει μὲ αὐτοκίνητο. Ὅμως μετὰ παρέλευση τεσσάρων ἡμερῶν, ὁ Λουΐ, ἔλαβε τηλεγράφημα, ποὺ τὸν καλοῦσε στὸ Παρίσι. «Τὸν ἐλεεινό! συλλογίσθηκε ὁ Ρομπέρ, καὶ ἡ κακομοίρα ἡ Γκαμπριέλλα ποὺ ἔχει τόση ἐμπιστοσύνη σ' αὐτόν...»

Τρεῖς μέρες ἀργότερα, ἕνα πρωϊνὸ, περπατώντας μέσα στὸ πάρκο, συνήντησε, ἐκεῖ τὴν νέα γυναίκα. Φαινότανε πολὺ ταραγμένη.

—'Ο Λουΐ μ' ἀπατᾶ! Δὲν εἶν' ἔτσι; τὸν ρώτησε ἡ Γκαμπριέλλα ἀπότομα.

'Ο Ρομπὲρ ἀνεπήδησε ἔντρομος καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ τῆς πῇ...

—Δὲν λέτε τίποτα; Ὥστε εἶναι ἀλήθεια!... 'Ενόμιζα πῶς θὰ τὸ ἀρνιόσαστε!... Λοιπὸν μ' ἀπατᾶ μὲ μιὰ παληογυναίκα!...

Τώρα ἔκλαιγε μ' ἀναφυλλωτά. 'Ο Ρομπὲρ ἦτανε βαθειὰ συγκινημένος.

—Φίλη μου... Γκαμπριελλα! ἡσυχᾶστε, σας παρακαλω... Αὐτὸ ποὺ σᾶς συμβαίνει εἶναι στ' ἀλήθεια τρομερό, μὰ ἴσως εἶνε προτιμότερο ποὺ τὸ μάθατε. 'Εγὼ δὲν θὰ σᾶς ἔλεγα ποτὲ τίποτα... 'Ο ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν εἶναι ἄξιος τῆς αγάπης σας... Πρέπει νὰ τὸν ξεχάστε.. 'Υπάρχουν ἄλλοι ποὺ σᾶς ἐκτιμοῦν περισσότερο ἀπ' αὐτόν... 'Υπάρχουν ἄλλοι ποὺ σᾶς ἀγαποῦν τρελλὰ κι' ὑποφέρουν γιὰ σᾶς...

Καὶ παρασυρόμενος ἀπὸ τὴν συγκίνησή του καὶ τὴν ἀγάπη του τῆς εἶπε ὅτι τὴν ἀγαποῦσε σιωπηλὰ μὲ πάθος, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν πρωτοειδε καὶ πὼς δὲν ζοῦσε παρὰ μόνον γι αὐτήν. Ὅταν τελείωσε τὴν περιπαθῆ ἐξομολόγησή του, ἡ Γκαμπριέλλα, ποὺ δὲν ἔκλαιγε πιὰ τοῦ εἶπε ἁπλᾶ:

—Δὲν βρίσκετε πὼς εἶναι λιγάκι ἄνανδρο ἀπὸ μέρους σας νὰ ἐπωφεληστε ἀπὸ τὴν ταραχή μου, γιὰ νὰ μοῦ κάνετε μία ἐρωτικὴ εξομολόγηση ; Αὐτὸ δὲν τὸ περίμενα ποτὲ ἀπὸ σᾶς. Χαίρετε!

Κι' ἔφυγε, ἀφίνοντας ἄναυδο τὸν Ρομπέρ.

'Εν τῷ μεταξὺ ὁ Λουΐ Μπρέϊλ ξαναγύρισε. 'Ο Ρομπὲρ ὅμως δὲν ἔμαθε ποτὲ ποιὰ ἐξήγησις ἐμεσολάβησε ἀνάμεσα στοὺς δύο συζύγους. Ἔμαθε μόνον πὼς δὲν ἐσκέπτονταν νὰ χωρίσουν καὶ αὐτὸς ἐξακολούθησε νὰ συχνάζῃ σπίτι τους, ὅπως καὶ ἄλλοτε. Φερνότανε φυσικὰ μὲ πολλὴ ἐπιφύλαξη ἀπέναντι τῆς Γκαμπριέλλας. Ἤθελε νὰ τὴν κάνῃ νὰ ξεχάσῃ τὴν ὁμολογία του, γιὰ τὴν ὁποίαν ντρεπότανε τώρα.

'Εν τούτοις πρώτη ἡ Γκαμπριέλλα τοῦ μίλησε γι' αὐτὴν ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο καὶ μέσα στὸ ἴδιο μάλιστα πάρκο τῆς Νορμανδίας, ἕνα πρωΐ τοῦ φθινοπώρου. Ἦταν ἡ παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεώς τους. Καὶ τούτη τὴ φορὰ ἦταν μόνη, ἐπειδὴ ὁ Λουΐ ἔμενε στὸ Παρίσι γιὰ σπουδαῖες ὑποθέσεις του, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ κυριωτέρα ἦτανε μία κορίστα ποὺ λεγότανε Νέλλυ.

—Δὲν σᾶς στενοχωρῶ ἂν ἔρχομαι νὰ σᾶς κάμω συντροφιά; ρώτησε ἡ Γκαμπριέλλα.

—Νὰ μὲ στενοχωρήσετε!... τί λέτε;

'Αμέσως ὅμως διεκόπηκε καὶ εἶπε ψυχρά:

—'Αγαπητή μου φίλη, εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς γι' αὐτό.

—Καϋμένε μου Ρομπέρ, εἶπεν ἡ νέα γυναίκα ἀνασηκώνοντας τοὺς ὤμους της, πόσο εἴσαστε ἀδέξιος ! Πέρυσι ἐπωφεληθήκατε ἀπὸ μιὰ στιγμὴ ποὺ βρισκόμουνα σὲ φοβερὴ ψυχικὴ ταραχή, ἐπειδὴ ἔμαθα μιὰ τρομερὴ εἴδηση, ἢ τοὐλάχιστο ὅπως μοῦ φάνηκε τότε, γιὰ νὰ μοῦ μιλήσετε γιὰ τὴν ἀγάπη σας. Φέτο ποὺ μολονότι δὲν ἔχω χωρίσει, οὐσιαστικῶς εἶμαι χωρισμένη ἐν τούτοις ἀπὸ τὸν ἄντρα μου καὶ λίγο μὲ νοιάζει γιὰ ὅ,τι κι' ἂν κάνῃ, δὲ μοῦ λέτε τίποτα... Δὲν εἴδατε λοιπόν, πὼς ἀπὸ δῶ καὶ τρεῖς μῆνες περίμενα μέρα μὲ τὴν ἡμέρα...

—Μὰ ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ πάντα, ἐφώναξε ὁ Ρομπὲρ πολὺ συγχισμένος. Σᾶς ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά...

—Πολὺ ἀργὰ ὅμως μοῦ τὸ λέτε, πολὺ ἀργά, ἀποκρίθηκε ἡ Γκαμπριέλλα. Χάθηκε ἡ εὐκαιρία... Ἔπρεπε νὰ τὸ εἴχατε σκεφθῇ νωρίτερα... Χαίρετε!

Καὶ μ' ἕνα ἀνάλαφρο γέλιο, ποὺ ὁ Ρομπὲρ τὸ βρῆκε πολὺ σκληρό, ἡ νέα γυναίκα ἀπομακρύνθηκε στὸ βάθος τοῦ πάρκου.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΜΠΟΥΤΕ

Τὸ καρνὲ τῆς Ἑβδομάδος

Τὸ βιβλίο

Εἶναι ἀνάγκη, πρῶτα ἀπὸ κάθε ἄλλην παρατήρηση πάνω στὸ νέο βιβλίο τοῦ κ. Μπαστιᾶ, νὰ ὁμολογήσουμε πὼς ὁ συγγραφέας του κατέχει ὅσο λίγοι νεοέλληνες πεζογράφοι μας τὸ χαρακτηριστικὸ ἑλληνικὸ στὺλ τῆς πρόζας, τὸ ζωντανὸ καὶ αὐθόρμητο, τὸ πηγαῖο καὶ ἀβίαστο κατασταλαγμα μιᾶς καλλιεργημένης λογοτεχνικῆς πεῖρας καὶ μιᾶς ἀξιόλογης ἐξησκημένης μανιέρας ἐκφράσεως.

«Στεριές καὶ Θάλασσες»

Ὁ κ. Μπαστιᾶς εἶναι γνώριμος στὸ ἑλληνικὸ κοινὸ ἀπὸ τὴν ὥς τώρα εὐσυνείδητην ἐργασία του, ποὺ διαβάζεται πάντα μὲ ἐνδιαφέρον ξεχωριστό.

Στὴς «Στεριὲς καὶ Θάλασσές» του, τὸ νέο κομψότατο βιβλίο του, ὁ κ. Μ. μᾶς παρουσιάζει μιὰ σειρὰ ἀπὸ θαυμάσια ἠθογραφικὰ σκίτσα, ὅπου διαγράφεται ὁ ἑλληνικὸς λαϊκὸς τύπος—στεριανὸς ἢ θαλασσινὸς— μ' ὅλα του τὰ βάσανα, τοὺς καϋμούς, τὴς χαρὲς καὶ τὴς λύπες του.

Μιὰ βαθειὰ λαϊκὴ φιλοσοφία κι' ἕνας στοργικὸς ἀνθρωπισμὸς χαρακτηρίζουν ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὥς τὸ τέλος τὰ πεζογραφήματα τοῦ κ. Μπαστιᾶ, μέσ' ἀπ' τὰ ὁποῖα ξεχωρίζουν γιὰ τὸ πλούσιο αἴσθημά τους καὶ τὸ πολυποίκιλο λεκτικό τους, ἡ «Σκάλες», ἡ «Βουλιαγμένη», ἡ «Σύρα» καὶ ὁ «Ροδίτης Κουρσᾶρος Ρέμπελος».

Γιὰ τὸ τελευταῖο εἰδικὰ πεζό του ποὺ πρωτοδημοσιεύθηκε πρὶν λίγο καιρὸ στὴν «Ἑβδομάδα» μὲ τὸν τίτλο: «Κουρσάροι στ' ἁγιονόρος», διατυπώνουμε τὴν συγκίνησή μας, μιὰν συγκίνηση αὐθόρμητη καὶ δικαιολογημένη, ποὺ προέρχεται ἀμέσως ὕστερ' ἀπὸ τὸ διάβασμά του.

Ὁ κ. Μπαστιᾶς περιγράφει μ' ἔντονη ρεαλιστικότητα ἀλλὰ καὶ μὲ γλῶσσα παρμένη ἀπ' τὸ στόμα τοῦ τύπου ποὺ ξαναζωντανεύει, ὅλη τὴ ψαράδικη ζωὴ τοῦ τόπου μας, ποὺ φαίνεται πὼς ἀληθινὰ ἔζησε κι' ἔνοιωσε κι' ἐπόνεσε.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ θἄπρεπε νὰ ξεχωριστῇ καὶ νὰ προσεχτῇ ἰδιαίτερα εἶναι ἡ καλοδουλεμένη καὶ παραστατικὴ φράση τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, μιὰ ὑποτυπώδης καθαρόαιμη δημοτική, χωρὶς ἀκρότητες, χωρὶς συμβιβασμοὺς καὶ τὸ σπουδαιότερο ἴδια κι' ὅμοια ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἴσαμε τὸ τέλος. Καὶ τοῦτο εἶναι, κατὰ τὴν γνώμη μας, ποὺ δίνει τὴν μεγαλείτερη ἀξία στὸ βιβλίο τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου.

ν. ν.

—=—

Ξέρετε ὅτι...

... Στὴν γαλλόφωνο ἐφημερίδα τῆς Θεσσαλονίκης «Ἐντεπαντάν», ἀναδημοσιεύτηκε πρὶν μέρες ἀπ' τὴν σελίδα «Ἀπ' ὅ,τι βλέπω» τῆς «Ἑβδομάδος», τὸ «Καζίνο Λουτράκι» τοῦ κ. Ν. Νίκβα, μεταφρασμένο στὰ γαλλικὰ ἀπὸ τὸν Σ. Κερβάλ.

...Μὲ πρωτοφανῆ ἐπιτυχία συνεχίζονται ἡ παραστάσεις τῆς σπαρταριστῆς ἐπιθεωρήσεως «Τσαλαπετεινὸς», στὸ θέατρον «Ἀλάμπρα». Ἰδίως χειροκροτοῦνται ἡ νέες σκηνὲς ποὺ θὰ ἐξασφαλίσουν μακρὰν σειρὰν παραστάσεων.

...Στὰς αἰθούσας τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου ἐκτίθενται ἀπὸ ἡμερῶν ἐνδιαφέροντες πίνακες τῶν ζωγράφων δίδος Μακᾶ καὶ κ. Σπηλιοπούλου. Ἠγοράσθησαν πολλὰ ἔργα.

...Ἐκυκλοφόρησε τὸ ὑπ' ἀρ. 350 τεῦχος τῆς «Μεγ. Ἑλλην. Ἐγκυκλοπαιδείας», μὲ πληθώραν ἄρθρων καὶ συνεργασίαν ὑπερπεντήκοντα ἐπιστημόνων καὶ λογίων.

...Στὰ «Ὀλύμπια» ἐξακολουθοῦν μ' ἐπιτυχία ἡ παραστάσεις τοῦ θιάσου Πατρικίου μὲ τὴν «Λούση καὶ τὰ κορόϊδά της», τὴν ὡραιοτάτη ὀπερέττα τοῦ κ. Σακελλαρίδη.

...Στὴς 27 τρ. δίδεται στὴν «Λέσχη Κων)πολιτῶν» Καλλιθέας ἐνδιαφέρουσα συναυλία τῆς κ. Μ. Παλαίστη

Εὔθυμα

Ὁ ξένος στὸ γκαρσόνι τοῦ ρεστωρὰν τοῦ σταθμοῦ:

—Μένει τὸ τραῖνο ἐδῶ ἀρκετὴν ὥρα; Προφταίνει κανεὶς νὰ φάῃ μιὰ μπριζόλα;

—Ἀδύνατον!

—Ξέρετε τὸ δρομολόγιο;

—Ὄχι, ἀλλὰ ξέρω τὴς μπριζόλες!...

—=—

—Τί ἐγγύηση μοῦ δίνετε ἂν σᾶς δανείσω αὐτὸ τὸ ποσόν;

—Τὸν λόγο ἑνὸς τιμίου ἀνθρώπου...

—Πολὺ καλά! Πηγαίνετε νὰ βρῆτε αὐτὸν τὸν τίμιο ἄνθρωπο καὶ ἐλᾶτε νὰ σᾶς δώσω ἀμέσως τὰ λεφτά!...

—=—

Ἡ παντρεμένη φίλη:— Βλέπεις; Ἔχω τὴν ἴδια ἐληὰ μὲ τὴν γυναίκα σου.

Ὁ παντρεμένος φίλος:— Ναί, ἀλήθεια. Μὰ ποῦ τὸ ξέρεις ἐσύ;

—Μοῦ τὤλεγε ὁ ἄντρας μου χτὲς τὸ βράδυ!

—=—

—Εἶν' ἀλήθεια, Δημήτρη πὼς ἐπάντρεψες τὴν κόρη σου μὲ τὸν ταμία σου;

—Ναί, ἀγαπητέ μου.

—Μὰ ἐσὺ δὲν μοῦ ἔλεγες τὴς προάλλες πὼς δὲν εἶχες καμμιὰ ἐμπιστοσύνη σ' αὐτὸν τὸ νέο;

—Δὲ βαρυέσαι! Κατόπιν τὸ συλλογίστηκα καὶ εἶπα μέσα μου: «Ἂν καμμιὰ φορὰ αὐτὸ τὸ παληόπαιδο τὸ σκάσῃ μὲ τὸ ταμεῖο μου, τοὐλάχιστον νὰ ἐπωφεληθῇ ἡ κόρη μου»!...

—=—

Ἡ κυρία:— Τί κάνεις ἐκεῖ, Μαρία; Ἐγὼ σοῦ εἶπα νὰ σκουπίσῃς τὰ τζάμια, κι' ἐσὺ τὰ βρωμίζεις;

Ἡ ὑπηρέτρια:— Αὐτὸ κάνω, κυρία, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι τὰ πλένω ἀπὸ μέσα γιὰ νὰ μπορεῖτε νὰ βλέπετε ἔξω καὶ.... τὰ μαυρίζω ἀπ' ἔξω γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ ὁ κόσμος μέσα!...

—=—

Ὁ ἀσθενὴς μόλις συνῆλθε ἀπὸ ἕνα ὀξὺ παραλήρημα:

—Ποῦ εἶμαι; ψιθυρίζει. Στὸν Παράδεισο;

—Ὄχι, χρυσό μου, τοῦ ἀπαντᾷ ἡ γυναίκα του. Εἶμαι ἀκόμη μαζί σου!

Φθινόπωρο

Ἄσε τὸ φθινόπωρο
γύρω σου νὰ στρώσῃ
τ' ἄνθη τὰ στερνά·
μιὰ ζωὴ πεθαίνει·
μιὰ πνοὴ περνᾶ—
Τάχα σὲ προσμένει
μιὰ ἄνοιξη ξανά;

Ἄσε τὸ φθινόπωρο
γύρω σου ν' ἁπλώσῃ
μιὰ στερνὴ εὐωδιά·
μιὰ φωνὴ σωπαίνει,
μιὰ χαρὰ χαμένη
μέσα στὴν καρδιά—
παίρνει τὸ φθινόπωρο
γύρω ἀπ' τὰ κλαδιά.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
(Ἀπ' τοὺς «Βραδυνοὺς Θρύλους»)

Ἀνέκδοτα

Σ' ἕνα μικρὸ ἑβραϊκὸ χωριό, γίνεται ἕνα ἔγκλημα καὶ ὁ δολοφόνος καταδικάζεται σὲ θάνατο. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ὑπάρχει δήμιος σ' ὅλη τὴν περιοχή, ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος γράφει στὸν δήμιο τῆς πρωτευούσης γιὰ νὰ τὸν ρωτήσῃ ἂν δέχεται νὰ πάῃ στὸ χωριό του καὶ ἂν ναί, ποιὲς θἆταν ἡ ἀπαιτήσεις του. Ἡ ἀπάντησις τοῦ δημίου καταφθάνει λακωνική: «Δέκα χιλιάδες φράγκα»! Φυσικὰ τὸ ποσὸν εἶναι τεράστιον γιὰ τὸ ταμεῖον μιᾶς τόσο ἀσήμαντης κοινότητος. Τότε ὁ ἁπλοϊκὸς πρόεδρος καλεῖ τοὺς συμπατριῶτες του σὲ συμβούλιο, συζητεῖ κάμποση ὥρα μαζί τους καὶ στὸ τέλος προτείνει μιὰ λύση:

—Ξέρετε κάτι; Ἀντὶ νὰ καθόμαστε καὶ νὰ σπάνωμε τὸ κεφάλι μας ψάχνοντας πὼς θὰ μπορέσωμε νὰ δώσωμε 10000 φράγκα στὸν δήμιο, δὲν δίνομε κανένα χιλιάρικο στὸν κατάδικο νὰ πάῃ νὰ κρεμαστῇ ὅπου τ' ἀρέσει μόνος του;....

—=—

Ἡ κυρία Κοὲν βασανίζεται ἐπὶ ὧρες ἀπὸ τοὺς πόνους τοῦ τοκετοῦ. Τὸ παιδὶ ὡστόσο ἀργεῖ νἄρθῃ στὸν κόσμο.

—Θεέ μου! Βογγᾶ ἡ δύστυχη γυναίκα. Μὰ δὲν θὰ βγῇ ἐπὶ τέλους;

—Περιμένετε μιὰ στιγμὴ ἀκόμα, λέει ἡ μαμή. Βρῆκα τὸ μέσον.

Καὶ κουδουνίζοντας μέσα στὴ φούχτα της μερικὰ νικέλινα μικρονομίσματα, φωνάζει:

—Μικρέ, μικρέ! ἔβγα! ἔλα!

Καὶ ὁ κληρονόμος τῶν Κοὲν συγκατατίθεται νὰ κάμῃ τὴν ἐμφάνισή του...

—=—

Ὁ Μπλούμ, ἰδιοκτήτης ἑνὸς συνοικιακοῦ ψιλικατζίδικου βλέπει τὴς δουλειές του νὰ πηγαίνουν πρίμα. Ἀντιμετωπίζει τὴν δυνατότητα, ἂν βέβαια ὁ Θεὸς θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν εὐνοῇ, ν' ἀγοράσῃ ἕνα «Φορτάκι». Ἀμέσως ἡ γυναίκα του καὶ τὰ ὀχτώ του παιδιά, δὲν κάνουν ἄλλο παρὰ νὰ συζητοῦν διαρκῶς γιὰ τὸ αὐτοκίνητο ποὺ θ' ἀποκτήσουν.

Μιὰ μέρα ὁ μικρὸς Δαυΐδ καὶ ὁ ἀδελφός του Ἀβραμῖκος πιάνονται σὲ καυγᾶ, ἐνῶ προσπαθοῦν νὰ συμφωνήσουν ποιὸς ἀπ' τοὺς δυὸ θὰ πρωτοκαθήσῃ δίπλα στὸν μπαμπᾶ τους, μόλις ἀγορασθῇ τὸ αὐτοκίνητο καὶ ὁ κ. Μπλοὺμ μάθῃ νὰ τὸ ὁδηγῇ. Στὸ τέλος ἔρχονται στὰ χέρια καὶ ὁ Δαυΐδ χαστουκίζει τὸν ἀδελφό του.

—Ἐγὼ θὰ καθήσω πρῶτος καὶ ὄχι ἐσύ!

Ὁ Ἀβραμῖκος μπήγει τὰ κλάματα. Ὁ Μπλοὺμ μπαίνει τρεχᾶτος στὸ δωμάτιο καὶ μαθαίνει τὶ συμβαίνει. Φουρκισμένος, τότε, γυρίζει καὶ λέει στὸν Δαυΐδ:

—Βρὲ ἀδιάντροπε! Κατέβα γρήγορα ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο, νὰ μὴ σὲ σπάσω στὸ ξύλο!...

—=—

Δυὸ γέροι ἑβραῖοι συζητοῦν:

—Δὲν κάνεις καθόλου καλὰ, Μοΐς, ποὺ καπνίζεις. Σὲ βεβαιῶ πὼς ἂν δὲν κόψῃς τὸ τσιγάρο θὰ πάθῃς.

—Τί λές, Χαΐμ, ἂν ἦταν ἔτσι, θὰ μοῦ εἶχε κάνει πρὸ πολλοῦ τὸ κακὸ ποὺ λές.

—Ἄκου με ποὺ σοῦ μιλῶ. Ὁ καπνὸς δὲν εἶνε μονάχα δηλητήριο, ἀλλὰ γερνᾶ καὶ τὸν ἄνθρωπο.

—Ἀλήθεια;

—Καὶ βέβαια. Καὶ ἀπόδειξις: Πόσω χρονῶν εἶσαι, Μοΐς;

—Ἑβδομήντα.

—Ὁρῖστε! Καὶ ὅμως ἂν δὲν ἐκάπνιζες θἆσουν μόνο ἑξήντα πέντε!...

—=—

Σὲ μιὰ κοσμικὴ συγκέντρωση, ἕνας ἀντισημίτης διηγεῖται ὅτι ἐδιάβασε μὲ εὐχαρίστησή του πὼς σὲ κάποια πόλη τῆς Ἀμερικῆς δὲν εἶχαν δῆ ποτέ τους οὔτε ἕναν ἑβραῖο, οὔτ' ἕνα γουροῦνι.

Ἕνας ἑβραῖος ποὺ τ' ἄκουσε τοῦ ἀπαντᾶ:

—Θαυμάσια, ἔχω μιὰ ἰδέα. Ἂν πηγαίναμε ἐκεῖ οἱ δυό μας θὰ κάναμε τὴν τύχη μας. Ἐγὼ εἶμ' ἑβραῖος...

Παιχνίδια

Ἡ μαγικὲς καρτέλλες.— Μὲ τὸ παρακάτω μαγικὸ παιχνίδι, ποὺ εἶναι ἐντελῶς δικῆς μου ἐμπνεύσεως, μπορεῖτε νὰ ἐπισύρετε στὸ πρόσωπό σας τὸν γενικὸ θαυμασμὸ τῶν παρισταμένων σὲ μιὰν οἱανδήποτε οἰκογενειακὴν, ἢ φιλικὴν, ἢ δημοσίαν ἀκόμη συναναστροφή. Βασίζεται ἐπάνω σὲ ἑπτὰ μικρὲς καρτέλλες, ἡ ὁποῖες φέρουν διαφόρους ἀριθμοὺς ἀπὸ τὸ 1—100, διαλεγμένους κατὰ τὸν τρόπο ποὺ θὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ παρακάτω. Πάρετε ἑπτὰ μικρὰ χαρτονάκια ἰσομεγέθη καὶ γράψετε καλλιγραφικὰ σὲ τρεῖς κατακόρυφες γραμμὲς τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς

(α' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35.

Β' κατακόρυφος σειρά: 37 1 39 41 43 45 47 49 51 53 55 57 59 61 63 65.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 67 69 71 73 75 77 79 81 83 85 87 89 91 93 94 95 97 99.

(β' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 5 6 7 12 13 14 15 20 21 22 23 28 29 30 31 36 37.

Β' κατακόρυφος σειρά: 38 4 39 44 45 46 47 52 53 54 55 60 61 62 63 68.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 69 70 71 76 77 78 79 84 85 86 87 92 93 94 95 100.

(γ' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77.

Β' κατακόρυφος σειρά 78 64 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100.

(δ' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 3 6 7 10 11 14 15 18 19 22 23 26 27 30 31 34 35.

Β' κατακόρυφος σειρά: 38 2 39 42 43 46 47 50 51 54 55 58 59 62 63 66 98 99.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 67 70 71 74 75 78 79 82 83 86 87 90 91 94 95.

(ε' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 48 49.

Β' κατακόρυφος σειρά: 50 16 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 80.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95.

(στ' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 9 10 11 12 13 14 15 24 25 26 27 28 29 30 31 40 41.

Β' κατακόρυφος σειρά: 42 8 43 44 45 46 47 56 57 58 59 60 61 62 63 72.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 73 74 75 76 77 78 79 88 89 90 91 92 93 94 95.

(ζ' καρτέλλα)

Α' κατακόρυφος σειρά: 33 34 35 36 37 39 40 41 42 43 44 45.

Β' κατακόρυφος σειρά: 46 32 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56.

Γ' κατακόρυφος σειρά: 57 58 59 60 61 62 63 96 97 98 99 100.

Τὴς καρτέλλες αὐτὲς θὰ τὴς ἔχετε ἑτοιμάσει ἀπὸ πρὶν καὶ θὰ τὴς ἔχετε στὴν τσέπη σας. Τὴς παρουσιάζετε λοιπὸν στὴ συναναστροφὴ καὶ ἐκτελεῖτε τὸ παιχνίδι ὡς ἑξῆς:

Τὴς δίνετε καὶ τὴς 7 σὲ ἕναν οἱονδήποτε καὶ τοῦ λέτε ἀπὸ μίαν οἱανδήποτε καρτέλλα νὰ βάλῃ στὸ μυαλό του ἕναν ἀριθμὸ καὶ νὰ σᾶς δώσῃ αὐτὴ τὴν καρτέλλα. Ἔπειτα τοῦ λέτε νὰ κυττάξῃ μίαν πρὸς μίαν καὶ τὴς ἄλλες 6 καρτέλλες, καὶ ἐξ αὐτῶν ὅσες περιέχουν τὸν ἀριθμὸ ποὺ ἔβαλε στὸ μυαλό του, νὰ σᾶς τὴς δώσῃ ἐπίσης. Ἐσεῖς τότε ἀπὸ μιὰ βιαστικὴ ματιὰ ποὺ θὰ ρίξετε σὲ ὅλες τὴς καρτέλλες ποὺ σᾶς ἔδωσε, θὰ τοῦ πῆτε ἀμέσως ποιὸν ἀριθμὸ ἔβαλε στὸ νοῦ του.

Ἐξήγησις: Εἶναι ἁπλουστάτη. Ἀπὸ τὴς καρτέλλες ποὺ σᾶς ἐδόθησαν ἀθροίζετε ὅλους τοὺς δευτέρους ἀριθμοὺς κάθε Β' κατακορύφου σειρᾶς καὶ τὸ ἄθροισμα εἶναι ἀσφαλῶς ὁ ἀριθμὸς ποὺ ἔβαλε στὸ μυαλό του ὁ ἄλλος.

Παράδειγμα: Ἀπὸ τὴν γ' καρτέλλα ἔβαλε ὁ φίλος σας στὸ μυαλό του τὸν ἀριθμὸ 86 π.χ. Ὁ ἴδιος ἀριθμὸς βρίσκεται στὴς καρτέλλες β', δ' καὶ ε', τὴς ὁποῖες ὅλες θὰ σᾶς παραδώσῃ. Ἀθροίζοντας λοιπὸν σεῖς ὅλους τοὺς δευτέρους ἀριθμοὺς κάθε Β' κατακορύφου σειρᾶς, θὰ ἔχετε: 64+4+2+16=86.

Τὴς ἀθροίσεις, βέβαια, θὰ τὴς κάνετε κρυφά, ἀπὸ μέσα σας, καὶ ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα γιὰ νὰ μὴν καταλάβουν οἱ ἄλλοι τί κάνετε. Ἄλλωστε ὁ ὅρος ποὺ θὰ θέσετε εἶναι νὰ βρεθῇ ὁ ἀριθμὸς πολὺ γρήγορα κι' ὄχι νὰ μελετηθοῦν ἡ καρτέλλες ἐπὶ μιὰ ὁλόκληρη μέρα, ὁπόταν, φυσικά, μὲ τὴν παραβολὴ ἑνὸς πρὸς ἕνα ἀριθμό, θὰ βρεθῇ κάποτε αὐτὸ ποὺ ζητεῖται.

Νἆστε βέβαιοι πὼς ἂν δὲν μαρτυρήσετε τὸ «κλειδὶ» τοῦ παιγνιδιοῦ, κανεὶς δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τὦβρῃ.

Θαυματοποιὸς Ν. Α. ΠΙΠΙΝΕΛΛΙ

Λουλούδια

Λ

Λεμονιὰ (λουλοῦδι).—Πίστεψέ με, σὲ λατρεύω.

Λεμονιὰ (κλωνάρι).—Θ' ἀνταμώσουμε στὴ συναναστροφή.

Λεμονιὰ (φύλλο).—Ὅταν σὲ βλέπω ἡσυχάζω.

Λευκάγκαθο.—Σὲ περιμένω τὸ βράδυ στὸ θέατρο.

Λευκόϊο.—Πάντα σὲ βρίσκω ὡραία.

Λεύκα (ποὺ τρέμει).—Μὲ κοροϊδεύεις.

Λεύκα (κοινή).—Πιστεύω μὲ τὸν καιρὸ νὰ μαλακώσῃς.

Λινάρι.—Θὰ σὲ εὐεργετήσω.

Λιγαριὰ (λουλοῦδι).—Ζῶ χωρὶς ἀγάπη.

Λιγαριὰ (κλωνάρι).—Κάθησε φρόνιμα.

Μ

Μα'ντανός.—Μ' ἀρέσουν αἱ διασκεδάσεις.

Μαντζουράνα.—Σὲ συμπαθῶ ἁπλῶς.

Μανδραγόρας.—Γιατὶ λυώνεις;

Μάραθο.—Δὲν μ' ἀρέσεις χαρούμενη.

Μαιοῦλι.—Ἀδιαφορῶ.

Μωρόχορτο (κλωνάρι).— Ἔχω θλιβερὲς ἀναμνήσεις.

Μελισσοβότανο.—Μὲ τρώει μαράζι.

Μελισσόχορτο.—Ἔχω συνεχεῖς ὑποψίες.

Μενεξὲς ἄσπρος.—Σὲ προτιμῶ γιὰ γυναῖκα μου.

Μενεξὲς μυρωδᾶτος.—Εἶσαι σεμνή.

Μενεξὲς τρίχρωμος.—Θυμᾶσαι τί μοῦ ὑποσχέθηκες;

Μενεξὲς μὲ φύλλα.—Ντρέπομαι νὰ σοῦ φανερώσω πὼς τρελλαίνομαι γιὰ σένα.

Μηλάνθι.— Εἶσαι ἡ βασίλισσα τῶν κοκετσιῶν.

Μηλιὰ (ἄνθος μὲ κλωνάρι).—Δὲν λὲς ἀλήθεια.

Μὴ μοῦ ἅπτου.—Εἶσαι ντροπαλή.

Μολόχα (λουλοῦδι).—Θὰ σοῦ γιατρέψω τὴν καρδιά.

Μολόχα (φύλλο).— Εἶμαι ἀδύνατη γιατὶ ἤμουν ἄρρωστη... στὴν καρδιά.

Μοσχολούλουδο.—Δὲν μ' ἀγαπᾶς κι' ἐσύ.

Διαγωνισμὸς

Τὰ ὀνόματα τῶν μετασχόντων

2ος Κατάλογος

Ἀθανάσιος Νίνιος, Ἀθῆναι. Γεώργιος Σπυρόπουλος, Καλάμαι. Λυκοῦργος Τσιριγώτης, Πειραιεύς. Ἀντώνιος Ἀντωνόπουλος, Ἀθῆναι. Κωνσταν. Διαμαντόπουλος, Μενίδιον. Κώστας Λέκκας, Ἀθῆναι. Γεώργιος Χριστογιάννης, Λεβάδεια. Μῆτσος Σιατόπουλος, Ἀθῆναι. Νικόλαος Δημητριάδης, Ἀθῆναι. Ἀντώνιος Μπιμπίλας, Θεσσαλονίκη. Μανώλης Ζωγράφος, Πειραιεύς. Ἰωάννης Ζερβουδάκης, Ἀθῆναι. Σταῦρος Φιλιππίδης, Λεβάδεια. Ἀντώνιος Καμβούρης, Λαγκαδᾶς. Ἐμμανουὴλ Κρασάκης, Ἀθῆναι. Θάνος Γιαννακούλιας, Ἀθῆναι. Ἀναστασία Εἰρήνη, Κόρινθος. Πέτρος Γιόχανσεν, Ζάκυνθος. Ἀντώνιος Στυλιάτης, Ἀθῆναι. Κωσταντ. Παρχαρίδης, Καστορία. Δημήτριος Βάρας, Καρπενήσιον. Κοῦλα Ἀσπροπούλου, Ἀθῆναι. Γεώργιος Λαδικός, Ἀθῆναι. Ν. Ρέλλος, Λεχαινά. Γεώργιος Τσαγκάρης, Λεχαινά. Μάρκος Σιψᾶς, Βέρροια. Ἰωάννης Μανωλάκης, Ἀθῆναι. Θεόδωρος Ζάννας, Σιδηρόκαστρον. Δημήτριος Ἀποστολόπουλος, Μεσολόγγιον. Μιχαὴλ Γρηγοριάδης, Ἀθῆναι. Ἀναστασία Εἰρήνη, Κόρινθος. Πελαγία Κουμρύτση, Πολύγυρος - Χαλκιδικῆς. Ἐλευθέριος Ἀμάραντος, Θεσσαλονίκη. Γεώργιος Πόταγας, Τρίπολις. Εὐστράτιος Μακρῆς, Ἀθῆναι. Κοῦλα Ἀργυροκαστρίτου, Πειραιεύς. Ἀδαμάντιος Μαματᾶς, Δημήτριος Μαματᾶς, Ἀθῆναι. Ἰορδάνης Κωνσταντινίδης, Καλλιθέα. Θεοχάρης Κλάδης, Ἀθῆναι. Διαμάντω Σταράκη, Πειραιεύς. Ἀθηνᾶ Καβαλλιεράτου, Καλάμαι. Ἰωάννα Παρλεάρου, Γέρακα-Ἀττικῆς. Νικόλαος Ραπτόπουλος, Ἀθῆναι. Εὐτύχιος Παπαδογεωργάκης, Καβάλλα. Σπῦρος Βαρβαρρῆγος, Ἀθῆναι. Ἰωάννης Παπακωνσταντῆς, Πειραιεύς. Ἰωάννης Βασιλούδης, Ἔδεσσα. Νικόλαος Παυλάκης, Ἀθῆναι. Εὐστάθιος Μαργέλης, Φλώρινα. Παναγιώτα Ἀντύπα, Ἀθῆναι. Α. Α. Α. Ἀθῆναι. Ἔρμα Νικολαΐδου, Ν. Φάληρον. Ἀπόστολος Νταῆς, Θεσσαλονίκη. Ἐλευθερία Χρυσάνθη, Ἀθῆναι. Ἀχιλλεὺς Νικολαΐδης, Θεσσαλονίκη. Μιχαὴλ Ψαθᾶς, Ξάνθη. Π. Λ. Κ. Ἀθῆναι. Γιῶργος Γκίμπας, Κοζάνη. Χαράλ. Γουσέτης, Ζάκυνθος. Θεόδωρος Δημητρακόπουλος, Ἀθῆναι. Ἰωάννης Λιαποδημήτρης, Ἱστιαία. Κωστῆς Ἠλιάδης, Καλλιθέα. Βασίλειος Ἐργῖνος, Ἀθῆναι. Γεώργιος Μούσχουρας, Κιᾶτον—Κορινθίας. Σ. Ἀράπη, Παγκράτι. Γεώργιος Γαβριήλ, Ἀθῆναι. Νικόλαος Ἀναστασόπουλος, Σκιλλουντία-Ὀλυμπίας. Κατίνα Γαλανοῦ, Παγκράτι. Δημήτριος Δημάκης, Θεσσαλονίκη. Φίλιππος Σιακκῆς, Ἀθῆναι. Μάγια Ροζάν, Ἀθῆσαι. Βασίλειος Καμπασακάλης, Νέα Ὀρεστιάς. Ἄγγελος Κωνσταντέλλος, Ἀθῆναι. Σταῦρος Μπέλλος, Φιλιάτες. Δέσπω Ἰατρίδου, Χίος. Ἀντώνιος Σοφιανὸς, Ἀθῆναι. Ἐμμανουὴλ Μεταξᾶς, Πειραιεύς. Γεώργιος Σακελλαρίδης, Ἀθῆναι. Ἀνέστης Καστάνας, Νέα Ἰωνία. Θεόδ. Συμ[illegible]τόπουλος, Τατόϊ. Εὐάγγελος Παπαδᾶκος, Ἀθηνᾶ Παπαδάκου, Ἀθῆναι. Στέφανος Βαφειάδης, Περιστέρι. Χαρ-Μάνα, Ἀθῆναι. Ἑλένη Παππῆ, Λαμία. Γεώργιος Μιχαῆλος, Ἀθῆναι. Ἄγγελος Κισσόπουλος, Ἀθῆναι. Ὑσούλη Τσιλίδου, Πειραιεύς. Κατίνα Κεμενίδου, Ν. Φιλαδέλφεια. Κατίνα Ἀράπη, Ἀθῆναι. Τάκης Μπογιατζιάν, Θεσσαλονίκη. Κατίνα Καφετζάκη, Ἀθῆναι. Ἑλένη Σπυράκη, Ἀθῆναι. Καλλιόπη Καρατάσου, Θεσσαλονίκη. Ἔλλη Χρυσομάλλη, Κέρκυρα. Μαρία Φαλκώνη, Φουρνὴ-Μεραμβέλλου-Κρήτης. Γεώργιος Λενδρινός, Νεοχώριον-Ἕνωσις-Κεφαλληνίας. Γεώργιος Χαριτάκης, Ἀθῆναι. Θωμᾶς Ἀδαμίδης, Δαμασκηνιᾶ-Βοΐου-Κοζάνης. Σπῦρος Σεληνιώτης, Κέρκυρα. Ἐμμανουὴλ Καναβάκης, Ἅγιος Νικόλαος-Κρήτης. Κ. Οἰκονόμου, Ἀθῆναι. Δέσπω Κάλλα, Χανιά. Ἀλέκος Σοφιανόπουλος, Κέρκυρα. Ἐμμανουὴλ Πισσάνος, Βροντάδες-Χίου. Γεώργιος Αἰάκος, Ἐλευθερούπολις. Ἑλένη Εὐαγγελινοῦ, Χίος. Λάζαρος Ἀϊβαζίδης, Καβάλλα.

Περιπετειώδη διηγήματα

Νῖνο Φράνκ

Ἡ δεύτερη σφαῖρα

ΜΑΙΡΗ ΚΛΕΪΡΚ... Αὐτὸ τὸ ὄνομα ὑπῆρχε στὸν κατάλογο τῶν ἐπιβατῶν. Ἀνῆκε σὲ μιὰ γυναίκα. Σὲ μιὰ γυναίκα ψηλή, λυγερή, μὲ μαλλιὰ ποὺ τ' ἀνέμιζεν ὁ ἄνεμος τοῦ ὠκεανοῦ σὰν παράδοξες φλόγες, καὶ μὲ κάτι χέρια ἀγγελικά. Γελοῦσε μὲ μιὰν ἀνείπωτη, παιδιακίσια χαρά. Καὶ τὸ γέλιο της προκαλοῦσε, σ' ὅποιον τὸ ἄκουγε, μιὰν ἀκαθόριστη θλίψη. Ἡ κ. Μαίρη Κλέϊρχ εἶχε δαχτυλίδια, εἶχε διαμάντια, μιὰ γοῦνα πολύτιμη. Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα εἶχεν ἕνα σύζυγο πάμπλουτο, στὴν Νέα Ὑόρκη. Εἶχεν ἀκόμα μιὰ καρδιὰ ἀρκετὰ τρελλή... Χάρις σ' αὐτὴν εἶχε κατορθώσει στὸ δεύτερο ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς, νὰ ἐπιβάλη τὰ καπρίτσια της στὸν πλοίαρχο, στοὺς ἀξιωματικούς, ἀκόμα καὶ στοὺς ναῦτες. Ὅταν στὸ μπὰρ δὲν ἀκουγόταν τὸ γέλιο της, ὅλοι συμφωνοῦσαν πῶς ἦταν μιὰ γυναίκα ὅμοια μ' ὅλες τῆς ἄλλες, μιὰ γυναίκα πού...

Μερικοὶ περνοῦσαν τρικλίζοντας — ὕστερα ἀπὸ τὸ τέταρτο ποτῆρι κοκταίηλ — ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν καμπίνα της, καὶ χαμογελοῦσαν μὲ μιὰ λαγνεία παράξενη. Ἐκείνη φαινόταν νὰ μὴ ταράζεται ἀπὸ τίποτα. Μὲ ἕνα γέλιο ἀτέλειωτο ζητοῦσε ἀπὸ τὸ ναυτόπουλο μὲ τὰ ροδαλὰ μάγουλα — πάντα τὸ ἴδιο πανέμορφο ναυτόπουλο — νὰ τῆς διορθώση τὴν ἁπλωμένη κουβέρτα γύρω ἀπὸ τὰ γόνατά της. Καὶ τὸ μικρὸ ναυτόπουλο γονάτιζε μπροστά της καὶ ἅπλωνε τρεμάμενα τὰ χέρια του, κοκκινίζοντας.

Ἡ Μαίρη Κλέϊρχ ἀγαποῦσε τὰ κοκταίηλ. Ἀγαποῦσε ἐπίσης τὸν χορό, τὸ γέλιο, τοὺς ἄντρες. Ἡ Μαίρη Κλέϊρχ ἦταν ὄμορφη... Θὰ μποροῦσε νὰ κλάψη εὐχαρίστως ἀκόμα καὶ πάνω στὸ στῆθος ἑνὸς νέγρου ναύτη, ἀρκεῖ νἄξερε νὰ τῆς μιλήση μ' ἕναν τρόπο ποὺ κανεὶς δὲν τῆς εἶχε μιλήσει ὥς τότε. Κι' ὅμως ἡ χαρὰ τῆς Μαίρης Κλέϊρχ δὲν ἦταν ἀκλόνητη... Ξαφνικὰ ὅλ' αὐτὰ ἀποχτοῦσαν τὴν φριχτή, τὴν πικρὴ γεύση τῆς στάχτης... Τότε ἡ Μαίρη Κλέϊρχ ἔκλαιγε στὴν καμπίνα της σὰν μιὰ μηχανικὴ κούκλα, ἔκλαιγε δίχως τελειωμὸ καὶ χωρὶς νὰ ξέρη γιατί...

Μιὰ νύχτα, μιὰ σφαῖρα ἀπὸ ἕνα μυστηριῶδες ρεβόλβερ, συνέτριψε τὸ σαγόνι ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ βρισκόταν στὸ κρεββάτι της. Τὸ αἷμα ἀναπήδησε καὶ λέρωσε ὥς καὶ τὰ ἐξαίσια νύχια τῆς Μαίρης Κλέϊρχ. Ἐκείνη ἄρχισε νὰ κραυγάζη, κατεχομένη ἀπὸ ἕναν παράφορο τρόμο. Ὅταν παραβίασαν τὴν πόρτα τῆς καμπίνας της, τὴν βρῆκαν μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα ἀπὸ τὴν φρίκη, μὲ μιὰ θανατερὴ χλωμάδα στὸ πρόσωπο, μὲ τὸ στῆθος ἀναστατωμένο ἀπὸ βαθεῖς καὶ σιωπηλοὺς λυγμούς. Μιὰ δεύτερη σφαῖρα εἶχε ριχτῆ ἀπὸ τὸ φενεστρόνι καὶ τῆς εἶχε κάψη μιὰν ἀπὸ τῆς ὡραῖες της μποῦκλες, ποὺ εἶχαν τὸ χρῶμα τῆς φλόγας. Ἡ σφαῖρα εἶχεν ἀστοχήσει...

—=—

Ὁ Ρολάντο Γκουτιέρρεζ, μεξικανὸς μηχανικός, εἶχεν ἕνα ἔξοχο μικρὸ μουστάκι καὶ ἕνα στῆθος σὰν ἀπὸ χαλκό. Τὸν ἀνασήκωσαν ἐπάνω στὸ κρεββάτι τῆς Μαίρης Κλέϊρχ. Εἴκοσι ἐπιβάτες ἐμπρὸς στὴν πόρτα, μὲ πυτζάμες, καὶ μέσα στὴν καμπίνα ἕνας ἀξιωματικός, ποὺ δάγκωνε τὰ χείλη, ὁ ὑποπλοίαρχος ποὺ ἔτρεμε, δυὸ ναῦτες ποὺ ἀντάλλαζαν πολυσήμαντα βλέμματα. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς πῆρε τὸ θάρρος νὰ σκεπάση τὸ μισόγδυτο κορμὶ τοῦ μεξικανοῦ, ἑνὸς θαυμασίου νέου, ποὺ δὲν ἔδειχνε καθόλου πῶς ἦταν προωρισμένος γι' αὐτὸν τὸν ρόλο τοῦ ἐρωτικοῦ ἥρωος. Ὅσο γιὰ τὴν Μαίρη Κλέϊρχ, αὐτὴ καθότανε σὲ μιὰ γωνιά, σὰν ἕνα ἄγαλμα, μὲ τὰ στήθη ψυχρά, κινῶντας μονάχα τὸ ἕνα χέρι της γιὰ νὰ χαϊδέψη μηχανικὰ τὸ γυμνὸ καὶ τόσο ὡραῖο μπράτσο της.

—Κυρία, τὸ καθῆκον μὲ ὑποχρεώνει νὰ σᾶς ρωτήσω...

Ὁ ὑποπλοίαρχος ἔτρεμε: εἶχε κι' αὐτὸς πιῆ, ἐδῶ καὶ τέσσερες ὧρες, ἀπὸ τὸ ποτῆρι τῆς Μαίρης Κλέϊρχ καὶ τῆς εἶχε φιλήσει τὸ χέρι μὲ μιὰ θερμότητα πρωτόβγαλτου.

Ἦταν ὅλοι μεθυσμένοι ἐκείνη τὴ νύχτα, μεθυσμένοι ἀπὸ πιοτὸ κι' ἀπὸ κάτι ἄλλο. Καὶ τώρα αὐτὸ τὸ κατάκοιτο πτῶμα δὲν τοὺς ἐμπόδιζε νὰ καρφώνουν τὰ μάτια τους στὰ μικρὰ στήθη τῆς γυναίκας, ποὺ ὁλοένα γινόταν καὶ χλωμότερη.

—Σᾶς παρακαλῶ, νὰ φύγουν, διῶξτε ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμο!...

Μιὰ πνιγμένη φωνὴ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη τῆς Μαίρης Κλέϊρχ. Στηρίχθηκε στὸ τραπέζι, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα, κατάχλωμη. Ἡ ὀμορφιὰ τῶν μπράτσων της ἦταν φριχτή...

—Φοβοῦμαι... φοβ... Ὑπάρχει ἀκόμη μιὰ δεύτερη σφαῖρα γιὰ μένα!...

Τὴν βοήθησαν νὰ καθήση. Δὲν ἤθελε κανένας νὰ τὴν ἀγγίξη. Ὕστερα ἄρχισε τὸν ἐμετό. Ἕνας ναύτης ἔδιωξε μιὰ μύγα ποὺ εἶχε καθήσει στὴ μύτη τοῦ νεκροῦ. Ἡ μηχανὲς τοῦ πλοίου βογγοῦσαν κάτω στὰ ἔγκατα τοῦ σκάφους ὑπόκωφα, μὲ μιὰν ἀνάλγητη δύναμη!

Ἡ Μαίρη Κλέϊρχ ἀγαποῦσε τὸν χορό, τὸ γέλιο, τοὺς ἄνδρες...

—=—

Ἦταν φριχτό, τρομερό.... Ὧρες τώρα μέσα στὸ σκοτάδι ἡ Μαίρη φοβόταν... Τὸ φῶς τῆς ἔκανε κακό. Ἔνοιωθε κάποιον τριγύρω της: «Ἡ δεύτερη σφαῖρα!». Κατεχόταν ἀπὸ ἕνα τρόμον ἀόριστο. Ὁ ὑποπλοίαρχος χτύπησε στὴν πόρτα καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ἦταν ἐμπρός της, κάπως σαστισμένος, πάντως ὄχι ἤρεμος... Ἐκείνη πήδηξε ὄρθια. «Ἔξω! Φύγετε ἀπὸ δῶ!»

Ἤθελαν νὰ τὴν σκοτώσουν. Ἐκεῖνος; Κάποιος τέλος πάντων. Ὅλοι. Ὅλοι ἐρχόντανε μὲ τὸ βλέμμα διψασμένο, μὲ τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βλέμμα, ποὺ ἦταν τὸ τελευταῖο ποὺ διέκρινε στὰ μάτια τοῦ Ρολάνδο. Ὅλοι εἶχαν τὰ χείλη φιλήδονα. Περνοῦσαν καὶ ξαναπερνοῦσαν, ψιθύριζαν ἐμπρὸς στὴν πόρτα της. Ἦταν ὅλοι, ἢ κάποιος ἀπ' αὐτούς, ὁ δολοφόνος μὲ τὸ ὅπλο ὅπου ὑπῆρχε γι' αὐτὴ μιὰ δεύτερη σφαῖρα.

— Ἡσυχᾶστε, κυρία, τὸ ἔγκλημα αὐτὸ εἶναι ἔργο ἑνὸς μεθυσμένου ποὺ δὲν ἤξερε τί ἔκαμνε. Ἀσφαλῶς θὰ μετανοῆ τώρα...

Δὲν ἤθελε κανένα γύρω της. Καὶ ὅμως φοβόταν μοναχή της. Καὶ τὸ πλοῖο ἐχόρευε.

Κι' αὐτὴ ἡ μοιραία καμπίνα, ὅπου ὅλα—τὰ τοιχώματα, τὸ τραπέζι—φαινόντανε παράξενα. Κι' αὐτὴ ἡ ἀγωνία, αὐτὸ τὸ βάρος ποὺ καθόταν στὸ στῆθος της, ποὺ ἀνέβαινε ὧρες-ὧρες στὸ λαιμό της...

Κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ ὑποπλοίαρχος, γιατὶ εἶχε τὸ χέρι του στὴν τσέπη; Ἔκρυψε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια της, μὰ τὸ φοβισμένο βλέμμα της ἔβλεπε τὸν ἀκίνητον ἄνθρωπο, ποὺ στεκόταν στὴ μέση τῆς καμπίνας μὲ ἀμηχανία:

—Σκοτῶστε με! Σκοτῶστε με!...

Ὁ ὑποπλοίαρχος, κατάχλωμος, βγῆκε ἔξω σφαλῶντας τὴν πόρτα.

Ὁ σύζυγός της τὴν εἶχε ἴσως παρακολουθήσει. Μήπως, ἄραγε, κρυβόταν σὲ καμμιὰν ἄλλη καμπίνα, ὅμοιαν μ' αὐτήν; Μήπως ἡ δεύτερη σφαῖρα...

—Δὲν τὸν ἀγαποῦσα, δὲν ξαίρω μήτε τ' ὄνομά του... Τὸν πῆρα ἔτσι, σὰν νὰ ἔπαιρνα ἕνα κοκταίηλ... Τὸν μισῶ! Τὸν μισῶ!

Μόνη μέσα στὴ μισοσκότεινη καμπίνα ἡ Μαίρη Κλέϊρχ ἦταν ἕνα μικρὸ κοριτσάκι, σχεδὸν γυμνό, πάνω σ' ἕνα ἀκατάστατο κρεββάτι—ἕνα παιδὶ ποὺ ἔκλαιγε ἀθόρυβα, ἐνῷ τὸ πλοῖο πήγαινε, πήγαινε μὲ μιὰ μεγαλόπρεπη ἀδιαφορία...

—=—

Κατὰ τὴς τρεῖς τὸ πρωί, ὅταν τίποτα πιὰ δὲν τάραζε τὴν νύχτα, ἡ Μαίρη Κλέϊρχ ἀνέβηκε σὰν ἕνα φάντασμα στὸ κατάστρωμα. Εἶχεν ἀνάγκη ἀπὸ λίγον ἀέρα. Ἔκανε κρύο, ζέστη; Κανεὶς δὲν ἦταν ἐκεῖ. Τὸ ὑπερωκεάνειο προχωροῦσε, μὲ τὸν θάνατο ἐπιβάτη, πλοῖο τῆς ἁμαρτίας, ποὺ ἕνας ἀπαίσιος μάγος τὸ εἶχε τώρα βυθίσει στὴ σιωπή. Καὶ ἡ θάλασσα, ὡραία, ἥσυχη, ἀτέλειωτη καθὼς ὁ πόνος της...

Κανείς! Φῶτα στὰ ξάρτια. Στὴ γέφυρα, ἡ κόκκινη τελεία κάποιου πούρου.

Ἡ Μαίρη Κλέϊρχ δὲν ὑπῆρχε πιά: ἡ γυναίκα ποὺ ἐγλύστρησε ἀπὸ τὴν σκάλα καὶ ἦλθε νὰ σωριασθῆ σὲ μιὰ σαὶζ-λόγκ, δὲν ἦταν τάχα ἤδη μιὰ νεκρή; Ἔνοιωθε ὅτι ἦταν καταδικασμένη. Καὶ δὲν ἤθελε πιὰ τίποτα—μονάχα τὴ θάλασσα, νά, αὐτήν, τὴν ἀτέλειωτη θάλασσα...

Μέσα στὴν μεγάλη νύχτα τοῦ Φεβρουαρίου ἦταν μόνη, ἕνα τιποτένιο ἀντικείμενο δίχως ψυχὴ καὶ δίχως ζωή — ὄμορφη ὅσο δὲν ὑπῆρξε ποτέ.

Καὶ καθὼς τὸ ὑπερωκεάνειο πήγαινε, πήγαινε, καὶ καθὼς ὁ ἄνεμος ἀνάμεσα στὰ ξάρτια μουρμούριζε πάντα τὸ ἴδιο τραγοῦδι, ἐκείνη τυλίχτηκε στὴν κουβέρτα. Ἕνας σωρὸς ἀπὸ σάρκα.

Πέρασε κάμποση ὥρα. Ὄχι πολλή. Δὲν εἶδε κάποια σκιὰ ποὺ γλυστροῦσε πρὸς τὸ μέρος της. Θὰ μποροῦσε τάχα νὰ διακρίνη αὐτὸ τὸ ζευγάρι τὰ μάτια, ποὺ τὴν κάρφωναν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύννεφα τῆς αὐγινῆς ὁμίχλης; Ἕνα ρεβόλβερ διευθυνόταν πρὸς τὸ μέρος της. Τὰ δάχτυλα δὲν ἔτρεμαν ἐπάνω στὸ ὅπλο.

Ἄνοιξε τὰ βλέφαρα. Αὐτὸ τὸ βλέμμα ποὺ ἀπελευθέρωσε — τὸ βλέμμα της — τὸ εἶχαν ἤδη δεχθῆ τόσοι ἄνδρες κατάστηθα: Εἰσχωροῦσε ὡς τὴς φλέβες τους, σὰν ἀλκοόλ. Ἐφλόγιζε, κι' ὡστόσο ἦταν γεμάτο ἀπὸ μιὰν ἀνέκφραστη ἀθωότητα. Τὸ βλέμμα ἑνὸς νέου σκύλλου, ἑνὸς μικροῦ ἀλόγου, ἑνὸς παιδιοῦ: νεράκι καθάριο, ποὺ γελοῦσε. Ἕνα γλυκὸ ἀνατρίχιασμα. Λόγια δίχως σημασία, ποὺ ὁ καθένας λαχταροῦσε...

Τότε, ἡ κάννη τοῦ ὅπλου σημάδεψεν ἀλλοῦ. Ἡ δεύτερη σφαῖρα πῆγε ἀλλοῦ. Ὁ θάνατος ἐξέσπασεν ἀλλοῦ...

Φώναξε, λιποθύμησε. Στὴς γάμπες της ἐχύθηκε πάλι αἷμα, ἐπάνω στὴς λεῖες, ὡραῖες γάμπες της... Οἱ ἐπιβάτες ξύπνησαν πάλι ἔντρομοι... Κι' ἔτρεξαν.

Κάποιος ἔστρεψε ἕνα ἠλεκτρικὸ φαναράκι πρὸς τὸ μέρος τοῦ πτώματος: τὸ ναυτόπουλο μὲ τὰ ροδαλὰ μάγουλα—τὸ ἴδιο πανέμορφο ναυτόπουλο ποὺ τῆς διόρθωνε τὴν ἁπλωμένη κουβέρτα γύρω ἀπὸ τὰ γόνατα, κοκκινίζοντας—κοίτουνταν κατὰ γῆς μὲ χυμένα τὰ μυαλά...

ΝΙΝΟ ΦΡΑΝΚ

Στανίσλαος Πονιατόφσκη

Πῶς ἔγινε βασιλεὺς τῆς Πολωνίας.--- Ἕνα ἀπὸ τὰ θύματα τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης.

Ὁ κόμης Στανίσλαος Πονιατόφσκη ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς μνηστῆρες τοῦ Πολωνικοῦ στέμματος. Μὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ πραγματοποιήση τὸ ὄνειρό του, ἐφ' ὅσον ἡ Πολωνία βρισκόταν ἀκόμα κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς Ρωσσίας. Πολὺ νέος ἐγκατέλειψε τὴν Βαρσοβία καὶ πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ σπουδάση καὶ νὰ δημιουργήση πολιτικοὺς φίλους μεταξὺ τῶν ἰσχυρῶν τῆς Εὐρώπης. Ἀντ' αὐτῶν ὅμως προτίμησε νὰ γνωρίση τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ πνεύματος: τὸν Βολταῖρο, τὸν Ντιντερό, καὶ τοὺς ἄλλους σοφοὺς τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης. Ὁ θεῖος του Τσαρτορίσκυ, φοβούμενος μήπως ὁ νέος ἀφοσιωθῆ γιὰ πάντα στὴν ποίηση καὶ στὴν φιλολογία, τὸν ἐκάλεσε ἐσπευσμένως στὴν Βαρσοβία, γιὰ νὰ τὸν φέρη στὸν ἴσιο δρόμο. Ὁ Στανίσλαος ἦταν ἕνας νέος ἐξαιρετικῆς ὡραιότητος καὶ αὐτὸ ἔκανε τὸν παμπόνηρο θεῖό του νὰ συλλάβη ἕνα μεγαλοφυὲς σχέδιο: Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Πολωνίας ἐξηρτᾶτο ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν θέληση τῆς αὐτοκρατείρας τῆς Ρωσσίας Ἐλισσάβετ. Ἡ δὲ αὐτοκράτειρα, σὰν γυναίκα ποὺ ἦταν, εἶχε παρὰ τὴν ἡλικία της, μιὰ μεγάλη φιλαρέσκεια καὶ μιὰν ἰδιαίτερη κλίση στοὺς ὄμορφους νέους. Ὁ Στανίσλαος ἔπρεπε λοιπὸν νὰ πάη στὴν Πετρούπολη καὶ νὰ κερδίση τὴν εὔνοια τῆς Ἐλισσάβετ!

Μ' αὐτὸ τὸ πρόγραμμα ὁ Στανίσλαος Πονιατόφσκη ἐπῆγε στὴν ρωσσικὴ πρωτεύουσα. Γιὰ νἄχη μάλιστα ὅλη τὴν ἐλευθερία νὰ μπαινοβγαίνη στ' αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα, κατέφυγε στὸν σὲρ Τσάρλς Χάνμπουρν Οὐΐλλιαμς, πρεσβευτὴ τῆς Ἀγγλίας στὴν Πετρούπολη, ποὺ ἦταν οἰκογενειακός του γνώριμος, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν πάρη στὴν ἰδιαίτερη ὑπηρεσία του, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε. Ὡστόσο δὲν ἦταν καὶ τόσο εὔκολο πρᾶγμα, νέος αὐτὸς Ἄδωνις, μόλις εἴκοσι χρονῶν, νὰ ἐρωτοτροπῆ μὲ μιὰ φτιασιδωμένη γρηά. Ἡ ρωσσικὴ αὐλὴ εἶχε πολὺ ὀμορφώτερες γυναῖκες ἀπὸ τὴν αὐτοκράτειρα Ἐλισσάβετ. Κι' ἀπὸ ὅλες αὐτὲς ὀμορφώτερη ἦταν ἡ μεγάλη δούκισσα Αἰκατερίνη, ἡ νεαρὴ γυναίκα τοῦ Πέτρου, ἀνεψιοῦ τῆς αὐτοκρατείρας, καὶ διαδόχου τοῦ ρωσσικοῦ θρόνου. Μὲ τὴν τελευταίαν αὐτὴ μάλιστα εἶχε ἰδιαιτέρως φιλικὲς σχέσεις ὁ προϊστάμενός του σὲρ Οὐΐλλιαμ. Ἡ διπλωματικὴ ὀξύδερκειά του, τὸν εἶχε πείση πῶς ἦταν προτιμότερο νὰ κερδίση τὴν εὔνοια τῆς Αἰκατερίνης γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν του. Ἡ Αἰκατερίνη ἦταν φιλόδοξη κι' ἀπολυταρχικὴ κι' ἀσφαλῶς μιὰ μέρα θὰ διαδεχόταν τὴν Ἐλισσάβετ στὸν θρόνο, ἀφοῦ ὁ διάδοχος Πέτρος, ὁ ἄντρας της, ἄξεστος καὶ μέθυσος καθὼς ἦταν, δὲν εἶχε μεγάλες συμπάθειες στὴν αὐλή. Ἐπὶ πλέον ἡ δούκισσα Αἰκατερίνη ἦταν μιὰ δυστυχισμένη γυναίκα. Ὁ διάδοχος Πέτρος ἦταν ἀνίκανος νὰ ἱκανοποιήση τὰ φλογερά της νειᾶτα καὶ καθὼς ἐλέγετο μάλιστα, τὸ παιδὶ ποὺ εἶχε κάνει μαζί της, δὲν ἦταν δικό του, ἀλλὰ τοῦ Σέργιου Σολτύκωφ, τοῦ ἐραστοῦ τῆς Αἰκατερίνης. Ἐναντίον λοιπὸν αὐτῆς καὶ ὄχι ἐναντίον τῆς Ἐλισσάβετ, ὁ ἔρως θὰ ἦταν ἕνα σίγουρο ὅπλο.

Ὁ Στανίσλαος Ποτιανόφσκη, ἀκολουθῶντας τὸ παράδειγμα τοῦ πολύπειρου Ἄγγλου διπλωμάτη, προτίμησε λοιπὸν νὰ ρίξη τὰ δίχτυα του στὴν διάδοχο τοῦ θρόνου Αἰκατερίνη κι' ὄχι στὴν αὐτοκράτειρα Ἐλισσάβετ. Ὁ σὲρ Οὐΐλλιαμ ζητοῦσε τὴν συμμαχία τῆς Ρωσσίας μὲ τὴν Ἀγγλία, καὶ ὁ Πονιατόφσκη τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Πολωνίας καὶ τὸν θρόνο της γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἕνα βράδυ, στὸ θέατρο, ὁ Ἄγγλος πρεσβευτὴς εἶπε κρυφὰ τὰ σχέδιά του στὴν μεγάλη δούκισσα. Ἂν κατάφερνε μὲ τὴν ἐπιρροή της ν' ἀπομακρύνη τὴν Ρωσσία ἀπὸ τὴν φιλία τῆς Γαλλίας, αὐτὸς εἰς ἀντάλλαγμα θὰ φρόντιζε νὰ τὴν κάνη αὐτοκράτειρα, μόλις πέθαινε ἡ γρηὰ ἄλλωστε Ἐλισσάβετ. Ἦταν γι' αὐτὰ σύμφωνος μαζί του κι' ὁ καγκελλάριος Μπεστούγιεφ. Ἡ προτάσεις τοῦ σὲρ Οὐΐλλιαμ ἦταν διπλωματικές, πράγματι, μὰ ἡ Αἰκατερίνη ἐδίσταζε. Τότε ὁ Ἄγγλος διπλωμάτης σκέφθηκε τὸν γραμματικό του. Ἴσως ὁ Ἄδωνις αὐτὸς νὰ τὴν συγκινοῦσε περισσότερον μὲ τὴν ὀμορφιά του. Τὸ ἄλλο πρωῒ τῆς ἔστειλε τὸν Πονιατόφσκη. Ἔτσι γνωρίστηκε ὁ Στανίσλαος μὲ τὴν μεγάλη δούκισσα καὶ ἐκέρδισε πολὺ γρήγορα τὴν καρδιά της.

Ἂν τὸ πρῶτο τέκνο τῆς ἀργότερον Μεγάλης Αἰκατερίνης εἶναι ἀμφίβολο σὲ ποιὸν ἀνῆκε, στὸν Πέτρο Γ' ἢ στὸν αὐλικὸ Σέργιο Σολτύκωφ, τὸ δεύτερο δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία πῶς ἦταν τοῦ ὡραίου Πολωνοῦ Ἄδωνι. Μὰ ἐνῷ τὰ σχέδια τοῦ σὲρ Οὐΐλλιαμ ναυάγησαν, γιατὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπεκαλύφθησαν ἡ ραδιουργίες του, ποὺ παρὰ λίγο νὰ ρίξουν καὶ τὴν Αἰκατερίνη τὴν ἴδια στὴν δυσμένεια τῆς Ἐλισσάβετ, ἀντιθέτως οἱ σκοποὶ τοῦ Πονιατόφσκη πραγματοποιήθησαν. Μόλις ἡ ἐρωμένη του ἔγινε αὐτοκράτειρα, τὰ κατάφερε νὰ κάνη τὴν Πολωνία βασίλειο καὶ νὰ τὸν ἀνεβάση στὸν θρόνο. Τὸ περίεργο ὅμως ἦταν πῶς ὅταν τοῦ προσεφέρθη τὸ στέμμα, ὁ Στανίσλαος ἀρνήθηκε στὴν ἀρχὴ νὰ τὸ δεχθῆ. Ἀπὸ τὸν θρόνο τῆς Πολωνίας προτιμοῦσε τὴν καρδιὰ τῆς Αἰκατερίνης, ποὺ ἐν τῷ μεταξὺ ἀνῆκε στὸν Γρηγόριο Ὀρλώφ, σ' αὐτὸν ποὺ ἔβαλε καὶ σκότωσαν τὸν ἄνδρα της καὶ τὴν εἶχε κάνει αὐτοκράτειρα. «Γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ, τῆς ἔγραφε ὁ Στανίσλαος, μὴ μὲ κάνετε βασιλέα, μὰ φωνάξετέ με πάλι κοντά σας!». Ὡστόσο δὲν εἶναι βέβαιο ἂν μόνον ἀπὸ ἀγάπη ὁ Στανίσλαος ἤθελε νὰ γυρίση στὴν Πετρούπολη. Ὑπῆρχε κι' ἕνας ἄλλος λόγος πολὺ σοβαρός. Ἡ Αἰκατερίνη ἦταν τώρα πιὰ χήρα. Ποιὸν θὰ παντρευόταν; Τὸν Ὀρλώφ; Τὸν Ποτέμκιν; Κι' ἂν ἐπρόκειτο νὰ παντρευθῆ ἕναν ἀπ' αὐτούς, γιατὶ νὰ μὴν ἔπαιρνε αὐτὸν τὸν ἴδιο; Ὁ Στανίσλαος γράφει σχετικὰ στ' ἀπομνημονεύματά του: «Δὲν θέλω τὸν θρόνο, ἂν δὲν πρόκειται νὰ παντρευθῶ τὴν αὐτοκράτειρα. Χωρὶς αὐτήν, τὸ στέμμα δὲν ἔχη καμμίαν ἀξία... Κοντά της, θὰ μποροῦσα νὰ ὠφελήσω περισσότερο τὴν Πολωνία...»

Ἡ Μεγάλη Αἰκατερίνη

Μὰ ἡ Αἰκατερίνη δὲν ἤθελε ν' ἀκούση τίποτα. Καινούργιοι ἔρωτες μεθοῦσαν τὴν ἀκόρεστη καρδιά της. Πῶς θὰ δικαιολογοῦσε στὸν Ὀρλώφ, στὸν Ἡρακλῆ τοῦ θρόνου της καὶ τὸν προσωρινὸ ἀφέντη τῆς καρδιᾶς της, τὴν παρουσία τοῦ Στανισλάου; Κι' ἔπειτα, ἂν τὸν ἀγαποῦσε τρελλὰ ἐδῶ καὶ τέσσαρα χρόνια, τώρα πιὰ δὲν ἔνοιωθε παρὰ μιὰν ἁπλῆ συμπάθεια γι' αὐτόν. Τέτοια ἦταν ἡ Αἰκατερίνη. Ξεχνοῦσε μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ποὺ ἀγαποῦσε. «Φαίνεται, τοῦ ἔγραφε ἡ Αἰκατερίνη, πῶς διαβάζετε μὲ πολὺ λίγη προσοχὴ τὰ γράμματά μου. Σᾶς εἶπα, καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω, πῶς διατρέχετε πολλοὺς κινδύνους ἀπὸ παντοῦ, ἂν πατήσετε τὸ πόδι σας στὴν Ρωσσία...»

Κι' ἔτσι ὁ Στανίσλαος Πονιατόφσκη, ἀφοῦ δὲν μποροῦσε νὰ γίνη ὁ σύζυγος τῆς αὐτοκρατείρας Αἰκατερίνης, δέχτηκε τὸ 1764 τὸ στέμμα τοῦ Πολωνικοῦ βασιλείου, ὑπὸ τὴν ἐξάρτηση πάντοτε τῆς Ρωσσίας. Ὡστόσο δὲν ξέχασε ποτὲ τὴν Αἰκατερίνη. Κάθε φορὰ ποὺ μάθαινε κι' ἕνα καινούργιο ἐρωτικὸ κατόρθωμά της, ἡ θύμησή του πετοῦσε νοσταλγικὰ στὰ περασμένα χρόνια. Τότε ποὺ ἦταν ἀκόμη στὴν ἄνθιση τῆς πρώτης νειότης της. Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ βγῆκαν μαζὶ ἔξω, τὴν ὡδήγησε στὸ ἀπόκεντρο σπίτι τοῦ Ἄγγλου προξένου Τόμας Ρόουτον. Ἦταν μιὰ ἀστροφώτιστη νύχτα. Αὐτὸς τὴν περίμενε στὴν γωνιὰ τῶν ἀνακτόρων μ' ἕνα ἁμάξι. Ἡ τότε μεγάλη δούκισσα τοὖχε ὑποσχεθῆ πῶς θὰ ξεγελοῦσε τὴς κυρίες τῆς ἀκολουθίας της καὶ θἀρχόταν γιὰ ἕνα ἁπλὸ περίπατο, στὴν διάρκεια τοῦ ὁποίου θὰ μποροῦσε νὰ τῆς μιλήση ἐλεύθερα γιὰ τὸ... Πολωνικὸ στέμμα. Καὶ δὲν τὸν γέλασε. Ἦρθε! Μὰ στὸ δρόμο τὸ ἁμάξι ἀνετράπη κι' ἡ Αἰκατερίνη ἔπεσε ἀναίσθητη στὴς λάσπες τῆς ἐξοχικῆς λεωφόρου. Ὁ νεαρὸς Στανίσλαος—ἦταν τότε εἴκοσι χρονῶν—σὰν τὴν εἶδε χλωμὴ καὶ μὲ κλεισμένα μάτια, τἄχασε.

—Αἰκατερίνη! Αἰκατερίνη! φώναξε. Ἄνοιξε τὰ μάτια σου! Θἆναι τρομερὸ νὰ σὲ χάσω προτοῦ σὲ γνωρίσω!

Μὰ ἡ Αἰκατερίνη ἦταν ἀκίνητη. Ἀπελπισμένος ὁ Στανίσλαος, ἔσκυψε τότε καὶ φίλησε τὰ σαρκώδη χείλη της κι' ὤ, τοῦ θαύματος, ἡ μεγάλη δούκισσα ἄνοιξε τὰ μάτια της.

—Ὥστε μ' ἀγαπᾶτε; τοῦ εἶπε μ' ἕνα φιλάρεσκο χαμόγελο.

Τρέμοντας τὴν ὡδήγησε στὸ σπίτι τοῦ Ρόουτον, μὰ ἐκεῖ δὲν μίλησαν πιὰ γιὰ τὸ Πολωνικὸ στέμμα, μὰ παραδόθηκαν στὴν παραφορὰ τοῦ ἀσυγκράτητου πάθους των.

Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο ραντεβοῦ των. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πολωνίας τὸ θυμόταν πάντα, μαζὶ μ' ἕνα σωρὸ ἄλλες συγκινητικὲς λεπτομέρειες. Ὕστερ' ἀπὸ χρόνια πολλά, σ' ἕνα ταξεῖδι τῆς Αἰκατερίνης στὴν Πολωνία, συναντήθηκαν. Ἦταν σχεδὸν γέροι. Μίλησαν σὰν δυὸ ἁπλοῖ γνώριμοι. Μόνο τοῦ Πονιατόφσκη τὰ μάτια βούρκωναν ποῦ καὶ ποῦ. Ἡ παληὰ Αἰκατερίνη εἶχε πεθάνει. Ἦταν φανερὸ πῶς δὲν τὸν ἀγάπησε ποτὲ ἀληθινά. Ὁ Ποτέμκιν εἶχε διαδεχθῆ στὴν καρδιά της τὸν Ὀρλώφ, καθὼς ὁ Ὀρλὼφ εἶχε διαδεχθῆ αὐτὸν τὸν ἴδιο. Καὶ πόσοι ἄλλοι ἀκόμα! Κι' ἀπόδειξη πῶς δὲν τὸν ἀγάπησε: ὅταν οἱ Αὐστριακοὶ ζήτησαν νὰ μοιρασθοῦν τὴν Πολωνία, ἡ Αἰκατερίνη, γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήση τοὺς συμμάχους της, τὸν ἀνάγκασε νὰ δεχθῆ τὸν ἀκρωτηριασμὸ τῆς χώρας του, καθὼς ἀργότερα τὸν ἀνάγκασε νὰ παραιτηθῆ τοῦ θρόνου του. Ἀλλοίμονο! Ἡ ἀγάπη περνᾶ, περνᾶ καθὼς ἔρχεται. Τὸ ἴδιο περνᾶ κι' ἡ ζωή. Τὸν Νοέμβριο τοῦ 1796, ὁ Στανίσλαος παρακολούθησε τὴν κηδεία τῆς παντοδύναμης ἐρωμένης του σὰν ἁπλὸς ἰδιώτης, ἐνῷ θὰ μποροῦσε νὰ τὴν παρακολουθοῦσε καὶ σὰν αὐτοκρατορικὸς σύζυγος καὶ σὰν πατέρας ἑνὸς παιδιοῦ της !

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Ἰατρὸς τῆς οἰκογενείας

(Ἐλλείψει χώρου, διαθέτομεν σήμερα τὴν παροῦσα στήλη διὰ τὰς ἀπαντήσεις τοῦ ἰατροῦ τῆς «Ἑβδομάδος».)

Πονεμένον πτωχόν.— Πρέπει νὰ ἀποταθῆτε εἰς εἰδικὸν ἰατρόν. Ἀφοῦ ὅμως τὰ οἰκονομικά σας δὲν σᾶς τὸ ἐπιτρέπουν, ὥς μοῦ ὁμολογεῖτε, σᾶς συνιστῶ ν' ἀποταθῆτε στὸν κ. Ζαχαριάδην, τὸν διακεκριμένον ἰατρὸν τῆς Ἀστυκλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου (Ἀριστείδου, 6), ὁποῖος θ' ἀναλάβη νὰ σᾶς θεραπεύση ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς. Τοῦ ἔχω ὁμιλήσει σχετικῶς. Εὑρίσκεται καθημερινῶς ἀπὸ τὰς 8—9 1)2 πλὴν τῆς Πέμπτης καὶ Κυριακῆς.

Τελείως ἀπελπισμένην, Χαλάνδρι.— Εἶναι εὐνόητον ὅτι τὸ πολὺ φαγητὸν δὲν δύναται νὰ σᾶς παχύνη, ἀλλὰ τὸ λίγο καὶ ἐκλεκτό. Νὰ προτιμᾶτε τὰ λιπαρὰ φαγητὰ καὶ τὰ ζυμαρικά. Ν' ἀποφεύγετε τὰ καρυκεύματα, τὰ ξυνὰ καὶ ἅλμυρὰ καὶ νὰ πίνετε ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερο νερό. Τὸ πρωΐ, νηστική, ἕνα ποτῆρι νερὸ θὰ σᾶς ὠφελοῦσε ἐξαιρετικά. Φάρμακον κατάλληλον εἰς τὴν περίπτωσίν σας εἶναι αἱ ἐνέσεις Tetrastenol τὰς ὁποίας θὰ κάμετε ἡμέραν παρ' ἡμέραν. Ἐν συνόλῳ θὰ κάμετε εἴκοσι. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀϋπνίαν καὶ τὴν νευρικήν σας κατάστασιν, σᾶς συνιστῶ νὰ παίρνετε στὸ μέσον τοῦ φαγητοῦ ἕνα κοχλιάριον σούπας ἀπὸ τὸ κάτωθι φάρμακον:

Bromure de sodium	àà 10 gr.
» » potassium	
Chloral	8 gr.
Eau	800 gr.

Ὅταν τελειώση τὸ φάρμακον θὰ κάμετε διακοπὴν 15 ἡμερῶν καὶ θὰ τὸ ἐπαναλάβητε ἐφ' ὅσον βέβαια ἰδῆτε ὠφέλειαν. Πάντως γράψατέ μου πάλιν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς θεραπείας σας.

Ὀρέστην Κατσίναν.— Ἔχω ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος. Πάντως ἔχετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι ὅσα θὰ σᾶς συμβουλεύσω, δὲν εἶναι τελείως ἀποτελεσματικά, ἀλλὰ ἱκανὰ νὰ βελτιώσουν τὴν κατάστασίν σας αἰσθητῶς. Καὶ πρώτιστον πάντων σᾶς συνιστῶ νὰ προμηθευθῆτε μιὰ σύριγγα Neisser τὴν ὁποίαν ἀφοῦ γεμίζετε μὲ τὸ κατωτέρω ἀναγραφόμενον φάρμακον, θὰ φέρετε τὸ στόμιόν της στὸ ἄκρον τοῦ πάσχοντος μέρους καὶ θὰ ἐκχύνετε ἐντὸς τὸ φάρμακον, ἀργὰ ὅσον δύνασθε. Σημειώσατε ὅτι τὴν σύριγγα θὰ τὴν κρατᾶτε μὲ τὸ δεξί σας χέρι. Ὅταν ἐκχυθῆ τὸ ὑγρὸν, τότε πιέζετε τὸ ἄκρον τοῦ πάσχοντος μέρους ἀκολούθως κάμετε ἕνα μικρὸ μασάζ. Ἐκτὸς τούτου θὰ ἀρχίσετε νὰ παίρνετε 4 δόσεις τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὸ κάτωθι ἀναγραφόμενον φάρμακον:

Salicylate de soude	àà 0,15 cent
Bicarbonate de »	
Benzoate de »	
Urotropine	0,20
Bleu de methylene	0,01

pour 1 cachet N°40.

Δέον ν' ἀποφεύγετε τὴν ὀρθοστασίαν, τὴν πεζοπορίαν καὶ τὰ ἅλματα. Ἐπίσης νὰ φορέσετε ἕνα σουσπανσουὰρ τὸ ὁποῖον θὰ βγάζετε τὴν νύκτα. Τὸ φάρμακον ποὺ θὰ μεταχειρισθῆτε διὰ τὰς πλύσεις μὲ τὴν σύριγγα εἶνε τὸ κάτωθι:

Albargine	0,3 cent
Eau	300 gr.

Δυστυχισμένην, Μοναστηράκι.—Δὲν βλέπω τὸν λόγον ποὺ σᾶς ὠθεῖ ν' ἀποκτήσετε περιττὸν πάχος. Πάντως, ἐφ' ὅσον μοῦ ζητᾶτε ἕνα φάρμακον, σᾶς συνιστῶ τὸ ἀκόλουθον:

Vin de kola	300 gr.
Extrait de kola	àà 10 gr.
» de koka	
» de quinquina	
Teint de noix vomique	10 gr.

Θὰ παίρνετε ἕνα κοχλιάριον τοῦ καφὲ πρὸ ἑκάστου γεύματος καὶ πρὸ τοῦ ὕπνου. Προτιμᾶτε τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ ζυμαρικὰ ἐν γένει, καὶ ἀποφεύγετε τὰ ἁλμυρὰ καὶ ξυνὰ καθὼς καὶ τὰ πολλὰ λουτρά.

Ἰατρὸς Γ. ΓΟΥΡΛΑΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΖΩΗ

Κουβεντοῦλες

Ἡ πρῶτες σκέψεις μιᾶς κοπέλλας ποὺ παντρεύεται ξέρετε ποιὲς εἶναι; «Δὲν θὰ ξυπνῶ πιὰ ὡρισμένη ὥρα γιὰ νὰ πηγαίνω στὸ γραφεῖο μου, δὲν θὰ κουράζω τὰ δάκτυλά μου στὴ γραφομηχανή, δὲν θὰ διψάω λίγο περίπατο, δὲν θὰ τρέχω βιαστικὴ μετὰ τὸ γραφεῖο μου νὰ προφθάσω ν' ἀγοράσω ἕνα ζευγάρι κάλτσες πρὶν κλείσουν τὰ μαγαζιά. Θὰ παίρνω τὸ πρόγευμά μου στὸ κρεββάτι, θὰ σηκώνωμαι ὅποια ὥρα μοῦ κάνει κέφι, θἆμαι κυρία τοῦ ἑαυτοῦ μου, θὰ μπορῶ νὰ κανονίσω ὅπως θέλω τὴς ὧρες μου...»

Ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἀπολαύση δυὸ-τρεῖς ἑβδομάδες, μὰ ὕστερα ξέρετε τί θὰ συμβῆ; Θ' ἀρχίση νὰ βρίσκη πολὺ βαρετὸ τὸ νὰ μὴ κάνη τίποτε, καὶ θὰ νοσταλγῆ τὴ δουλειὰ τοῦ γραφείου της, ἐνῶ θ' ἀρχίση ν' ἀντιλαμβάνεται ὅτι τὸ σπιτικό της παραλύει.

Εἶναι καιρὸς τότε ν' ἀναλάβη πιὰ τὴν διεύθυνση τοῦ νοικοκυριοῦ.

Ὁ σύζυγος ἔχει τὴν δουλειά του, τὸ γραφεῖο του, τὴς ὑποθέσεις του· πρέπει κι' αὐτὴ νὰ ἀσχολεῖται μὲ κάτι.

Τί ὡραιότερη ἀσχολία ἀπὸ τὸ νοικοκυριὸ γιὰ μιὰ παντρεμένη γυναίκα; Περνᾶ τὸ πρωϊνὸ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη, καὶ τὸ μεσημέρι ποὺ ἔρχεται ὁ σύζυγος κουρασμένος ποία ἱκανοποίησις γι' αὐτὴν νὰ βρῆ τὸ σπίτι στὴν ἐντέλεια, τὸ φαγητὸ ἕτοιμο, καλομαγειρεμένο, τὸ τραπέζι ὄμορφα στρωμένο: Ὅλα αὐτὰ φυσικὰ δὲν θὰ ἔχουν γίνει ἀναγκαίως ἀπ' αὐτὴν τὴν ἴδια ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψή της, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχη ὑπηρέτρια.

Καὶ τότε ἀφοῦ κανονίση τὰ τοῦ νοικοκυριοῦ, ἂς κυττάξη τὸν ἑαυτό της, ἂς περιποιηθῆ τὸ πρόσωπό της, τὰ χέρια της, ἂς κεντήση κανένα ἀσπρόρρουχο, κανένα τραπεζομάντηλο κι' ἔπειτα ἂς σκεφθῆ καὶ τὸν περίπατό της, τὴς φίλες της, κανένα φιλανθρωπικὸ ἔργο. Μοῦ φαίνεται πὼς μὲ ὅλ' αὐτὰ οὔτε αὐτὴ θὰ βρῆ ποτὲ τὴν ζωὴ μονότονη, μὰ οὔτε καὶ ὁ σύζυγος θὰ τὴν βαρεθῆ.

Ε.

Μόδα

Βεβαίως ἡ περισσότερες ἐφρόντισαν ἤδη γιὰ τὸν πρῶτον ἐφοδιασμὸ τῆς γκαρνταρόμπας τους, γιατὶ ὁ χειμῶνας δὲν ἀστειεύεται. Μπῆκε μὲ τὰ ὅλα του καὶ ἡ καθυστερημένες θὰ βρίσκωνται σὲ πολὺ δυσάρεστη θέση. Γι' αὐτὲς λοιπὸν καὶ γιὰ τὴς ἄλλες ποὺ θέλουν συμπληρώματα, θὰ σᾶς πῶ τί μοῦ ἐμπιστεύθηκε μιὰ φίλη μου, ποὺ ἦλθε πρὶν λίγες μέρες ἀπὸ τὸ Παρίσι.

—Ἐκεῖνο ποὺ θὰ σᾶς κάνη ἐκ πρώτης ὄψεως ἐντύπωσιν ἅμα κάμετε μιὰ βόλτα στὴν «ρὺ Ριβολί», ἢ στὴν «ρὺ ντὲ λὰ παί», εἶναι πὼς δὲν θὰ περάση κορίτσι, ποὺ νὰ μὴν ἔχη τοποθετήσει στὸ μπερέ της μιὰ καρφίτσα-παραμάνα κι' ἄλλη μιὰ στὸν γιακᾶ τῆς ζακέττας της. Εἶναι τὸ ἀπαραίτητο στολίδι, ποὺ ἐμφανίζει ἡ ἐφετεινὴ μόδα χωρὶς κανένα λόγο. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ θὰ σᾶς χτυπήση στὸ μάτι, κι' ὅσο προχωρεῖτε στὸ δρόμο σας, τόσο θἀρχίσετε νὰ τὸ βρίσκετε μονότονο καὶ χωρὶς νόημα. Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ πῆ πὼς θὰ ἐμποδισθῆτε ν' ἀγοράσετε καὶ σεῖς ἀπ' αὐτὲς τὴς μεγάλες χωρὶς νόημα παραμάνες.

»Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴν τὴν λεπτομέρεια, κατὰ τὰ ἄλλα, τὸ ντύσιμο τῆς Παριζιάνας μοῦ φάνηκε ἁπλό. Τὰ φορεματάκια ἔχουν ἴσια γραμμή· κάποτε μὲν κλίνουν πρὸς τὸ στὺλ πρενσὲς μὲ ἕνα μόνο κουμπὶ στὴ μέση, κάποτε δὲ γαρνίρονται μὲ μιὰ μπερτοῦλα ἢ μὲ κολλάρο λιγάκι μεγάλο, ποὺ καταλήγει ἐνίοτε σὲ μιὰ φάσα ἀπὸ βελοῦδο ἢ γουνίτσα σὲ ἀντίθετο χρῶμα. Τὰ γάντια καὶ ἡ κάλτσες ἔχουν τὸ ἴδιο χρῶμα, ἐνῶ τὸ μπερὲ ἢ τὸ καπέλλο συνδυάζεται μὲ τὴν βέστα ἢ μὲ τὸ φόρεμα. Γιὰ τὴν ἐντελῶς πρωϊνὴ ἐμφάνιση προτιμᾶται πολὺ τὸ σπορτὶφ στὺλ μὲ γάντια μουσκεταὶρ σὲ χρῶμα σκοῦρο σουὲντ, ποὺ φαίνονται σὰν τελείωμα τῶν μανικιῶν.

» Τ' ἀπογεύματα ἡ Παριζιάνα δείχνει προτίμηση γιὰ τὸ μαῦρο χρῶμα, ποὺ εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῆς μόδας ἐφέτος. Τὸ χρῶμα αὐτὸ φοριέται ὑπερβολικὰ καὶ τὰ ἀπογεύματα τόσο, ποὺ καθὼς διασταυρώνεσθε στὰ κέντρα μὲ κυρίες, νομίζετε πὼς ἔχετε μπροστά σας ὅλο καὶ πενθοῦσες. Γρήγορα ὅμως βγαίνετε ἀπὸ τὴν πλάνη, γιατὶ ἕνας φιόγκος, μιὰ ζώνη ἢ ἕνας γιακᾶς σὲ χτυπητὸ χρῶμα, σᾶς δείχνει πὼς δὲν πρόκειται γιὰ πένθος.

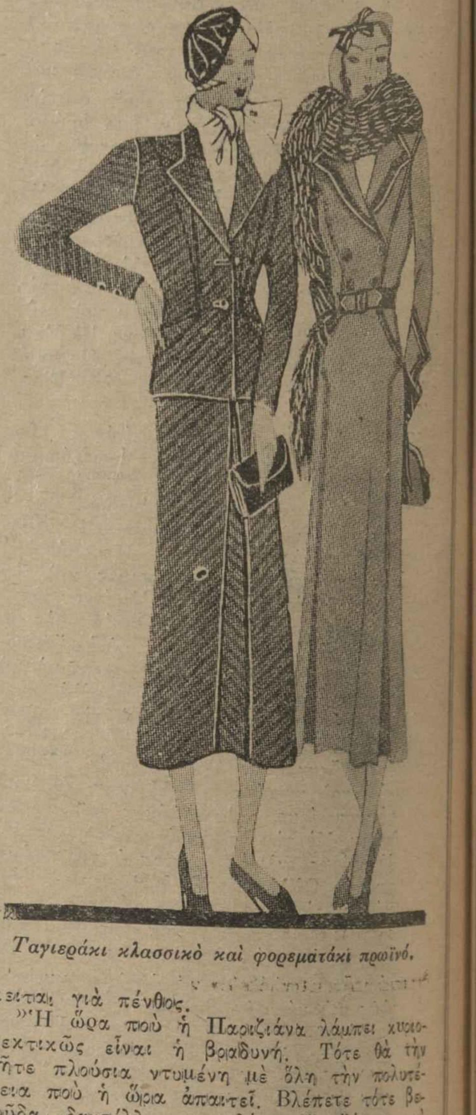

Ταγιεράκι κλασσικὸ καὶ φορεματάκι πρωϊνό.

»Ἡ ὥρα ποὺ ἡ Παριζιάνα λάμπει χυριολεκτικῶς εἶναι ἡ βραδυνή. Τότε θὰ τὴν δῆτε πλούσια ντυμένη μὲ ὅλη τὴν πολυτέλεια ποὺ ἡ ὥρα ἀπαιτεῖ. Βλέπετε τότε βελοῦδα, δαντέλλες, μουσλίνες, ζωρζέττες καὶ τότε δίνουν καὶ παίρνουν τὰ πετράδια καὶ τὰ κοσμήματα ἐν γένει, ἀληθινὰ ἢ ψεύτικα.

» Ἡ φοῦστες τῶν βραδυνῶν τουαλεττῶν κόντηναν κάπως, ἀλλὰ τὸ ἄνισο μάκρος εἶναι πάντα στὴ μόδα.

»Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑποδήματα, ἡ προτίμηση τῆς γόβας ὡς πιὸ ἀμπιγιὲ ἐξακολουθεῖ πάντα. Στὸ δρόμο ὅμως φοριοῦνται σκαρπίνια. Ὅσο γιὰ τὴς κάλτσες, συνηθίζονται τὰ σκοῦρα χρώματα, καὶ μόνο τὰ βράδυα μὲ τουαλέττα φοριοῦνται κάλτσες στὸ χρῶμα τοῦ δέρματος. Αὐτὸ δὲ γιατὶ μὲ τὰ κοντὰ φορέματα τοῦ δρόμου φαίνονται πολὺ ἡ γάμπες καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ σκοῦρα χρώματα τὴς κάνουν νὰ φαίνωνται λεπτότερες. Τὰ πρωϊνὰ ὅμως φοροῦν ἀπαραιτήτως κάλτσες μάλλινες σπορτίφ, εἶναι δὲ κακὴ ἡ ἀντίληψη ποὺ ἐπικρατεῖ ὅτι τὰ ἀπογεύματα θὰ κρυώνουν λόγῳ τῆς ἀλλαγῆς. Διότι ὅταν εἶναι κανεὶς σὲ σπίτι ἢ σὲ κέντρον ἢ σὲ κινηματογράφον, ὑποτίθεται ὅτι θὰ τὰ βρῆ ὅλα αὐτὰ θερμασμένα καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ κρυώση, ἐπειδὴ θὰ βάλη μεταξωτὲς κάλτσες.

Ἡ ὀμορφιά σας

Εἶπαμε πὼς ἡ φυσικὴ ὀμορφιὰ εἶναι ἕνα πολύτιμο δῶρο, ποὺ πρέπει νὰ φυλᾶμε ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ· ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ νομίζωμε ὅτι ἡ φυσικὴ ὀμορφιὰ ἀρκεῖ, ὅταν δὲν ἐμψυχώνεται ἀπὸ κάποια ἐσωτερικὴ φλόγα. Τὴ φλόγα αὐτή, λοιπόν, θὰ τὴν δώσωμε ἐμεῖς μὲ χίλια δυὸ μυστικά, ποὺ ἡ κάθε γυναίκα κατέχει. Ἡ γυναῖκες, λέγει ὁ Ρολάν, δὲν μένουν ποτὲ στάσιμες ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀμορφιά τους, γιατὶ ἡ ὀμορφιά τους ὑπόκειται σὲ ἀλλοιώσεις. Φυσικὰ λοιπὸν στὸ χέρι τῆς κάθε γυναίκας ἐναπόκειται, ὥστε ἡ ἀλλοίωσις αὐτὴ νὰ εἶναι εἰς ὄφελός της.

Ἐντούτοις πολλές, πάμπολλες εἶναι ἡ γυναῖκες ποὺ κάνουν ἐντελῶς τ' ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάνουν γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ὀμορφιά τους, τὸ πολύτιμον αὐτὸ δῶρο ποὺ τοὺς ἔδωκεν ἡ φύσις. Μὴ νομίζωμε ὅμως ὅτι ἡ περιποίησις μόνον τοῦ προσώπου εἶναι ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται σὲ μιὰ γυναῖκα γιὰ νὰ διατηρήση τὴν ὀμορφιά της, γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ προσώπου εἶναι καὶ ἡ πλαστικὴ ὀμορφιά. Ἡ πλαστικὴ ὀμορφιὰ εἶναι κι' αὐτὴ δῶρο τῆς φύσεως, ἀλλὰ μπορεῖ καὶ νὰ ἀποκτηθῆ μὲ γυμναστική, ρυθμικὴ καὶ ἄλλα παρόμοια. Ὅπως πάλι καὶ τὸ πλαστικώτερο σῶμα μπορεῖ νὰ καταστραφῆ ἂν τὸ παραμελήσωμε. Ἀφήνομε ὅμως καὶ τὴν πλαστικὴ ὀμορφιὰ γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ προσώπου, καὶ παίρνομε ἕνα ἄλλο ἐπίσης ἀπαραίτητο στοιχεῖο: τὴν ἐσωτερικὴ ὀμορφιά. Ἂν δὲν εἶσθε γελαστή, λέγει ὁ Μπορντώ, μοιάζετε μὲ περιβόλι ἐγκαταλελειμένο».

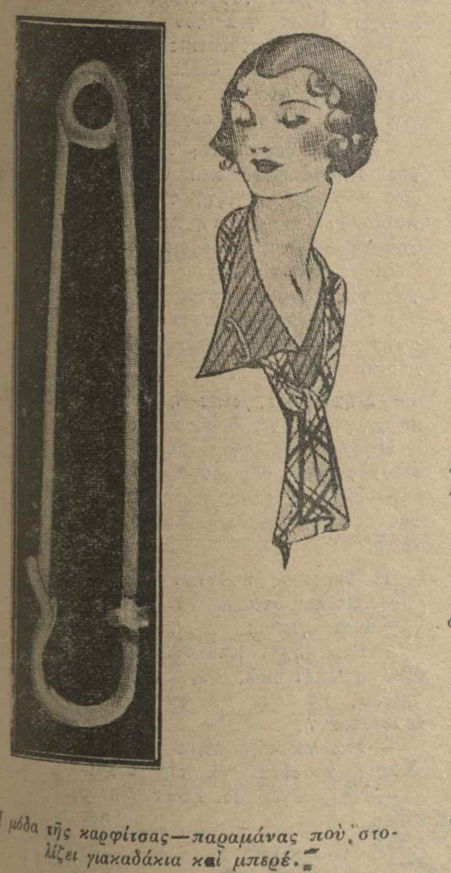

Ἡ μόδα τῆς καρφίτσας—παραμάνας ποὺ στολίζει γιακαδάκια καὶ μπερέ.

Πράγματι τὸ γέλιο συντείνει πολὺ στὴν ὀμορφιὰ μιᾶς γυναίκας καὶ ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ὡραῖο ἕνα πρόσωπο ποὺ δὲν εἶναι γελαστό. Τὸ δύσθυμο ὕφος προσδίδει μιὰ σκληρότητα στὰ χαρακτηριστικὰ καὶ στὴν ἔκφραση, καὶ διαθέτει ἄσχημα αὐτὸν ποὺ ἀντικρύζει ἕνα πρόσωπο μὲ δύσθυμο ὕφος ὅσο κι' ἂν εἶναι ὡραῖο.

Χρήσιμες συμβουλές

—Γιὰ νὰ καθαρίσετε ἔπιπλα ψάθινα τρίψετέ τα μὲ φέτες λεμόνι, ὕστερα ξεβγάλτέ τα μὲ νερὸ καὶ μιὰ μικρὴ βούρτσα καὶ ἀφῖστε τα στὸν ἀέρα νὰ στεγνώσουν.

—Τὰ ἔπιπλα πρέπει ἀφοῦ ξεσκονισθοῦν νὰ τρίβωνται κάθε μέρα μὲ μιὰ φανέλλα, ἡ ὁποία πρέπει νὰ πλένεται συχνά. Τὸ τρίψιμο πρέπει νὰ εἶναι ἀρκετὰ δυνατὸ γιὰ νὰ τὰ κάνη νὰ γυαλίζουν. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ξεχνοῦμε πὼς ἡ ὑγρασία τὰ βλάπτει καὶ τὰ γεμίζει λεκέδες. Οὔτε ὅμως καὶ ἡ μεγάλη ξηρασία ὠφελεῖ.

—Ὅταν ἀγοράζετε γάντια δερμάτινα παρατηρήσατε τὴς ραφὲς καὶ ἂν κάτω ἀπὸ τὴς βελονιὲς τὸ δέρμα ἀσπρίζη μὴ τὰ ἀγοράσετε, γιατί θὰ σκάσουν.

—Γιὰ ν' ἀνανεώσετε τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου ἀνακατέψατε ἴση ποσότητα βάμματος μύρτου καὶ βενζόης, βουτήξατε μέσα καὶ φύλλα στουπόχαρτου, ἀφῖστε νὰ στεγνώσουν καὶ κάψετέ τα.

—Γιὰ νὰ καθαρίσετε μεταξωτὲς κορδέλλες βουτήξατέ της σὲ βενζίνη, ἁπλῶστε της καὶ σιδερῶστε της ἀπὸ τὴν ἀνάποδη.

Ἡ καλὴ συμπεριφορά

Καθήκοντα φιλοξενουμένου

Μιλήσαμε ἄλλοτε γιὰ τὴν οἰκοδέσποινα ποὺ θὰ φιλοξενήση σπίτι της, ἔχει ὅμως καὶ ὁ φιλοξενούμενος καθήκοντα καὶ θὰ σᾶς ποῦμε ποία εἶναι:

Δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τὸ σπίτι ποὺ τὸν φιλοξενεῖ σὰ νἆταν ξενοδοχεῖο, δηλαδὴ νὰ τρώη μόνο καὶ νὰ κοιμᾶται μέσα σ' αὐτό, γιατὶ τὸν προσκαλέσανε ἰδίως γιὰ τὴν συντροφιά του. Δὲν πρέπει ἀκόμη πάλι νὰ τὸ παραξηλώνη καὶ νὰ μὴ ξεκολλάη ἀπὸ τὸ πλάϊ τῆς οἰκοδέσποινας, γιατὶ δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶ ὅτι πρέπει νὰ τὴν ἀφίνη καὶ στὴς ἀσχολίες της τοῦ νοικοκυριοῦ καὶ τῆς ἐν γένει διευθύνσεως τοῦ σπιτιοῦ.

Τὰ βράδυα θὰ καταλάβη τί ὥρα πρέπει ν' ἀποσύρεται στὸ δωμάτιό του καὶ θὰ τὸ κάνη διακριτικά. Τὰ πρωϊνὰ δὲν θὰ κοιμᾶται περισσότερο τοῦ δέοντος σκεπτόμενος: «Ἂς ἐπωφεληθῶ τῆς εὐκαιρίας», γιατὶ βάζει τὸ σπίτι ἄνω κάτω.

Νὰ θαυμάζη τὸ κάθε τι μέσα στὸ σπίτι ποὺ τὸν φιλοξενεῖ, ἀλλὰ ὄχι καὶ νὰ ὑπερβάλλη. Νὰ εἶναι εὐγενὴς μὲ τοὺς ὑπηρέτες, καὶ φεύγοντας νὰ μὴ παραλείψη νὰ τοὺς δώση καὶ ἕνα μικρὸ φιλοδώρημα.

Ἐν γένει τὸ φέρσιμό του θὰ εἶναι ἁπλό, φιλικό, γιὰ νὰ δώση στοὺς οἰκοδεσπότας νὰ καταλάβουν πὼς ἦταν σὲ θέση νὰ καταλάβη τὴν οἰκειότητα ποὺ τοῦ ἔδειξαν προσκαλῶντας τον μὲ τόση ἀφέλεια.

Ὅταν φύγη, ἂς μὴ σπεύση νὰ στείλη δῶρα κτλ. γιατὶ αὐτὴ ἡ βία δὲν εἶναι διόλου φιλική. Ἂς περιμένη ὑπομονετικὰ κάποια περίστασι ν' ἀνταποδώση λίγο τὴν εὐγένεια ποὺ τοῦ ἔγινε.

Κουζίνα

Τσακιστὲς ἐλιές.—Ἡ τσακιστὲς ἐλιές, ποὺ εἶναι τόσο εὔγευστες, γίνονται αὐτὴν τὴν ἐποχή. Παίρνετε τὴς ἐλιὲς φροντίζοντας νὰ μὴν εἶναι πολὺ γινωμένες, καὶ τὴς βάζετε στὸ νερό, ὅπου τὴς ἀφίνετε ἐπὶ 8—10 ἡμέρες, ἀλλάζοντας κάθε μέρα τὸ νερό τους. Ἔπειτα τὴς σπάζετε, χτυπῶντας μὲ τὸ ξύλο τοῦ κρέατος, καὶ τὴς βάζετε σὲ ἁλάτι χονδρὸ καὶ θρούμπι. Ὕστερα ἀπὸ 15—20 μέρες εἶναι ἕτοιμες.

ἡ ἀλληλογραφία μας

Ρὸζ Ρόη, Καλλιθέαν.—Πρέπει νὰ ἀνακατεύετε τὴν ἀλοιφὴ ἕως ὅτου παγώση ἐντελῶς καὶ τότε θὰ γίνη ἕνα μῖγμα. Κατόπιν ζεσταίνετε τὰ βάζα σὲ μπάνιο—μαρία καὶ ἀνακατεύετε ὥσπου νὰ κρυώση, ὅπως τὸ γυριστὸ γλυκό. Προσέξτε ὅμως μήπως τὸ οἰνόπνευμα δὲν εἶναι 60 βαθμῶν.

Μ. Α. Μ. Βέρροιαν.—Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει τίποτε προληπτικὸν κατὰ τῆς φαλάκρας. Σᾶς συνιστῶ μόνον νὰ τὴν κάμετε ν' ἀργοπορήση κάπως νὰ ἐγκατασταθῆ στὸ κεφάλι σας, λουζόμενος τακτικὰ καὶ χρησιμοποιῶν 1—2 φορὲς τὴν ἑβδομάδα λίγο πετρέλαιο. Τίποτε ἄλλο, δυστυχῶς. Ἀλλὰ μὴν ἀπελπίζεσθε, διότι δὲν εἶναι ὅσον ἀποκρουστικὴ παριστάνεται ἡ φαλάκρα.

Ἀνεμώνα Κ. Καρδίτσαν.—Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ τὸν τρόπο νὰ βρῆτε ἀγγούρια, ὅταν δὲν εἶναι ἡ ἐποχή των, ἀλλὰ στὰ φαρμακεῖα πρέπει νὰ ὑπάρχη πάντα ἀγγουρόνερο. Τὸ μπάνιο-μαρία εἶναι νὰ μὴν ἔρχεται σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὴν φωτιὰ τὸ βάζο μὲ τὰ ὑλικὰ γιὰ λυώσιμο, ἀλλὰ νὰ τοποθετῆται σὲ ἀγγεῖο μὲ νερὸ καὶ τὸ ἀγγεῖο αὐτὸ νὰ ἀκουμπᾶ στὴ φωτιά. Γιὰ τὸ μαύρισμα τῶν μαλλιῶν ὑπάρχουν πολλὲς βαφές, ἀλλὰ ἡ ἁπλουστέρα καὶ πλέον φθηνὴ εἶναι τὸ κινά. Ἄραγε ὅμως θὰ βρῆτε στὴν Καρδίτσα; Μιὰ οἱαδήποτε ἀνατολίτισσα θὰ σᾶς πῆ πῶς νὰ τὸ χρησιμοποιήσετε. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ σχόλια, μὴν εἶσθε τόσον ὀπισθοδρομικὴ καὶ ἔχετε τὸ θάρρος νὰ λέτε ὅτι βάφετε τὰ μαλλιά σας. Δὲν εἶναι κανένα ἔγκλημα.

Ἀγριολούλουδο, Βόλον. — Τὰ ταγιὲρ θὰ φορεθοῦν πολύ, ἀλλὰ ἂν πρόκειται νὰ κάμετε ἕνα μόνο φόρεμα, θεωρῶ πρακτικώτερον ἕνα φορεματάκι μάλλινο μονοκόμματο κι' ἕνα ἐπανωφοράκι ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

Δὸν Ζουάν, Φάρσαλα.—Μπορεῖτε νὰ πάρετε στὴν ἐξαδελφοῦλα σας ἕνα βραχιολάκι, ἢ ἂν προτιμᾶτε κάτι πρακτικώτερον, ἕνα ἐπανωφοράκι ἄσπρο μάλλινο. Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ τῆς πάρετε ἕνα δακτυλιδάκι, ἕνα σταυρὸ ἢ ἕνα κολλιέ.

Μαρούσαν, Ἰσταμπούλ.—Σᾶς συνιστῶ ψυχρολουσίες τοπικές, τίποτε ἄλλο. Κάποτε ὅμως τὸ κακὸ δὲν διορθώνεται. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσο συμπαθητικὰ λόγια σας, λυποῦμαι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ τίποτε περισσότερο, ἀλλὰ δὲν πιστεύω δυστυχῶς εἰς αὐτὰ ποὺ διαφημίζουν.

Ε. Π.—Τὸ κερὶ δὲν κάνει τίποτε στὴς πανάδες. Ὅσο γιὰ τὰ χείλη σας πρέπει νὰ φροντίζετε νὰ μὴν εἶναι κρύο τὸ σῶμα σας. Γιὰ τὰ οὖλα, καταλληλότερος ἐμοῦ εἶναι ἕνας εὐσυνείδητος ὀδοντοϊατρός. Τὰ ἀσπραδάκια εἶναι τοῦ δέρματος. Δὲν ἐξαλείφονται. Τὸ αἷμα δὲν παίζει κανένα ρόλο σ' αὐτά.

Ἀπαγοητευμένην, Πειραιᾶ.—Ἀντὶ ν' ἀπογοητεύεσθε, σκεφθῆτε ὅτι ἐλάχιστοι σύζυγοι εἶναι πιστοί, μὰ ὅταν δὲν τοὺς κάνουν σκηνὲς ἡ γυναῖκες τους, πολὺ συχνὰ ξαναγυρίζουν σ' αὐτὲς μετανοημένοι. Στὸ χέρι σας εἶναι νὰ τὸν κάμετε νὰ ἐπιθυμήση τὸ σπίτι του.

Νεοπαντρεμένην, Ἐνταῦθα. — Πράγματι, ὁ ρόλος τῆς οἰκοδεσποίνης εἶναι δύσκολος καὶ ἡ καθημερινὴ μέριμνα γιὰ τὴν τροφὴ τῆς οἰκογενείας εἶναι ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα προβλήματα, γιατὶ πρέπει νὰ συνδυάσετε οἰκονομία, ποικιλία καὶ συγχρόνως νὰ ἱκανοποιῆτε ὅλα τὰ γοῦστα. Τὸ κρέας δὲν εἶναι ἀπαραίτητο κάθε μέρα. Εἶναι ἐξ ἴσου ὠφέλιμα τὰ ὄσπρια, τὰ χόρτα καὶ τὸ ψάρι.

Διον. Κοσμ. Ἀργοστόλιον.—Σᾶς πληροφορῶ εἰς τὴν παράπλευρον στήλην.

Γλαυκήν.—Γιὰ τὰ σπυράκια λίγη ἀπ' αὐτὴ τὴν πομάδα:

Oxyde de zinc	2 gr.
Cold cream	25 gr.
Lanoline	5 gr.

Γιὰ τὸ χνοῦδι ντεπιλατουὰρ Ultin

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΑΣΙΝΑ ΜΑΤΙΑ...

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπο ΜΑΤΙΛΝΤΑΣ ΣΕΡΑΟ

[ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ]

[Ὁ Μάρκους Χέννερ, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ πράσινα μάτια, ἀγαπᾶ παράφορα τὴν Ραχὴλ Καμπὶμπ καὶ τὴν ζητᾶ σὲ γάμο, στὸν ὁποῖο συγκατατίθεται καὶ ὁ πατέρας της. Ἡ Ραχὴλ ὅμως ἀγαπᾶ τὸν Ρανιέρι Λαμπερτίνι καὶ τὸν ἀποκρούει. Γιὰ ν' ἀποφύγη δὲ τὴς ἐκβιαστικὲς προτάσεις τοῦ Χέννερ, κλείνεται στὸ μοναστῆρι τῶν «Θαμμένων Ζωντανῶν», κι' ἀποκτᾶ τὸ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς Χάριτος. Ἐκεῖ συνδέεται στενὰ μὲ μιὰν ἄλλη νεοφώτιστη, τὴν ἀδελφὴ Σεραφίν. Μιὰ μέρα ἡ ἡγουμένη καλεῖ τὴν ἀδελφὴ Χάριτα στὸ κελλί της καὶ ζητᾶ νὰ τῆς ἐξομολογηθῆ κάθε πόνο της. Ἡ Χάρις διηγῆται τὴς περιπέτειές της μὲ τὸν Χέννερ καὶ τὴς σχέσεις της μὲ τὸν Ρανιέρι Λαμπερτίνι.

4

(Ἡ συνέχεια)

Τὸν βρῆκαν θανάσιμα πληγωμένο στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ μιᾶς φιλενάδας του... Τὸν χτύπησε ἕνας ἀπὸ τοὺς στενώτερους φίλους του, ἀλλὰ ἀντεραστής του, ὁ κόμης Ρομπέρτο Ἀλιμένα.

—Καὶ τί ἀπέγινεν ὕστερα;

—Γι' αὐτὸν δὲν ἔμαθα τίποτε... Τὸν δολοφόνο τὸν ἔκλεισαν στὴ φυλακή. Τὴς μέρες ποὺ ἐρχόμουν ἐδῶ ἄρχιζε ἡ δίκη του.

—Δυστυχισμένη μικροῦλα!...

—Τί ὑπέφερα, μῆτερ μου, εἶν' ἀδύνατο νὰ τὸ φαντασθῆτε. Ἄχ, ἐκείνη ἡ μοιραία βραδυά!... Ὅλες μου ἡ ἐλπίδες γκρεμίστηκαν σὲ ἐρείπια μέσα σὲ πέντε μόνο λεπτά. Ἔμεινα ἔτσι χωρὶς πατέρα, χωρὶς μνηστῆρα, χωρὶς ἔρωτα, χωρὶς σπίτι, χωρὶς τίποτε, μῆτερ μου!... κι' ὅλα αὐτὰ σ' ἕνα διάστημα πέντε λεπτῶν, ὅταν ἔμαθα, πηγαίνοντας σπίτι του, τὸ ἀποτρόπαιο ἐκεῖνο νέο!...

—Θεέ μου, Θεέ μου! ψιθύρισε ἡ γρηὰ καλόγρηα, ποὺ ἀσυναίσθητα εἶχε παρασυρθῆ κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴν τραγικότητα τῆς διηγήσεως. Καὶ τί κάματε τότε;

—Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ καλά... δὲν μπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω τὴν ψυχική μου κατάσταση ἐκείνης τῆς στιγμῆς. Τὸ μόνο ποὺ ἔβλεπα ἦταν ὅτι ἤμουν χαμένη. Δὲν εἶχα παρὰ τὴν πιστὴ ὑπηρέτρια, ποὺ ἦταν μαζί μου. Κι' εὐτυχῶς αὐτή, παρ' ὅλη τὴν ἀμάθειά της, ἦταν ἐκείνη ποὺ μ' ἔσωσε. Γνώριζε μιὰ μικρὴ πανσιόν, ἀποκλειστικὰ γιὰ γυναῖκες, σ' ἕνα σπιτάκι σχεδὸν ἐρημικὸ στὰ περίχωρα τῆς Ρώμης. Ἐκεῖ καταφύγαμε. Στὴν ἀρχὴ δὲν θέλησαν νὰ μᾶς δεχτοῦν. Ὅταν ὅμως εἴπαμε πὼς ἤμουν ἑβραία, ποὺ σκόπευα νὰ γίνω χριστιανή, ἡ διευθύντρια, ποὺ ἦταν μιὰ γυναίκα θρησκόληπτη, μᾶς λυπήθηκε καὶ μᾶς κράτησε κοντά της. Ἔμεινα ἐκεῖ, κυριευμένη ἀπὸ τὴν φρικτότερη θλίψη καὶ τὸν τρομερώτερο φόβο.

—Φοβόσασταν τὸν ἐλεεινὸ ἐκεῖνο διώχτη σας;

—Ναί! Ἤμουν ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὴν προδοσία τοῦ Ρανιέρι καὶ ὁ φόβος μου γιὰ τὸν φρικαλέο καμπούρη εἶχε διπλασιασθῆ μέσα μου.

—Καὶ μείνατε πολὺν καιρὸ σὲ κεῖνο τὸ σπίτι;

—Ὄχι. Θὰ μ' ἀνεκάλυπτε ὁ διώχτης μου. Ὡρισμένες ἐνδείξεις μ' ἔκαναν νὰ φοβοῦμαι πὼς ὁ Χέννερ μ' ἀναζητοῦσε μὲ πεῖσμα.

—Καὶ ποῦ καταφύγατε;

—Στὸν βικάριο. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸς μ' ἔστειλε στὸ Τόρε ντέλλι Σπέκι, ὅπου ἔμεινα γιὰ λίγες μέρες. Ἀλλὰ κι' ἐκεῖ δὲν ἤμουν ἀσφαλισμένη. Ἀπὸ τὴν ἑπομένη τῆς εἰσόδου μου σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστῆρι, ἄρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται διάφορα ὕποπτα ὑποκείμενα, ποὺ περιφέρονταν γύρω στὸ κτίριο. Συνέβαιναν πράγματα φοβερά... Εὐτυχῶς ποὺ ὁ καλὸς Θεὸς μὲ προστάτευε ὡστόσο... ....

—Κι' ἀλλάξατε μοναστῆρι;

—Ναί, τρεῖς φορὲς ἄλλαξα καταφύγιο στὴ Ρώμη. Πῆγα καὶ στὸ Σπολέτο καὶ στὸ Ροβίγκο. Ταξίδευα νύχτα μὲ ροῦχα καλογρηᾶς καὶ σκεπασμένο τὸ πρόσωπο. Ἄδικα ὅμως...

—Σᾶς ἀνεκάλυπτε πάντα αὐτός; Μήπως ἦταν τῆς φαντασίας σας;

—Ὄχι, εἶμαι σίγουρη. Κάθε φορὰ ἡ προϊστάμενες τῶν μοναστηριῶν ἀντιλαμβάνονταν μόνες τους τὴς ἐπίμονες ἀναζητήσεις καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ μὲ περιτριγύριζαν...

—Κι' ἔπειτα;

—Εἶπα τότε στὸν βικάριο: «Βρῆτε μου ἕνα μέρος, ὅπου νὰ μείνω ἥσυχη γιὰ ὅλη μου τὴ ζωή, ἕνα καταφύγιο, ἀπ' ὅπου νὰ μὴν μπορέσω ποτὲ πιὰ νὰ βγῶ, οὔτε καὶ πεθαμένη ἀκόμη, ὅπου κανένας ποτὲ νὰ μὴν μπορέση νὰ εἰσχωρήση. Βρῆτε μου ἕνα τέτοιο μοναστῆρι, νὰ μπῶ καὶ νὰ γίνω καλόγρηα, νὰ ἐξαφανισθῶ, νὰ πεθάνω....» Κι' ἐκεῖνος μοῦ εἶπε: «Ἀφοῦ τὸ θέλετε, θὰ σᾶς στείλω στὴς «Θαμμένες ζωντανές», στὴ Νεάπολη». Κι' ἔτσι ἦρθα, μῆτερ μου...

—Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σᾶς παρηγορήση κόρη μου, γιατὶ τὰ εἴκοσι χρόνια σας ἦταν μιὰ ἀτέλειωτη θλίψη. Ἐδῶ μέσα κανένας δὲν θὰ σᾶς βρῆ· ὥστε...

—Εἶσθε βέβαιη;

Ἡ ἡγουμένη χαμογέλασε ἐλαφρά.

—Ἐδῶ εἴμαστε σὰν πεθαμένες, κόρη μου. Πεθαμένες γιὰ τὸν κόσμο, πεθαμένες σωματικὰ καὶ ψυχικά.

—Κι' ὁ διώχτης μου φαντάζεσθε πὼς δὲν θὰ μὲ βρῆ;

—Μὰ πῶς θὰ μπορέση;

—Κι' ἂν τὸ ὑποψιασθῆ; Κι' ἂν πάη στὸν βικάριο, στὸν Πάπα;

—Δὲν θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ κάποιος χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ κελλιοῦ. Ἀντὶ νὰ πῆ «ἐμπρός», ὅπως συνήθιζε πάντα, ἡ ἡγουμένη, πῆγε κι' ἄνοιξε μόνη της τὴν πόρτα. Ἦταν ἡ γρηὰ καλόγρηα, ποὺ ἐκτελοῦσε χρέη θυρωροῦ.

Κουβέντιασε κάμποσα λεπτὰ χαμηλόφωνα μὲ τὴν ἡγουμένη κι' ἔπειτα ἔφυγε βιαστικὴ πρὸς τὴν ἐξώπορτα. Ἡ ἡγουμένη ξαναγύρισε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κελλιοῦ. Γονατισμένη ἀκόμη ἡ ἀδελφὴ Χάρις, ἡ Ραχὴλ Καμπίμπ, εἶχε τὸ πρόσωπό της κρυμμένο ἀνάμεσα στὰ χέρια της.

—Κόρη μου, τὴν ἐφώναξεν ἡ ἡγουμένη.

—Τί τρέχει, μῆτερ μου;

—Ἤθελα νὰ ξέρω ἡ συνομιλία μας ξαλάφρωσε καθόλου τὴν ψυχή σας; Νοιώθετε τώρα τὸ πνεῦμα σας ἠρεμώτερο;

—Τί θέλετε νὰ πῆτε, μῆτερ μου; ρώτησε ἡ Ραχὴλ μὲ μιὰ φωνή, ποὺ ἔγινε ξαφνικὰ τρεμουλιαστή.

—Μὴν τρομάζετε· ἔχω νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ἕνα νέο.

—Ἕνα νέο; Τί νέο;

—Βλέπω πάλι πὼς ταράζεσθε... Ὑποσχεθῆτε μου πὼς θὰ τ' ἀκούσετε μὲ ψυχραιμία;

—Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι, εἶπε μ' ἐπισημότητα ἡ ἀδελφὴ Χάρις.

Ἡ δυὸ γυναῖκες σώπασαν γιὰ μιὰ στιγμή. Ἔπειτα ἡ ἡγουμένη ἐπανέλαβε:

—Εἶναι ἔξω κάποιος ποὺ θέλει νὰ σᾶς μιλήση.

—Καμμιὰ καλόγρηα;

—Ὄχι, ἕνα πρόσωπο ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο.

—Ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο; Μὰ ποιός, λοιπόν, ποιός; φώναξε ἡ Ραχήλ, καὶ τὰ μάγουλά της κοκκίνισαν ἀπότομα.

—Μά, κόρη μου, ξεχνᾶτε πὼς μοῦ ὑποσχεθήκατε νὰ μὴν ταραχθῆτε!

—Ἄχ, μῆτερ μου, νὰ ξέρατε πόσο φοβοῦμαι!... Θἆναι αὐτός, θἆναι αὐτός, δὲν εἶν' ἔτσι;

—Ποιὸς αὐτός;

—Ὁ Μάρκους Χέννερ, τὸ τέρας, ὁ καμπούρης, ὁ διώχτης μου.

—Σᾶς εἶπα πὼς αὐτὸς δὲν θὰ μπορέση ποτὲ νὰ πατήση τὸ πόδι του ἐδῶ.

—Μὰ ποιὸς εἶναι τότε;

—Μιὰ γυναίκα, κόρη μου. Ἡ Ρόζα, ἡ ὑπηρέτριά σας. Ἡ γυναικοῦλα ἐκείνη, ποὺ σᾶς συνώδευε ὅταν ἤρθατε.

Ἕνας στεναγμὸς ἀνακουφίσεως βγῆκε ἀπὸ τὸ στῆθος τῆς ἀδελφῆς Χάριτος.

—Εἶναι κάτω καὶ σᾶς περιμένει ξανάπε ἡ ἡγουμένη. Θέλετε νὰ τὴν δῆτε;

Ἡ νεοφώτιστη ὕψωσε τὰ μάτια μὲ ἀγωνία καὶ ἀποκρίθηκε:

—Ὄχι μῆτερ μου. Δὲν θέλω πιὰ νὰ ἔχω καμμιὰ συνάφεια μὲ τὸν ἔξω κόσμο.

—Καταλαβαίνω. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπο αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο ποὺ δὲν σᾶς ἔκαμε κακό, ποὺ σᾶς ἀγάπησε.

—Τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα δὲν μὲ συγκινοῦν πιά. Δὲν θέλω νὰ δῶ τὴ Ρόζα. Μὴν ἐπιμείνετε...εἶπε ἡ Ραχὴλ μὲ μιὰ σβυσμένη φωνή.

—Μὰ γιατὶ λοιπόν; Θἄθελα νὰ μάθω τὸ λόγο.

—Γιατὶ θὰ μοῦ θυμίση τὰ περασμένα, τὴ δυστυχία μου, τὸν ἄτυχο ἔρωτά μου, θὰ μοῦ μιλήση ἴσως γιὰ τὸν Ρανιέρι Λαμπερτίνι!

—Κι' ἂν ὑποθέσωμε πὼς δὲν θὰ σᾶς μιλοῦσε γι' αὐτό; Θέλετε νὰ μείνω κι' ἐγὼ κοντά σας, γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσω ν' ἀναφέρη ὅ,τι δὲν θὰ σᾶς εὐχαριστοῦσε;

—Ὄχι, ξέρω πὼς θὰ μοῦ μιλήση γι' αὐτὸν ὁπωσδήποτε καὶ θὰ νοιώσω τὴν καρδιά μου νὰ ραγίζη, τὴν βασανισμένη καὶ λαβωμένη μου αὐτὴ καρδιά!... Ἄχ, μὴ μοῦ ζητᾶτε νὰ κάμω τέτοιο πρᾶγμα, μῆτερ μου. Ἀφῖστε με νὰ μείνω γιὰ πάντα πιὰ μόνη, γιὰ νὰ μπορέσω ἔτσι νὰ λησμονήσω!

Κι' ἡ Ραχὴλ ἔπεσε στὰ γόνατα μπροστὰ στὴν ἡγουμένη, ἁπλώνοντας σ' αὐτὴν τὰ χέρια.

—Σηκωθῆτε, εἶπε ἡ γρηὰ καλόγρηα. Θὰ παραγγείλω νὰ διώξουν τὴ Ρόζα.

Προχώρησε στὴν πόρτα τοῦ κελλιοῦ καὶ φώναξε τὴν θυρωρό.

—Νὰ πῆτε σ' αὐτὴ τὴ γυναίκα πὼς ἡ νεοφώτιστη ἀδελφὴ Χάρις δὲν θέλει νὰ κατεβῆ.

Ἡ θυρωρὸς κούνησε τὸ κεφάλι.

—Αἰδεσιμωτάτη, δὲν θὰ θελήση νὰ φύγη·

—Καὶ γιατί;

—Γιατὶ ἔχει καθήσει λέγοντας πὼς θὰ περιμένη ἐκεῖ μιά, δυό, πέντε ὧρες, ὅλη τὴν ἡμέρα, μὰ δὲν θὰ φύγη χωρὶς νὰ δῆ τὴ νεοφώτιστη.

—Μὰ νὰ τῆς πῆτε πὼς ἡ ἴδια ἡ ἀδελφὴ Χάρις ἀρνεῖται νὰ τὴν δεχθῆ.

—Ναί, ἐγὼ τὸ λέω: εἶπε ἡ Ραχὴλ μὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ φωνή. Δὲν θέλω νὰ κατεβῶ, νὰ τὴν δῶ!

Ἡ θυρωρὸς ἔφυγε τότε μὲ ἀργὰ καὶ διστακτικὰ βήματα.

Ἡ ἡγουμένη περίμενε τὸ ἀποτέλεσμα.

(Ἀκολουθεῖ)

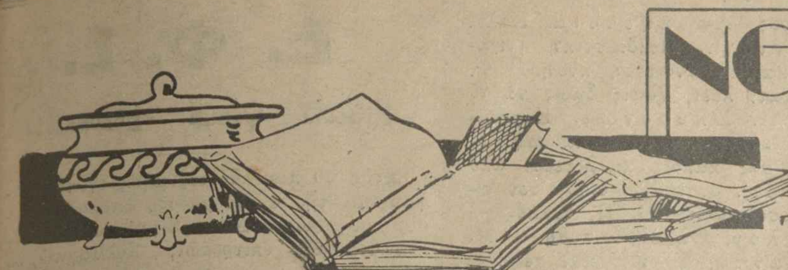

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Γάμος

Στὸ χωριὸ γιορτὴ μεγάλη, πανηγύρι ἀνάκουστο,
ἡ Διαμάντω τοῦ Νικόλα, ἡ πανωκαστρίτισσα
ἡ παινεμένη Διαμαντὼ
ἡ πολυζηλεμένη
τ' Ἀπάνου Κάστρου ἡ λυγερὴ
ἡ χρυσοπροικισμένη.

Τὸ Βασίλη ἀπόψε παίρνει καὶ χρυσοπαντρεύεται
τοῦ χωριοῦ τὸ παλληκάρι τὸ χιλιοξετίμητο,
πὤχει τὴς στάνες στὰ βουνὰ
καὶ τὰ γιδοκοπάδια,
πὤχει περβόλια στὸ χωριὸ
κι' ὁλόκληρα λειβάδια.

....

Στὴν ἁπλόχωρη τὴ σάλλα φούντωσε τρικούβερτο
μὲ παιχνίδια, μὲ τραγούδια, γλέντι πρωτοκάμωτο.
Σέρνουν λεβέντες τὸ χορὸ
στὴ γῆς ποὺ δὲν πατοῦνε
μὲ κόρες βεργολυγερὲς
καὶ γλυκοτραγουδοῦνε.

Γλυκοπαίζουν τὰ παιχνίδια, γέροι, νειοί, χορεύουνε,
γαϊτανοφρυδοῦσες κόρες, παλληκάρια ἀμούστακα,
χορεύει ἡ νύφ' ἡ λυγερὴ
κι' οἱ γέροι συμπεθέροι
κι' ὁ Βάσος ὁ λεβεντογυιός.
Καὶ ποιὸς δὲν τοὺς ζηλεύει!...

....

Στὴν ἁπλόχωρη τὴ σάλλα φούντωσε τρικούβερτο
μὲ παιχνίδια, μὲ τραγούδια γλέντι πρωτοκάμωτο...
Καὶ στὸ μικρό μας τὸ χωριό,
κρυφὰ ποὺ βασιλεύει
στ' ἀπόσκια τῆς βουνοπλαγιᾶς,
ἡ εὐτυχία χορεύει ...

ΝΙΚΟΣ ΨΑΡΙΑΝΟΣ

* * *

Τ' ἀηδόνι ποὺ πεθαίνει

Εἶναι γλυκειὰ ἡ ἀστροφεγγιά, καὶ μόνο μου γερμένο
στὰ μαραμένα πέταλα θλιμμένου λουλουδιοῦ,
τὴ νύχτα αὐτή μου, τὴ στερνή, τὸν θάνατο προσμένω
νὰ τὸν δεχτῶ μέσ' στὸ ρυθμὸ στερνοῦ μου τραγουδιοῦ.

Ἔτσι γλυκειὰ κάποια βραδυά, τὸν κόσμο πρωτοεῖδα
καὶ τὰ λουλούδια ποὔψαλα γλυκὰ τόσες φορὲς
γιὰ μοναχὴ στὴ ζήση μου κι' ἀγαπημένη ἀχτίδα
—ἀτλὲς γαλάζιες, κόκκινες, ζωοῦλες τρυφερές.

Ἔτσι γλυκὸ ἕν' ἀπόβραδο κάποιο τραγοῦδι θεῖο,
μ' ἀνέβαζε στὰ χείλη μου ἀγάπη φλογερὴ
ποὺ στὴν ψυχή μου ξάνοιγε τὸ θεῖο μεγαλεῖο,

Ἁγνή μου ἀγάπη ἀθάνατη! Φτωχόνειρα τῆς ζήσης
πῶς σβύσατε στὸ διάβα της! Στὸ φῶς τ' ἀληθινὸ
τὴ νύχτα αὐτήνε, ταῖρι μου, θέ νὰ μὲ συναντήσης....

ΙΣΙΔΩΡΑ ΚΑΜΑΡΙΝΕΑ

«—Συχώρησέ με!...»

Δυὸ λέξεις, ποὺ καὶ τί δὲν λένε, ὅταν προφέρωνται ἀπὸ χείλη ἀγαπημένα, σὲ στιγμὴ ποὺ τὰ ἴδια ἀγαπημένα χείλη σοῦ προξενοῦν μιὰ λύπη, ἕναν πόνο, μὲ παράκαιρα ἢ διφορούμενα λόγια...

Δυὸ λέξεις, ποὺ μονάχα ἀπὸ χείλη ποὺ διψοῦν πραγματικὰ συχώρεση — γιατὶ νοιώθουν πὼς δὲν θὰ μπορέσουν νὰ προσφερθοῦν γιὰ τὰ γλυκὰ φιλιὰ τῆς Ἀγάπης ὕστερα ἀπ' τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπογοήτευση ποὺ προξένησαν σὲ μιὰν ἀγαπημένη ὕπαρξη—μποροῦν νὰ προφερθοῦν στὸν τόνο ποὺ τοὺς χρειάζεται....

—Συχώρησέ με, ἀγαποῦλα μου!...

Πόσο ἤσουνα ἀπόλυτα δικιά μου, τὴν στιγμὴ ποὺ ἀπ' τὸ γλυκό σου στοματάκι ἔβγαινε ὁ ἁπαλὸς ἦχος τῶν λέξεων αὐτῶν!... Καὶ πόσο βάλσαμο σταλάζανε τὰ λόγια σου αὐτὰ στὴν πραγματικὰ πονεμένη μου καρδιά, ὕστερα ἀπ' τὴν παράκαιρη καὶ τόσο διφορούμενης σημασίας παρατήρησή σου!...

—Συχώρησέ με, ἀγαπούλα μου!...

Ἔχουν καὶ μιὰν ἄλλη σημασία τὰ λόγια αὐτά: ὅτι αὐτὸς ποὺ τὰ προφέρει, δὲν μπορεῖ παρὰ ν' ἀγαπᾶ... Καὶ ν' ἀγαπᾶ πολύ... βαθειά... Μὲ μιὰν ἀγάπη, ποὺ μπροστά της μπορεῖ νὰ θυσιαστῆ ὁ ἀτομικὸς ἐγωϊσμός.

—Συχώρησέ με, ἀγάπη μου!...

Ποιὸς μπορεῖ νὰ μὴ συχωρέση, ὅσο μεγάλος, ὅσο βαθύς, ὅσο τρανὸς κι' ἂν εἶναι ὁ πόνος καὶ ἡ ἀπογοήτευση ποὺ τοῦ προξενήθηκε, ὅταν προφερθοῦν τὰ λόγια αὐτὰ μὲ πραγματικὴ συντριβὴ καὶ μὲ ἀληθινὴ μεταμέλεια ἀπὸ μιὰν ὕπαρξη ποὺ, ἴσως ἄθελά της, τόσο βαθειὰ τὸν πόνεσε...

Καὶ πόσην, ἀλήθεια, μαγικὰ μεταμορφωτικὴ ἰδιότητα ἔχουν: Ἕνα ἐπεισόδιο, μιὰ παρεξήγηση, δυὸ λέξεις ποὺ προσβάλλουν, μιὰ φράση διφορούμενη ποὺ θέτει «ἐν ἀμφιβόλῳ» τὴν καλή σου πίστη, κάτι, τέλος, ποὺ θὰ μποροῦσε νἆταν ἀφορμὴ γιὰ μεγάλο κακό, κάτι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ προκαλέση ἄμεση ψυχρότητα, μεταβάλλεται ἀμέσως, σὰν νὰ τἄγγιζε τὸ «μαγικὸ ραβδὶ»' σὲ μιὰν ἀκόμη ἐκδήλωση ἀγάπης καὶ λατρείας, σὲ ἕναν ἀκόμη σύνδεσμο, ποὺ θὰ κάνη πιὸ γερούς, πιὸ ἀδιάσπαστους τοὺς δεσμοὺς δύο ὑπάρξεων ποὺ ἀγαπιοῦνται, τὴν στιγμὴ ποὺ τ' ἀγαπημένα χείλη θὰ ψιθυρίσουν εἰλικρινὰ μετανοημένα:

—Συχώρησέ με, ἀγαποῦλα μου!...

Π. Σ.

* * *

Θέλω

Θέλω νἄρχόσουν μιὰ βραδυά, τώρα ποὺ ἡ νύχτες εἶναι τόσο γλυκειές, καὶ κάνουν τὴς καρδιὲς ν' ἀποζητᾶν κάτι χαμένο.

Ἔλα, γλυκειά μου ἀγάπη, νὰ ξαναζήσουμε πάλι κεῖνες τὴς ὄμορφες στιγμές, ποὺ τόσες μᾶς ἔχουν ἀφίση ἀναμνήσεις!

Ὅλη ἡ ζωή μας ἦταν σὰν ἕνα γλυκὸ ὄνειρο, ποὺ κάποια θλιβερὴ νύχτα ἀφίσαμε στὴ μέση, χωρὶς κι' ἐμεῖς νὰ ξέρουμε τὸ γιατί.

Ἔλα, λοιπόν, τώρα νὰ τὸ τελειώσουμε! Γιατὶ θέλεις νὰ ζῆς μ' αὐταπάτες, ἀφοῦ ξέρω καλὰ πὼς μ' ἀγαπᾶς; Μοῦ τὸ εἶχαν πῆ τὰ γλυκά σου μάτια τότε ποὺ μὲ κύτταζες τρυφερά... Μοῦ τὦπε ἡ καρδιά σου ὅταν χτυποῦσε ἀπὸ λαχτάρα. Μοῦ τὦπε κι' ἡ ψυχή σου ἀκόμα κάποιες βραδυές, μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν σ' ἔσφιγγα μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου καὶ ἀναστέναζες.

Νἆταν νὰ ἐρχόσουν ἀπόψε, πόσο εὐτυχισμένη θὰ σ' ἔκανα! Ὅ,τι εἶχα θὰ σοῦ τὸ χάριζα καὶ δὲν θὰ σ' ἄφινα πιὰ νὰ φύγης! Νὰ ὅμως ποὺ πάλι ξημέρωσε καὶ σὺ δὲν ἦρθες! Πέρασε κι' αὐτὴ ἡ νύχτα. Τί κρίμα!

Κι' ἐγώ, ποὺ τόσα ἔφτιαξα ὄνειρα; Πᾶνε ὅλα, χαθῆκαν, σβῦσαν, στὸ σκληρὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἀηδία

Ἤτανε καὶ τὸ Μῖσος-μὴν τ' ἀρνεῖσαι—κάποιο αἴσθημα,
ἴσως σκληρό—μὰ τί μὲ τοῦτο; Ἤτανε κάτι!
Μὰ τώρα μοὖσβυσε κι' αὐτό. Κι' ἀκόμα ἡ πίκρα μου
εἶναι κι' αὐτὴ φευγάτη...

Δὲν σ' ἀγαπῶ. Δὲν σὲ μισῶ. Μέσα μου, ἀπέραντη
ἔχει βλαστήσει, κι' ὅλο μεγαλώνει, ἡ ἀηδία,
γιὰ τὰ ὅσα μοὔκλεψες φιλιά, γιὰ τὰ ὅσα ἀταίριαστα
λόγια θερμὰ σοῦ εἶπα! Γιὰ τὴν κωμωδία

ποὺ μοὔπαιξες σὰν ἕνας ἀπαράμιλλος
—τ' ὁμολογῶ—καὶ τέλειος θεατρῖνος.
Μονάχα ποὺ στὸ τέλος ξεσκεπάστηκες
καὶ πρόβαλε ὁ πανάθλιος καμποτῖνος!...

Ἦταν τὸ ξύπνημά μου τόσο ἀπρόσμενο.
Μετὰ ἀπὸ κάποια σου φιλιά, μιὰ θερμὴ νύχτα,
σὰν μόνη μου ἀπόμεινα, στὸ νοῦ μου ἔλαμψε
μιὰ σκέψη, καὶ φωνὴ κρυφὴ μοῦ εἶπε: Πνῖχτα

τὰ τρυφερά σου αἰσθήματα γιὰ δὲν τ' ἀξίζουνε...
Σβύσ' ἀπ' τὸ νοῦ κι' ἀπ' τὴν καρδιὰ κάθε σημάδι!
Κι' ἐγὼ—σὲ κάποια θεία ἐνόραση
εἶδα σωστά, κι' ἂς ἦταν γύρω μου σκοτάδι!...

Τ' ἄλλο πρωΐ σοὔστειλα πίσω κάθε θύμιση.
Σύ, χάλασες τὸν κόσμο (κωμωδία ἢ δρᾶμα;)
ἔκλαψες... παρακάλεσες... Στ' ἀνώφελα
—δὲν τὸ πιστεύω πιὰ τὸ ψεύτικό σου κλάμμα.

Κι' ὅμως—ἀκόμα στὴν ἀρχὴ ἔνοιωθα μέσα μου
κάτι σὰν πόνο—ἕνα κέντρισμα, ἦταν ἴσως
τὰ λείψανα ἑνὸς ἔρωτα ποὺ φούντωσε
σὰν τὴν φωτιά, κι' ἄφισε στάχτες γύρω του—
τὸ Μῖσος!

Τὸ Μῖσος... Λίγο-λίγο φεύγει ἀγύριστα
κι' ἐγὼ γελῶ γιὰ τὴν πλατειὰ τὴν κοροϊδία
ποὺ σοὔπαιξα ἄθελα, καὶ στὸ εἶναι μου ἄσβυστη
φουντώνει καὶ ἁπλώνεται—ἡ ἀηδία!....

ΛΟΥΚΡΕΤΣΙΑ

* * *

Ἀθλιότητα

Χωρὶς καμμιὰ χαρὰ νὰ μοῦ φωτίζη
τὸ σκοτεινὸ τὸ δρόμο τῆς ζωῆς βαδίζω.
Λουλούδι πιὰ ἡ ἐλπίδα δὲν ἀνθίζει
καὶ πρὸς τὸν ὄλεθρο τραβῶ καὶ δὲν γυρίζω.

Σ' ὅσους μὲ πρόσεξαν, τὴ θλίψη μου χαρίζω
—ὅ,τ' ἔχει πιὸ πολὺ ὁ ἄνθρωπος χαρίζει—
μὰ κι' ἔτσι πιὰ κανεὶς δὲν μὲ γνωρίζει...
κι' ὅλο μονάχος καὶ διωγμένος τριγυρίζω!

Ζητιάνος μὲ τὸ χέρι μου ἁπλωμένο
λίγη χαρὰ ζητάω ἀπὸ τὴ μοῖρα,
λίγη χαρά, ὡσὰν ἐλεημοσύνη.

Λίγη χαρά, σὰν τὸν κουρελιασμένο
καμπούρη, μὲ τὴν ὄψη κακομοίρα,
ὅπου ζητάει ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους καλωσύνη!...

ΣΠΗΛΙΟΣ ΜΕΝΤΗΣ

* * *

Τί...

Τί ἂν μ' ἀγαπᾶς καὶ μυστικὸ τὸ κρύβεις στὴν ψυχή σου;
Τριαντάφυλλο εἶν' ἡ νειότη σου, μικρή, καὶ συλλογίσου,
κάποιο πρωΐ θὰ μαραθῆ καὶ θὰ θρηνῆς, θλιμμένη,
γιὰ μιὰ χαρά σου πὤφυγεν ἀδιάφορη καὶ ξένη.

Π. Κ.

Μεταξύ μας

Π. Ἀθηναῖον. Κρατοῦμε μόνο τὸ ἕνα.— Φαέθωνα. Τὰ τελευταῖα σας δὲν μᾶς ἱκανοποίησαν. Σχετικὰ καλλίτερο τὸ «Προχτές».—Σ. Ζούπαν. Οἱ στῖχοι σας ἄτεχνοι καὶ χωρὶς νόημα. Σᾶς συμβουλεύουμε πρὶν ξαναγράψετε διαβᾶστε πολὺ τόσο μιὰ στιχουργική, ὅσο καὶ ποίηση.—Α. Σιγ. Δυστυχῶς, οὔτε οἱ στῖχοι σας, οὔτε τὸ πεζό σας μᾶς ἱκανοποίησαν. Καὶ τὰ δυὸ προχειρογραμμένα καὶ ἀσύνδετα.— Β. Ι. Τ. Γιατὶ τόσος πεσσιμισμός; Τί σᾶς ἔπιασε; Μὴν ἀπελπίζεσθε τόσο εὔκολα ἀπὸ τὴν «κακίαν καὶ τὴν διαφθορὰν τοῦ κόσμου» καὶ προσπαθῆστε νὰ ἐνδιαφερθῆτε γιὰ κάτι ὡραιότερο.—Νεοέλληνα. Τὸ ποιηματάκι σας ἔξυπνο καὶ χαριτωμένο. Δυστυχῶς ὅμως γιὰ λόγους ἀβρότητος δὲν μποροῦμε νὰ τὸ δημοσιεύσωμε. —Κ. Παπαδημητρίου. Γράφετε ἀρχίζοντας τὸ ποίημά σας:

«Μέσ' στὸ σκοτάδι τὸ βαθὺ ὅπου μὲ ζώνει
μιὰ ἀνακούφιση ζητῶ νὰ βρῶ καλὰ καὶ σώνει

Ἐλπίζουμε τώρα ποὺ θὰ διαβάσετε τυπωμένους τοὺς δυὸ αὐτοὺς στίχους, νὰ καταλάβετε καὶ μόνος σας πῶς πρέπει νὰ δουλέψετε προσεκτικὰ καὶ ἐπίμονα πρὶν ἐπιχειρήσετε νὰ ξαναγράψετε.—Πλώρην. Δυστυχῶς οἱ στῖχοι σας εἶναι ἄτεχνοι καὶ ἀσύνδετοι.—Γ. Γεραλῆν. Ἔχει κάποια πνοή, χωρὶς νὰ εἶναι καὶ δημοσιεύσιμο. Μὴν ἐπαναλαμβάνεσθε καὶ ἀποφεύγετε τὴς κοινότυπες ἐκφράσεις.— Η. Παπαστεριόπουλον. Οἱ στῖχοι φανερώνουν - σᾶς τὸ γράψαμε κι' ἄλλοτε - μιὰ διάθεση ἀξιοπρόσεχτη, μὰ τοὺς χαλνᾶ διαρκῶς ἡ προχειρογραφία σας. Γιατὶ δὲν προσέχετε περισσότερο;—Λουκρέτσια. Καλά. —Σ. Συμεωνίδην. Παιδιάστικη στιχοπλοκή, χωρὶς καμμιὰ ἀνώτερη πνοή.— Φ. Ἀργυρόν. Κάτι λέει, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ ὁλοκληρώνῃ.— Α. Σπυρόνωφ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴς εὐχὲς καὶ τὰ καλά σας λόγια. Οἱ στίχοι σας κάπως καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς προηγουμένους, δυστυχῶς ὅμως δὲν εἶναι ἀκόμα δημοσιεύσιμοι.—Β. Π. Καλό. — Π. Σεφέραγλου. Θὰ δημοσιευθῇ.— Μ. Χατζηδιαμαντῆ. Τὸ ἴδιο καὶ σὲ σᾶς. —Σ. Γάριαν. Ἀχαλαίσθητα γράψιμο καὶ πλαδαρό. Θάπρεπε νὰ προσέχατε καὶ νὰ δουλεύατε δυνατώτερα τὴν φράση σας,—Ἰσμαηλιώτισσαν. Ἔχετε μερικοὺς καλοὺς στίχους, ἀλλὰ στὸ σύνολο ὑστερεῖ. Μὲ λίγη προσπάθεια θὰ κατορθώσετε κάτι καλλίτερο. —Φ. Ἀνασκελιώτην. Τὸ ἴδιο καὶ σὲ σᾶς. Τὸ πεζό σας ἀκατάστατο καὶ προχειρογραμμένο.—Γ. Καλογιάννην. Οἱ στίχοι σας χωρὶς νόημα. Μὴν βιάζεσθε.—Μ. Βαγενᾶ. Τὸ πεζό σας δυστυχῶς δὲν εἶναι ἄρτιο. Στεγνὴ θεματογραφία χωρὶς ἐνδιαφέρον. — Π. Παπαγεωργίου. Καλὸ μόνο τὸ «Θέλω». Τὰ ἄλλα παραβάλλοντάς τα κανεὶς μὲ τὸ «Θέλω» καὶ μ' ἄλλα προηγούμενά σας βρίσκει πὼς ὑστεροῦν πολύ.— Α. Σοφοκλέους. Προχειρογραμμένα καὶ κακότεχνα. Μὴν βιάζεσθε.— Μ. Ρόδη. Πολὺ προσωπικὰ αὐτὰ ποὺ γράφετε καὶ συνεπῶς δὲν ἔχουν καμμιὰ θέση στὴν σελίδα μας. Στεῖλτε μας ἂν ἔχετε τίποτε ἄλλο.—Ν. Ρυσσιάναν. Ὄχι ἄρτια· ἄτεχνα ὡς ἐκτέλεσις καὶ ἀνεπιτυχῆ ὡς ἔμπνευσις.— Γ. Φλιάσιον. Κρατοῦμε μόνο ἕνα. Ὅσο γιὰ τὸ περιοδικὸ ποὺ λέτε, δὲν τὸ λάβαμε. Ἀγγελίαν δυστυχῶς δὲν μποροῦμε νὰ δημοσιεύσουμε. Ὅταν βγῇ τὸ βιβλίο τότε εὐχαρίστως θὰ γράψουμε. —Μ. Τζεράκη. Τὸ πεζό σας καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Ὅσο γι' αὐτὸ ποὺ ζητᾶτε, μιὰ ποὺ εἶσθε παλαιὰ φίλη μας, μποροῦμε νὰ σᾶς στείλουμε τοὺς τρεῖς πρώτους τόμους ἀντὶ δραχμῶν τετρακοσίων.—Μ. Μᾶς θερμοπαρακαλεῖτε νὰ δημοσιεύσουμε τοὺς «ἀφορισμούς» σας γιὰ τὴ γυναίκα καὶ γιὰ νὰ μὴ σᾶς χαλάσουμε τὸ χατῆρι, τοὺς δημοσιεύουμε ἐδῶ, μὲ τὴν εὐχὴ νὰ μὴν εἰσακουσθῇ —τουλάχιστον ὁ τελευταῖος — γιατὶ τότε τί θὰ γινόταν πρῶτα ὅλοι οἱ ἄνδρες καὶ δεύτερον ἡ δυστυχισμένες γυναῖκες! Ἰδέτε τους:

Εἶσαι γυναίκα... Εἶσαι κάτι τὸ ὁποῖον ἐφεῦρες τὴν ὑποκρισίαν. Εἶσαι ἕνας δυνατὸς μαγνήτης Εἶσαι ὅλη ἰδιοτροπίες. Ναὶ εἶσαι καὶ τὸ γέλοια τὸ Σαρδωνικό. Εἶσαι ὅμως ἡ ἀστάθεια. Ναὶ ἀκόμη καὶ ἡ πλανεύτρα. Καὶ ἡ ὀμορφιὰ ὅμως. Ὁ πόθος καὶ τὸ πάθος Ναί... Δημιουργεῖς ἀκολουθία μαγνητισμένων ἀνδρῶν. Δημιουργῆς καρδιὲς πληγωμένες σωστὰ σαράβαλα.

Σπυρ. Δέμ. Καλὸ ὡς ἰδέα, ὑστερεῖ ὅμως στὴν ἐκτέλεση. Ἐπιμεληθῆτε τὸν στῖχο σας.— Βᾶγχον. Ἔχετε ποὺ καὶ ποὺ ἕναν καλὸ στῖχο, στὸ σύνολον ὅμως ὑστεροῦν.

25 ΕΤΗ Chlorodont

Ἡ ὀδοντόπαστα Χλωροδόντ ἥτις χρησιμοποιεῖται παγκοσμίως διὰ τὴν περιποίησιν τοῦ στόματος καὶ τὴν ἀπόκτησιν ὡραίων, ὑγειῶν καὶ λευκῶν ὀδόντων. Ἐν Γερμανίᾳ μόνον, τὴν μεταχειρίζονται καθημερινῶς 6.000.000 ἀνθρώπων.

Ε. Φ. Ε.

ΕΝΩΣΙΣ ΦΙΛΩΝ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»

Στὴς 30 παρελθόντος μηνὸς ἐγένετο εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἑβδομάδος» ἔκτακτος συνέλευσις τοῦ πρώτου Διοικ. Συμβουλίου της καθὼς καὶ τῶν δύο ἐπιτροπῶν, Καλλιτεχνικῆς καὶ Ἐκδρομῶν, προκειμένου νὰ τεθοῦν αἱ βάσεις τῶν χειμερινῶν ἐργασιῶν τῆς Ε.Φ.Ε. καὶ νὰ καθορισθῇ τὸ πρόγραμμα τῶν καλλιτεχνικῶν καὶ φιλολογικῶν συγκεντρώσεων τῶν μελῶν της.

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν, ἐξελέγη τὸ ὁριστικὸν Δ. Συμβούλιον τῆς χειμερινῆς περιόδου τῶν ἐργασιῶν τῆς Ε.Φ.Ε., ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ τοὺς ἑξῆς:

Νῖκον Ἀϊβαλιώτην: Πρόεδρον, Ἄρην Τριποδάκην: Γεν. Γραμματέα, Ἀργύρην Χαννούσην: Ταμίαν, καὶ τοὺς κ. κ. Μίμην Θαλασσινὸν καὶ Χρῆστον Βῶκον ὡς μέλη τοῦ συμβουλίου.

Τὸ Δ. Συμβούλιον ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του, συνεσκέφθη καὶ ἀπεφάσισε ὅπως ἡ πρώτη δημοσία ἐμφάνισις τῆς Ε.Φ.Ε., γίνῃ προσεχέστατα, μὲ μίαν χορευτικὴν προεσπερίδα τῆς ὁποίας ἡ ἡμερομηνία θ' ἀναγγελθῇ στὸ ἀμέσως ἐπόμενον φύλλον μας, μὲ ὅλας τὰς σχετικὰς πληροφορίας.

Ἀλληλογραφία Ε.Φ.Ε.

Ἀπόστολον Κ. Κατσιρέλον, Βόλον. Ἐνεγράφητε ὡς μέλος. Πάντως στεῖλτε μας δύο φωτογραφίας διὰ τὴν ταὐτότητά σας. Δὲν θὰ ἦτανε ἄσχημον νὰ ἱδρυθῇ παράρτημα καὶ εἰς τὸν Βόλον. Δι' αὐτὸ ἂν θέλετε φροντίσατε νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν δέκα (10) τοὐλάχιστον μελῶν. Κρατήσετέ μας ἐνημέρους τῶν ἐνεργειῶν σας. — Ἰωάννην Ν. Λαβιδᾶν, Βόλον. Ἐνεγράφητε ὡς μέλος. Στεῖλτε μας δύο φωτογραφίας διὰ τὴν ταὐτότητά σας.— Νῖκον Κ. Γιουβανόγλου, Βόλον. Ἐνεγράφητε ὡς μέλος. Περιμένομεν δύο φωτογραφίας διὰ τὴν ταὐτότητά σας. —Ἱπποκρ. Καλογεράκην Χανιά. Γιατὶ δὲν φροντίζετε νὰ ἱδρυθῇ παράρτημα τῆς «Ε.Φ.Ε.» καὶ στὰ Χανιά; Περιμένομεν περισσότερα πράγματα ἀπὸ σᾶς. Στεῖλτε μας δύο φωτογραφίας διὰ τὴν ταὐτότητά σας.— Μαρίαν Ὠνάση, Ἐνταῦθα. Ἐνεγράφητε ὡς μέλος. Περιμένομεν δύο φωτογραφίας διὰ τὴν ταὐτότητά σας.— Καίτην Ραΐση, Ἐνταῦθα. Περᾶστε κανένα ἀπόγευμα ἀπὸ τὰ γραφεῖα στὴς ὧρες 5—7, διότι ἔγινε λάθος στὸν ἀριθμὸν τῆς ταὐτότητός σας.—Ἄννυ Οἰκονομοπούλου, Ἐνταῦθα. Περᾶστε νὰ πάρετε τὴν ταὐτότητά σας.— Γ. Κουρνοῦτον, Κούκουρα-Ἠλείας. Στεῖλτε μας καὶ ἄλλην φωτογραφίαν διὰ νὰ σᾶς στείλωμεν τὴν ταὐτότητά σας. —Τασίαν Μακρῆ. Ἐνταῦθα. Περᾶστε κανένα ἀπόγευμα ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας στὴς 5—7, διότι ἔγινε λάθος στὸν ἀριθμὸν τῆς ταὐτότητός σας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γρηγόριον Ταυρίδην, Ξάνθην. Ἡ ἐπιταγή σας ἐλήφθη καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου συνεχίζεται. Εὐχαριστοῦμεν. — Σαράντην Σακκαρίδην, Κιλκίς. Ἡ ἐπιταγή σας ἐλήφθη καὶ τὰ ζητηθέντα φύλλα σᾶς ἐστάλησαν.— Ἀνδρέαν Κοντογιάννην, Ἐνταῦθα, Ἰωάννην Παπακωνσταντῆν, Πειραιᾶ. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.— Ἀναστασίαν Πετροπούλου, Θεσσαλονίκην. Ἡ συνδρομὴ τῆς «Ἑβδομάδος» εἶναι 100 δραχ. ἡ ἑξάμηνος καὶ 200 δραχ. ἡ ἐτησία. Φύλλον ἐστάλη.

ΚΥΡΙΑ
ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ
Πρὶν παραγγείλετε
ΖΩΝΗ ἢ ΚΟΡΣΕ
ἐπισκεφθῆτε τὸ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ "ΜΙΝΕΡΒΑ„
ΣΤΑΔΙΟΥ 15
παραπλεύρως (Ἀττικοῦ)

Κάθε Κυρία, ποὺ τῆς ἀρέσει νὰ
ντυθῇ Chic καὶ μὲ πολὺ λογικὴν
τιμὴν ἂς ἐπισκεφθῇ τῆς
MODES
ΚΑΠΕΛΛΑ
ΝΟΤΤΑΣ ΒΑΒΑΛΗ
Ὁδὸς Ἁγ. Μάρκου 14 Ὄροφος β'
Μέγαρον Δημητριάδου.

σπρα ὡραῖα δόντια, εὐχάριστο στό-
δίδει τὸ OREODONT
όμη καὶ εἰς τοὺς καπνιστάς

ΥΣΤΑΝ
(ΚΑΨΟΥΛΕΣ)
Τὸ Νέον Γαλλικὸν φάρμακον. Θεραπεύει τὴν κυστίτιδα καὶ τὴν βλενόρροιαν.
Ἀντιπρόσωποι:
ΥΙΟΙ Κ. ΦΩΤΙΑΔΗ καὶ ΣΙΑ
ΠΕΙΡΑΙΑ

ΙΑ ΝΑ ΕΙΣΘΕ ΩΡΑΙΑ
ΡΟΔΑΛΙΝΗ
ΧΙΩΝ ΧΙΩΝ
ΧΙΩΝ

ΩΡΑΙΟΝ ΣΤΗΘΟΣ
Θ' ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ
ΜΟΝΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΗΣ
TONIDERMA
CLISTECIA - PARIS
Εἰδικὴ ΛΟΣΙΟΝ
διὰ τὴν ΤΟΝΩΣΙΝ καὶ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΙΝ αὐτοῦ. Ἀποτρέπει τὴν ΠΤΩΣΙΝ τῶν μαστῶν, τοὺς ὁποίους πετρώνει. Ἡ φιάλη Δρ. 65
Ἀποκλειστικὴ πώλησις:
Δ. Λ. ΣΚΑΛΙΑΡΗΣ — ΑΘΗΝΑΙ, Φιλελλήνων 3, Στοὰ Δρακοπούλου.

ΤΡΕΠΑΡΣΟΛ
ΕΙΣ ΔΙΣΚΙΑ ΧΑΠΙΑ
κὸν Γαλλικὸν φάρμακον κατὰ τῆς Συφίλιδος Ἐγκεκριμένον παρὰ
Ἰατροσυνεδρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Φαρμ. Σχολῆς Πανεπιστημίου
Παρισίων. Ἀντιπρόσωποι: ΥΙΟΙ Κ. ΦΩΤΙΑΔΗ καὶ Σια, Πειραιᾶ.
Ἐπιστημονικαὶ μελέται παρὰ τῷ Συφιλιδολόγῳ κ. Φωτίῳ Μοσχούλᾳ.
ΑΘΗΝΑΙ, ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 116

ΣΑΣ ΣΥΝΙΣΤΩ

Νά ϖέρνετε κάθε ϖρωΐ σὲ μισὸ ϖοτῆρι κρύο νερὸ ἕνα κουταλάκι

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Τότε θὰ εἶσθε ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τὰς μολυσματικὰς νόσους τῶν ἐντέρων καὶ θὰ διατηρῆσθε πάντα ἐν ἀκμῇ καὶ ὑγείᾳ

ΘΑ ΠΑΥΣΟΥΝ αἱ κεφαλαλγίαι, αἱ ὀξυρεγμίαι, ἡ δυσπεψία καὶ τὸ συνεχὲς φούσκωμα, αἱ κακοδιαθεσίαι καὶ αἱ ζαλάδες, αἱ νευρικαὶ ταραχαὶ καὶ ἡ καθ᾽ ἕξιν δυσκοιλιότης. κυριωτέρα αἰτία ὅλων τῶν ἀσθενειῶν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 3 ΑΘΗΝΑΙ

MAGNESIA S. PELLEGRINO

Τυπογραφικὰ Καταστήματα ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ, Νοταρᾶ 15 Ἀθῆναι.